

СОБОРЫ

SFINTILOR
ROMANI

ALMANAHUL CREDINTA 2025

THE FAITH ALMANAC
ROMANIAN ORTHODOX METROPOLIA OF
THE AMERICAS

ALMANAHUL CREDINTA • 2025 • THE FAITH ALMANAC

St. Michael's Romanian Orthodox Church, Southbridge, MA
100th Year Anniversary. (1924-2024)

Biserica Sf. Gheorghe și Sf. Dimitrie cel Nou, Las Vegas, NV.

2025 ALMANAHUL CREDINȚA

THE FAITH ALMANAC

Published by the
Romanian Orthodox Metropolis
of the Americas
Chicago, Illinois

Cuprinsul/Contents

DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române – Cuvânt înainte	6
IPS Mitropolit Nicolae. Centenarul Patriarhiei Române – moment de reflecție asupra misiunii ortodoxe contemporane.....	11
HE Metropolitan Nicolae, Centennial of the Romanian Patriarchate – a moment of reflection on the contemporary Orthodox mission.....	14
PS Ioan Casian, Anul 2025 - moment istoric semnificativ pentru Ortodoxia românească și universală -.....	18
Calendar Bisericesc 2025 și date memorabile. Rânduiești bisericești pe anul 2025.....	23
The Star-Spangled Banner; O Canada.....	40
Imnul de Stat al României: Deșteaptă-te Române	41
Decision on Church Autonomy	42
Autonomia Arhiepiscopiei noastre.....	44
Holy Synod of the Romanian Orthodox Church.....	46
Patriarchs and Primates of the Orthodox Churches	52
Assembly of Canonical Orthodox Bishops of the United States of America	53
Canadian Conference of Orthodox Bishops.....	56
Directory of the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas.....	58
Directory of the Romanian Orthodox Archdiocese of the United States of America.....	62
Directory of the Romanian Orthodox Diocese of Canada.....	66
Clergy of the Romanian Orthodox Archdiocese of the United States of America	69
Clergy of the Romanian Orthodox Diocese of Canada	81
Parishes of the Romanian Orthodox Archdiocese of the United States of America.....	90
Parishes of the Romanian Orthodox Diocese of Canada.....	101

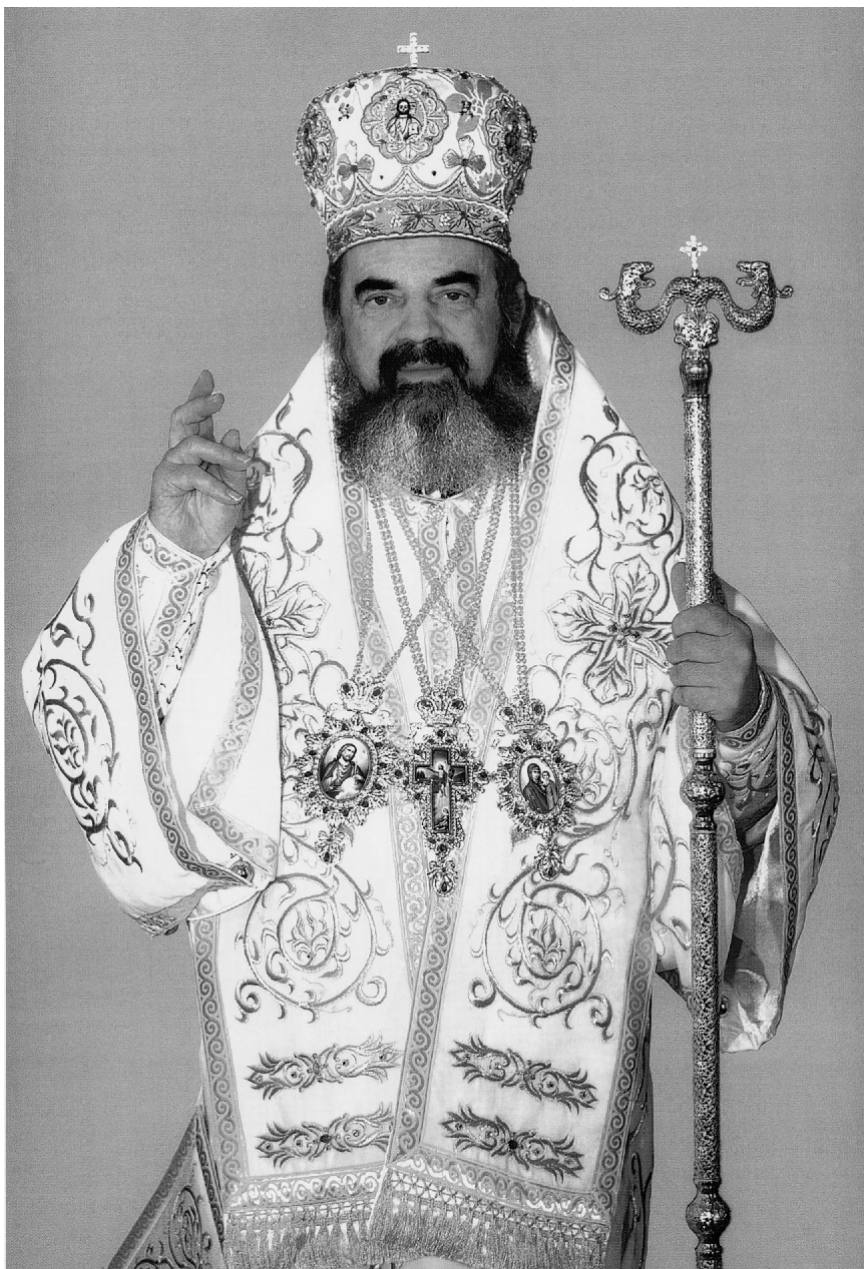
PASTORAL ITINERARY

2024 Pastoral Itinerary of HE Metropolitan Nicolae.....	114
2024 Pastoral Itinerary of HG Bishop Ioan Casian.....	118

WORDS OF WISDOM

Fundamentul hristologic al suferinței umane. O abordare teologico-misionară de Pr. prof. univ. dr. Mihai Himecinski.....	124
Grija pentru cei în nevoie - ÎN PRACTICĂ de Pr. Ioan Gherman.....	136
The Pastoral Care of Sick Children by Fr. Bogdan Cojoleancă.....	139
Christ as Heavenly High Priest and Lord of Hosts in the Early Paschal Liturgical Documents by Fr. Dragoș Andrei Giulea.....	144
Misiune și apostolat în biserica ortodoxă de Pr. Ilieș Valentin Dumitru.....	151
Din culisele unei frumoase prietenii – Sfântul Liviu Galaction Munteanu și părintele Florea Mureșanu de Protos. Dr. Maxim Morariu.....	160

Părintele Vasile Vasilache de Pr. Prof. univ. Dr. Theodor Damian.....	165
Scurte însemnări despre viața spirituală a creștinilor ortodocși români din America de Nord de Arhid Adrian Sorin Mihalache.....	169
Our Patrons and Sponsors.....	181

Prea Fericitul Părinte
DANIEL
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Cuvânt Înainte
al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel
pentru Almanahul *Credința* 2025 al
Mitropoliei Ortodoxe Române
a celor două Americi

**Centenarul Patriarhiei Române – moment de mare bucurie și de recunoștință
pentru toți românii ortodocși**

Anul 2025, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române *Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române și Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea*, reprezintă un moment unic în istoria Bisericii Ortodoxe Române.

Împlinirea unui secol de la înființarea Patriarhiei Române este o ocazie de a ne adânci în cunoașterea istoriei Bisericii noastre, care a fost strâns legată de destinul poporului român și de aspirațiile lui de unitate și libertate. În același timp, este un moment de comemorare a celor care, prin jertfa lor, au apărat și mărturisit credința ortodoxă, chiar și în cele mai grele timpuri.

Această aniversare nu este doar o celebrare a trecutului, ci și o chemare la recunoștință față de înaintașii noștri și o reflecție asupra rolului Bisericii noastre în viața poporului român. Patriarhia Română a fost, de-a lungul celor 100 de ani de existență, o făclie nestinsă a credinței și a unității naționale, iar duhovnicii și mărturisitorii ortodocși români din secolul al

XX-lea au fost adevărați apărători ai credinței ortodoxe în fața încercărilor și prigoanelor.

Patriarhia Română a fost înființată la 4 februarie 1925, într-un context istoric luminat de Marea Unire din 1918, care a adus împreună toate provinciile istorice românești într-un singur stat unitar. Unitatea națională, realizată prin acest act istoric, a impus și necesitatea unei reorganizări a Bisericii Ortodoxe Române, care să reflecte noua realitate politică și teritorială. Ridicarea la rang de Patriarhie a Ortodoxiei românești a fost o necesitate administrativă și o expresie a unității spirituale existente între clericii și credincioșii din toate provinciile României Mari.

Unirea nu era doar o necesitate administrativă, ci și o expresie a unității spirituale care exista între credincioșii din toate provinciile românești: „În vederea întăririi unificării noastre bisericești, dar și pentru creșterea prestigiului Bisericii Ortodoxe Române în toată lumea creștină, s-a pus și problema ridicării ei la demnitatea de patriarhie”¹.

Acest fapt a fost realizat de ierarhii Sfântului Sinod care, la 4 februarie 1925, au hotărât în unanimitate ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la demnitatea de Patriarhie, iar pe titularul scaunului arhiepiscopal și mitropolit al Țării Românești (Ungrovlahiei), la vrednicia de Patriarh.

Patriarhia Ecumenică, reprezentată de Patriarhul Vasile al III-lea (1925-1929), a considerat „binevenită și îndreptățită [...] ridicarea Bisericii surori din România la vrednicia patriarhală”² și a transmis tomosul pentru recunoașterea Patriarhiei la 30 iulie 1925. Întărirea și întronizarea primului Patriarh, Miron Cristea, la 1 noiembrie 1925, a consacrat înființarea Patriarhiei Române.

Înființarea Patriarhiei Române a fost recunoscută pe plan internațional, mai ales prin Tomosul Patriarhiei Ecumenice de la Constantinopol. Recunoașterea oficială a Patriarhiei Române de către celelalte Biserici Ortodoxe autocefale a întărit prestigiul Bisericii Ortodoxe Române și a contribuit la consolidarea rolului său în simfonia Ortodoxiei mondiale.

Pe lângă ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rangul de Patriarhie în anul 1925, un alt capitol semnificativ din istoria secolului al XX-lea îl constituie jertfa și mărturisirea de credință a duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români în timpul regimului comunist (1945-1989), care a adus asupra Bisericii Ortodoxe Române persecuții fără precedent. În această perioadă de grea încercare, mulți clerici, monahi și laici au mărturisit constant credința ortodoxă chiar cu prețul libertății sau al vieții lor.

Cu prilejul Centenarului Patriarhiei Române, Sfântul Sinod a hotărât *proclamația oficială a unor sfinți duhovnici și mărturisitori ortodocși români din timpul*

regimului comunist. Acești sfinți au fost canonizați pentru modul lor de a-și păstra credința și demnitatea creștină în fața opresiunii. Biserica îi cinstește pentru că au rezistat cu demnitate persecuțiilor și au mărturisit adevărul lui Hristos, chiar și în condiții de tortură și moarte, oferind astfel exemplu viu de trăire creștină autentică. Canonizarea lor este un act de recunoaștere a sfințirii vieții și jertfei lor, care transcende orice context politic, subliniind faptul că adevărata mărturisire creștină nu susține ideologii lumești trecătoare, ci valorile eterne ale credinței și iubirii de Dumnezeu.

Moștenirea lor spirituală ne inspiră astăzi să păstrăm credința ortodoxă și să apărăm virtuțile și valorile vieții creștine în fața provocărilor actuale. Acești sfinți mărturisitori sunt icoane vii ale Bisericii noastre, care ne învață că iubirea jertfelnică pentru Hristos este cea mai înaltă chemare a fiecărui creștin.

Centenarul Patriarhiei Române este, în același timp, un moment de mare bucurie și de recunoștință pentru toți românii ortodocși. Acest secol de existență și de activitate bogată a Patriarhiei Române a fost marcat de multe binecuvântări, dar și de unele încercări dificile, pe care Biserica Ortodoxă Română, cu ajutorul lui Dumnezeu, le-a depășit cu răbdare, înțelepciune și speranță.

Privind înapoi la acești 100 de ani, vedem atât o istorie bogată, cât și o moștenire spirituală frumoasă lăsată de înaintașii noștri – fie că vorbim de patriarhii care au păstorit Biserica în mod înțelept sau de ierarhii, preoții, diaconii, monahii și credincioșii mireni rugători și mărturisitori, care au apărut și transmis credința ortodoxă în vremuri deosebit de grele.

Acum, la sărbătoarea Centenarului Patriarhiei Române, adresăm un cuvânt

de mulțumire și prețuire a noastră față de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae și Preasfințitul Părinte Episcop Ioan Casian, precum și față de slujitorii Sfințelor Altare și credincioșii ortodocși români de pe continentul american, pentru bogata lor activitate pastoral-misionară și socială.

Ne rugăm Preasfintei Treimi ca acest Centenar să ne fie un prilej de întărire în credință și de aducere-aminte a celor care, prin iubirea lor jertfelnică, ne-au lăsat o mărturisire și o moștenire sfântă.

¹ Mircea PĂCURARIU, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. III, București, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1982, p. 392.

² „Tomosul Sfintei Patriarhii Ecumenice, nr. 1579”, în: Arhim. T. SIMEDREA, *Patriarhia Românească. Acte și documente*, Tipografia Cărilor Bisericești, București, 1926, p. 133.

Cu aleasă prețuire și părintească binecuvântare,

† **DANIEL**

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

His Eminence
NICOLAE

Archbishop of the Romanian Orthodox Archdiocese of the United
States of America and Metropolitan of the Romanian Orthodox
Metropolia of the Americas

Centenarul Patriarhiei Române – moment de reflecție asupra misiunii ortodoxe

Anul 2025 a fost declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române *Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române și Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea*. Este vorba așadar de sărbătorirea a 100 de ani de la ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie, eveniment împlinit pe data de 4 februarie 1925. În legătură cu această sărbătorire, Sf. Sinod a hotărât canonizarea unui număr de 16 duhovnici și mărturisitori ortodocși români din secolul al XX-lea. Acestor două evenimente se adaugă sărbătorirea în acest an a *140 de ani de autocefalie a Bisericii Ortodoxe Române (1885-2025)* și *1700 de ani de la primul Sinod Ecumenic de la Niceea (325-2025)*.

Înțelegem că aceste patru evenimente reprezintă multiple ocazii de a cunoaște mai bine istoria Bisericii noastre Ortodoxe Române, de a descoperi figurile luminoase ale personalităților bisericești care au contribuit la împlinirea celor două evenimente ale Bisericii (*autocefalia* și *Patriarhia*), de a cunoaște și imita viața sfântă a părinților duhovnici și mărturisitori ortodocși români din secolul al XX-lea care au ținut aprinsă flacăra credinței ortodoxe în acest secol marcat în România de regimul comunist ateu. La acestea se adaugă șansa de a redescoperi importanța Sinodului I Ecumenic de la Niceea (325) care a formulat dreapta învățătură

de credință despre dumnezeirea Fiului, cea de-a doua Persoană a Sf. Treimi, împotriva ereticului Arie.

Cu bucurie și interes vom aborda aceste teme ale anului 2025 și în Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi în cadrul Adunărilor de protopopiat, a conferințelor preoțești și a multiplexelor prezentări online cu care ne-am obișnuit în ultimii ani.

Dacă ne vom aminti cu bucurie personalitățile sfinte ale Bisericii Ortodoxe Române, făuritori ai autocefaliei și Patriarhiei, ca și de sfinții duhovnici și mărturisitori ai secolului al XX-lea, vom folosi acest prilej și pentru a readuce în memoria contemporanilor misiunea celor ce s-au ostenit pe pământ american pentru răspândirea Cuvântului Evangheliei, propovăduirea dreptei învățături de credință, păstrarea și cultivarea spiritualității ortodoxe. Pe **7 aprilie, tot anul acesta**, se împlinesc **100 de ani de la moartea martirică a Sfântului Tihon, patriarh al Moscovei și apostol al Americii**. Se cuvine să amintim aici doar câteva repere ale misiunii sale în America care i-au adus acest titlu de *Apostol al Americii*.

În 14 septembrie 1898, Sf. Tihon, episcop de Lublin și apoi episcop vicar al Episcopiei de Kholm, a fost numit *episcop al Aleutinelor și Alaskăi*. În munca sa de răspândire a credinței ortodoxe pe țărmul Americii de Nord, Sf. Tihon a

reorganizat structura episcopiei, schimbându-i chiar și numele, în *Episcopia Aleutinelor și Americii de Nord*, în 1900. El a devenit atât de îndrăgit în rândul clerului și populației laice, încât americanii i-au acordat titlul de cetățean de onoare al S.U.A.

În 1901, Sf. Tihon a pus piatra de temelie a Bisericii Sf. Nicolae din New York, pe care a sfințit-o în 1902. În același an, Sf. Tihon a sfințit Biserica Sf. Nicolae din Brooklyn a comunității siriene ortodoxe. El a fondat nenumărate alte biserici și mănăstiri pe teritoriul Statelor Unite. Numărul de parohii a crescut de la 15 la 70. Cu binecuvântarea sa, cărțile de rugăciuni ortodoxe au fost traduse în limba engleză. **În 1905, Misiunea Americană a fost ridicată la rangul de Arhiepiscopie**, iar Sf. Tihon a fost făcut arhiepiscop. A avut ca și ajutor în Arhiepiscopie doi episcopi vicari pe PS Episcop Inochentie (Pustznsky) în Alaska și Sf. Rafail (Hawaweeny) în Brooklyn.

O realizare deosebită a sa a fost unificarea tuturor grupurilor (rusești, grecești, siriene, bulgare, aleutine) sub ocârmuirea sa. Un simbol al acestei unități a fost **primul Sinod al Bisericii Ortodoxe din America, pe care l-a organizat în februarie 1907 în Mayfield, New York**. De asemenea, el este **fondatorul Mănăstirii Ortodoxe Sfântul Tihon**, din statul Pennsylvania numită astfel după hramul acesteia, Sfântul Tihon din Zadonsk căreia îi pune bazele în 1905.

Ca arhipăstor în America, Sf. Tihon a încurajat **dezvoltarea unei atitudini misionare** nu numai în rândul clerului său, ci și în rândul laicilor. Într-o predică la Duminica Ortodoxiei 1903, și-a îndemnat turma de la amvonul Catedralei din San Francisco:

„Să ținem la credința ortodoxă ca la

ceva sfânt... ortodocșii ar trebui să se străduiască să o răspândească printre oamenii de alte crezuri. Mântuitorul Hristos a spus că oamenii nu aprind o lumânare și o pun sub obroc, ci în sfeșnic; lumina Ortodoxiei nu a fost aprinsă pentru a străluci numai asupra unui număr mic de oameni. Biserica Ortodoxă este universală, ea își amintește cuvintele Fondatorului ei: *Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura* (Marcu 16:15)... Dar cine să lucreze pentru răspândirea Credinței Ortodoxe, pentru creșterea numărului copiilor Bisericii Ortodoxe? **Păstori și misionari, răspundeți**. Aveți dreptate; **dar oare să fie singuri?** Sfântul Pavel compară înțelept Biserica lui Hristos cu un trup, iar viața unui trup este împărtășită de toate mădulele. Așa că ar trebui să fie răspândită și în viața prețioasă a Bisericii, aproape de Hristos, în inima fiecărui creștin. **În această lucrare, fiecare membru al Bisericii ar trebui să aibă un interes viu și sincer...**”

După reîntoarcerea în Rusia în 1907, a fost numit arhiepiscop de Yaroslavl, în Lituania. După revoluția din februarie 1917 și formarea unui nou Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse, Sf. Tihon devine unul dintre membrii. În 21 iunie 1917, Congresul episcopal îl alege ca arhiepiscop. La 15 august 1917 **Arhiepiscopul Tihon este ridicat la rangul de mitropolit al Moscovei, iar după câteva luni a fost ales patriarh al Bisericii Ortodoxe Ruse**.

Sfântul a trebuit să depășească fărâmițarea din interiorul Bisericii și nu numai. Când regimul bolșevic, ateist a preluat controlul țării, proprietățile Bisericii au fost confiscate iar Biserica Ortodoxă Rusă a avut de suferit multe persecuții. Sfântul Tihon a condamnat deschis uciderea familiei țarului în 1918 și a protestat

împotriva atacurilor violente ale bolșevicilor asupra Bisericii. În acele vremuri, el a chemat creștinii ortodocși ruși să se unească și să-și întărească tradițiile.

Patriarhul Tihon va fi arestat în 1922, petrecând ultimii ani din viață în arest la domiciliu, adică în mănăstirea Donsk din Moscova. Pe măsură ce persecuțiile au continuat, el a început să se simtă copleșit, iar sănătatea să i se înrăutățească. În duminica din 5 aprilie 1925, el a slujit ultima sa Liturghie trecând la Domnul două zile mai târziu. **Pe 9 octombrie 1989, patriarhul Tihon a fost canonizat** de Biserica Ortodoxă Rusă. Pentru 70 de ani s-a crezut ca moaștele sfântului Tihon s-au pierdut, însă în februarie 1992 au fost descoperite într-un loc ascuns din Mănăstirea Donsk aflându-se acum la mare cinstitie.

Descoperim în viața și misiunea Sf. Tihon, patriarh al Moscovei și apostol al Americii, **asemănări izbitoare cu cele ale părinților români făuritori** ai Autocefaliei și Patriarhiei, dar și cu ale părinților duhovnici și mărturisitori români din secolul al XX-lea. Același regim comu-

nist ateu, răspândit în toată Europa de Est, a întâlnit rezistența duhovnicească a acestor sfinți universali ai Bisericii Ortodoxe. Rezistența lor a dovedit lucrarea Duhului în viața oamenilor, căci mărturiile celor care au pătimat în închisori arată o rezistență dincolo de posibilitățile umane. Numai Duhul i-a întărit și i-a salvat, pe unii, de la moartea în închisoare, iar pe alții în rugători pentru creștini în ceruri.

Dar misiunea Sf. Tihon în America prezintă aceleași provocări ca ale vremurilor actuale: lipsa unității între ortodocși, înțelegerea misiunii externe a Bisericii Ortodoxe, adică către ne-ortodocși, limba folosită în cult și pastorație. Pare că Ortodoxia din America a rămas încremenită în situația de acum 100 de ani. Provocarea acestei sărbători împătrită este tocmai a unei deșțeleniri a viziunii pastoral-misionare a tuturor ortodocșilor din America, cler și credincioși, după îndemnul Sf. Tihon.

† NICOLAE

**Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române
a Statelor Unite ale Americii și Mitropolit al
Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi**

Centennial of the Romanian Patriarchate – a moment of reflection on the contemporary Orthodox mission

The year 2025 was declared by the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church as the *Year of Tribute to the Centennial of the Romanian Patriarchate* and the *Commemorative Year of Romanian Orthodox Spiritual Fathers and Confessors of the 20th Century*. This is therefore the celebration of 100 years since the elevation of the Romanian Orthodox Church to the rank of Patriarchate, an event that occurred on February 4, 1925. In connection with this celebration, the Holy Synod decided to canonize 16 Romanian Orthodox Fathers and Confessors of the 20th Century. In addition to these two events, this year also marks *140 years of autocephaly of the Romanian Orthodox Church* (1885-2025) and *1700 years since the first Ecumenical Council of Nicaea* (325-2025).

We understand that these four events represent multiple opportunities to better know the history of our Romanian Orthodox Church, to discover the luminous figures of the church personalities who contributed to the fulfillment of the two events of the Church (*Autocephaly* and *Patriarchate*), to know and imitate the holy life of the Romanian Orthodox spiritual fathers and confessors of the 20th century who kept the flame of the Orthodox faith burning in this century marked in Romania by the atheist

communist regime. Added to these is the chance to rediscover the importance of the First Ecumenical Council of Nicaea (325) which formulated the correct teaching of faith on the divinity of the Son, the second Person of the Holy Trinity, against the heretic Arius.

With joy and interest, we will also address these themes of 2025 in the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas within the Deanery Assemblies, the Clergy conferences and the multiple online presentations that we have become accustomed to in recent years.

If we will joyfully remember the holy personalities of the Romanian Orthodox Church, the creators of autocephaly and the Patriarchate, as well as the holy spiritual fathers and confessors of the 20th century, we will also use this opportunity to bring back to the memory of contemporaries the mission of those who labored on American soil to spread the Word of the Gospel, preach the true teaching of faith, preserve and cultivate Orthodox spirituality. **April 7th of this year will mark 100 years since the martyrdom of Saint Tikhon, Patriarch of Moscow and Apostle of America.** It is appropriate to recall here just a few milestones of his mission in America that earned him this title of *Apostle of America*.

On September 14, 1898, St. Tikhon, Bishop of Lublin and then Vicar Bishop of the Diocese of Kholm, was appointed *Bishop of the Aleutians and Alaska*. In his work of spreading the Orthodox faith in the North American realm, St. Tikhon reorganized the structure of the diocese, even changing its name to the *Diocese of the Aleutians and North America* in 1900. He became so beloved among the clergy and laity that the Americans awarded him the title of honorary citizen of the U.S.

In 1901, St. Tikhon laid the corner stone of St. Nicholas Church in New York, which he consecrated in 1902. In the same year, St. Tikhon consecrated the St. Nicholas Church in Brooklyn of the Syrian Orthodox community. He founded countless other churches and monasteries throughout the United States. The number of parishes increased from 15 to 70. With his blessing, Orthodox prayer books were translated into English. **In 1905, the American Mission was elevated to the rank of an Archdiocese**, and St. Tikhon was made Archbishop. He had as assistants in the Archdiocese two vicar bishops, His Grace Bishop Inochentiy (Pustznsky) in Alaska and St. Raphael (Hawaweeny) in Brooklyn.

His special achievement was the unification of all the groups (Russian, Greek, Syrian, Bulgarian, Aleut) under his leadership. A symbol of this unity was the **first Synod of the Orthodox Church in America**, which he organized in February 1907 in Mayfield, New York. He is also the **founder of the Saint Tikhon Orthodox Monastery in Pennsylvania**, named after its patron, Saint Tikhon of Zadonsk, which he founded in 1905. As archpastor in America, St. Tikhon encouraged the **development of a missionary attitude**

not only among his clergy, but also among the laity. In a sermon on Orthodoxy Sunday 1903, he exhorted his flock from the pulpit of the San Francisco Cathedral:

“Holding to the Orthodox Faith as to something holy... Orthodox people ought to endeavor to spread it among people of other creeds. Christ the Saviour has said that neither do men light a candle and put it under a bushel, but on a candlestick; and it giveth light unto all that are in the house (Matt. 5:15) The light of Orthodoxy was not lit to shine only on a small number of men. The Orthodox Church is universal; it remembers the words of its Founder: *Go ye unto all the world and preach the Gospel to every creature* (Mark 16:15) ... But who is to work for the spread of the Orthodox Faith for the increase of the children of the Orthodox Church? **Pastors and missionaries, you answer.** You are right; but **are they to be alone?** St. Paul wisely compares the Church of Christ to a body, and the life of a body is shared by all the members. So, it ought to be in the life of the Church also...The spread of Christ’s faith ought to be near and precious to the heart of every Christian. In this work every member of the Church ought to take a lively and heartfelt interest...”

After returning to Russia in 1907, he was appointed Archbishop of Yaroslavl, in Lithuania. After the February Revolution of 1917 and the formation of a new Synod of the Russian Orthodox Church, St. Tikhon became one of its members. On June 21, 1917, the Episcopal Congress elected him as Archbishop. On August 15, 1917, **Archbishop Tikhon was elevated to the rank of Metropolitan of Moscow, and a few months later he was elected Patriarch of the Russian Orthodox Church.**

The saint had to overcome the fragmentation within the Church and beyond. When the atheist Bolshevik regime took control of the country, Church property was confiscated and the Russian Orthodox Church suffered much persecution. St. Tikhon openly condemned the murder of the Tsar's family in 1918 and protested against the Bolsheviks' violent attacks on the Church. In those days, he called on Russian Orthodox Christians to unite and strengthen their traditions.

Patriarch Tikhon would be arrested in 1922, spending the last years of his life under house arrest, that is, in the Donskoy Monastery in Moscow. As the persecutions continued, he began to feel overwhelmed and his health began to deteriorate. On Sunday, April 5, 1925, he served his last Liturgy, passing to the Lord two days later. On **October 9, 1989**, **Patriarch Tikhon was canonized** by the Russian Orthodox Church. For 70 years, it was believed that the relics of Saint Tikhon were lost, but in February 1992 they were discovered in a hidden place in the Donskoy Monastery and are now held in great veneration.

We discover in the life and mission of St. Tikhon, Patriarch of Moscow and Apostle of America, **striking similarities with those of the Romanian fathers**

who founded the Autocephaly and Patriarchate, but also with the Romanian spiritual fathers and confessors of the 20th century. The same atheistic communist regime, spread throughout Eastern Europe, encountered the spiritual resistance of these universal saints of the Orthodox Church. Their resistance proved the work of the Spirit in the lives of people, for the testimonies of those who suffered in prisons show a resistance beyond human possibilities. Only the Spirit strengthened and saved some from death in prison, and others as intercessors for Christians in heaven.

But the mission of St. Tikhon in America presents the same challenges as those of present times: the lack of unity among the Orthodox, the understanding of the external mission of the Orthodox Church, that is, towards non-Orthodox, the language used in worship and pastoral care. It seems that Orthodoxy in America has remained frozen in the situation of 100 years ago. The challenge of this quadrupled celebration is precisely that of an unfolding of the pastoral-missionary vision of all Orthodox in America, clergy and faithful, following the exhortation of St. Tikhon.

† NICOLAE

**Archbishop of the Romanian Orthodox Archdiocese of the United States of
America and Metropolitan of the Romanian Orthodox
Metropolia of the Americas**

His Grace
IOAN CASIAN
Bishop of the Romanian Orthodox Diocese of Canada

Anul 2025

- moment istoric semnificativ pentru Ortodoxia românească și universală -

Anul 2025 este unul plin de încărcătură istorică semnificativă pentru Biserica Ortodoxă Română. Sunt două momente pe care le vom avea în vedere în acest an în Patriarhia Română din punct de vedere omagial și comemorativ: *sărbătorirea centenarului Patriarhiei Române (1925-2025) și comemorarea duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al 20-lea*. La acestea două se mai adaugă alte două momente importante: *sărbătorirea a 140 de ani de autocefalie a Bisericii Ortodoxe Române (1885-2025) și 1700 de ani de la primul Sinod Ecumenic de la Niceea (325-2025)*. Trei dintre aceste momente privesc direct Biserica Ortodoxă Română în timp ce al patrulea are în vedere Biserica Ortodoxă în ansamblul ei.

Din punct de vedere omagial ne vom bucura de *sărbătorirea centenarului ridicării la nivel de Patriarhie (1925) și a 140 de ani de autocefalie a Bisericii Ortodoxe Române (1885)*. Este momentul în care ne aducem aminte că lucrarea smerită și continuă, presărată cu nenumărate bucurii dar și dificultăți de-a lungul istoriei noastre bisericești și românești, în anul 1925 dobândește o recunoaștere deplină. Recunoscându-i-se rangul de Patriarhie, Bisericii Ortodoxe Române i s-a recunoscut implicit lucrarea pastorală continuă făcută în mod responsabil cu înțelepciune și perseverență spirituală, în domeniul teologic și administrativ, prin care a împlinit misiunea apostolică de

vestire a Evangheliei și lucrării mântuirii în sânul poporului român și nu numai, în cadrul mai larg al Bisericii Ortodoxe sobornicești.

Anul 1925 înseamnă o recunoaștere a nivelului de maturitate și responsabilitate pastorală la care a ajuns Biserica Ortodoxă Română care a traversat secole de împotriviri, de umiliri, de dificultăți, de privări de bunuri și venituri care ar fi trebuit să contribuie la bunul mers propriu. Deși de multe ori situațiile politice și sociale nu erau întotdeauna favorabile, reprezentanții Bisericii Ortodoxe Române din provinciile de altă dată, când nu exista încă România Mare, au știut să facă dovadă de generozitate, ajutor, dragoste și spirit frățesc creștin prin ajutorul pe care l-au oferit pe măsura mijloacelor lor și altor Biserici surori în situații mai precare decât ea.

În acest sens voi aminti câțiva dintre ierarhii mai de seamă care s-au remarcat de-a lungul timpului: *Mitropoliții Varlaam (1632-1653) și Dosoftei (1671-1674, 1675-1686) ai Moldovei, Simion Ștefan (1643-1656) și Andrei Șaguna (1848-1873) ai Transilvaniei, Antim Ivireanul (1708-1716) și Grigorie Dascălul (1823-1834) ai Țării Românești* și lista lor este mult mai lungă. Unii au avut darul organizării bisericești, alții s-au remarcat prin talentul literar și promovarea limbii române în cult, unii au luptat pentru drepturile românilor și au contribuit la reactivarea și recunoașterea structurilor ortodoxe biseri-

cești și românești reprezentative în fața autorităților timpului, alții au încurajat străduința de păstrare a credinței ortodoxe în rândul celorlalte Biserici Ortodoxe surori prin publicarea de carte de cult în limbile respective iar alții s-au îndeletnicit cu rugăciunea, temelia fundamentală și constitutivă a identității creștine și a Bisericii, păstrând astfel pe credincioși într-o legătură dialogică directă cu Dumnezeu.

Toți aceștia prin darurile lor, dimpreună cu mulți alții, au contribuit la creșterea, maturizarea, împlinirea și recunoașterea Bisericii Ortodoxe Române ca autocefală (1885) în rangul de Patriarhie (1925). Toți aceștia și mulți alții știuți și neștiuți, ierarhi, preoți sau oameni simpli, domnitori și voievozi, monahi sau monahii, au fost prezenți și au continuat prin munca lor smerită dar îndrăzneată și perseverență și prin contribuția lor religioasă, culturală, administrativă sau organizatorică la cristalizarea unei identități specifice puternice din punct de vedere spiritual, bisericesc, instituțional și administrativ al Bisericii noastre.

Să-i amintim de asemenea în acest an aniversar și pe Întâistătătorii Bisericii Ortodoxe Române una trecuți la Domnul – *Patriarhii Miron, Nicodim, Iustinian, Iustin și Teoctist* -, iar pentru noi, cei din Canada și cele două Americi pe – *Episcopii Policarp și Andrei și Arhiepiscopul Victorin*. Toți aceștia au continuat cu fidelitate stăruință misiunea pe care au primit-o de la Dumnezeu în condițiile mai bune sau mai puțin bune ale timpului lor.

Anul 2025 să fie pentru noi toți prilej de bucurie și mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru toate darurile făcute nouă căci totul s-a întâmplat și se întâmplă cu ajutorul lui Dumnezeu și sub ocrotirea Lui.

Ne vom bucura în anul 2025 de comemorarea *duhovnicilor și mărturisirilor ortodocși români din secolul al 20-lea*. Momentul în care Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat noii sfinți duhovnici martiri și mărturisitori din sec. al 20-lea a adus multă bucurie și entuziasm în comunitățile noastre. Decizia aceasta ne arată că Biserica este vie în fiecare timp și în fiecare orânduirea socială sau politică. De multe ori împotriva adversității timpurilor, ea prin reprezentanții ei cei mai de seamă – sfinții – a continuat lucrarea misionară încredințată de Hristos Sfinților Apostoli. Sfinții au continuat să-L vestească pe Hristos și să-L mărturisească prin cuvânt și faptă. Oameni de cultură sau simpli rugători, ei, au alcătuit plămada și temelia generațiilor noi de credincioși ai Bisericii noastre. Ei au trăit viața în Hristos și în Duhul Sfânt de multe ori la înălțimi de nebănuit. Unii au suferit închisori, persecuții, bătai, privări de cele necesare, chiar moartea, dar toți au trăit cu nădejdea în purtarea de grijă a lui Dumnezeu. Unii au reușit să traverseze perioada închisorilor și au trecut la Domnul în libertate, alții în schimb și-au dat viața acolo, în celulele obscure ale întunericului fizic și spiritual al conștiinței lipsite de Dumnezeu. Ei sunt sfinții pe care mulți dintre cei de astăzi i-au cunoscut și de la care au primit binecuvântare. Acest lucru a întărit conștiința noastră a tuturor că trăim printre sfinți. Ei sunt printre noi. Astfel, prin lucrarea Bisericii suntem mereu în pragul Împărăției cerurilor. O contemplăm din ce în ce în ce mai aproape. Participăm în chip tainic dar real la această lucrarea dumnezeiască a veșniciei printre noi. Gustăm din roadele lucrării ei în Sfânta Liturghie și Sfintele Taine, în ierurgii, rugăciuni și binecuvântări, prin lucrarea caritativă, social-filantropică, culturală și

catehetică etc. Sfinții aceștia martiri și mărturisitori - *Sofian de la Antim (16 septembrie)*, *Dumitru Stăniloae (4 octombrie)*, *Constantin Sârbu (23 octombrie)*, *Arsenie de la Prislop (28 noiembrie)*, *Ilie Lăcătușu (22 iulie)*, *Paisie și Cleopa de la Sihăstria (2 decembrie)*, *Dometie cel Milostiv de la Râmneț (6 iulie)*, *Serafim cel Răbdător de la Sâmbăta de Sus (20 decembrie)*, *Liviu Galaction de la Cluj (8 martie)*, *Gherasim de la Tismana (26 decembrie)*, *Visarion de la Lainici (10 noiembrie)*, *Calistrat de la Timișeni și Vasiova (10 mai)*, *Ilarion Felea (18 septembrie)*, *Irachie (3 august) și Alexandru din Basarabia (8 august)* – sunt daruri ale lui Dumnezeu făcute Bisericii și nouă, roade ale împreună lucrării harului și purtării de grijă a lui Dumnezeu cu libertatea și nevoința omenească. Ei au devenit repere de viață creștină pe drumul nostru către Dumnezeu. Ei devin pentru noi îndemn și încurajare duhovnicească, sftnici și călăuzitori prin cuvânt și faptă, rugători și mijlocitori ai noștri către Dumnezeu. Alături de ceilalți sfinți ai Bisericii ei alcătuiesc bogăția nespūsă și puterea înnoitoare care ne poate inspira și îndruma spre tot lucrul bun, spre întâlnirea și unirea cu Dumnezeu. Toți acești sfinți români ne oferă perspectiva și exemplul unei vieți creștine și românești cu valențe și gust de veșnicie. Ei ne oferă perspectiva unei vieți culturale și sociale, a unui sens de comuniune eclesială specific românească pe deplin integrată și semnificativă pentru Ortodoxia universală.

Tot în anul 2025 se vor împlini *1700 de ani de la Sinodul I Ecumenic (325) de la Niceea*. Moment definitoriu pentru gândirea creștină din punct de vedere dogmatic și organizatoric, Sinodul a constituit începutul unei serii de alte evenimente similare care au marcat până astăzi

felul creștin de a gândi și au dat o identitate clară din punct de vedere religios, cultural și filozofic și organizatoric lumii creștine. Datorită impactului pe care Sinodul I Ecumenic și mai apoi celelalte le-au avut, realitatea socială romană a fost profund transformată în sensul valorilor biblice și creștine, deschizând perspective noi în ce privește viața și organizarea socială. Cu siguranță Sinodul I Ecumenic precum și celelalte nu au reușit să transforme lumea noastră în Împărăția lui Dumnezeu dar au apropiat societatea mai mult de Dumnezeu și de dialogul cu El, i-au dat o specificitate socială și culturală mai umană, mai creștină.

Sinodul I Ecumenic a proclamat explicit identitatea dumnezeiască a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Acest lucru a creat premisele înțelegerii identității omului în adevăratul ei sens de *chip și asemănare a lui Dumnezeu* și prin aceasta să arate noblețea și înălțimea vocației omului primită de la Dumnezeu. Hristos Iisus, Fiul lui Dumnezeu, s-a făcut unul dintre noi pentru a ne face frați ai Săi și pentru a restaura statura firii noastre umane ca reflectare a chipului și asemănării cu Dumnezeu. Aceasta este cu adevărat identitatea noastră creștină și felul nostru adevărat de a fi.

Cu ce ne-ar putea îmbogăți acest an? În ce fel amintirea acestor evenimente vor putea contribui la o mai bună înțelegere și trăire a vieții noastre creștine?

În primul rând evenimentele legate de diferitele aniversări ale Patriarhiei Române ne vor oferi posibilitatea de a face o sinteză istorică și spirituală a drumului nostru bisericesc și românesc care ne va ajuta să înțelegem cine suntem noi românii ca și creștini și aportul pe care l-am adus și îl vom putea aduce pe viitor la viața creștină și socială în timpurile

prezente. Ele ne vor ajuta să precizăm identitatea noastră creștină și vocația noastră în contextul mai larg al creștinismului ortodox.

În al doilea rând ele ne vor ajuta să aducem în prim plan pentru noi ca români dar și pentru Biserica Ortodoxă universală exemplele sfinților noștri de astăzi cu mărturia lor și contribuția pe care au adus-o la întărirea Bisericii la vreme de restriște și nevoi, de persecuții și dorință de distrugere a oricărei urme de viață creștină. Exemplul lor ne arată adevărul cuvântului lui Hristos: „*Și Eu îți zic fie, că tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui*” (Matei 16, 18).

În al treilea rând ele ne vor încuraja să rămânem mărturisitori ai credinței creștine în timpul și în cultura timpurilor moderne așa cum au fost Sfinții Părinți în timpurile lor. Ne vor ajuta să înțelegem că mărturisirea credinței este și trebuie făcută în comuniune, în și dincolo de culturile specifice fiecărui popor, în armonia unui dialog care trebuie să depășească limitele lumii creștine, pentru că acest dialog face parte din misiunea de vestire a Evangheliei și mântuirii noastre care se adresează tuturor. Biserica este chemată să replămădească această nouă realitate societală așa cum spune Sf. Ap. Pavel: „*Căci toți sunteți fii ai lui Dumnezeu prin credința în Hristos Iisus. Căci, câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat. Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească și parte femeiască,*

pentru că voi toți una sunteți în Hristos Iisus” (Galateni 3, 26-28).

Să facem din acest an 2025, în Biserică și în afara ei, un an al bucuriei, comuniunii, propovăduirii și unității în diversitatea mărturisirii, un an al aducerii aminte de sensul misiunii noastre creștine astăzi, de faptul că în lucrarea aceasta îl avem alături de noi mereu pe Hristos care ne însoțește, îndrumă, inspiră și ajută.

Să facem din chemarea noastră creștină astăzi prilej de pace, binecuvântare, rânduială în suflet, bucurie duhovnicească, împăcare, facere de bine și caritate, dragoste de Dumnezeu și de aproapele, iubire de străini, mângâiere în suferință pentru cei bolnavi, efort și dorință de a îndrepta lucrurile nedrepte din societate care își au originile în ideologiile izvorâte din realitatea neodihnită a lumii noastre. Este suficientă suferință, nedreptate și violență în lumea noastră. Să îndrăznim să asumăm responsabilitatea noastră de creștini împlinind lucrarea noastră interioară, personală, dar și exterioară, publică, căci aceasta va contribui la transformarea vieții noastre și a societății în care trăim. Este un îndemn, o misiune și o chemare adresată de Hristos nouă tuturor. Împlinind aceasta în Duhul lui Dumnezeu vom deveni contemporanii Sfinților Apostoli, martirilor, ierarhilor, preoților și diaconilor sfinți, monahilor și monahiilor, creștinilor simpli, care au continuat de-a lungul timpului lucrarea încredințată. Vom deveni astfel poporul lui Dumnezeu.

† IOAN CASIAN

Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei

CALENDAR CREȘTIN ORTODOX 2025

RÂNDUIELI BISERICEȘTI

ZILE DE POST ȘI POSTURI

Miercurile și vinerile de peste an, în afară de cele cu dezlegare, însemnate cu harți

Ajunul Bobotezei (duminică, 5 ianuarie)

Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul (vineri, 29 august)

Înălțarea Sfintei Cruci (duminică, 14 septembrie)

Postul Sfințelor Paști (luni, 3 martie - sâmbătă, 19 aprilie)

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel (luni, 16 iunie - sâmbătă, 28 iunie)

Postul Adormirii Maicii Domnului (vineri, 1 august - joi, 14 august)

Postul Nașterii Domnului (vineri, 14 noiembrie - miercuri, 24 decembrie)

ZILE ÎN CARE NU SE SĂVÂRȘEȘTE SFÂNTA LITURGHIE (ZILE ALITURGHICE)

Vinerea dinaintea Botezului Domnului (3 ianuarie); miercuri și vineri, în săptămâna Lăsatului sec de brânză (26 și 28 februarie); luni și marți, în prima săptămână a Postului Sfințelor Paști (3 și 4 martie); în Sfânta și Marea Vineri (18 aprilie).

NU SE FAC NUNȚI

În toate zilele de post de peste an și în posturile de peste an

În ajunul și în zilele Praznicelor Împărătești (1 – 2 februarie; 28 – 29 mai; 7 – 9 iunie;
15 august; 13 – 14 septembrie)

De luni după Lăsatul secului de carne pentru Postul Sf. Paști până la Duminica

Sf. Apostol Toma inclusiv (24 februarie – 27 aprilie);

La Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul (29 august);

În perioada de la Crăciun până la Bobotează (25 decembrie – 6 ianuarie)

PASCALIA (DATA SFINTELOR PAȘTI)

2026 - 12 aprilie

2027 - 2 mai

2028 - 16 aprilie

2029 - 8 aprilie

APRILIE – PRIER

(30 de zile – ziua are 13 ore, noaptea 11 ore)

- 1 M Sf. Cuv. Maria Egipteanca; Sf. Cuv. Macarie Mărturisitorul;
Sf. Mc. Gherontie; Sf. Cuv. Varsanufie de la Optina
- 2 M Sf. Cuv. Tit, făcătorul de minuni; Sf. Mc. Amfian și Edesie
(*Denia Canonului Mare*)
- 3 J Sf. Cuv. Nichita Mărturisitorul și Ilirie
- 4 V Sf. Cuv. Iosif Imnografal, Gheorghe din Maleon și Zosima
(*Denia Acatistului Bunei Vestiri*)
- 5 S Sf. Mc. Victorin și cei împreună cu el; Sf. Mc. Teodul și
Agatopod (*Pomenirea celor adormiți*)
- 6 D † Sf. Sfinți Mc. Irineu, episcop de Sirmium; Sf. Ier. Eutihie,
patriarhul Constantinopolului; Sf. Cuv. Grigorie Sinaitul;
Sf. Cuv. Platonida
Duminica a 5-a din Post (a Sf. Cuv. Maria Egipteanca);
Ap. Evrei 9, 11-14; al Cuvioasei: Galateni 3, 23-29; Ev. Marcu 10,
32-45 (*Prevestirea Pătimirilor. Cererea fiilor lui Zevedeu*); a
Cuvioasei: Luca 7, 36-50 (*Pocăința femeii păcătoase*);
glas 8, voscr. 8
- 7 L Sf. Mc. Caliopie; Sf. Ier. Gheorghe Mărturisitorul, Ep. Mitilenei
- 8 M Sf. Ap. Irodion, Agav, Ruf, Asincrit, Flegon și Ermis;
Sf. Ier. Celestin, episcopul Romei
- 9 M Sf. Mc. Eupsihie; Sf. Cuv. Vadim
- 10 J Sf. Mc. Terentie, Pompei, African, Maxim și Dima
- 11 V † Sf. Ier. Calinic de la Cernica, episcopul Râmnicului;
Sf. Sfinți Mc. Antipa, episcopul Pergamului
- 12 S † Sf. Mc. Sava de la Buzău; Sf. Ier. Vasile Mărturisitorul,
Ep. de Parion (*Sămbăta lui Lazăr. Pomenirea celor adormiți*)
- 13 D **Intrarea Domnului în Ierusalim (Dezlegare la pește)**
Duminica a 6-a din Post (a Floriilor). Toate ale praznicului: Ap.
Filipeni 4, 4-9; Ev. Ioan 12, 1-18 (*Denie*)
- 14 L **Sfânta și Marea Luni (Denie); † Sf. Ier. Pahomie de la Gledin,**
episcopul Romanului (Slujba lui se va săvârși anticipat, în
Duminica Floriilor); Sf. Ier. Martin Mărturisitorul, episcopul Romei;
Sf. Mc. Tomaida
- 15 M **Sfânta și Marea Marți (Denie);** Sf. Ap. Aristarh, Pud și Trofim;
Sf. Mc. Crescent
- 16 M **Sfânta și Marea Miercuri (Denie);** Sf. Mc. fecioare Agapia, Irina
și Hionia
- 17 J **Sfânta și Marea Joi (Denia celor 12 Evanghelii);**
Sf. Sfinți Mc. Simeon, episcopul Persiei
- 18 V **Sfânta și Marea Vineri (Zi aliturgică. Denia Prohodului**
Domnului); Sf. Cuv. Ioan, ucenicul Sfântului Cuv. Grigorie
Decapolitul
- 19 S **Sfânta și Marea Sâmbătă;** Sf. Cuv. Ioan de la Lavra Veche;
Sf. Sfinți Mc. Pafnutie
- 20 D † **Învierea Domnului nostru Iisus Hristos (Sfintele Paști)**
Toate ale praznicului: Ap. Fapte 1, 1-8; Ev. Ioan 1, 1-17
- 21 L † **Sfintele Paști (În această zi se săvârșește și Slujba Sfântului**
Ierarh Teotim, episcopul Tomisului, din 20 aprilie)
- 22 M † **Sfintele Paști**
- 23 M † **Sf. Mare Mc. Gheorghe, purtătorul de biruință;**
Sf. Mc. Valerie (*Harti*)
- 24 J † **Sf. Ierarhi Ilie Iorest, Simion Ștefan și Sava Brancovici,**
mitropoliții Transilvaniei; Sf. Ier. Iosif Mărturisitorul din
Maramureș; Sf. Mc. Pasirac și Valentin; Sf. Cuv. Elisabeta
- 25 V † **Izvorul Tămăduirii; † Cinstirea Sfintei Icoane a Maicii**
Domnului Siraia de la Mănăstirea Ghighiu; Sf. Ap. și
Ev. Marcu; † Sf. Cuv. Vasile de la Poiana Mărului (Harti)
- 26 S † **Sf. Mc. Chiril, Chindeu și Tasie din Axiopolis (Cernavodă);** Sf.
Sfinți Mc. Vasilevs, Ep. Amasiei; Sf. Glafira
- 27 D Sf. Ap. Simeon, rudenii Domnului, episcopul Ierusalimului
Duminica a 2-a după Paști (a Sf. Apostol Toma); Ap. Fapte 5,
12-20; Ev. Ioan 20, 19-31; glas 1, voscr. 1
- 28 L Sf. Ap. Iason și Sosipatru; † **Sf. Mc. Maxim, Cvintilian și Dadas**
din Ozovia
- 29 M Sf. 9 Mucenici din Cizic; Sf. Cuv. Memnon
- 30 M Sf. Ap. Iacob al lui Zevedeu (*Dezlegare la pește*)

DATE MEMORABILE

- 3 Aprilie 1948 - Trece martiric la cele eterne,
Mitropolitul Moldovei și Sucevei, Irineu
Mihălcescu. S-a născut în anul 1874, în
comuna Pătărlagele-Buzău. A fost profesor
universitar și Decan al Facultăților de Teologie
din București și Chișinău, adevăratul părinte al
Teologiei moderne românești.
- 12 Aprilie 1457 - S-a urcat pe tronul Moldovei
Domnitorul Ștefan cel Mare și Sfânt. După o
strălucită domnie de 47 ani, trece la cele
eterne la 2 Iulie 1504 și este înmormântat la
Mănăstirea Putna.
- 16 Aprilie 1879 - S-a născut Părintele Gala
Galaction, profesor universitar de Teologie,
mare scriitor și traducător al Sfintei Scripturi în
limba română. A încetat din viață la 8 Martie
1961, în București.
- 23 Aprilie 1918 - S-a înființat Parohia Ortodoxă
Română "Sf. Gheorghe" din Windsor, Ontario.
- 23 Aprilie 1966 - În Congresul bisericesc din
Detroit, Michigan, P. S. Victorin Ursache a fost
ales Episcop al Episcopiei Misionare Ortodoxe
Române în America.
- 25 Aprilie 1885 - Patriarhia Ecumenică din
Constantinopol a recunoscut autocefalia
Bisericii Ortodoxe Române.
- 25-28 Aprilie 1929 - Congresul bisericesc al
Românilor din America și Canada, ținut la
Detroit, Michigan, cere înființarea Episcopiei
Misionare sub jurisdicția Sfântului Sinod al
Bisericii Ortodoxe Române.
- 25 Aprilie-14 Mai 1979 - Vizita în USA și Canada
a Patriarhului Iustin al României, cu prilejul
aniversării a 50 de ani dela înființarea
Episcopiei Misionare. Este prima vizită a unui
Patriarh Român în America.
- 29 Aprilie 1933 - S-a înființat Parohia Ortodoxă
Română "Pogorirea Duhului Sfânt" din
Windsor, Ontario.
- 30 Aprilie 2017 - Intronizarea IPS Nicolae ca
Mitropolit al Mitropoliei Ortodoxe Române a
celor două Americi la Catedrala Sf. Împărați
din Chicago.

DATE PERSONALE

Data (Date) Eveniment (Event)

M A I - F L O R A R

(31 de zile – ziua are 14 ore, noaptea 10 ore)

- 1J Sf. Proroc Ieremia; Sf. Cuv. Mc. Eftimie, Ignatie și Acachie;
Sf. Tamara; Sf. Cuv. Isidora
- 2 V **†) Sf. Ier. Atanasie al III-lea (Patelarie), patriarhul Constantinopolului;** Aducerea moaștelor Sf. Ier. Atanasie cel Mare, arhiepiscopul Alexandriei; Sf. Matrona de la Moscova (*Dezlegare la pește*)
- 3 S **†) Sf. Cuv. Irodion de la Lainici;** Sf. Mc. Timotei și soția sa, Mavra
- 4 D **Sf. Mc. Pelaghia; Sf. Monica**
Duminica a 3-a după Paști (a Mironosiștelor);
Ap. Fapte 6, 1-7; Ev. Marcu 15, 43-47; 16, 1-8; glas 2, voscr. 4
- 5 L Sf. Mare Mc. Irina; Sf. Cuv. Mc. Eftim cel Nou
- 6 M Sf. și Dreptul Iov, mult răbdătorul; Sf. Mc. Varvar
- 7 M Arătarea pe cer a semnului Sfintei Cruci în Ierusalim;
Sf. Mc. Acachie și Codrat; Sf. Alexis Toth (*Dezlegare la pește*)
- 8 J **†) Sf. Ap. și Evanghelist Ioan Teologul;**
Sf. Cuv. Arsenie cel Mare
- 9 V Sf. Proroc Isaia; Sf. Mc. Hristofor; Aducerea la Bari a moaștelor Sf. Ier. Nicolae (*Dezlegare la pește*)
- 10 S Sf. Ap. Simon Zilotul; **†) Sf. Cuv. Calistrat de la Timișeni și Vasiova**
- 11 D **Sf. Sfinți Mc. Mochie preotul; Sf. Ier. Metodie și Sf. Cuv. Chiril, luminătorii slavilor**
Duminica a 4-a după Paști (Vindecarea slăbănogului de la Vitezda); Ap. Fapte 9, 32-42; Ev. Ioan 5, 1-15; glas 3, voscr. 5
- 12 L **†) Sf. Mc. Ioan Valahul;** Sf. Ier. Epifanie, arhiepiscopul Ciprului, și Gherman, patriarhul Constantinopolului
- 13 M Sf. Mc. Glicheria; Sf. Serghie Mărturisitorul
- 14 M **Înjumătățirea Cincizecimii;** Sf. Mc. Isidor din Hios; Sf. Sfinți Mc. Terapont, episcopul Ciprului (*Dezlegare la pește*)
- 15 J **†) Sf. Ier. Iacob Putneanul, mitropolitul Moldovei;**
Sf. Cuv. Pahomie cel Mare
- 16 V **†) Sf. Cuv. Sila, Paisie și Natan de la Sihăstria Putnei;**
Sf. Cuv. Teodor cel Sfințit (*Dezlegare la pește*)
- 17 S Sf. Ap. Andronic și soția sa, Iunia; Sf. Cuv. Nectarie și Teofan
- 18 D **Sf. Mc. Petru, Dionisie și Paulin**
Duminica a 5-a după Paști (a Samarinenței);
Ap. Fapte 11, 19-30; Ev. Ioan 4, 5-42; glas 4, voscr. 7
- 19 L Sf. Sfinți Mc. Patrichie, episcopul Prusei, și cei împreună cu el
- 20 M Sf. Mc. Talaleu; Sf. Cuv. Talasie; Sf. Lidia din Filipi
- 21 M **Odovania Înjumătățirii Cincizecimii; †) Sfinții Mari Împărați și întocmai cu Apostolii, Constantin și mama sa, Elena**
(Dezlegare la pește)
- 22 J Sf. Mc. Vasilisc și Marcel; Sf. Părinți de la Sinodul al II-lea Ecumenic
- 23 V Sf. Ier. Mihail Mărturisitorul, episcopul Sinadei; Sf. Mironosiță Maria lui Cleopa (*Dezlegare la pește*)
- 24 S Sf. Cuv. Simeon cel din Muntele Minunat
- 25 D **† A treia aflare a capului Sf. Proroc Ioan Botezătorul**
Duminica a 6-a după Paști (Vindecarea orbului din naștere);
Ap. Fapte 16, 16-34; Ev. Ioan 9, 1-38; glas 5, voscr. 8
- 26 L Sf. Ap. Carp și Alfeu; Sf. Mc. Averchie și Elena
- 27 M **Sf. Mc. Iuliu Veteranul;** Sf. Sfinți Mc. Eladie și Terapont, episcopul Sardei; Sf. Mărt. Ioan Rusul
- 28 M **Odovania praznicului Învierii Domnului;** Sfinți Ier. Eutihie, episcopul Melitinei, și Nichita, episcopul Calcedonului (*Dezlegare la pește*)
- 29 J **†) Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor)**
- 30 V Sf. Cuv. Isaachie Mărturisitorul și Varlaam (*Dezlegare la pește*)
- 31 S Sf. Mc. Ermie, Eusebiu și Haralambie

D A T E M E M O R A B I L E

4 Mai 1955 - Trece la cele eterne, la Paris, genialul compozitor român, violonist și dirijor, George Enescu și este înmormântat în cimitirul Père Lachaise.

7 Mai 1938 - A încetat din viață poetul național Octavian Goga. S-a născut la Rășinari-Sibiu, la 1 Aprilie 1881.

7 Mai 2017 - Intronizarea PS Ioan Casian ca Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei la Catedrala Sf. Gheorghe din Brossard, QC.

9 Mai 1895 - S-a născut în comuna Lancrăm județul Alba, poetul și filosoful Lucian Blaga. A trecut în eternitate la 6 Mai 1961, în Cluj.

9-10 Mai 1877 - S-a proclamat Independența de Stat a României, prin ieșirea de sub suveranitatea Porții Otomane.

11 May - Mother's Day (USA and Canada)

14 Mai 1978 - Sfințirea bisericii "Sfântul Ioan Botezătorul" din Montreal, Quebec, de către I.P.S. Arhiepiscopul Victorin.

15 Mai 1838 - S-a născut pictorul Nicolae Grigorescu, care a pictat și mănăstirile "Zamfira" și "Agapia". Moare la 24 Iulie 1907.

21 Mai 1916 - Sfințirea Bisericii Ortodoxe Române "Învierea Domnului" din Hamilton, Ontario. Biserica nouă e sfințită de către Episcopul Andrei Moldovan, la 22 Mai 1960.

21 Mai 1972 - A fost sfințită Biserica Ortodoxă Română "Sfinții Constantin și Elena" din Edmonton, Alberta, de către P. S. Episcop Victorin.

19 May - Victoria Day (Canada)

24 Mai 1948 - Prea Fericitul Părinte Justinian a fost ales Patriarh al României.

26 May - Memorial Day, Observed (USA)

D A T E P E R S O N A L E

Data (Date) Eveniment (Event)

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

IUNIE – CIREȘAR

(30 de zile – ziua are 15 ore, noaptea 9 ore)

- 1 D Sf. Iustin Martirul și Filosoful și cei împreună cu el
Duminica a 7-a după Paști (a Sf. Părinți de la Sinodul I Ecumenic); Ap. Fapte 20, 16-18, 28-36; Ev. Ioan 17, 1-13 (Rugăciunea lui Iisus); glas 6, voscr. 10
- 2 L † Sf. Mare Mc. Ioan cel Nou de la Suzeava; Sf. Ier. Nichifor Mărturisitorul, patriarhul Constantinopolului
- 3 M Sf. Mc. Luchilian, Ipatie și Paula fecioara
- 4 M † Sf. Mc. Zotic, Atal, Camasie și Filip de la Niculițel; Sf. Ier. Mitrofan, arhiepiscopul Constantinopolului; Sf. Mironosițe Maria și Marta, surorile Dreptului Lazăr (Dezlegare la pește)
- 5 J Sf. Sfinți Mc. Dorotei, episcopul Tirului
- 6 V Odovania praznicului Înălțării Domnului; Sf. Cuv. Ilarion cel Nou, egumenul Mănăstirii lui Dalmat; Sf. Cuv. Visarion (Dezlegare la pește)
- 7 S Sf. Sfinți Mc. Teodot, episcopul Ancirei; Sf. Mc. Zenaida (Sâmbăta celor adormiți - Moșii de vară)
- 8 D † Pogorârea Sfântului Duh (Cincizecimea sau Rusalii)
Duminica a 8-a după Paști. Toate ale praznicului:
Ap. Fapte 2, 1-11; Ev. Ioan 7, 37-53; 8, 12
- 9 L † Sfânta Treime
- 10 M Sf. Mc. Alexandru și Antonina; Sf. Sfinți Mc. Timotei, Ep. Prusei
- 11 M Sf. Ap. Bartolomeu și Barnaba; Sf. Ier. Luca, Arhiep. Crimeei; Cinstirea Sfintei Icoane a Maicii Domnului Axion estin (Hartă)
- 12 J Sf. Cuv. Onufrie cel Mare și Petru Athonitul
- 13 V Sf. Mc. Achilina; Sf. Ier. Trifilie, Ep. Lefcosiei din Cipru (Hartă)
- 14 S Odovania praznicului Pogorârii Sfântului Duh; Sf. Proroc Elisei; Sf. Ier. Metode Mărturisitorul, Patr. Constantinopolului
- 15 D Sf. Proroc Amos; † Sf. Mc. Isihie; Fericiții Augustin și Ieronim (Lăsatul secului pentru Postul Sf. Ap. Petru și Pavel)
Duminica întâi după Rusalii (a Tuturor Sfinților); Ap. Evrei 11, 33-40; 12, 1-2; Ev. Matei 10, 32-33; 37-38 și 19, 27-30 (Urmarea lui Hristos); glas 8, voscr. 1
- 16 L † Sf. Ier. Martir Neofit Cretanul, mitropolitul Țării Românești; Sf. Ier. Tihon, episcopul Amatundei (Începutul Postului Sf. Ap. Petru și Pavel. Dezlegare la pește)
- 17 M Sf. Mc. Manuil, Savel, Ismail, Inochentie și Felix
- 18 M Sf. Mc. Leontie, Ipatie și Teodul; Sf. Cuv. Erasm
- 19 J Sf. Ap. Iuda, rudenia Domnului; Sf. Cuv. Paisie cel Mare (Dezlegare la pește)
- 20 V Sf. Sfinți Mc. Metode, episcopul Patarelor; Sf. Ier. Calist, patriarhul Constantinopolului; Sf. Nicolae Cabasila
- 21 S Sf. Mc. Iulian din Tars și Afrodise (Dezlegare la pește)
- 22 D † Sf. Ier. Grigorie Dascălul, mitropolitul Țării Românești; Sf. Sfinți Mc. Eusebiu, Ep. Samosatei (Dezlegare la pește)
Duminica a 2-a după Rusalii (a Sfinților Români); Ap. Romani 2, 10-16; al Sf. Români: 2 Corinteni 5, 17, 20; 6, 1, 3-7, 10; 13, 11; Ev. Matei 4, 18-23 (Chemarea primilor Apostoli); a Sf. Români: Matei 5, 14-16; 10, 32-33, 17-18, 22 (Lumina faptelor bune și mărturisirea lui Hristos); glas 1, voscr. 2
- 23 L Sf. Mc. Agripina; Sf. Sfinți Mc. Aristocle preotul
- 24 M † Nașterea Sf. Proroc Ioan Botezătorul (Sânzienele sau Drăgaica); † Aducerea moaștelor Sf. Mare Mc. Ioan cel Nou de la Suzeava; † Sf. Ier. Niceta de Remesiana (Dezlegare la pește)
- 25 M Sf. Cuv. Mc. Fevronia; Sf. Mc. Orentie și frații săi; Sf. Mc. Livia
- 26 J Sf. Cuv. David din Tesalonic; Sf. Ier. Ioan, episcopul Gotiei
- 27 V Sf. Cuv. Samson, primitorul de străini; Sf. Mironosiță Ioana
- 28 S Aducerea moaștelor Sf. Mc. doctori fără de arginți Chir și Ioan (Dezlegare la pește)
- 29 D † Sf. Ap. Petru și Pavel
Duminica a 3-a după Rusalii; Ap. Romani 5, 1-10; al Sfinților: 2 Corinteni 11, 21 – 12, 9; Ev. Matei 6, 22-33 (Despre grijile vieții); a Sfinților: Matei 16, 13-19; glas 2, voscr. 3
- 30 L † Soborul Sfinților 12 Apostoli;

DATE MEMORABILE

- 1 Iunie 1893 - S-a născut în satul Boteni, comuna Conțești, Județul Dâmbovița, marele profesor universitar de Istoria Bisericii Universale și adânc mărturisitor al credinței noastre strămoșești, Teodor M. Popescu, unul dintre erudiții recunoscuți ai învățământului teologic universitar bucureștean. A trecut la cele eterne la 4 Aprilie 1973.
- 5 Iunie 1779 - S-a născut în Avrighi, Transilvania, Gheorghe Lazăr, întemeietorul școlii românești de la "Sfântul Sava" din București. Moare la 17 Septembrie 1823.
- 5 Iunie 1871 - S-a născut în Botoșani, marele istoric român, Nicolae Iorga. A trecut din viață prin moarte năpraznică, la 27 Noiembrie 1940.
- 6 Iunie 1948 - Intronizarea Patriarhului Justinian al Bisericii Ortodoxe Române. S-a născut la 22 Februarie 1901, în satul Suiesti, județul Vâlcea și a trecut la cele eterne la 26 Martie 1977.
- 14 Iunie - Flag Day (USA)
- 14 Iunie 1818 - S-a născut, în Bacău, Vasile Alecsandri, "rege al poeziei" cum l-a numit Mihai Eminescu. A încetat din viață la moșia sa din Mircești, la 22 August 1890.
- 19 Iunie 1977 - Intronizarea Patriarhului Iustin al României. S-a născut la 5 Martie 1910, în comuna Albești, satul Căndești, județul Muscel și a încetat din viață la 31 Iunie 1986.
- 15 Iunie - Father's Day (USA and Canada)
- 24 Iunie - St. Jean Baptiste Day (Canada)
- 29 Iunie 1819 - S-a născut marele patriot român Nicolae Bălcescu, sufletul revoluției din 1848. Moare în exil, la 29 Noiembrie 1852.
- 30 Iunie 1909 - S-a născut în Ploiești Paul Constantinescu, autorul celor două Oratorii Bizantine Românești: "Nașterea Domnului" și "Patimile și Învierea Domnului", unice în toată Ortodoxia. Moare la 20 Decembrie 1963.
- 30 Iunie 1939 - Intronizarea Patriarhului Nicodim Munteanu al Bisericii Ortodoxe Române. S-a născut la 6 Decembrie 1864, în comuna Pipirig, județul Neamț și a încetat din viață la 27 Februarie 1948.

DATE PERSONALE

Data (Date) Eveniment (Event)

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

IULIE – CUPTOR

(31 de zile – ziua are 14 ore, noaptea 10 ore)

- 1M **†) Sf. Ier. Leontie de la Rădăuți;** Sf. Mc. doctori fără de arginți
Cosma și Damian, cei din Roma
- 2M Așezarea veșmântului Născătoarei de Dumnezeu în biserica
Vlaherne; **†) Sf. Voievod Ștefan cel Mare;** Sf. Ier. Iuvenalie,
arhiepiscopul Ierusalimului; Sf. Ier. Ioan Maximovici
- 3J Sf. Mc. Iachint; Sf. Ier. Anatolie, arhiepiscopul Constantinopolului
- 4V Sf. Ier. Andrei, arhiepiscopul Cretei; Sf. Cuv. Marta
- 5S **† Sf. Cuv. Atanasie Athonitul;** Sf. Cuv. Lampadie
- 6D **†) Sf. Cuv. Dometie cel Milostiv de la Râmset;** Sf. Cuv. Sisoe cel
Mare; Sf. Mc. Lucia din Roma; Sf. Mc. Marius, soția sa, Marta, și
fiii lor, Audifaci și Avacum
Duminica a 4-a după Rusalii; Ap. Romani 6, 18-23; Ev. Matei 8,
5-13 (*Vindecarea slugii sutașului*); glas 3, voscr. 4
- 7L **†) Sf. Mare Mc. Chiriachi;** Sf. Cuv. Toma din Maleon; Sf. Mc. Evanghel
- 8M **†) Sf. Mc. Epictet preotul și Aștion monahul;**
Sf. Mare Mc. Procopie și mama sa, Sf. Mc. Teodosia
- 9M **†) Cinstirea Sfintei Icoane a Maicii Domnului Îndrumătoarea de la
Mănăstirea Neamț;** Sf. Sfinți Mc. Pangrație, Ep. Tavromeniei
- 10J Sf. 45 de Mucenici din Nicopolea Armeniei
- 11V Sf. Mare Mc. Eufimie; Sf. Olga, cea întocmai cu Apostolii și
luminătoarea Rusiei
- 12S **†) Cinstirea Sfintei Icoane a Maicii Domnului Prodomița de la
Muntele Athos;** Sf. Mc. Proclu și Ilarie; Sf. Cuv. Mihail Maleinul;
Sf. Veronica; Sf. Cuv. Paisie Aghioritul
- 13D **† Aducerea moaștelor Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou la
București;** Soborul Sf. Arhanghel Gavril; Sf. Cuv. Ștefan Savaitul;
Sf. Mc. Maria din Persia; Sf. Cuv. Sara
**Duminica a 5-a după Rusalii (a Sf. Părinți de la Sinodul al IV-lea
Ecumenic);** Ap. Romani 10, 1-10; al Sf. Părinți: Tit 3, 8-15;
Ev. Matei 8, 28-34; 9, 1 (*Vindecarea celor doi demonizați din ținutul
Gadarei*); a Sf. Părinți: Ioan 17, 1-13 (*Rugăciunea lui Iisus*);
glas 4, voscr. 5
- 14L Sf. Ap. Achila; Sf. Mc. Iust și Iralcie; Sf. Cuv. Nicodim Aghioritul
- 15M Sf. Mc. Chiric și Iulita; Sf. Vladimir, luminătorul Rusiei
- 16M Sf. Sfinți Mc. Aținoghen cu cei 10 ucenici ai lui; Sf. Mc. Iulia
- 17J Sf. Mare Mc. Marina; Sf. Ier. Eufrasie, episcopul Ionopolei
- 18V **†) Sf. Mc. Emilian de la Durostorum;** Sf. Cuv. Pamvo
- 19S Sf. Cuv. Macrina, sora Sf. Vasile cel Mare; Sf. Cuv. Die;
Aflarea moaștelor Sf. Cuv. Serafim de Sarov
- 20D **†) Sfântul și slăvitul Proroc Ilie Tesviteanul**
Duminica a 6-a după Rusalii; Ap. Romani 12, 6-14; al Sfântului:
Iacob 5, 10-20; Ev. Matei 9, 1-8 (*Vindecarea paralizicului din
Capernaum*); a Sfântului: Luca 4, 22-30; glas 5, voscr. 6
- 21L **†) Sf. Cuv. Rafael și Partenie, de la Agapia Veche;**
Sf. Cuv. Simeon și Ioan Pustnicul; Sf. Proroc Iezechiel
- 22M **†) Sf. Preot Mărturisitor Ilie Lăcătușu;** Sf. Mironosiță și întocmai
cu Apostolii Maria Magdalena; Sf. Cuv. Mc. Marcela
- 23M Aducerea moaștelor Sf. Sfinți Mc. Foca; Sf. Mc. Apolinarie, Vitalie
și Valeria
- 24J Sf. Mare Mc. Hristina; Sf. Mc. Ermoghen
- 25V Adormirea Sfintei Ana, mama Preasfintei Născătoare de
Dumnezeu; Sf. Părinți de la Sinodul al V-lea Ecumenic;
Sf. Cuv. Olimpiada și Eupraxia
- 26S **†) Sf. Cuv. Ioanichie cel Nou de la Muscel;**
Sf. Sfinți Mc. Ermolae; Sf. Mc. Paraschevi din Roma
- 27D **† Sf. Mare Mc. și Tămăduitor Pantelimon**
Duminica a 7-a după Rusalii; Ap. Romani 15, 1-7; Ev. Matei 9, 27-35
(*Vindecarea a doi orbi și a unui mut din Capernaum*); glas 6, voscr. 7
- 28L Sf. Ap. și Diaconi: Prohor, Nicanor, Timon și Parmena;
Sf. Cuv. Pavel de la Xiropotamu
- 29M Sf. Mc. Calinic, Veniamin și Mamant; Sf. Mc. Teodota cu fiii săi
- 30M Sf. Ap. Sila, Silvan, Crescent, Epenet și Andronic;
Sf. Sfinți Mc. Valentin, episcopul Umbriei
- 31J **Înainte-prăznuirea Scoaterii Sfintei Cruci;** Sf. și Dreptul Evdochim;
Sf. și Dreptul Iosif din Animateea (*Lăsatul secului pentru Postul
Adormirii Maicii Domnului*)

DATE MEMORABILE

1 July - Canada Day (Canada)

1 Iulie 1600 - Mihai Viteazul intră în Alba Iulia ca
domn al Munteniei, Transilvaniei și Moldovei,
înfăptuind unitatea politică a Țărilor Române.

2 Iulie 2006 - A fost hirotonit PS Episcop Vicar
Ioan Casian de Vicina în Catedrala Sf. Împărați
Constantin și Elena din Chicago.

4 July - Independence Day (USA)

11 Iulie 1910 - S-a născut în comuna Socet,
Județul Hunedoara, Părintele Profesor Liviu
Stan, profesor de Drept Bisericesc la Sibiu și
București, vestit poliglot și savant de talie
europeană în Dreptul Canonic. A trecut la cele
eterne la 1 Aprilie 1973.

14 Iulie 2002 - A fost hirotonit și instalat I.P.S
Arhiepiscop Nicolae Condrea de către P.F.
Patriarh Teoctist, la biserica "Sf. Ioan
Botezătorul" din Montréal. I.P.S. Sa a fost ales
Arhiepiscop la Congresul Electoral din 9 Martie
2002 ținut la parohia "Sf. Treime" din Troy, MI.

15 Iulie 1885 - S-a născut în Apoldul de Sus din
Transilvania, Prea Sfințitul Andrei Moldovan,
cel de-al doilea Episcop al Românilor din
America, hirotonit întru Arhiepiscop la 12
Noiembrie 1950, de către Mitropolitul Nicolae
Bălan, în Catedrala din Sibiu.

16 Iulie 1972 - A luat ființă Muzeul Macedo-
Român "Alexandru Machedon" în Southbridge,
Mass., pe lângă Biserica Ortodoxă Română
"Sfântul Arhanghel Mihail".

18 Iulie 1864 - S-a înființat Universitatea din
București.

20 July 1969 - Neil Armstrong and Edwin Aldrin landed on the moon.

21 Iulie 1973 - Episcopia Misionară Ortodoxă
Română din America a fost ridicată la rangul
de Arhiepiscopie.

23 Iulie 1978 - Biserica Ortodoxă Română "Sfânta
Maria" din Boian-Willingdon, Alberta, a fost
declarată monument istoric al Prov. Alberta.

30 Iulie 2007 - A trecut la cele veșnice PF
Patriarh Teoctist, al cincilea Patriarh al Bisericii
Ortodoxe Române.

DATE PERSONALE

Data (Date) Eveniment (Event)

(31 de zile – ziua are 13 ore, noaptea 11 ore)

- DATE MEMORABILE

5 August 1902 - Mitropolitul Transilvaniei Ion Mețianu pune piatra de temelie a Catedralei Mitropolitane din Sibiu.

4 August - Civic Holiday (Canada)

7 August 1966 - S-a săvârșit hirotonirea întru Arhiereu a P.C. Arhimandrit Victorin Ursache, în Catedrala "Sfântul Gheorghe" din Windsor, Ontario. Prea Sfântia Sa a fost ales la 23 Aprilie 1966 în Congresul bisericesc din Detroit, Michigan, ca Episcop al Românilor din America și Canada. A fost intronizat La 21 August 1966, în Catedrala "Sfânta Treime" din Detroit, Michigan. În anul 1973 a fost înălțat la rangul de Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Misionare Ortodoxe Române în America și Canada. S-a născut la 24 Iulie 1912, în comuna Mânăstioara-Siret, Bucovina. După o viață de o rară sfințenie și aleasă arhipăstorire duhovnicească, a trecut la cele eterne la 16 Iulie 2001, fiind înmormântat în cimitirul Sfintei Mănăstiri Putna. la 22 Iulie 2001.

9 August 1601 - Mihai Viteazul a fost ucis
mișelește pe câmpia Turzii, de către mercenarii
generalului Gheorghe Basta.

15 August 1517 - S-a sfințit mănăstirea Curtea de Argeș, ctitoria Voievodului Neașoe Basarab.

15 August 1714 - Moare ca martir la Constantinopol, împreună cu copiii săi, Domnitorul Constantin Brâncoveanu, ctitor de cultură românească, de biserici și mănăstiri în Muntenia și Transilvania.

16 August 1864 - Domnitorul Alexandru Ioan
Cuza decretează înființarea școlii Românești în
Macedonia, la Târnova, lângă Bitolija.

19 August 1881 - S-a născut în Liveni-Dorohoi, marele violonist și compozitor de faimă mondială George Enescu. A încetat din viață la 4 Mai 1955, în Paris, unde este și înmormântat.

24 August 1873 - A murit Avram Iancu, marele erou al Românilor din Transilvania, în revoluția din 1848.

DATE PERSONALE

Data (Date)	Eveniment (Event)
2023-01-01	Eveniment 1
2023-01-02	Eveniment 2
2023-01-03	Eveniment 3
2023-01-04	Eveniment 4
2023-01-05	Eveniment 5
2023-01-06	Eveniment 6
2023-01-07	Eveniment 7
2023-01-08	Eveniment 8
2023-01-09	Eveniment 9
2023-01-10	Eveniment 10
2023-01-11	Eveniment 11
2023-01-12	Eveniment 12
2023-01-13	Eveniment 13
2023-01-14	Eveniment 14
2023-01-15	Eveniment 15
2023-01-16	Eveniment 16
2023-01-17	Eveniment 17
2023-01-18	Eveniment 18
2023-01-19	Eveniment 19
2023-01-20	Eveniment 20
2023-01-21	Eveniment 21
2023-01-22	Eveniment 22
2023-01-23	Eveniment 23
2023-01-24	Eveniment 24
2023-01-25	Eveniment 25
2023-01-26	Eveniment 26
2023-01-27	Eveniment 27
2023-01-28	Eveniment 28
2023-01-29	Eveniment 29
2023-01-30	Eveniment 30
2023-01-31	Eveniment 31
2023-02-01	Eveniment 32
2023-02-02	Eveniment 33
2023-02-03	Eveniment 34
2023-02-04	Eveniment 35
2023-02-05	Eveniment 36
2023-02-06	Eveniment 37
2023-02-07	Eveniment 38
2023-02-08	Eveniment 39
2023-02-09	Eveniment 40
2023-02-10	Eveniment 41
2023-02-11	Eveniment 42
2023-02-12	Eveniment 43
2023-02-13	Eveniment 44
2023-02-14	Eveniment 45
2023-02-15	Eveniment 46
2023-02-16	Eveniment 47
2023-02-17	Eveniment 48
2023-02-18	Eveniment 49
2023-02-19	Eveniment 50
2023-02-20	Eveniment 51
2023-02-21	Eveniment 52
2023-02-22	Eveniment 53
2023-02-23	Eveniment 54
2023-02-24	Eveniment 55
2023-02-25	Eveniment 56
2023-02-26	Eveniment 57
2023-02-27	Eveniment 58
2023-02-28	Eveniment 59
2023-02-29	Eveniment 60

(31 de zile – ziua are 11 ore, noaptea 13 ore)

(31 de zile – ziua are 11 ore, noaptea 13 ore)

- DATE MEMORABILE

2 Octombrie 1854 - S-a născut în Șipotele
Sucevei marele compozitor Ciprian
Porumbescu. Moare la 25 Mai 1883.

5 Octombrie 1909 - La Indiana Harbor, lângă Chicago, Il, se înființează Societatea culturală "Nicolae Iorga", pentru citire de cărți românești și ajutor frătesc.

11 Octombrie 1812 - S-a născut
bucovineanul Eudoxie Hurmuzachi, istoric
si apărător al drepturilor poporului român.

13 Octombrie 1884 - S-a născut în Pârșcov-Buzău marele poet și prozator român, Vasile Voiculescu. Încetează din viață în București, la 26 Aprilie 1963.

13 October - Columbus Day Observed (USA)

13 October - Thanksgiving Day (Canada)

14 Octombrie 1834 - Domnitorul Alexandru Ghica legalizează drapelul național românesc în cele trei culori: roșu, galben și albastru.

26 Octombrie 1673 - S-a născut în ținutul Fălciului Dimitrie Cantemir, Domnitorul Moldovei (1710-1711), mare cărturar de valoare europeană și membru al Academiei din Berlin. Moare în vârstă de 50 de ani, în Rusia, la 21 August 1723.

28-29 Octombrie 2016 - în ședința Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, Arhiepiscopia este ridicată la rangul de Mitropolie și este aprobată înființarea Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei.

31 Octombrie 1784 - S-a început în Transilvania răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan, cu binecuvântarea preotului ortodox Ioanș Cazan.

DATE PERSONALE

Data (Date)	Eveniment (Event)
2023-01-01	Eveniment 1
2023-01-02	Eveniment 2
2023-01-03	Eveniment 3
2023-01-04	Eveniment 4
2023-01-05	Eveniment 5
2023-01-06	Eveniment 6
2023-01-07	Eveniment 7
2023-01-08	Eveniment 8
2023-01-09	Eveniment 9
2023-01-10	Eveniment 10
2023-01-11	Eveniment 11
2023-01-12	Eveniment 12
2023-01-13	Eveniment 13
2023-01-14	Eveniment 14
2023-01-15	Eveniment 15
2023-01-16	Eveniment 16
2023-01-17	Eveniment 17
2023-01-18	Eveniment 18
2023-01-19	Eveniment 19
2023-01-20	Eveniment 20
2023-01-21	Eveniment 21
2023-01-22	Eveniment 22
2023-01-23	Eveniment 23
2023-01-24	Eveniment 24
2023-01-25	Eveniment 25
2023-01-26	Eveniment 26
2023-01-27	Eveniment 27
2023-01-28	Eveniment 28
2023-01-29	Eveniment 29
2023-01-30	Eveniment 30
2023-01-31	Eveniment 31

NOIEMBRIE – BRUMAR

(30 de zile – ziua are 10 ore, noaptea 14 ore)

- 1 S Sf. doctori fără de arginți Cosma și Damian, cei din Asia (*Sămbăta celor adormiți - Moșii de toamnă*)
- 2 D Sf. Mc. Achindin, Pigasie, Aftonie, Elpidifor și Anempodist
Duminica a 22-a după Rusalii; Ap. Galateni 6, 11-18; Ev. Luca 16, 19-31 (*Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr*); glas 4, voscr. 10
- 3 L Sf. Sfinții Mc. Achepsima, Iosif și Aitala; Așezarea moaștelor Sf. Mare Mc. Gheorghe în Lida
- 4 M Sf. Cuv. Ioanichie cel Mare; Sf. Mc. Nicandru și Ermeu; Sf. Cuv. Gheorghe Mărturisitorul din Drama
- 5 M Sf. Mc. Galaction și Epistimia
- 6 J Sf. Ier. Pavel Mărturisitorul, arhiepiscopul Constantinopolului; Sf. Cuv. Luca din Sicilia
- 7 V Sfinții 33 de Mucenici din Melitina; Sf. Cuv. Lazăr din Muntele Galisei
- 8 S **†) Soborul Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil și al tuturor cereștilor puteri**
- 9 D **†) Sf. Ier. Nectarie de la Eghina; Sf. Mc. Claudiu, Castor, Sempronian și Nicostrat; Sf. Mc. Onisifor și Porfirie; Sf. Cuv. Matrona Duminica a 24-a după Rusalii**; Ap. Efeseni 2, 14-22; Ev. Luca 8, 41-56 (*Înviearea fiicei lui Iair*); glas 5, voscr. 11
- 10 L Sf. Ap. Olimp, Rodion, Sosipatru, Erast, Terțiu și Cvart; **†) Sf. Cuv. Mc. Visarion de la Lainici**; Sf. Mc. Orest
- 11 M **†) Sf. Mare Mc. Mina**; Sf. Mc. Victor, Vichentie și Ștefanida; Sf. Cuv. Teodor Studitul
- 12 M **†) Sf. Martiri și Mărturisitori Năsăudeni: Atanasie Todoran din Bichigiu, Vasile din Mocod, Grigorie din Zagra și Vasile din Telciu**; Sf. Ier. Ioan cel Milostiv, patriarhul Alexandriei; Sf. Cuv. Nil Pustnicul
- 13 J **†) Sf. Ier. Ioan Gură de Aur, Arhiep. Constantinopolului, și mama sa, Sf. Antuza (Lăsatul secului pentru Postul Nașterii Domnului)**
- 14 V **†) Sf. Ap. Filip, unul dintre cei 12 Apostoli**; Sf. Ier. Grigorie Palama, Arhiep. Tesaloniceului (*Începutul Postului Nașterii Domnului*)
- 15 S **†) Sf. Cuv. Paisie de la Neamț**; Sf. Mc. și Mărturisitori: Gurie, Samona și Aviv diaconul
- 16 D Sf. Ap. și Evanghelist Matei
Duminica a 25-a după Rusalii; Ap. Efeseni 4, 1-7; Ev. Luca 10, 25-37 (*Pilda samarineanului milostiv*); glas 6, voscr. 1
- 17 L Sf. Ier. Grigorie Taumaturgul, episcopul Neocezareei, și Ghenadie, Arhiep. Constantinopolului; Sf. Cuv. Lazăr Zugravul
- 18 M Sf. Mc. Platon, Roman și Zahau
- 19 M Sf. Proroc Avdie; Sf. Mc. Varlaam
- 20 J *Înainte-prăznuirea Intrării în biserică a Maicii Domnului*; **†) Sf. Cuv. Grigorie Decapolitul; † Sf. Mc. Dasie**; Sf. Ier. Proclu, arhiepiscopul Constantinopolului
- 21 V **(†) Intrarea în biserică a Maicii Domnului (Dezlegare la pește)**
- 22 S Sf. Ap. Filimon, Arhip, Onisim și Apfia; Sf. Mc. Cecilia (*Dezlegare la pește*)
- 23 D **†) Sf. Cuv. Antonie de la lezerul Vâlcii**; Sf. Ier. Amfilohie, Ep. Iconiei, și Grigorie, Ep. Acragandelor (*Dezlegare la pește*)
Duminica a 26-a după Rusalii; Ap. Efeseni 5, 8-19; Ev. Luca 12, 16-21 (*Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina*); glas 7, voscr. 2
- 24 L Sf. Sfinții Mc. Clement, Ep. Romei, și Petru, Ep. Alexandriei
- 25 M *Odovania praznicului Intrării în biserică a Maicii Domnului*; **†) Sf. Mare Mc. Ecaterina**; Sf. Mare Mc. Mercurie (*Dezlegare la pește*)
- 26 M Sf. Cuv. Alipie Stălpnicul, Nicon și Stelian Pafagonul
- 27 J Sf. Mare Mc. Iacob Persul; Sf. Cuv. Natanael și Pinufrie
- 28 V **†) Sf. Cuv. Mărturisitor Arsenie de la Pslup**; Sf. Cuv. Mc. Ștefan cel Nou; Sf. Mc. Irinarh
- 29 S Sf. Mc. Paramon și Filumen; Sf. Cuv. Pitirun (*Dezlegare la pește*)
- 30 D **†) Sf. Ap. Andrei cel întâi chemat, Ocrotitorul României; †) Sf. Ier. Andrei Șaguna, mitropolitul Transilvaniei**; Sf. Ier. Frumentie, episcopul Etiopiei; Sf. Sebastian de San Francisco și Jackson (*Dezlegare la pește*)
Duminica a 30-a după Rusalii; Ap. Coloseni 3, 12-16; al Sf. Ap. Andrei: 1 Corinteni 4, 9-16; Ev. Luca 18, 18-27 (*Dregătorul bogat – Păzirea poruncilor*); a Sf. Ap. Andrei: Ioan 1, 35-51; glas 8, voscr. 3

DATE MEMORABILE

- 1 Noiembrie 1925 - Intronizarea primului patriarh al României, Miron Cristea. S-a născut în anul 1868, în comuna Toplița, județul Harghita și a trecut la cele eterne la 6 Martie 1939.
- 2 Noiembrie 1854 - A murit la București, Anton Pann, poet, folclorist, cântăreț vestit și compozitor de muzică psaltică românească. S-a născut în anul 1796 în Sliven, Bulgaria.
- 10 Noiembrie 1688 - S-a tipărit "Biblia dela București" sau "Biblia lui Șerban Cantacuzino", cea dintâi Biblie românească.
- 11 November - Veteran's Day (USA)
- 11 November - Remembrance Day (Canada)
- 14 Noiembrie 1905 - S-a născut în orașul Buzău, Părintele Profesor Dr. Olimp Căciulă "mândria Seminarului Chesarie Episcopul din Buzău și al Facultății de Teologie din București". A fost director și profesor al Seminarului "Nifon Mitropolitul" din București, autor de erudite studii de teologie sistematică și traducător emerit de literatură patristică. Moare la 11 Februarie 1979 și este înmormântat sub streașina Mănăstirii Căldărușani.
- 16 Noiembrie 1955 - S-a sfințit Catedrala Ortodoxă Română "Sf. Gheorghe" din Windsor, Ontario, de către Episcopul Teofil Ionescu.
- 16 Noiembrie 1903 - S-a născut în satul Vlădeni din fostul județ Făgăraș, Părintele Profesor Academician Dumitru Stăniloae, personalitate de excepție a Teologiei Ortodoxe Românești contemporane și unul dintre cei mai mari gânditori ai Ortodoxiei din Secolul al 20-lea. A fost strălucit profesor de Teologie Dogmatică la Sibiu și București și unul din reprezentanții de seamă ai grupării și mișcării ortodoxe din jurul revistei "Gândirea" sub îndrumarea marelui poet național, om de cultură și profesor de Teologie Ascetică și Mistică, Nichifor Crainic. Părintele Dumitru Stăniloae a trecut la cele eterne la 4 Octombrie 1993, fiind înmormântat în Cimitirul Mănăstirii Cernica de lângă București.
- 27 November - Thanksgiving Day (USA)
- 27 Noiembrie 1902 - S-a născut în comuna Dâmboca, județul Buzău, Părintele Profesor Ioan G. Coman, savant patrolog, considerat ca cea mai "exemplară întru chipare a geniului Ortodoxiei Românești", mare teolog și gânditor ecumenic, promovând pe plan național și internațional irenismul Teologiei Românești. A trecut la cele eterne la 11 Martie 1987.
- 28 Noiembrie 1918 - Unirea Bucovinei cu țara Mamă.

DECEMBRIE – ÎNDREA

(31 de zile – ziua are 9 ore, noaptea 15 ore)

- 1 L Sf. Proroc Naum; Sf. Filaret cel Milostiv (*Tedeum*)
- 2 M **†) Sf. Cuv. Paisie și Cleopa de la Sihăstria;** Sf. Proroc Avacum; Sf. Mc. Miropi; Sf. Cuv. Porfirie Cavescoalevitul; Sf. Ier. Solomon, arhiepiscopul Efesului (*Dezlegare la pește*)
- 3 M **†) Sf. Cuv. Gheorghe de la Cernica și Căldărușani;** Sf. Proroc Sofonie
- 4 J **† Sf. Mare Mc. Varvara;** Sf. Cuv. Ioan Damaschin (*Dezlegare la pește*)
- 5 V **†) Sf. Cuv. Sava cel Sfințit**
- 6 S **†) Sf. Ier. Nicolae, arhiepiscopul Mirelor Lichiei, făcătorul de minuni** (*Dezlegare la pește*)
- 7 D **†) Sf. Mc. Filoteia de la Curtea de Argeș;** Sf. Ier. Ambrozie, episcopul Mediolanului (*Dezlegare la pește*)
Duminică a 27-a după Rusalii; Ap. Efesenii 6, 10-17; Ev. Luca 13, 10-17 (*Tămăduirea femeii gârbove*); glas 1, voscr. 4
- 8 L Sf. Cuv. Patapie; Sf. Ap. Cezar, Tihic și Onisifor
- 9 M Zămislirea Sfintei Fecioare Maria de către Sf. Ana; Sf. Prorocița Ana, mama Prorocului Samuel (*Dezlegare la pește*)
- 10 M Sf. Mc. Mina, Ermoghen și Evgraf
- 11 J Sf. Cuv. Daniil Stălpnicul și Luca cel Nou
- 12 V **†) Sf. Ier. Spiridon, episcopul Trimitundei, făcătorul de minuni;** Sf. Mardarie de Libertyville și Chicago
- 13 S **†) Sf. Ier. Dosoftei, mitropolitul Moldovei;** **† Sf. Mari Mc. Eustratie, Auxentie, Evghenie, Mardarie și Orest;** Sf. Mc. Lucia din Siracusa (*Dezlegare la pește*)
- 14 D **Sf. Mc. Tirs, Calinic, Filimon și Apolonie** (*Dezlegare la pește*)
Duminică a 28-a după Rusalii (*a Sf. Strămoși după trup ai Domnului*); Ap. Sf. Strămoși: Coloseni 3, 4-11; Ev. Luca 14, 16-24 (*Pilda celor poftiți la cină*); glas 2, voscr. 5
- 15 L Sf. Sfințit Mc. Elefterie, episcopul Iliriei; Sf. Mc. Antia și Suzana; Sf. Cuv. Pavel din Latro
- 16 M Sf. Proroc Agheu; Sf. Teofana împărăteasa
- 17 M Sf. Proroc Daniel și Sfinții trei tineri: Anania, Azaria și Misail
- 18 J **†) Sf. Cuv. Daniil Sisastrul;** Sf. Mc. Sebastian și Zoe; Sf. Ier. Modest, Arhiep. Ierusalimului (*Dezlegare la pește*)
- 19 V Sf. Mc. Bonifatie; Sf. Aglaia; Sf. Ier. Grichentie, Ep. Etiopiei
- 20 S **Înainte-prăznuirea Nașterii Domnului;** Sf. Sfințit Mc. Ignatie Teoforul, episcopul Antiohiei; **†) Sf. Cuv. Serafim cel Răbdător de la Sâmbăta de Sus**
- 21 D **Sf. Mc. Iuliana din Nicomidia;** Sf. Mc. Temistocle
Duminică dinaintea Nașterii Domnului (*a Sf. Părinți după trup ai Domnului*); Ap. Evrei 11, 9-10; 32-40; Ev. Matei 1, 1-25 (*Genealogia Mântuitorului*); glas 3, voscr. 6
- 22 L **†) Sf. Ier. Petru Movilă, mitropolitul Kievului;** **Sf. Mare Mc. Anastasia**
- 23 M Sfinții 10 Mucenici din Creta; Sf. Ier. Pavel, arhiepiscopul Neocezareei
- 24 M Sf. Cuv. Mc. Eugenia (*Ajunul Crăciunului*)
- 25 J **†) Nașterea Domnului** (*Crăciunul*)
- 26 V **†) Soborul Maicii Domnului;** **†) Sf. Cuv. Nicodim cel Sfințit de la Tismana;** **†) Sf. Cuv. Mc. Gherasim de la Tismana** (*Harti*)
- 27 S **† Sf. Ap., întâiul Mc. și Arhidiacon Ștefan;** Sf. Cuv. Teodor Mărturisitorul
- 28 D Sfinții 20.000 de Mucenici din Nicomidia
Duminică după Nașterea Domnului (*a Sfinților Iosif Logodnicul, David Prorocul și Iacob, rudenia Domnului*); Ap. Galateni 1, 11-19; Ev. Matei 2, 13-23 (*Fuga în Egipt*); glas 4, voscr. 7
- 29 L Sfinții 14.000 de prunci uciși din porunca lui Irod; Sf. Cuv. Marcel și Tadeu
- 30 M Sf. Mc. Anisia fecioara
- 31 M **Odovania praznicului Nașterii Domnului;** **† Sf. Mc. Hermes;** Sf. Cuv. Melania Romana (*Harti. Slujba la cumpăna dintre ani*)

DATE MEMORABILE

1 Decembrie - Ziua Națională a României

1 Decembrie 1918 - Unirea Transilvaniei cu România, în urma hotărârii luate la Marea Adunare Națională ce s-a ținut la Alba Iulia.

6 Decembrie 1903 - A murit la Iași compozitorul Gavril Musicescu. S-a născut la 20 Martie 1847 în Ismail.

7 December - Pearl Harbor Day (USA)

13 Decembrie 1693 - Își dă obștescul sfârșit Mitropolitul Moldovei Dosoftei, ctitorul poeziei române culte, prin tipărirea vestitei sale Psaltiri în versuri, traducând în limba română și principalele cărți liturgice.

16-22 Decembrie 1989 - Comemorarea națională a tinerilor martiri români care și-au jertfit viața pentru eliberarea României de sub jugul dictaturii comuniste.

19 Decembrie 1885 - S-a născut în Galați, în numeroasa familie a Preotului Gheorghe Savin, marele profesor de Apologetică și Teologie Fundamentală Ortodoxă, al Facultăților de Teologie din Iași și București, Ioan G. Savin, personalitate marcantă și prodigioasă a teologiei și culturii românești. A trecut la cele eterne la 22 Februarie 1973, în vârstă de 88 de ani, fiind înmormântat în Cimitirul Mănăstirii Cernica de lângă București.

20 Decembrie 1768 - S-a născut Mitropolitul Moldovei Veniamin Costachi. Filantrop și susținător al culturii românești. A înființat Seminarul din Socola și a zidit marea Catedrală din Iași. A murit la 16 Dec. 1846.

22 Decembrie 1889 - S-a născut Nichifor Crainic, în satul Bulbucata-Vlașca, renumit profesor universitar la Facultățile de Teologie din Chișinău și București, mare poet național și apologet al Ortodoxismului românesc, creatorul școlii literare gândiriste, deasemenea mare gazetar și surghiunit politic. A trecut la cele eterne la 20 August 1972, în București.

25 December - Christmas Day

26 December - Boxing Day (Canada)

Însemnări / Notes: _____

[illegible]

Date Importante / Important Dates:

Date

Eveniment / Event

[illegible]

**The Honourable
Donald J. Trump
President of the United States of America**

His Majesty
KING CHARLES III
of the United Kingdom

**The Right Honourable
Mark Carney
Prime Minister of Canada**

THE STAR-SPANGLED BANNER

The National Anthem of the United States of America

*Oh, say can you see by the dawn's early light
What so proudly we hailed at the twilight's last gleaming?
Whose broad stripes and bright stars thru the perilous fight,
O'er the ramparts we watched were so gallantly streaming?
And the rocket's red glare, the bombs bursting in air,
Gave proof through the night that our flag was still there.
Oh, say does that star-spangled banner yet wave
O'er the land of the free and the home of the brave?*

*On the shore, dimly seen through the mists of the deep,
Where the foe's haughty host in dread silence reposes,
What is that which the breeze, o'er the towering steep,
As it fitfully blows, half conceals, half discloses?
Now it catches the gleam of the morning's first beam,
In full glory reflected now shines in the stream:
'Tis the star-spangled banner! Oh long may it wave
O'er the land of the free and the home of the brave!*

*Oh! thus be it ever, when freemen shall stand
Between their loved home and the war's desolation!
Blest with victory and peace, may the heav'n rescued land
Praise the Power that hath made and preserved us a nation.
Then conquer we must, when our cause it is just,
And this be our motto: "In God is our trust."
And the star-spangled banner in triumph shall wave
O'er the land of the free and the home of the brave!*

O, CANADA

The National Anthem of Canada

*O Canada! Our home and native land!
True patriot love in all thy sons command.
With glowing hearts we see thee rise,
The True North strong and free!
From far and wide, O Canada,
We stand on guard for thee.
God keep our land glorious and free!
O Canada, we stand on guard for thee,
O Canada, we stand on guard for thee.*

DEȘTEAPTĂ-TE ROMÂNE!

“Un răsunet”, Marșul Anului 1848
de Andrei Mureșanu (1816-1863)

IMNUL NAȚIONAL AL ROMÂNIEI

Deșteaptă-te, Române,
din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată
croiește-ți altă soartă,
La care să se'nchine
și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată
să dăm dovezi la lume
Că'n aste mâini mai curge
un sânge de roman;
Și că'n a noastre piepturi
păstrăm cu fală-n lume
Triumfător în lupte,
un nume de Traian!

Înalță-ți lata frunte și cată'n jur de tine,
Cum stau ca brazii'n munte
voinici sute de mii;
Un semn ei mai așteaptă
și sar ca lupii'n stâne,
Bătrâni, bărbați, juni, tineri,
din munți și din câmpii!

Priviți, mărețe umbre:
Mihai, Ștefan, Corvine!
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate,
cu focul vostru'n vine,
“Viață'n libertate ori moarte!” strigă toți.

Pre voi vă nimiciră a pizmei răutate
și oarba neunire la Milcov și Carpați!
Dar noi pătrunși la suflet
de sânta libertate,
Jurăm că vom da mâna,
să fim pururea frați.

O mamă văduvită dela Mihai cel Mare
Pretinde dela fiii-și azi mână d'ajutori,
și blastămă cu lacrimi
în ochi pe orișicare
În astfel de pericol s'ar face vânzători!

De fulgere să piară,
de trăznet și pucioasă,
Oricare s'ar retrage din gloriosul loc,
Când patria sa mama, cu inima duioasă,
Va cere ca să trecem prin sabie și foc!

N'ajunse iataganul barbarei Semilune,
A cărui plăgi fatale
și azi le mai simțim;
Acum se vâără cnuta în vetrele străbune,
Dar martor ne e Domnul,
că vii nu o primim!

N'ajunse despotismul
cu'ntrerea lui orbie,
Al cărui jug de seculi ca vitele-l purtăm;
Acum se'ncearcă cruzii,
în oarba lor trușie,
Să ne răpească limba,
dar numai morți o dăm!

Români din patru unghiuri,
acum or niciodată
Uniți-vă în cuget, uniți-vă'n simțiri!
Strigați în lumea largă
că Dunărea-i furată
Prin intrigă și silă, viclene uneltiri!

Preoți cu crucea'n frunte,
căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei prea sfânt!
Murim mai bine'n luptă,
cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși
în vechiul nost' pământ!

THE AUTONOMY OF THE ARCHDIOCESE

**Decision No. 14079 of the December 12th, 1974
of the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church**

— The Romanian Orthodox Missionary Archdiocese in America is and remains an autonomous diocese.

— The Holy Synod of the Romanian Orthodox Church, based on the Permanent Synod's decision of July 12, 1950 as well as on the Most Rev. Archbishop Victorin's official letter No. 163 of June 8, 1973 recognizes and renews that status of autonomy as follows:

1. The jurisdictional territory of the Romanian Orthodox Missionary Archdiocese in America on Orthodox parishes with members of Romanian origin—or associated by religious faith or affiliation encompasses the United States of America, Canada, South America and Pacific Area.
2. The Romanian Orthodox Missionary Archdiocese in America is governed by its own Statutes and By-Laws, without any interference from outside, having to maintain canonical, dogmatic and spiritual ties with the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church—from which it receives the Holy and Great Chrism—according to the Holy Canons and to the hierarchical structure of the Eastern Orthodox Church.
3. The Archbishop is elected by the Church Congress of that Diocese, composed of the clergy and lay delegates of the parishes, according to the provisions set forth in the Statutes of the Archdiocese as well as in the laws of the United States of America on whose territory the Archdiocese has its headquarters.
4. The local Church Congress is the authority that proposes to the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church to confirm the election as well as to elevate the newly elected (Archbishop) to the hierarchical level, in the event that he does not already have it.
5. The spiritual authority of the Archbishop derives from that of the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church, which grants him investiture through Patriarchal Gramata in public and ceremonial fashion.
6. The Archbishop, together with the legislative, executive and disciplinary organs of the Romanian Orthodox Missionary Archdiocese in America rules the Diocese in a self-governing way, having the right and the liberty to appoint priests, deans, counselors and employees, to grant Church distinctions and ranks, to apply punitive sanctions, to have an innerself economical and financial administration, to publish on the account of the Archdiocese magazines, periodicals, bulletins, almanacs, books of religious ritual and education, to supervise and rule all the ecclesiastical and cultural activities of the parishes.

7. The Archbishop is a rightful member of the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church, with the right to vote on matters concerning his Diocese. The Holy Synod's positions or decisions regarding the relationship between the Romanian Orthodox Church and the Romanian State are not obligatory for the Archbishop of the Romanian Orthodox Missionary Archdiocese in America nor for the priests and faithful under his jurisdiction, all of them living in countries with political and social systems different from that of Romania.
8. The parishes of the Romanian Orthodox Missionary Archdiocese in America are owners **de jure** and **de facto** of the personal and real property they possess, having to administer them in conformity with the Statutes of the Archdiocese as well as with the laws of the respective states. The Romanian Patriarchate does not claim any rights of personal or real property on the parishes within the jurisdictional territory of the Romanian Orthodox Missionary Archdiocese in America.
9. The Romanian Orthodox Missionary in America enjoys the right to establish and maintain inter-Orthodox, inter-Christian and ecumenical relationships with the religious organizations on its jurisdictional territory, having to observe the dogmatic teaching and canonical rules of the Holy Eastern Orthodox Church. Its Archbishop is the only Hierarchy invested with the authority to represent it canonically and legally.
10. In order to be aided in his leadership activities, the Archbishop may have an Auxiliary Bishop. This one enjoys the right to be honored according to his rank and is, as the Archbishop, a member of the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church. The Auxiliary Bishop to be is recommended by the Archbishop in agreement with the Archdiocesan Council. The procedure for his confirmation and his elevation to the Hierarchical level is the same as for the Archbishop with the exception that he is installed by the Archbishop.

— The Holy Synod recommends that the Romanian Orthodox Missionary Archdiocese in America take into account all the above in amending its Statutes.

Bringing to Your Eminence's knowledge all the above for their implementation, we brotherly embrace you in our Lord Jesus Christ.

PRESIDENT OF THE HOLY SYNOD

† JUSTINIAN

Patriarch of the Romanian Orthodox Church

SECRETARY OF THE HOLY SYNOD

† Bishop ANTONIE PLOIEȘTEANUL

Patriarchal Vicar

AUTONOMIA ARHIEPISCOPIEI

Decizia Nr. 14079 din 12 Decembrie 1974 a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

— Arhiepiscopia Misionară Ortodoxă Română în America este și rămâne o eparhie autonomă.

— Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în baza hotărârii Sinodului Permanent din 12 Iulie 1950 și pe temeiul adresei No. 163 din 8 Iunie 1973, a I. P. S. Arhiepiscop Victorin, recunoaște și reînnoiește acest Statut de autonomie, după cum urmează:

1. Teritoriul jurisdicțional al Arhiepiscopiei Misionare Ortodoxe Române în America asupra parohiilor ortodoxe cu enoriași de origine română—sau afiliați prin credință religioasă ori rudenie—cuprinde Statele Unite ale Americii, Canada, America de Sud și Aria Pacificului.
2. Arhiepiscopia Misionară Ortodoxă Română în America se conduce după statute și regulamente proprii, fără nici un amestec din afară, având a păstra legături canonice, dogmatice și spirituale cu Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române—de la care primește Sfântul și Marele Mir—în conformitate cu sfintele canoane și cu structura ierarhică a Bisericii Ortodoxe de Răsărit.
3. Arhiepiscopul este ales de către Congresul Bisericesc al acelei eparhii, alcătuit din delegații clerici și mireni ai parohiilor, în conformitate cu prevederile Statutului Arhiepiscopiei, precum și cu legile Statelor Unite ale Americii, pe teritoriul cărora Arhiepiscopia își are sediul central.
4. Congresul Bisericesc local este autoritatea care propune Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române confirmarea alegerii, precum și ridicarea noului ales la treapta arhieriei, în cazul că acesta nu o are.
5. Autoritatea spirituală a Arhiepiscopului derivă din aceea a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, care îi acordă investitura prin Gramata Patriarhală, în cadru public și solemn.
6. Arhiepiscopul, împreună cu organele legislative, executive și disciplinare ale Arhiepiscopiei Misionare Ortodoxe Române în America, își conduce eparhia în mod de sine stătător, având dreptul și libertatea de a rândui preoți, protopopi, consilieri și funcționari, de a acorda distincții și ranguri bisericești, de a aplica sancțiuni disciplinare, de a avea o administrație economică și financiară proprie, de a edita pe seama eparhiei reviste, ziare, buletine, almanahuri, cărți de cult și educație religioasă, de a supraveghea și îndruma întreaga activitate bisericească și culturală a parohiilor.

7. Arhiepiscopul este membru de drept al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cu drept de vot asupra problemelor care privesc eparhia sa. Pozițiile sau deciziile Sfântului Sinod cu privire la relațiile dintre Biserica Ortodoxă Română și Statul Român nu sunt obligatorii pentru Arhiepiscopul Arhiepiscopiei Misionare Ortodoxe Române în America și nici pentru preoții și credincioșii de sub jurisdicția sa, aceștia trăind în țări cu sisteme politice și sociale diferite de acelea ale României.
8. Parohiile Arhiepiscopiei Misionare Ortodoxe Române în America sunt proprietățile **de drept** și **de fapt** ale bunurilor mobile și imobile pe care le dețin, având a le administra în conformitate cu Statutul Arhiepiscopiei și cu legile statelor respective. Patriarhia Română nu revendică drepturi mobiliare sau imobiliare asupra parohiilor de pe teritoriul jurisdicțional al Arhiepiscopiei Misionare Ortodoxe Române în America.
9. Arhiepiscopia Misionară Ortodoxă Română în America se bucură de dreptul de a stabili și întreține relații interortodoxe, intercreștine și ecumenice cu organizațiile religioase de pe teritoriul ei jurisdicțional, având a respecta învățătura dogmatică și rânduielile canonice ale Sfintei Biserici Ortodoxe de Răsărit. Arhiepiscopul ei este singurul ierarh investit cu autoritatea de a o reprezenta canonic și legal.
10. În sprijinul activității sale de conducător, Arhiepiscopul poate avea un Episcop-Vicar. Acesta se bucură de dreptul de cinstire potrivit rangului său și este, ca și Arhiepiscopul, membru al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Episcopul Vicar în devenire este recomandat de către Arhiepiscop, în înțelegere cu Consiliul eparhial. Procedura confirmării și ridicării lui la treapta de arhieru este aceeași ca cea prevăzută pentru Arhiepiscop, cu deosebirea că instalarea lui se face de către Arhiepiscop.

— Recomandă ca la amendarea Statutului Arhiepiscopiei Misionare Ortodoxe Române în America să se țină seama de cele de mai sus.

Aducând la cunoștința Înalț Prea Sfinției Voastre cele de mai sus pentru îndeplinire, Vă îmbrățișăm frățeste în Domnul nostru Iisus Hristos.

PREȘEDINTELE SFÂNTULUI SINOD
† JUSTINIAN
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

SECRETARUL SFÂNTULUI SINOD
† Episcop ANTONIE PLOIEȘTEANUL
Vicar Patriarhal

The Dioceses and Members of the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church *(with the date of ordination as bishop)*

PATRIARCH

His Beatitude DANIEL CIOBOTEĂ

Archbishop of Bucharest, Metropolitan of Muntenia and Dobrogea,
Patriarch of the Romanian Orthodox Church and President of the Holy Synod
(ordained as bishop at 04.03.1990)

Aleea Dealul Mitropoliei no. 2 · 040161 - Bucharest IV

Tel: +40.21.406.71.61 / Fax: +40.21.406.71.62

Web site: www.patriarhia.ro · E-mail: cabinet.patriarhal@patriarhia.ro

ASSISTANT BISHOPS

His Grace VARLAAM PLOIESTEANUL, Assistant to the Patriarch (20.12.2009)

Aleea Dealul Mitropoliei no. 25 · 040161 - Bucharest IV

Tel: +40.21.406.71.61 / Fax: +40.21.406.71.62

E-mail: patriarhia@patriarhia.ro

His Grace PAISIE SINAITUL, Assistant to the Patriarch (20.07.2023)

Aleea Dealul Mitropoliei no. 2 · 040161 - Bucharest IV

Tel: +40.21.406.71.61 / Fax: +40.21.406.71.62

E-mail: patriarhia@patriarhia.ro

I. METROPOLITAN SEE of MUNTENIA AND DOBROGEA

METROPOLITAN: His Beatitude Patriarch DANIEL

ARCHDIOCESE of BUCHAREST

ARCHBISHOP: His Beatitude Patriarch DANIEL

ASSISTANT BISHOP: His Grace TIMOTEI PRAHOVEANUL (30.10.2014)

Intrarea Miron Cristea No. 9, 040162, Sector 4, București

Tel: +40.21.337.49.57; Fax +40.21.337.43.56

E-mail: cancelaria@arhiepiscopiabucurestilor.ro

2. ARCHDIOCESE of TOMIS

ARCHBISHOP: His Eminence TEODOSIE PETRESCU (03.04.1994)

Str. Arhiepiscopiei no. 23 · 900732 Constanța, jud. Constanța

Tel: +40 241.61.40.20; Fax: +40 241.61.42.57

3. ARCHDIOCESE of TÂRGOVIȘTE

ARCHBISHOP: His Eminence Metropolitan NIFON MIHĂIȚĂ (24.11.1985)

Str. Mihai Bravu no. 5-7, 130004 - Târgoviște, jud. Dâmbovița

Tel: +40.245.21.37.13; Fax +40.245.217.606

4. ARCHDIOCESE of ARGEȘ AND MUSCEL

ARCHBISHOP: His Eminence CALINIC ARGATU (17.11.1985)

Bd. Basarabilor no. 23 · 115300 Curtea-de-Argeș, jud. Argeș

Tel: +40-0348.401.956; Fax +40 248.21.03.99

5. ARCHDIOCESE of BUZĂU AND VRANCEA

ARCHBISHOP: His Eminence CIPRIAN SPIRIDON (22.09.2002)

Aleea Episcopiei no. 3 · 120024 Buzău, jud. Buzău

Tel/Fax: +40.238.41.36.08

6. ARCHDIOCESE of DUNĂREA DE JOS

ARCHBISHOP: His Eminence CASIAN CRĂCIUN (18.02.1990)

Str. Domnească no. 104 · 800201 Galați, jud. Galați

Tel: +40 236.41.50.65; Fax +40 236.46.00.14

7. DIOCESE of SLOBOZIA AND CĂLĂRAȘI

BISHOP: His Grace VINCENTIU GRIFONI (2.02.1994)

Str. Episcopiei no. 2 · 920023 Slobozia, jud. Ialomița

Tel: +40 243 23.17.11; Fax +40-243.231.154

8. DIOCESE of ALEXANDRIA AND TELEORMAN

BISHOP: His Grace GALACTION STÂNGĂ (01.09.1996)

Str. Carpați no. 15 · 140059 Alexandria, jud. Teleorman

Tel: +40 247.32.63.21; Fax +40 247.31.66.54

9. DIOCESE of GIURGIU

BISHOP: His Grace AMBROZIE MELEACĂ (15.10.2000)

Str. Portului no. 13 · 080015 Giurgiu, Jud. Giurgiu

Tel: +40.246.21.40.79; Fax: +40.246.21.40.81

10. DIOCESE of TULCEA

BISHOP: His Grace VISARION BĂLȚAT (12.10.1997)

Str. Mircea Vodă, no. 6A · 820134 Tulcea, jud. Tulcea

Tel/Fax: +40 240.51.51.45

II. METROPOLITAN SEE OF MOLDOVA AND BUCOVINA

METROPOLITAN - His Eminence TEOFAN SAVU (15.09.1991)

Str. Ștefan cel Mare no. 16 · 700064 Iași, jud. Iași

Tel: + 40 232.11.55.84; Fax: + 40 232.21.26.56

1. ARCHDIOCESE of IAȘI

ARCHBISHOP - His Eminence TEOFAN SAVU

ASSISTANT BISHOP: His Grace NICHIFOR BOTOȘĂNEANUL (07.03.2021)

Str. Ștefan cel Mare no. 16 · 700064 Iași, jud. Iași

Tel: + 40 232.11.55.84; Fax: + 40 232.21.26.56

2. ARCHDIOCESE of SUCEAVA AND RĂDĂUȚI

ARCHBISHOP: His Eminence CALINIC DUMITRIU (25.03.1991)

Str. Vasile Bumbac no. 2 · 720071 Suceava, jud. Suceava

Tel: +40 230.21.57.96; Fax: +40 230.52.20.20.

ASSISTANT BISHOP: His Grace DAMASCHIN DORNEANUL (23.07.2017)

3. ARCHDIOCESE of ROMAN AND BACĂU

ARCHBISHOP: His Eminence IOACHIM GIOSANU (01.05.2000)

Str. Alexandru cel Bun no. 5 · 611065 Roman, jud. Neamț

Tel: +40 234.45.61.50; Fax: +40-234.74.46.83

4. DIOCESE of HUȘI

BISHOP: His Grace IGNATIE TRIF (11.12.2011)
Str. Ștefan cel Mare no. 1 · 735100 Huși, jud. Vaslui
Tel: +40 235.48.15.38; Fax: +40 235.48.11.38

III. METROPOLITAN SEE OF TRANSYLVANIA

METROPOLITAN: His Eminence LAURENTIU STREZA (11.08.1996)
Str. Mitropoliei no. 24 · 550179 Sibiu, jud. Sibiu
Tel: +40 269 21.15.84; Fax: +40 269.21.55.21.

1. ARCHDIOCESE of SIBIU

ARCHBISHOP: His Eminence LAURENTIU STREZA
ASSISTANT BISHOP: His Grace ILARION FĂGĂRAȘANUL (07.06.2015)
Str. Mitropoliei no. 24 · 550179 Sibiu, jud. Sibiu
Tel: +40 269 21.15.84; Fax: +40 269.21.55.21.

2. ARCHDIOCESE of ALBA IULIA

ARCHBISHOP: His Eminence IRINEU POP (21.11.1990)
Str. Mihai Viteazul no. 16 · 510010 Alba Iulia, jud. Alba
Tel: +40 258 81.16.90 · Fax: +40 258 81.27.97

3. DIOCESE of ORADEA

BISHOP: His Grace SOFRONIE DRINCEC (21.02.1999)
Str. Roman Ciorogariu no. 3 · 410017 Oradea, jud. Bihor
Tel/Fax: +40 259 13.34.87.

4. DIOCESE of COVASNA AND HARGHITA

BISHOP: His Grace ANDREI MOLDOVAN (15.08.2008)
Str. Patriarhul Miron Cristea no. 5 · 530112 Miercurea-Ciuc, jud. Harghita
Tel/Fax: +40 266 12.44.53.

5. DIOCESE of DEVA AND HUNEDOARA

BISHOP: NESTOR DINCULEANĂ (07.03.2021)
Str. Avram Iancu nr. 2 · 330025 Deva, jud. Hunedoara
Tel/Fax: +40.254.21.12.41

ASSISTANT BISHOP: His Grace GHERONTIE HUNEDOREANUL (19.02.2023)

IV. METROPOLITAN SEE of CLUJ, MARAMUREȘ AND SĂLAJ

METROPOLITAN: His Eminence ANDREI ANDREICUȚ (25.02.1990)
Piața Avram Iancu no. 18 · 400117 Cluj-Napoca, jud. Cluj
Tel: +40 264 43.10.04; Fax: +40-264.19.51.84

1. ARCHDIOCESE of VAD, FELEAC AND CLUJ

ARCHBISHOP: His Eminence ANDREI ANDREICUȚ

2. DIOCESE of MARAMUREȘ AND SĂTMAR

BISHOP: His Grace IUSTIN HODEA (17.04.1994)
ASSISTANT BISHOP: His Grace Timotei Sătmăreanu (24.06.2018)
Str. Avram Iancu no. 5 · 430313 Baia Mare, jud. Maramureș
Tel: +40 262 21.46.14; Fax: +40.262.21.25.46

3. DIOCESE of SĂLAJ

His Grace BENEDICT VESA (23.02.2020)
Str. Episcopiei nr. 1 · 450145 Zalău, jud. Sălaj
Tel./Fax +40 360 10.03.21

V. METROPOLITAN SEE OF OLTENIA

METROPOLITAN: His Eminence IRINEU POPA (06.10.1991)
Str. Mitropolit Firmilian, nr. 3 · 200381, Craiova, jud. Dolj.
Tel: +40 251.41.50.54. Fax: + 40 251.41.83.69.

1. ARCHDIOCESE of CRAIOVA

ARCHBISHOP: His Eminence IRINEU POPA

2. ARCHDIOCESE of RÂMNIC

ARCHBISHOP: His Eminence VARSANUFIE GOGESCU (30.09.2001)
Str. Argeş nr. 53 · 240175 Râmnicu-Vâlcea, jud. Vâlcea.
Tel: +40 250 73.11.70; Fax: +40 250 73.11.72

3. DIOCESE of SEVERIN AND STREHAIA

BISHOP: His Grace NICODIM NICOLAESCU (19.08.2001)
Str. I. Gh. Bibicescu nr. 6 · 220103 Drobeta Turnu Severin, jud. Mehedinţi
Tel: + 40 252 33.30.48; Fax: + 40 252 33.30.39

4. DIOCESE of SLATINA AND ROMANAŢI

BISHOP: His Grace SEBASTIAN PAŞCANU (25.03.2001)
Str. Fraţii Buzeşti nr. 15 · 230080 Slatina, Jud. Olt
Tel: +40 249 42.10.26; Fax: + 40 349 41.68.61

VI. METROPOLITAN SEE OF BANAT

METROPOLITAN: His Eminence IOAN SELEJAN (20.07.1994)
Bd. C.D. Loga no. 7 · 300021 Timişoara, jud. Timiş
Tel: +40 256 49.02.87; Fax: +40.256.49.11.76.

1. ARCHDIOCESE of TIMIŞOARA

ARCHBISHOP: His Eminence IOAN SELEJAN

ASSISTANT BISHOP: His Grace PAISIE LUGOJANUL (18.02.2006)
Bd. C.D. Loga no. 7 · 300021 Timişoara, jud. Timiş
Tel: +40 256 49.02.87; Fax: +40.256.49.11.76.

2. ARCHDIOCESE of ARAD

ARCHBISHOP: His Eminence TIMOTEI SEVICIU (08.02.1976)
Str. Episcopiei no. 60-62 · 310084 Arad, jud. Arad
Tel: +40 257 28.18.56; Fax: +40.257.28.18.72.

ASSISTANT BISHOP: His Grace EMILIAN CRIŞANUL (14.11.2009)

3. DIOCESE of CARANSEBEŞ

BISHOP: His Grace LUCIAN MIC (01.10.2000)
Str. Mihai Viteazul no. 11 · 325400 Caransebeş, jud. Caraş-Severin
Tel: +40 255 51.64.12; Fax: +40 255 51.64.02

VII. AUTONOMOUS METROPOLITAN SEE OF BESSARABIA

METROPOLITAN: His Eminence PETRU PĂDURARU (01.09.1990)
Str. 31 August no. 161 · 2004 Chişinău · Republic of Moldova
Tel: +373 22.22.60.43; Fax: +373.22.23.36.00

1. ARCHDIOCESE of CHIȘINĂU

ARCHBISHOP: His Eminence PETRU PĂDURARU

ASSISTANT BISHOP: His Grace NECTARIE de BOGDANIA (16.02.2025)

Str. 31 August no. 161 · 2004 Chișinău · Republic of Moldova

Tel: +373 22.22.60.43; Fax: +373.22.23.36.00

2. DIOCESE of BĂLȚI

BISHOP: His Grace ANTONIE TELEMBICI (24.05.2014)

Str. Orhei, nr. 643 · Bălți · Republic of Moldova

Tel: +373 69244826 · www.episcopia.md

3. DIOCESE of SOUTH BESSARABIA

BISHOP: VENIAMIN GOREANU (26.05.2018)

Str. B. P. Hașdeu, NR. 11A · 7301 Cantemir · Republic of Moldova

Tel: +373 76000088

4. DIOCESE of DUBĂSARI and ALL TRANSNISTRIA**ROMANIAN ORTHODOX DIOCESES ABROAD****VIII. ROMANIAN ORTHODOX METROPOLIS FOR WESTERN AND SOUTHERN EUROPE**

METROPOLITAN: His Eminence IOSIF POP (15.03.1998)

1 Boulevard du Général Leclerc · 91470 Limours · FRANCE

Tel. +33 1.64.91.59.24 · Fax: +33 1 64.91.26.83

ASSISTANT BISHOP: His Grace MARC NEMȚEANUL (07.05.2005)

62 rue Mazarin · 33000 Bordeaux · FRANCE

E-mail: cabinet@mitropolia.eu

1. ROMANIAN ORTHODOX ARCHDIOCESE OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND

ARCHBISHOP: His Eminence ATANASIE (1.05.2018)

102A Church Street, Enfield EN2 6AR, London · ENGLAND

E-mail: office@roarch.org.uk

www.roarch.org.uk

2. ROMANIAN ORTHODOX DIOCESE OF ITALY

BISHOP: His Grace SILUAN ȘPAN (21.10.2001)

Via Ardeatina n° 1741 · 00134 Roma · ITALY

Tel/fax: +39.067.197.343 · Fax: +39.069.028.09.40

E-mail: cabinet.episcopia.italiei@mitropolia.eu

www.episcopia-italiei.it

3. ROMANIAN ORTHODOX DIOCESE OF SPAIN AND PORTUGAL

BISHOP: His Grace TIMOTEI LAURAN (25.05.2008)

ASSISTANT BISHOP: His Grace TEOFIL DE IBERIA (15.04.2018)

Calle Trompetas, n. 7, 28054 · Madrid · SPAIN

Tel: 0034-914 215 453; 0034-642 263 052

E-mail: secretariat@obispadoortodoxo.es

www.obispadoortodoxo.es

4. ROMANIAN ORTHODOX DIOCESE OF IRELAND AND ISLAND

BISHOP: His Grace NECTARIE PETRE (16.09.2023)

Diocesan Center of the Romanian Orthodox Episcopate of Ireland, Long Mile Rd,
Walkinstown Dublin, Ireland D12 RP3F

cabinet.dublin@mitropolia.eu

www.eorii.com

IX. ROMANIAN ORTHODOX METROPOLIS FOR GERMANY, CENTRAL AND NORTHERN EUROPE

METROPOLITAN: His Eminence SERAFIM JOANTĂ (11.03.1990)

Further Strabe 166-168 · D-90429 Nurnberg

Tel: +49 (0) 911.323.69.10 · Fax: +49 (0) 911-323.69.12

1. ROMANIAN ORTHODOX ARCHDIOCESE OF GERMANY, AUSTRIA AND LUXEMBOURG

ARCHBISHOP: His Eminence SERAFIM JOANTĂ

ASSISTANT BISHOP: SOFIAN BRAȘOVEANUL (11.05.2003)

Paul-Heyse-Str. 19 · D-80336 Munchen

Tel: +49 (0) 89.660.60.884 · Fax: +49 (0) 89.545.720.58

E-Mail: mitropolia@mitropolia-ro.de

www.mitropolia-ro.de

2. ROMANIAN ORTHODOX DIOCESE FOR NORTHERN EUROPE

BISHOP: His Grace MACARIE DRĂGOI (2.05.2008)

Hässlingbyvägen 7 137 95 Haninge - Stockholm, Sweden

Tel: + 46 (0) 738954649

E-Mail: secretariat@episcopiascandinavia.se

www.episcopiascandinavia.se

X. ROMANIAN ORTHODOX METROPOLIA OF THE AMERICAS

METROPOLITAN: His Eminence NICOLAE CONDREA (14.07.2002)

5410 N. Newland Ave. · Chicago IL, USA 60656 · Tel: +1.773.774.1677

Fax: +1.773.774.1805

E-mail: contact@mitropolia.us, www.mitropolia.us

1. ROMANIAN ORTHODOX ARCHDIOCESE OF THE UNITED STATES OF AMERICA

ARCHBISHOP: His Eminence NICOLAE CONDREA

2. ROMANIAN ORTHODOX DIOCESE OF CANADA

BISHOP: His Grace IOAN CASIAN TUNARU (2.07.2006)

2000 Boulevard Marie, Longueuil (Saint Hubert), QC J4T 2B1, CANADA

Tel: + 1.514.804.3285 · Fax: + 1.514.485.4718

XI. ROMANIAN ORTHODOX DIOCESE IN SERBIA AND MUNTENEGRU (DACIA FELIX)

His Grace IERONIM CREȚU (29.05.2014)

Str. Zarko Zrenjanin nr. 60, 26300 Vrsac

Tel: 0038 113 831 071

XII. ROMANIAN ORTHODOX DIOCESE IN HUNGARY

BISHOP: His Grace SILUAN MÂNUILĂ (8.07.2007)

Grosza Park 2 · 5700 Gyula · HUNGARY

Tel/fax: +36 66.361.281

XIII. ROMANIAN ORTHODOX DIOCESE FOR AUSTRALIA AND NEW ZEELAND

BISHOP: His Grace MIHAIL FILIMON (27.04.2008)

103 Porteous Road · Melton West 3337 · Victoria · AUSTRALIA

Tel: +61 3.8746.5208

E-Mail: office@roeanz.com.au

www.roeanz.com.au

Patriarchs of the Orthodox Church

His All Holiness **BARTHOLOMEW I**, Archbishop of Constantinople, New Rome and Ecumenical Patriarch

His Beatitude **THEODOROS II**, Pope and Patriarch of Alexandria and All Africa

His Beatitude **YOUHANNA X**, Patriarch of Antioch and All the East

His Beatitude **THEOPHILOS III**, Patriarch of the Holy City of Jerusalem and All Palestine

His Beatitude **KYRILL**, Patriarch of Moscow and All Russia

His Beatitude **PORFIRIJE**, Patriarch of Serbia

His Beatitude **DANIEL**, Patriarch of Romania

His Beatitude **DANIIL**, Patriarch of Bulgaria

His Beatitude **ILIA II**, Archbishop of Metschetis and Tiflis, and Catholicos-Patriarch of All Georgia

Primates of the Autocephalous Orthodox Churches

His Beatitude **GEORGE**, Archbishop of New Justiniana and All Cyprus

His Beatitude **HIERONYMOS II**, Archbishop of Athens and All Greece

His Beatitude **SAWA**, Metropolitan of Warsaw and All Poland

His Beatitude **JOAN**, Archbishop of Tirana and All Albania

His Beatitude **RASTISLAV**, Metropolitan of the Czech Lands and Slovakia

ASSEMBLY OF CANONICAL ORTHODOX BISHOPS OF THE UNITED STATES OF AMERICA

Archbishop Elpidophoros (GOA)
Chairman

Metropolitan Saba (AOCA)
First Vice-Chairman

Bishop Matthew
Second Vice Chairman

Metropolitan Gregory (ACROD)
Secretary

Archbishop Michael (OCA)
Treasurer

Committee for Agencies and Commissions, Affiliate Ministries and Associations

Bp. Irinej (Serbian) – Chairman
Met. Nicolae (Romanian) – Episcopal Liaison to IOCC
Bp. Thomas (AOCA) – Episcopal Liaison to OCEC
Met. Gregory (ACROD) – Episcopal Liaison to OCF
Abp. Daniel (UOCofUSA) – Episcopal Liaison to OCMC
Met. Constantine (GOA) – Episcopal Liaison to OCPM
Bishop Andrei (OCA) – Episcopal Liaison to OVC
Bishop Nicholas (AOCA) – Episcopal Liaison to Outreach Ministries
Met. Sevastianos (GOA) – Episcopal Liaison to Professional Associations

Committee for Canonical Matters

Met. Constantine (GOA) – Chairman

Committee for Canonical Regional Planning

Met. Nicolae (Romanian) - Chairman
Met. Nicholas (GOA)
Bishop John (AOCA)
Met. Tikhon (OCA)

Committee for Church and Society

Met. Nathanael (GOA) - Chairman
Bp. Anthony (GOA)

Committee for Clergy Matters

Bp. John (AOCA) - Chairman

Committee for Ecumenical Relations

Met. Methodios (GOA) - Chairman

Committee for Financial Matters

Abp. Michael (OCA) – Chairman

Met. Antony (UOC)

Committee for Legal Matters

Abp. Michael (OCA) - Chairman

Abp. Daniel (UOC)

Committee for Liturgy

Bp. Spyridon (GOA) - Chairman

Abp. Daniel (UOC)

Abp. Nathaniel (OCA)

Bp. Andrei (OCA)

Committee for Military Chaplaincy

Met. Nicholas (GOA) – Chairman

Abp. Daniel (UOC)

Committee for Monastic Communities

Met. Tikhon (OCA) - Chairman

Bp. Athenagoras (GOA)

Committee for Pastoral Practice

Met. Sevastianos (GOA) – Chairman

Bp. Anthony (AOCA)

Abp. Daniel (OCA)

Committee for Theological Education

Bp. Maxim (Serbian) – Chairman

Abp. Michael (OCA)

Bp. John (AOCA)

Abp. Alexander (OCA)

Committee for Youth

Bp. Thomas (AOCA) - Chairman

Metropolitan Gregory (ACROD)

CANONICAL JURISDICTIONS

Ecumenical Patriarchate

Greek Orthodox Archdiocese of North America

American Carpatho-Russian Orthodox Diocese of the USA

Ukrainian Orthodox Church of the USA

Albanian Orthodox Diocese

Patriarchate of Antioch

Antiochian Orthodox Christian Archdiocese of North America

Patriarchate of Moscow

The Moscow Patriarchate Parishes in the USA

Russian Orthodox Church Outside of Russia (ROCOR)

Patriarchate of Serbia

Serbian Orthodox Church in North, Central and South America

Patriarchate of Romania

Romanian Orthodox Metropolis of the Americas

Patriarchate of Bulgaria

Bulgarian Eastern Orthodox Diocese of the USA, Canada, and Australia

Patriarchate of Georgia

Georgian Apostolic Orthodox Church in North America

Orthodox Church in America

CANADIAN CONFERENCE OF ORTHODOX BISHOPS

Jurisdiction of Ecumenical Patriarchate

His Eminence Metropolitan Sotirios
Greek Orthodox Archdiocese of Canada
His Grace Bishop Athenagoras of Patara
Auxiliary-bishop
His Grace Bishop Iakovos of Zinoupolis
Auxiliary-bishop
His Eminence Metropolitan Yuriy (retired)

Ukrainian Orthodox Church of Canada

His Eminence Metropolitan Illarion
Ukrainian Orthodox Church of Canada - Western Eparchy
His Grace Bishop Andriy
Ukrainian Orthodox Church of Canada - Eastern Eparchy
His Grace Bishop Theophan
Albanian Orthodox Diocese of America
His Eminence Metropolitan Gregory
American Carpatho-Russian Orthodox Diocese of the USA and Canada

Jurisdiction of the Patriarchate of Antioch

His Grace Bishop Alexander
Antiochian Orthodox Christian Archdiocese in America Diocese of Ottawa,
Eastern Canada & Upstate New York

Jurisdiction of the Patriarchate of Serbia

His Grace Bishop Dr. Mitrofan
Serbian Orthodox Church in North and South America - Diocese of Canada

Jurisdiction of the Patriarchate of Romania

His Grace Bishop Ioan Casian
Romanian Orthodox Diocese of Canada

Jurisdiction of the Patriarchate of Bulgaria

His Eminence Metropolitan Joseph

Bulgarian Eastern Orthodox Diocese of the USA, Canada and Australia

Orthodox Church in America (OCA)

His Eminence Archbishop Nathaniel

Romanian Orthodox Episcopate of America – OCA

His Grace Bishop Andrei of Cleveland and auxiliary-bishop of

The Romanian Orthodox Episcopate of America

His Eminence Archbishop Irénée

Archbishop of Ottawa & Canada. The Archdiocese of Canada

Russian Orthodox Church outside Russia

His Eminence Archbishop Gabriel

Russian Orthodox Church outside Russia - Montreal and Canadian Diocese

Secretary to the Canadian Conference of Orthodox Bishops

Protopresbyter Fr. Panagiotis Avgeropoulos

Director of Interchurch Relations

THE ROMANIAN ORTHODOX METROPOLIA OF THE AMERICAS

5410 North Newland Avenue · Chicago, Illinois 60656-2026

www.mitropolia.us e-mail: contact@mitropolia.us

Metropolitan: His Eminence Nicolae

5410 N Newland Ave Chicago IL 60656-2026

Tel: 773-774-1677; Fax: 773-774-1805; Email: contact@mitropolia.us

Bishop of the Romanian Orthodox Diocese of Canada: His Grace Ioan Casian

2010 Boulevard Marie, Longueuil (Saint Hubert), QC J4T 2B1, Canada

Tel: 1-450-812-1733; Email: contact@episcopia.ca

CONSISTORY OF THE METROPOLIA

President: V. Rev. Fr. Nicolae Clempuş

Member: V. Rev. Fr. Marius Daniel Dumitrescu

Member: Rev. Fr. Mihail Cristea

ASSOCIATION OF ROMANIAN ORTHODOX LADIES' AUXILIARIES (AROLA)

Honorary President:

His Eminence Metropolitan NICOLAE

5410 N. Newland Avenue, Chicago, IL 60656-2026

Tel: 773-774-1677; Fax: 773-774-1805;

Email: contact@mitropolia.us

Honorary President:

His Grace Bishop IOAN CASIAN

2010 Boul. Marie, St-Hubert, Quebec J4T 2B1

Tel: 450-812-1733

Email: contact@episcopia.ca

President:

Nicoleta Stefan

St. Stephan the Great and St. Nectarius Romanian Orthodox Church

261 Bloor St E, Oshawa, ON L1H 3M3

Email: nicoleta.stefan@arola.us

Vice-President:

Diaconitssa Elena-Alina Stan

Holy Protection of the Mother of God Mission

13850 Beechnut St, Houston, TX 77083

Email: alina.stan@arola.us

Secretary:

Ioana Coman
Three Holy Hierarchs Romanian Orthodox Mission
PO Box 261, Camillus, NY 13031
Email: ioana.coman@arola.us

Treasurer USA

Adriana Obreja
Sts. Constantine and Helen Cathedral
5406 N. Newland Avenue
Chicago, IL 60656-2026
Email: adriana.obreja@arola.us

Treasurer CANADA

Geta Slăvei
All Saints Romanian Orthodox Church
545 Danforth Road, Toronto ON, M1K 1C9
Email: geta.slavei@arola.us

Representatives of AROLA Deaneries:**Eastern USA Deanery**

Liliana Wilson
The Life-Giving Fountain Romanian Orthodox Church
132 Califon Rd, Long Valley, NJ 07853
Email: liliana.wilson@arola.us

Central USA Deanery

Preoteasa Nicole Neaga
Annunciation Romanian Orthodox Cathedral,
7140 Fitch Rd, Olmsted Township, OH 44138
Email: nicole.neaga@arola.us

Western USA Deanery

Simona Ghilezan
Entrance into the Temple of the Mother of God Mission
38500 Ryan Road, Sterling Heights, MI 48310
Email: simona.ghilezan@arola.us

Southern USA Deanery

Mara Robu
Saint Gregory the Theologian Romanian Orthodox Mission
104 W 6th Ave, Easley, SC 29640
Email: mara.robu@arola.us

Eastern Canada Deanery

Amalia David
Saint Demetrios the New Romanian Orthodox Mission
10120 Avenue d'Auteuil, Montréal, QC H3L 2K1
Email: amalia.david@arola.us

Central Canada Deanery

Zorica Fanea

St. George and St Andrei Saguna Romanian Orthodox Cathedral

1960 Tecumseh Rd E, Windsor, ON N8W 1E1

Email: zorica.fanea@arola.us

Western Canada Deanery

Ileana Gavriș

Sts. Constantine and Helen Romanian Orthodox Church

9005 132 Ave NW, Edmonton, AB T5E 0Y1

Email: ileana.gavris@arola.us

Public Relations

Mirela Manga

Holy Trinity Parish

1850 E Square Lake Road, Troy, MI, 48085-3389

Email: mirela.manga@arola.us

Spiritual Advisor:

V. Rev. Fr. Daniel Adrian Ene

Holy Trinity Romanian Church

56 Andrews Street, Victor, NY 14564-1262

Tel/fax: 585-924-8737;

Email: frdanielene@gmail.com

President Emeritus:

Preoteasa Mihaela Țăpuc

St. Matthew Romanian Orthodox Church

19 Cordova Street, Ottawa, ON K2G 1M9

Email: mtapuc@gmail.com

Ileana Ruxandra Dascălu

Holy Trinity Parish, Rochester NY

54 Andrews St, Victor, NY 14564

Email: ileana.dascalu@arola.us

ROMANIAN ORTHODOX YOUTH IN THE AMERICAS (ROYA)**Chairman:**

His Eminence Metropolitan Nicolae

5410 N. Newland Avenue, Chicago, IL 60656-2026

Tel: 773-774-1677; Fax: 773-774-1805;

Email: contact@mitropolia.us

President:

Teodora Gîrlonța

916-667-6060

mgirlonta@gmail.com

Vice-President USA:

Laura Ionescu

916-792-5521

lauraionescu041@gmail.com

Vice-President Canada:

Valentin Cioana

514-755-3917

vcioana@gmail.com

Secretary:

Stephania Nuțu

773-329-6025

stephinutu4@gmail.com

Treasurer USA:

Elena Coman

315-664-2970

emcoman28@gmail.com

Treasurer Canada:

Patrick Cioata

604-816-5406

patrickcioata@gmail.com

Spiritual Advisor:

Pr. Petru Neaga

neagap@yahoo.com

THE ROMANIAN ORTHODOX ARCHDIOCESE OF THE UNITED STATES OF AMERICA

5410 North Newland Avenue · Chicago, Illinois 60656-2026

www.mitropolia.us e-mail: contact@mitropolia.us

Archbishop and Metropolitan: His Eminence Nicolae

5410 N Newland Ave Chicago IL 60656-2026

Tel: 773-774-1677; Fax: 773-774-1805; Email: contact@mitropolia.us

THE ARCHDIOCESAN COUNCIL

President:

His Eminence Archbishop and Metropolitan Nicolae

5410 N. Newland Avenue, Chicago, IL 60656-2026

Tel: 773-774-1677; Fax: 773-774-1805; Email: contact@mitropolia.us

Administrative Vicar and Dean for Eastern USA:

V. Rev. Fr. Daniel Adrian Ene

56 Andrews Street, Victor, NY 14564-1262

Tel/fax: 585-924-8737; Email: frdanielene@gmail.com

Eparchial Secretary:

V. Rev. Fr. Ștefan Drăgoi

4202 34th Avenue West, Seattle, WA 98199

Tel: 206-793-7660

Email: pr.stefandrangoi@gmail.com

Dean for Southern USA:

V. Rev. Fr. Iulian Aniței

2795 FM 306, New Braunfels, TX 78132

Tel: 830-743-2693

Email: fr_iulian@yahoo.com

Dean for Central USA

V. Rev. Fr. Călin Barbolovici

1840 E. Square Lake, Troy, MI 48085-3389

Tel: 248-879-8977; Email: priest@sfantatreime.com

Dean for Western USA

V. Rev. Fr. Teodor Alin Gîrlonța

2200 Valley View Pkwy, Apt 4127, El Dorado Hills, CA 95762

Tel: 916-375-9978

Email: alingirlonta@yahoo.com

Inspector:

V. Rev. Fr. Vasile Mureșan

5410 N Newland Avenue, Chicago, IL 60656-2026

Tel: 773-774-1677; Email: fr.vasile@catedrala.org

Exarch:

Protos. Ieremia Berbec
1572 Mountain Rd, Middletown, NY 10940
Tel: 516-602-9365
Email: sfdumitru_ny@yahoo.com

Treasurer:

Mr. Viorel Moroșan
2570 N. Ridge Ave, Arlington Heights, IL 60004
Tel: 847-670-0133; Email: vmorosan@luminagalleries.com

Auditor:

Mr. Marius Manga
1850 E Square Lake Road, Troy, MI 48085
Tel: 248-935-6123
marius_manga@yahoo.com

Lay Members

Ioana Coman
Three Holy Hierarchs Romanian Orthodox Mission
PO Box 261, Camillus, NY 13031
Email: ioana.coman@arola.us

Mrs. Aurelia Lia Roberts
711 Rancho Circle, Las Vegas NV 89107
Tel: 702-878-5534; Email: RobertsLia@aol.com

AROLA Representative:

Elena-Alina Stan
13850 Beechnut St, Houston, TX 77083
Tel: 347-776-6033
Email: alina.stan@arola.us

EPARCHIAL CONSISTORY

President: V. Rev. Fr. Petru Neaga
Member: V. Rev. Fr. Timotei Avram
Member: V. Rev. Fr. Bogdan Cojoleancă

THE ROMANIAN ORTHODOX DIOCESE OF CANADA

Bishop: His Grace Bishop Ioan Casian

2010 Boulevard Marie, Saint Hubert, QC, J4T 2B1, Canada

Tel: 450-812-1733; Email: contact@episcopia.ca

THE DIOCESAN COUNCIL

President:

His Grace Bishop Ioan Casian

2010 Boulevard Marie, Saint Hubert, QC, J4T 2B1, Canada

Tel: 450-812-1733; Email: contact@episcopia.ca

Vice-President:

V. Rev. Fr. Petre Busuioc

895 Lancaster Rd. Newcastle, ON, L1B 0G6, Canada

Tel: 905-924-2324; Email: fbusuioc@gmail.com

Secretary:

Rev. Fr. Nicolae Codrea

2895 Seminole St, Windsor, ON, N8Y 1Y1, Canada

Tel: 226-961-2101; Email: nicolae.codrea@gmail.com

Eastern Canada Deanery:

V. Rev. Fr. Grigorie Tapuc - Dean

19 Cordova St., Ottawa, ON, K2G 1M9, Canada

Tel: 613-878-1263, Email: gtapuc@gmail.com

Central Canada Deanery:

V. Rev. Fr. Viorel Țencaliuc - Dean

4335 Vivian Rd, Stouffville ON, L4A 1Z2, Canada

Tel: 416-909-4429; Email: fr.vten@gmail.com

Western Canada Deanery:

V. Rev. Fr. Dorin-Călin Marincas - Dean

10 South Point Lane, Saskatoon, SK, S7T 1C1

Tel: 306-291-1219; Email: cmarincas@sasktel.net

Eparchial Inspector:

Protosyngellos Maxim-Iuliu Morariu, PhD

2010 Boul. Marie, Saint-Hubert, QC, J4T2B1,

Tel: 514-804-3285, Email: iuliumariusmorariu@gmail.com

Treasurer:

Mr. Adrian Pătru

1450 Rue Richelieu, Brossard, Quebec, J4X 1H2

Tel: 438-680-7833; Email: adri4patru@gmail.com

Clergy Member:

V. Rev. Fr. Constantin Ciubotariu
2430 Ave. Charland, Montreal (QC), H1Z 1C1, Canada
Tel: 1 (514) 344-4384, Email: archangels.counsel@gmail.com

Exarch of the Monasteries:

Protosyngellos Corneliu Andrașco
1879 Durham Place, Windsor, ON, N8W 3A2, Canada
Tel: 514-431-1509, Email: protos.corneliu@gmail.com

Department of Education:

Mrs. Carmen Ognean
137 Seymour Crescent, Lakeshore, ON, N8N 4X9,
Tel: 519-551-0067, Email: carmenog@yahoo.com

Lay Members:

Mr. Daniel Damian
PO Box 3222, Kaslo BC V0G 1M0, Canada
Tel : 604-924-3735, Email : vigilance78@gmail.com

Mrs. Daniela Bochiș
98 Ave Jolliet, Apt. 210, Candiac, QC, J5R 5P1, Canada
Tel: 438-404-7403; Email: dbochiș@videotron.ca

AROLA Representative:

Mrs. Nicoleta Ștefan
57 Plowman, Dr, Ajax, L1S 6S2, Canada
Tel : 437-999-8225, Email : nicolestasstefan@gmail.com

ROYA Representative:

Valentin Cioană
8380 Rue Ouimet, Brossard, QC, J4Y3B4;
Tel: 514-755-3917; Email: vcioana@gmail.com

Communication:

Hieromonk Policarp
308328 Hockley Rd., Mono, ON, L9W 6N4, Canada
Tel: 519-942-3489, Email: communication@episcopia.ca

EPARCHIAL CONSISTORY

President: Rev. Fr. Ion Ceașu
Member: V. Rev. Călin Toderiță
Member: V. Rev. Fr. Emanuel Ionuț Țencaliuc

Mitropolitan Consistory

V. Rev. Fr. Mihail Cristea

CLERGY OF THE
ROMANIAN ORTHODOX
ARCHDIOCESE OF THE
UNITED STATES OF
AMERICA

PRIESTS

V. Rev. Fr. Protosyngellos Andrei Aioanei
bucuriacelornecajiti@icloud.com

Rev. Fr. Vasile Aileni
14 Peter's Way, Grafton, MA, 01519
Tel: 508-320-0645; Email: pr.vasileaileni@yahoo.ca

V. Rev. Fr. Constantin Alecse
14942 Index St., Mission Hills, CA 91345
Tel: 818-388-5483; Email: constantinalecse@gmail.com

Rev. Fr. Ilie Iulian Anîţei
2795 FM 306 New Braunfels, TX 78132-4243
Tel: 830-743-2693; Email: fr_iulian@yahoo.com

V. Rev. Fr. Nicholas Apostola (retired)
44 Midland Street Worcester, MA 01602-4217
Tel: 508-756-9866; Email: nka@net1plus.com

Rev. Fr. Ion Iuliu Ardelean
4202 34th Avenue West, Seattle, WA 98199-1309
Tel: 585-924-8737; Email: fr.ioan.ardelean@gmail.com

Rev. Fr. Timotei Avram
525 Lincoln Road, Reading, PA 19606
Tel: 267-549-2163; Email: fr.timavram@gmail.com

V. Rev. Fr. Călin Barbolovici (Dean)
1840 E Square Lake Road, Troy, MI 48085-3389
Tel: 248-879-8977; Email: priest@sfantatreime.com

V. Rev. Fr. Mihai Bălan
1350 Red Rock St., Las Vegas, NV 89146
Tel: 702-715-0835; Email: bmichaelrev@gmail.com

V. Rev. Protosyngellos Ieremia Berbec (Exarch)
1572 Mountain Rd., Middletown NY 10940-7122
Tel: 845-386-3998; Email: sfdumitru_ny@yahoo.com

V. Rev. Archimandrite Nikodim Bibarţ
2440 N Euclid Ave. Upland, CA 91784
Tel: 323-874-9980; Email: arhim.nikodim@gmail.com

Rev. Fr. Radu Bordeianu
Associate Professor of Theology, Duquesne University
415 Tyburn Dr., Wexford, PA 15090
Tel: 412-396-6526; Email: frradu@msn.com

Rev. Fr. Hieromonk Paisie Buhnîlă
lucianb_25@yahoo.com

Rev. Fr. Gigi-Marius Buzăţelu
3202 Cupid Place, Kissimmee, Florida, 34747
Tel: 786-393-7782; fgmariusb@yahoo.com

V. Rev. Fr. Simion J. Catau
33640 Lyncroft St., Farmington Hills, MI 48331
Tel: 586-295-1718; sjcatau@yahoo.com

Rev. Fr. Nicolae Filip Cărbune
5524 N. Odell Ave, Chicago, IL 60656
Tel: 773-780-1874; Email: xcnf@yahoo.com

V. Rev. Mihai Cărpenișeanu
14833 San Jose Street, Mission Hills, CA 91345-2130
Tel/Fax: 818-361-3743

V. Rev. Fr. Nicolae Clempuș
3686 Windy Court, Tucker, GA 30084
Tel: 770-939-1213; Email: priest@stmaryro.org

V. Rev. Fr. Bogdan Cojoleanca
104 W. 6th Ave. Easley, SC 29640
Tel: 864-417-1455; bogdancojoleanca@yahoo.com

V. Rev. Fr. Gabriel Curpene
21059 Wilbeam Ave #16, Castro Valley, CA, 94546
Tel: 510-677-4250; Email: rev.fr.gabriel.curpene@gmail.com

V. Rev. Fr. Dr. Theodor Damian (retired)
3018 50th Street, Woodside, NY 11377-1338
Tel: 718-626-6013; Email: DamianTh@aol.com

Rev. Fr. John Downie
16 Romanian Avenue, PO Box 823, Southbridge, MA 01550
Tel: 774-230-2542; Email: fr.john_downie71@yahoo.com

Rev. Fr. Ștefan Drăgoi
4202 34th Avenue West, Seattle, WA 98199-1309
Tel: 206-793-7660; Email: pr.stefandragoi@gmail.com

V. Rev. Fr. Marius Daniel Dumitrescu
45-03 48 Avenue, Woodside, NY 11377
Tel: 917-592-2571; Email: sfnicolae_ny@yahoo.com

V. Rev. Fr. Daniel Ene (Dean)
56 Andrews Street, Victor, NY 14564-1262
Tel: 585-924-8737; Email: frdanielene@gmail.com

Rev. Fr. Mihai Faur
57 Aldershot Lane, Manhasset 11030, NY
Tel: 917-208-9573; Email: mihai.faur@ymail.com

Rev. Fr. Roman Galben
Tel: 305-333-0605; aristottelos@gmail.com

Rev. Fr. Geraldo Antonios Garcia
El Valle residencias Araguaney III, Piso 13, Apt. 13-2, Caracas, Dtto. Capital, Venezuela
Tel: 0058-2126909326; Email: preot.antonio@gmail.com

V. Rev. Fr. Orlando Geonea
3126 Racine Avenue, Norfolk, VA 23509
Tel: 757-652-5568; orlandogeonea76@gmail.com

V. Rev. Fr. Ion Gherman (retired)
24920 Deerfield Drive, North Olmsted, OH 44070-1234
Tel: 440-734-3054; Email: gherman@adelphia.net

Rev. Fr. Teodor Gârlonța (Dean)
2200 Valley View Pkwy. apt. 4127, El Dorado Hills, CA 95762
Tel: 916-375-9978; Email: alingirlonta@yahoo.com

V. Rev. Fr. David Hudson (retired)
9165-31 Nesbit Ferry Rd, Alpharetta GA 30022
Tel: 678-352-9522; Email: parinteledavid@hotmail.com

V. Rev. Fr. Dumitru Ilieș (retired)

Email: frdumitru@gmail.com

Rev. Fr. Gabriel Teofil Ilieș

14107 Eucalyptus Bend, Austin, TX 78717

Tel: 737-230-7799; Email: gabrielilies@yahoo.com

Rev. Fr. Valentin Dumitru Ilieș

12411 La Bodega Street, San Antonio, TX 78233, USA

Tel: 512-919-2776; Email: valentindumitruilies@gmail.com

V. Rev. Fr. Ioan Ioniță

P.O. Box 613, Schererville, IN 46375-0613

Tel: 708-870-6098; Email: tintari@gmail.com

Hieromonk Iacob Manga

1572 Mountain Rd., Middletown NY 10940-7122

Email: 3bogdanm@gmail.com

V. Rev. Fr. Vasile Mureșan

1731 Evergreen Ln, Park Ridge, IL 600068

Tel: 773-870-5694; Email: fr.vasile@catedrala.org

Rev. Fr. Petru Neaga

1976w 130th St, Brunswick, OH 44212

Tel: 330-461-4407; Email: neagap@yahoo.com

Rev. Fr. Bogdan Nichitean

17396 Duquesne Rd, Fort Myers, FL 33967

Tel: 971-708-3267; father.nichitean@gmail.com

Rev. Fr. Esteban (Gilberto Alfonso) Díaz Niño

Calle 99 nro. 47 -38. Apto. 3-B. Barrio Villasantos. Barranquilla, Atlántico.

Tel/Cel: 573102087384; dinigial@gmail.com

V. Rev. Fr. Ioan Poptelecan

9889 Tamarack Cove, Woodbury, MN 55125-4848

Tel: 651-270-2347; Email: revfrioan@q.com

Rev. Fr. Theodor Regoș (retired)

5465 Arrowind Road NW, Lilburn, GA 30047-5833

Tel: 770-935-9193

Rev. Fr. Dumitru Rusu

Email: parinteledumitru@gmail.com

V. Rev. Fr. Ovidiu Sabău

2330 Fremont Ave., Reading, PA 19605-3021

Tel: 610-921-5433; Email: pr.ovidiu@yahoo.com

V. Rev. Fr. Aurel Sas (retired)

594 John Hix Rd, Westland, MI 48186

Tel: 702-273-0584; Email: priestaurelsas@gmail.com

Rev. Fr. Ciprian I. Sas

1812 N. Prospect Rd., Peoria, IL 61603

Tel: 309-682-5824; Email: frciprian@gmail.com

Rev. Fr. Timothy A. Sas

5219 Kingstone St., Duluth, MN 55804

Tel: 218-525-8387; Email: frtimsas@yahoo.com

Rev. Fr. Ionel Sătnoianu
11800 Timbermill Ln, Fredericksburg, VA 22407
Tel: 540-426-9232; Email: satnoianuion@ameritech.net

Rev. Fr. Emanuel Vasile Sigartău
12579 Solsberry Way, Rancho Cordova, CA 95742
Tel: 916-622-7454; Email: sigartauemanuel@yahoo.com

V. Rev. Fr. Nicolae Simion
264-266 Lowell St, Andover, MA 01810
Tel: 781-246-8677; Email: stparascheva@comcast.net

Rev. Fr. Florin Spânu
4741-59th Woodside 11377 NY
Tel: 516-924-9993; spinuf69@gmail.com

Rev. Fr. George Șchiop
6160 Gates Avenue, Ridgewood, NY 11385-3300
Tel: 718-366-9053

Vincentiu Temirov
Email: vtemirov@svots.edu

V. Rev. Fr. Alex Aedo Vilugrón
Manquimavida 317, Villa Las Palmeras, Pasaje 3 Casa 265, Chiguayante Concepción
Tel: 56.9.9426.35.32; parintelealexaedo@gmail.com

DEACONS

Rev. Hierodeacon Sofian
1572 Mountain Rd., Middletown NY 10940-7122
Email: sfdumitru_ny@yahoo.com

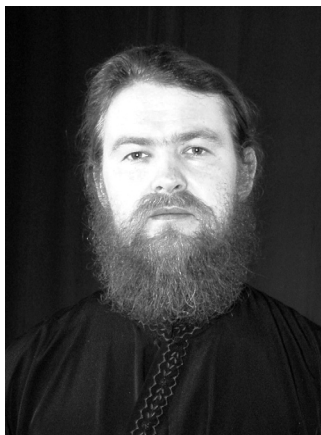
Rev. Dn. Sergiu Concu
264-266 Lowell St, Andover, MA 01810
Tel: 781-492-1588; Email: sergiu22usa@yahoo.com

Rev. Dn. Valentin Despoiu
2220 E Chapman Avenue #50, Fullerton, CA 92831
Tel: 714-336-4939; Email: vdespy@hotmail.com

Rev. Dn. Petru Bogdan Manea
623 N. Valley Forge Rd. Devon, Pa, 19333
Tel: 267-760-5662; Email: pbmanea81@gmail.com

Rev. Dn. Dan Stan
6310 Breezy Hollow Lane, Katy, TX 77450
Tel: 347-776-6853; Email: danstanemeritus@gmail.com

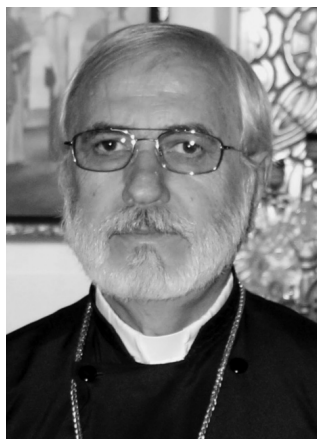
Rev. Dn. Nicolás Medel Velásquez
Humorista Carlos Helo 919 Dpto. 1304 Recoleta. Santiago Chile
Tel: +56 9 76339429; Email: emedel.iglesia.ortodoxa@gmail.com

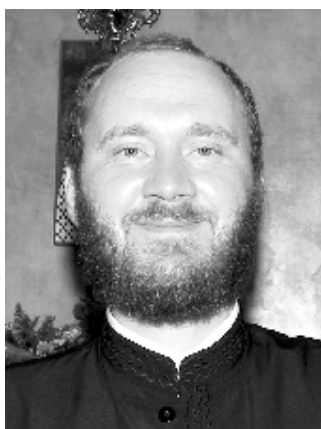
V. Rev. Fr. Protosingelos
Andrei **AIOANEI**

Rev. Fr. Giulian Vasile
AILENI

V. Rev. Fr. Constantin
ALECSE

Rev. Fr. Ilie Iulian **ANIȚEI**

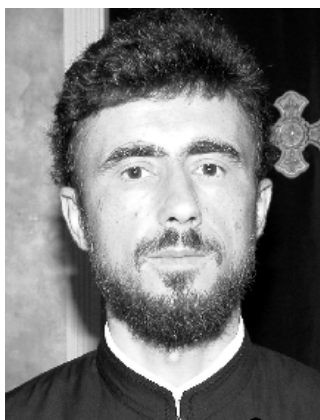
V. Rev. Nicholas **APOSTOLA**

Rev. Fr. Ioan Iuliu
ARDELEAN

Rev. Fr. Timotei **AVRAM**

V. Rev. Fr. Dean
Călin **BARBOLOVICI**

V. Rev. Dean Mihai **BĂLAN**

V. Rev. Protosingelos
Jeremia **BERBEC**

V. Rev. Archim.
Nicodim **BIBAȚ**

Rev. Fr. Radu **BORDEIANU**

Rev. Fr. Hieromonk Paisie
BUHNILĂ

V. Rev. Fr. Gigi-Marius
BUZĂȚELU

V. Rev. Fr. Simion John
CĂȚĂU

Rev. Fr. Nicolae Filip
CĂRBUNE

V. Rev. Fr. Mihai
CĂRPENIȘEANU

V. Rev. Fr. Nicolae
CLEMPUȘ

V. Rev. Fr. Bogdan
COJOLEANCA

V. Rev. Fr. Gabriel
CURPENE

V. Rev. Fr. Dr. Theodor
DAMIAN

Rev. Fr. John **DOWNIE**

Rev. Fr. Ștefan **DRĂGOI**

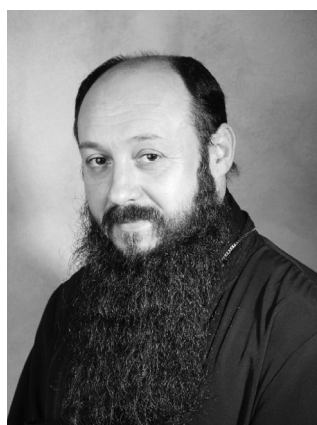
V. Rev. Fr. Marius Daniel
DUMITRESCU

V. Rev. Fr. Dean
Daniel Adrian **ENE**

Rev. Fr. Mihai **FAUR**

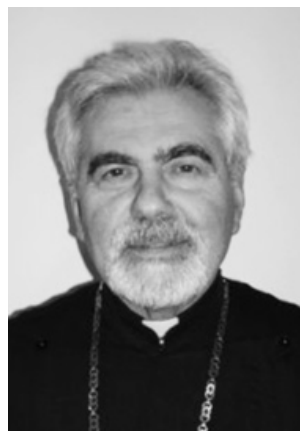
V. Rev. Fr. Roman **GALBEN**

Rev. Fr. Geraldo Antonios
GARCIA

V. Rev. Fr. Orlando
GEONEA

V. Rev. Fr. Ion **GHERMAN**

V. Rev. Fr. Teodor
GÂRLONȚA

V. Rev. Fr. David **HUDSON**

V. Rev. Fr. Dumitru **ILIEȘ**

Rev. Fr. Gabriel Teofil **ILIEȘ**

Rev. Fr. Valentin Dumitru
ILIEȘ

V. Rev. Fr. Ioan **IONIȚĂ**

Hieromonk Jacob **MANGA**

V. Rev. Fr. Vasile **MUREȘAN**

Rev. Fr. Petru **NEAGA**

V. Rev. Fr. Bogdan
NICHITEAN

Rev. Fr. Esteban (Gilberto)
Alfonso) Díaz **NIÑO**

V. Fr. Ioan **POPTELECAN**

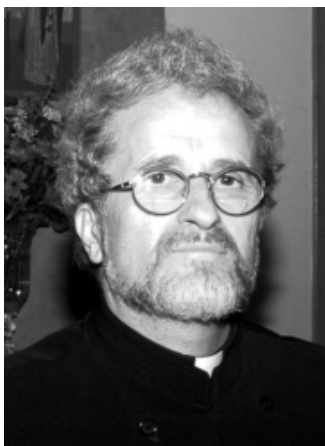
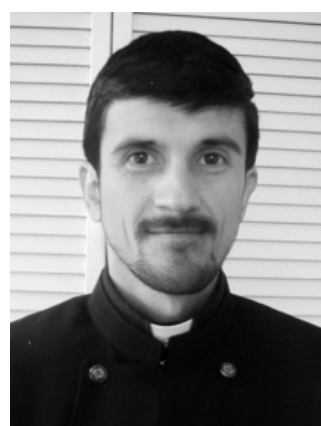
Rev. Fr. Theodor **REGOȘ**

Rev. Fr. Dumitru **RUSU**

V. Rev. Fr. Ovidiu **SABĂU**

Rev. Fr. Aurel **SAS**Rev. Fr. Ciprian **SAS**Rev. Fr. Timotei **SAS**Rev. Fr. Ionel **SĂTNOIANU**V. Rev. Fr. Emanuel
SIGARTĂUV. Rev. Fr. Nicolae **SIMION**V. Rev. Fr. Florin **SPÂNU**Rev. Fr. Gheorghe **ȘCHIOP**V. Rev. Protosingelos
Vincențiu **TEMIROV**

V. Rev. Fr.
Alex Aedo **VILUGRÓN**

Rev. Dn. Sergiu **CONCU**

Rev. Dn. Valentin **DESPOIU**

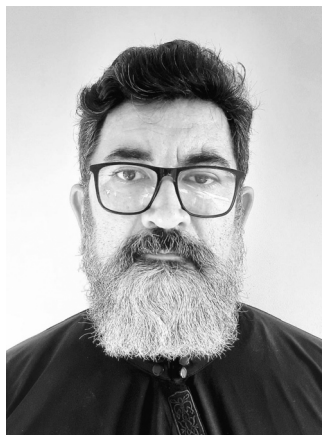
Rev. Dn. Bogdan **MANEA**

Rev. Dn. Dan **STAN**

Rev. Hierodeacon **SOFIAN**

Rev. Dn. Nicolás Medel
VELÁSQUEZ

CLERGY OF THE
ROMANIAN ORTHODOX
DIOCESE OF CANADA

PRIESTS

Protosyngellos Corneliu Andraşco

1960 Tecumseh Rd. E, Windsor, ON N8W 1E1

Tel: 514-431-1509; email: protos.corneliu@gmail.com

Hieromonk Polycarp Athenagoras

308328 Hockley Rd, Mono, ON L9W 6N4

Tel: 519-942-3489; email: holycrossorthodoxmonastery@gmail.com

Rev. Fr. Lucian Azoitei

23 Child Drive, Aurora, ON L4G 1Y4

Tel: 647-893-3190; Email: fatherlucian@hotmail.com

V. Rev. Fr. George Bâzgan

12903 90 St. NW Edmonton, AB T5E 3L7

Tel/Fax: 780-473-0029; Email: geobazgan@gmail.com

V. Rev. Fr. Petruță Busuioc

895 Lancaster Rd, Newcastle, ON, L1B 0G6

Tel: 905-924-2324; Email: fbusuioc@gmail.com

Rev. Fr. Ion Ceaușu

11 Place d'Argenteuil, Laval QC H7N 1P4

Tel: 514-358-5121; Email: prionceausu@yahoo.ca

V. Rev. Fr. George Chișcă (retired Dean)

6340 Boulevard Saint-Michel, Montreal, QC H1Y 2E7

Tel: 514-727-3527; Email: fr.g.chisca@videotron.ca

Rev. Fr. Constantin Ciubotariu

3610 Boul Toupin, Saint-Laurent, QC H4K 1Z5

Tel: 514-814-4627; Email: father.constantin@gmail.com

Rev. Fr. Nicolae Codrea

2895 Seminole St, Windsor, ON, N8Y 1Y1

Tel: 226-961-2101; Email: nicolae.codrea@gmail.com

Rev. Fr. Mihail Cristea

250 Davis Dr. #710, Newmarket, ON L3Y 7T7

Tel: 416-897-3111; Email: mihailcristea@hotmail.com

V. Rev. Fr. Corneliu-Iulian Dragomir

502 10th Avenue, New Westminster, BC V3L 2B4

Tel: 604-788-4432 Email: parintelecornel@gmail.com

Rev. Fr. Dragoș Andrei Giulea

1-23 Fairview Ave, Kitchener, ON N2H 3E7

Tel: 519-551-8107; Email: dagiulea@yahoo.com

Rev. Fr. Marian Iacobuț

34 Shore Ave, Whitby, ON, L1R 2L7

Tel: 647-970-8853; Email: marianiac2000@yahoo.com

Rev. Fr. Nicu Liuța

508-1288 W Georgia St, Vancouver, BC V6E 4R3

Cell: 778-389-9048; email: lliuta@yahoo.com

Rev. Fr. Constantin Lupașcu

Email: preot_constantin.lupascu@yahoo.com

V. Rev. Fr. Victor Malanca

310-85 Furby Street, Winnipeg, MB R3C 2A2

Tel: 204-256-8288; Email: malancav@mts.net

Rev. Fr. Adrian Manea
9860 Boulevard Gouin Ouest apt. 201, Pierrefonds, QC H8Y 3H2
Tel: 514-691-4686; Email: adrianmanea26@yahoo.com

Rev. Fr. Olimpiu Mărginean
573 rue des Asters, Saint-Eustache, QC, J7P 5W4
Tel: 450-821-9157; Email: Pr.olimpiu_marginean@yahoo.fr

Rev. Fr. Dorin-Călin Marincăș (Dean)
10 South Point Lane, Saskatoon, SK, S7T 1C1
Tel: 306-291-1219; Email: cmarincas@sasktel.net

Rev. Fr. Vasile Moisi
62 Autumn Grove SE, Calgary, AB, T3M 0H1
Tel: 403-560-8660; Email: frmoisi@hotmail.com

Rev. Fr. Lucian Moldovan
Tel: 587-228-4094; lucimoldovan@yahoo.com

Rev. Fr. Ovidiu Moldovan
243 Coventry Close, Calgary, AB, T3X 4A5
Tel: 587-893-6201; 587-893-6204; Email: moldovanovidiu73@yahoo.com

Protosyngellos Maxim Morariu
2010 Boulevard Marie, Saint-Hubert, QC, J4T 2B1
Tel.: 514-424-2726; email: iuliumariusmorariu@gmail.com

V. Rev. Fr. Mircea Panciuk - Retired Dean
Tel: 780-456-7737; Email: mpanciuk@yahoo.com

V. Rev. Fr. Constantin Traian Petre
1520 Rue Baron, Greenfield Park, QC, J4V 1B6
Tel: 514-632-8786; Email: constantintraian22@yahoo.com

Rev. Fr. Gheorghe Ioan Petrovan
301-13720 109A Ave. NW, T5M 2J9, Edmonton, AB
Tel: 587-337-6228; Email: g_petrovan@yahoo.co.uk

Rev. Florin Porumb
11279 170 St NW, Edmonton, AB T5M 0J1
Tel: 780-700-6736; Email: porumbflo@gmail.com

Rev. Fr. Ciprian Purcărea
385 4th Ave, Terrebonne, QC, J6Y 1P9
Tel: 514-462-3290; Email: fr.ciprianaugustin@yahoo.com

V. Rev. Fr. Lucian Pușcariu (Retired)
Tel: 905-527-7895; Email: lucian_puscariu@yahoo.ca

Rev. Fr. Ciprian Pavel Roman
189 Somerset Drive SW, Calgary, AB, T2Y 3K2
Cell: 587-830-1096; email: ancirogrupconstruct@ymail.com

V. Rev. Fr. Daniel Sandu
5313 rue David, Saint-Hubert, QC, J3Z 1H7
Tel: 514-804-3285; Email: danielsandu2003@yahoo.com

Rev. Fr. Călin Toderiță
19 Murray St West, Hamilton, On, L8L 1B1
Tel: 365-324-6449; Email: calin.tody@gmail.com

V. Rev. Fr. Grigorie Țăpuc (Dean)
25 Rue du Cygne, Gatineau, QC J9A 2Z9
Tel: 819-775-3281; Email: gtapuc@gmail.com

Rev. Fr. Emanuel Țencaliuc
4752 Cherry St, Whitchurch Stouffville, ON, L4A 7X4
Tel: 416-629-2374; Email: emanueltencaliuc@gmail.com

V. Rev. Fr. Viorel Țencaliuc
4335 Vivian Rd, Stouffville ON, L4A 1Z2, Canada
Tel: 416-909-4429; Email: fr.vten@gmail.com

DEACONS

Rev. Dn. Iulian Amohnoaie
398 Rue Paul-Berthiaume, Gatineau, QC, J9J 3Y4
Cell: 819-332-0693; email: iulian.amohnoaie@miliamo.com

Rev. Dn. Valentin Boțu
5390 rue de Kensington, St-Hubert QC

Rev. Dn. Ștefan Cârcoană
55 McKenzie Crescent, Barrie, ON, L4N 0A9
Cell: 416-302-9726; email: stefan.carcoana@yahoo.ca

Rev. Dn. Cătălin Gheorghiu
1101 rue des Carrieres # apt.103
Montreal, QC, H2S 3M8
Cell: 438-969-1968; email: cataghe@gmail.com

Rev. Dn. Radu Teodor Gîrboan
205 - 2825 Glen Drive, Coquitlam, BC, V3B 2P6
Tel: 778-878-7711; Email: radugirboan@gmail.com

Rev. Marius Constantin Popa
321 Elm Avenue, Beaconsfield, QC, H9W 5X1
Tel: 514-660-1548; Email: pc.marius@gmail.com

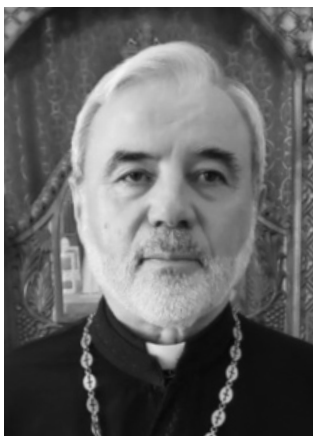
Protosyngellos Corneliu
ANDRAȘCO

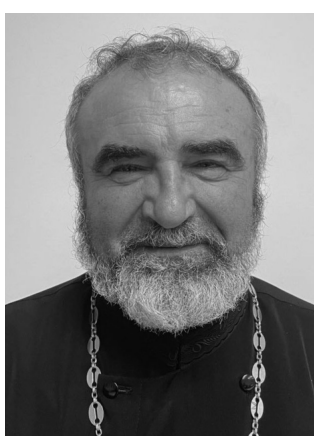
Hieromonk Polycarp
ATENAGORAS

Rev. Fr. Lucian **AZOÎȚEI**

V. Rev. Fr. George **BĂZGAN**

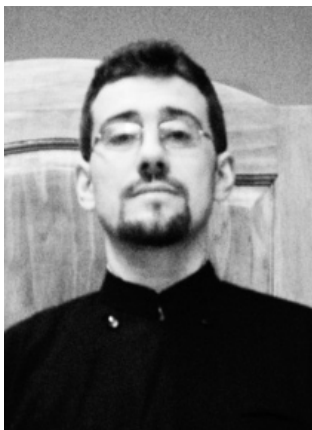
V. Rev. Fr. Petruță **BUSUIOC**

Rev. Fr. ION **CEAUȘU**

V. Rev. Dean
George **CHIȘCĂ**

Rev. Fr. Constantin
CIUBOTARIU

Rev. Fr. Nicolae **CODREA**

Rev. Fr. Mihail **CRISTEA**

V. Rev. Fr. Corneliu-Iulian
DRAGOMIR

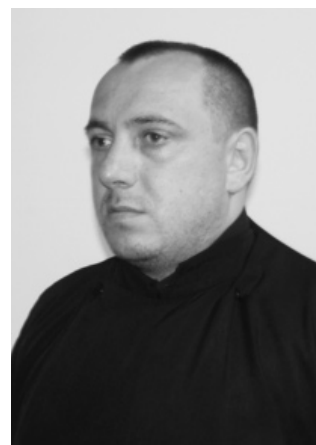
Rev. Fr. Dragoș Andrei
GIULEA

Rev. Fr. Marian **IACOBUT**

Rev. Fr. Nicu **LIUȚĂ**

Rev. Fr. Constantin
LUPĂȘCU

V. Rev. Fr. Victor
MALANCA

Rev. Fr. Adrian **MANEA**

Rev. Fr. Olimpiu
MĂRGINEAN

V. Rev. Fr. Dorin-Călin
MĂRINCAȘ

Rev. Fr. Vasile **MOISI**

Rev. Fr. Lucian **MOLDOVAN**

Rev. Fr. Ovidiu **MOLDOVAN**

Protosyngellos Maxim
MORARIU

V. Rev. Fr. Mircea **PANCIUK**

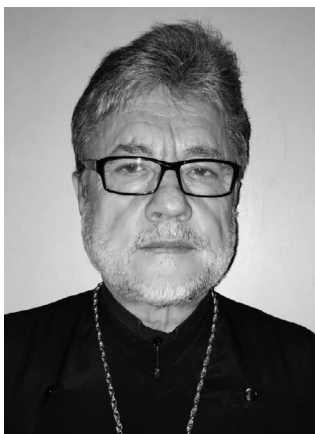
V. Rev. Fr. Constantin Traian
PETRE

Rev. Fr. Gheorghe **PETROVAN**

Rev. Fr. Florin **PORUMB**

Rev. Fr. Ciprian **PURCĂREA**V. Rev. Fr. Lucian **PUȘCARIU**Rev. Fr. Ciprian **ROMAN**V. Rev. Fr. Daniel **SANDU**Rev. Fr. Călin **TODERIȚĂ**V. Rev. Fr. Grigorie **ȚĂPUC**Rev. Fr. Emanuel **ȚENCALIUC**V. Rev. Fr. Viorel **ȚENCALIUC**

Rev. Dn. Iulia-Virgiliu
AMOHNOAIE

Rev. Dn. Valentin **BOȚU**

Rev. Dn. Cătălin
GHEORGHIU

Rev. Dn. Ștefan **CARCOANA**

Rev. Dn. Radu Teodor
GÎRBOAN

Rev. Dn. Marius **POPA**

**Parishes of the Romanian Orthodox
Archdiocese of the
UNITED STATES OF AMERICA**

CALIFORNIA

HAYWARD

ASCENSION OF THE LORD ROMANIAN ORTHODOX MISSION.....www.inaltarea-domnului.org

5201 Park Blvd, Piedmont, CA, 94611Tel: 925-375-5310

Mailing address: 21059 Wilbeam Ave. #16, Castro Valley, CA 94546

Priest: V. Rev. Fr. Gabriel Curpene.....rev.fr.gabriel.curpene@gmail.com

21059 Wilbeam Ave. #16, Castro Valley, CA 94546Tel: 925-375-5310

Chanters: Claudia Andreea Curpeneclaudia.curpene@gmail.com

21059 Wilbeam Ave. #16, Castro Valley, CA 94546Tel: 510-340-1203

Ana Valeria Moure.....anamoure@hotmail.com

5193 Saddle Brook Dr, Oakland, CA, 94619Tel: 510-290 -7138

Iulia Josef.....iuliadraganbianca@gmail.com

7319 Starward Dr, Apt-34, Dublin, CA, 94568Tel: 510-508-5213

Ștefan Zidaru.....stetcoana@yahoo.com

16540 Hannah Dr. San Leandro, CA, 94578Tel: 510-688-1141

Parish Council President: Valerio Josef.....valeriojosif@hotmail.com

7319 Starward Dr, Apt-34, Dublin, CA, 94568Tel: 510-387-8294

Ladies' Auxiliary President: Stela Filimon

16008 Cambrian Dr, San Leandro, CA, 94578.....Tel: 510-332-2255

SACRAMENTO

HOLY RESURRECTION ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....www.invierea-domnului.org

3250 U Street, Antelope, CA 95843Tel: 916-375-9978

Priest: V. Rev. Fr. Teodor Alin Gârlonța.....alingirlonta@yahoo.com

886 Shasta Circle, El Dorado Hills, CA 95762Tel: 916-375-9978

Parish Council President: Remus Moga.....remus.moga@yahoo.com

3301 North Park Dr # 4016, Sacramento, CA 95835Tel: 916-600-2545

Chanter: Augustin Lazăr.....ellalazar@yahoo.com

6413 Navion Drive, Citrus Heights, CA 95621Tel: 916-721-3342

Ladies' Auxiliary President: Mihaela Lazăr.....ellalazar@yahoo.com

6413 Navion Drive, Citrus Heights, CA 95621Tel: 916-792-2983

Youth Director: Teodora Gârlonța.....mgirlonta@gmail.com

886 Shasta Circle, El Dorado Hills, CA 95762Tel: 916-667-6060

Religious Education: Teodora Gîrlonța.....mgirlonta@gmail.com

886 Shasta Circle, El Dorado Hills CA 95762Tel: 916-667-6060

TORRANCE

STS. ARCHANGELS ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....samgroc@gmail.com

4102 Hickman Drive, Torrance, CA 90504Tel: 310-214-8336

Priest: V. Rev. Fr. Mihai Cârpenișeanu.....samgroc@gmail.com

14833 San Jose Street, Mission Hills, CA 91345-2130.....Tel: 818-361-3743

Parish Council President: Ion Cretu.....ion.cretu@gmail.com

16358 Flanders Street, Granada Hills, CA 91344.....Tel: 310-994-6892

Ladies' Auxiliary President: Nicoleta Cociunicoletacociu68@gmail.com
 10000 Imperial Hwy., Downey, CA 90242Tel: 310-489-6202
Religious Education: Cristina Geanarodica@pacbell.net
 25612 Cypress Street, Lomita, CA 90717Tel: 424-404-0627
Youth Director: Daniel Rusu danrusu@yahoo.com
 511 19th Street, Huntington Beach, CA 92648Tel: 562-544-8821

UPLAND

ELEVATION OF THE HOLY CROSS ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

2442 N. Euclid Ave, Upland CA 91784
 www.elevationoftheholycross.orgTel: 323-874-9980
Priest: V. Rev. Archimandrite Nikodim Bibartarhim.nikodim@gmail.com
 449 E. Ninth St., Upland, CA 91786Tel: 323-333-1655
Deacon and Parish Council President: Rev. Dn. Valentin Despoiuvdespy@hotmail.com
 2220 East Chapman Ave. #50, Fullerton, CA 92831Tel: 714-336-4939
Chanter: Monah Efrema Ancuțeiancuteiv@yahoo.com
 2442 N. Euclid Ave, Upland, CA 91784Tel: 909-257-5040
Ladies' Auxiliary President: Elena Hagiumikehagiu@yahoo.com
 12745 Road Runner RDG, Riverside, CA 92503Tel: 951-823-9977
Religious Education: Irina Marinescumarinescuirina@yahoo.com
 1419 Newporter Way, Newport Beach, CA 92660Tel: 312-890-3906

LOS ANGELES

HOLY TRINITY ROMANIAN AMERICA ORTHODOX CHURCHwww.biserica.org

3315 Verdugo Rd., Los Angeles, CA 90065Tel: 323-255-8583
 Mailing address: 11100 Sepulveda Blvd., Ste #8, POB 300, Mission Hills, CA 91345
Priest: V. Rev. Fr. Constantin Alecseconstantinalecse@gmail.com
 14942 Index St., Mission Hills, CA 91345Tel: 818-388-5483
Chanter: Ion Antondambrocamea@gmail.com
 3315 Verdugo Rd., Apt.#D, Los Angeles, CA 90065Tel: 323-561-5742
Parish Council President: Edvart Rastiangoldenlux@sbcglobal.net
 25135 Huston St., Stevenson Ranch CA 91381Tel: 818-390-9129
Ladies' Auxiliary President: Mary Comboianumcomboianu@yahoo.com
 658 N. Lazard St., San Fernando CA 91340Tel: 818-268-5065
Youth Director: Alex Dragoialex2001xyz@gmail.com
 15527 Spruce Tree Way, Fontana CA 92336Tel: 818-813-2531
Religious Education: Reggie Christian Dissanayakereggie.dissanayake@gmail.com
 17320 Burbank Blvd. #, Encino CA 91316Tel: 818-912-7223

CONNECTICUT

SHELTON

HOLY BRANCOVEANU MARTYRS ROMANIAN ORTHODOX MISSION ..www.stbrancoveni.org

Services held at: 554 Tunxis Hill Rd, Fairfield, CT 06825

Mailing Address: 2490 Black Rock Tpke #331, Fairfield, CT 06825

Priest: Rev. Fr. Mihai Faur mihai.faur@ymail.com

57 Aldershot Lane, Manhasset 11030, NY Tel: 917-208-9573

Chanter and Parish Council President: Cătălin Constantinescu cececata@yahoo.com

20 Winding Trail, Chesshire, CT 06410 Tel: 952-457-6560

Ladies' Auxiliary President: Ileana Jombu ileanamarina63@gmail.com

63 Baros St Fairfield CT 06824 Tel: 203-209-0983

FLORIDA

FORT MYERS

ST. ANTHONY THE GREAT ROMANIAN ORTHODOX CHURCH ..www.saintanthonythegreat.com

12811 Kenwood Ln., #117, Fort Myers, FL 33907

Priest: V. Rev. Fr. Bogdan M. Nichitean father.nichitean@gmail.com

17396 Duquesne Rd, Fort Myers, FL 33967 Tel: 971-708-3267

Parish Council President: Anton Samoila

2100 Barkeley Ln, apt10, Fort Myers, FL, 33907

ORLANDO

ST. PAISIUS OF NEAMTZ ROMANIAN ORTHODOX CHURCH www.stpaisius.us

518 Peachtree Rd, Orlando, FL, 32804 sfpaisieorlando@gmail.com

Priest: V. Rev. Fr. Gigi Marius Buzățelu frmariusb@yahoo.com

3202 Cupid Place, Kissimmee, FL 34747 Tel: 786-393-7782

Chanter and Religious Education: Presb. Cătălina Buzățelu ..catalina_danila2000@yahoo.com

3202 Cupid Place, Kissimmee, FL 34747 Tel: 786-393-7788

Parish Council President: Victor Dumitrescu victor.dumitrescu@gmail.com

518 Peachtree Rd, Orlando, FL 32804 Tel: 407-617-2693

Ladies' Auxiliary President: Elvira Sandu elvisand79@gmail.com

518 Peachtree Rd, Orlando, FL, 32804 Tel: 407-617-2693

GEORGIA

ATLANTA

ST. MARY ROMANIAN ORTHODOX CHURCH www.saintmaryro.org

2875 Winder Hwy, Dacula GA 30019 Tel: 404-518-1042

Priest: V. Rev. Fr. Nicolae Clempuş clempus@yahoo.com

3686 Windy Ct, Tucker, GA 30084 Tel: 404-518-1042

Chanter: Marian Dima dm_liliana@yahoo.com

1245 Wilkes Crest Dr, Dacula, GA 30019 Tel: 678-677-2361

Parish Council President: Valentin Lazartin_lazar@yahoo.com
 2831 Buntan Road, Duluth, GA 30096Tel: 678-618-0437
Ladies' Auxiliary President: Carmen Lazartin_lazar@yahoo.com
 2831 Buntan Rd, Duluth, GA 30096Tel: 404-918-6165
Youth Director: Claudiu Dimaclaudescu50@yahoo.com
 1245 Wilkes Crest Dr, Dacula, GA 30019Tel: 678-788-5716
Religious Education: Roza E Clempuşrclempus@gmail.com
 3686 Windy Ct, Tucker, GA 30084Tel: 404-384-9297

ILLINOIS

CHICAGO

STS. CONSTANTINE AND HELEN ROMANIAN ORTHODOX CATHEDRALwww.catedrala.org
 5406 N Newland Avenue, Chicago, IL 60656-2026Tel: 773-353-7416
Fax: 773-774-1805

His Eminence Metropolitan Nicolae

V. Rev. Fr. Vasile Mureşanfr.vasile@catedrala.org
 5410 N Newland Avenue, Chicago, IL 60656-2026Tel: 773-353-7416
 Rev. Fr. Nicolae Filip Cărbunexcnf@yahoo.com
 5410 N Newland Avenue, Chicago, IL 60656-2026Tel: 773-353-7416

Religious Education: Prezbitera Andaluzia Ioana Mureşanandaluzia.ioana@yahoo.com
 5410 N Newland Avenue, Chicago, IL 60656-2026Tel: 773-353-7416

INDIANA

MERRILLVILLE

NEW ST. GEORGE ROMANIAN ORTHODOX CHURCHwww.pricesne.org
 P.O. Box 613, Schererville, IN 46375Tel: 708-870-6098
 Services held at: Descent of the Holy Ghost Orthodox Church
 750 W. 61st Ave, Merrillville, IN 46410
Priest: V. Rev. Fr. Ioan Ioniţătintari@gmail.com
 P.O. Box 613, Schererville, IN 46375-0613Te: 708-870-6098
Parish Council President: Michael Decdecmmichael@sbcglobal.net
 1936 Bluebird Dr, Munster, IN 46321Tel: 219-923-9727

MASSACHUSSETS

ANDOVER

ST. PARASCHEVA ROMANIAN ORTHODOX CHURCHwww.SaintParascheva.org
 264-266 Lowell St, Andover, MA 01810Tel: 781-224-4158
Priest: V. Rev. Fr. Nicolae Simionstparascheva@comcast.net
 264-266 Lowell St, Andover, MA 01810Tel: 781-246-8677
Chanter: Emanuel SabăuStParascheva@comcast.net
 264-266 Lowell St, Andover, MA 01810Tel: 781-224-4158
Parish Council President: Dr. George Sorescugsorescu@gmail.com
 264-266 Lowell St, Andover, MA 01810Tel: 781-534-1111

Ladies' Auxiliary President: Olga RotaruStParascheva@comcast.net
264-266 Lowell St, Andover, MA 01810.....Tel: 781-224-4158
Youth Director: Teodora Padure.....teodora_padure@yahoo.com
264-266 Lowell St, Andover, MA 01810.....Tel: 857-249-6512
Religious Education: Daniela Loghin.....Loghindanaflorea@gmail.com
264-266 Lowell St, Andover, MA 01810.....Tel: 978-458-5852

SOUTHBRIDGE

ST. MICHAEL ROMANIAN ORTHODOX CHURCHwww.stmichaelorthodox.com
16 Romanian Avenue, P.O. Box 823, Southbridge, MA 01550.....Tel: 508-765-5276
Priest: Rev. Fr. John Downie.....fr.John_Downie71@yahoo.com
16 Romanian Avenue, Southbridge, MA 01550.....Tel: 508-765-5276
Chanter: Joshua Seigler.....joshua@seigler.net
.....Tel: 434 465 5674

WORCESTER/SHREWSBURY

ST. NICHOLAS ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....www.stnicholaschurch.org
34 Gold Street, Shrewsbury, MA, 01545-6238.....Tel: 508-845-0088
Priest: Fr. Vasile Ailenifr.vasileaileni@gmail.com
14 Peter's Way, Grafton, MA, 01519.....Tel: 508-320-0645
Rev. Dn. Sergiu Daniel Concu.....Concusergiu22usa@yahoo.com
264-266 Lowell St, Andover, MA 01810.....Tel: 781-492-1588
Chanter: George Demakegdemake@charter.net
59 Boston Ave, Worcester, MA 01604.....Tel: 774-239-7804

MICHIGAN

WESTLAND

ST. SIMEON ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....bisericasfsimeonmi@gmail.com
821 Newburgh Rd, Westland, MI 48185Tel: 734-558-2885
Priest: V. Rev. Fr. Simion J. Catausjcatau@yahoo.com
33640 Lyncroft St., Farmington Hills, MI 48331Tel: 586-295-1718
Chanter and Parish Council President: Regina Jude.....maryjude1955@gmail.com
865 Berwyn St, Dearborn Heights, MI 48127Tel: 313-377-5786
Ladies' Auxilliary President: Corina Bencheacorinabenchea@gmail.com
45093 Rolling Ridge Court, Canton, MI 48187Tel: 313-888-1841

TROY

HOLY TRINITY ROMANIAN ORTHODOX CHURCHwww.sfantatreime.com
1850 E Square Lake Road, Troy, MI 48085-3389Tel: 248-879-2667
Priest: V. Rev. Fr. Călin Barbolovici.....priest@sfantatreime.com
1840 E Square Lake Road, Troy, MI 48085-3389Tel: 248-227-9477
Chanter: Jon Miklea.....jonmiklea@comcast.net
22915 Allor St, Saint Claire Shores, MI 48082Tel: 586-260-8297
Parish Council President: Dumitru Puiudpuiu01@gmail.com
2210 Forest Mead Dr, Sterling Heights, MI 48314Tel: 586-739-2295

Ladies' Auxilliary President: Laura Barbolovicidafinae@att.net
 1840 E Square Lake Road, Troy, MI 48085-3389Tel: 248-761-9477
Religious Education: Mirela Mangamirela_manga@yahoo.com
 2686 Townhill, Troy, MI 48084Tel: 248-854-7077

ENTRANCE OF THE THEOTOKOS INTO THE TEMPLE MISSION

Services held at: Holy Ghost Orthodox Church, 38500 Ryan Road, Sterling Heights, ..
 MI, 48310

Priest: Administrated by Deanery

Chanter: Mrs. Oana Marinaoanacmarina@gmail.com
Tel: 248-635-1331

Parish Council President: Mr. Costel Ivanciucivanciu@gmail.com
Tel: 586-489-4856

Ladies' Auxilliary President: Mrs. Simona Ghilezansghilezan@yahoo.com
Tel: 248-835-7182

Religious Education: Mrs. Dorina Călușerdorcuser@yahoo.com
Tel: 586-995-1965

Youth Director: Mr. Robert Vaidianrobert.vaidian@yahoo.com
Tel: 586-767-9469

MINNESOTA

SOUTH SAINT PAUL

ST. STEFAN ROMANIAN ORTHODOX CHURCHwww.sfantulstefan.org

350 5th Avenue N. South Saint Paul, MN 55075Tel: 651-451-3462

Priest: V. Rev. Fr. Ioan Poptelecanrevfrioan@q.com
 9889 Tamarack Cove, Woodbury, MN 55125Tel: 651-270-2347

Chanter: Liviu Olteanlcoltean@yahoo.com
 5765 Royal Oaks Dr, Shoreview, MN 55126Tel: 651-269-4113

Parish Council President: Liviu Oltean
 5765 Royal Oaks Dr. Shoreview, MN 55126Tel: 651-269-4113

Ladies' Auxiliary President: Isabela Maria Constantinisabella.constantin@gmail.com
 16335 Gladys Lane, Minnetonka, MN 55345

NEVADA

LAS VEGAS

ST. GEORGE & ST. DIMITRIOS THE NEW ROMANIAN ORTHODOX CHURCH OF LAS VEGAS

.....www.romanianorthodoxchurchlv.com
 1250 South Jones Blvd, Las Vegas, NV 89146Tel: 702-440-4244

Mailing Address: P.O. Box 29113, Las Vegas, NV 89126

Priest: V. Rev. Fr. Mihai Bălanbmichaelrev@gmail.com
 1250 South Jones Blvd, Las Vegas, NV 89146Tel: 702-715-0835

Parish Council President: Lia RobertsRobertsLia@gmail.com
 1250 South Jones Blvd, Las Vegas, NV 89146Tel: 792-858-4508

Ladies' Auxiliary President: Floarea Constantincfloarea407@gmail.com
 1250 South Jones Blvd, Las Vegas, NV 89146Tel: 702-562-9835

Youth Director: Nicole Bratu.....i.nicolebratu@gmail.com
 1250 S. Jones Blvd, Las Vegas, NV, 89146.....Tel: 702-408-6623
Religious Education: Camelia Bratucameliabratu@hotmail.com
 1250 S. Jones Blvd, Las Vegas, NV, 89146.....Tel: 702-205-1713

NEW JERSEY

LONG VALLEY

THE LIFE GIVING FOUNTAIN ROMANIAN ORTHODOX MISSION.....www.izvorultamaduirii.org
 132 Califon Rd, Long Valley, NJ 07853.....Tel: 973-342-6767
Priest: Rev. Fr. Roman Galben
Chanter: Leonard MileaLeonard.milea@izvorultamaduirii.org
 180 N. Martine Ave, Fanwood, NJ 07023Tel: 347-671-3828
Parish Council President: Alexandru Doni
Ladies' Auxiliary President: Gheorghina Comsulea
Gheorghina.Comsulea@izvorultamaduirii.org
 38 Chestnut St, Mine Hill, NJ 07803Tel: 973-723-4558
Religious Education: Cristina NițulescuCristina.Nitulescu@izvorultamaduirii.org
 6 Orchard Drive, Randolph, NJ 07869.....Tel: 862-324-6623
Youth Director: Julia Maria Nițulescu.....julia.nitulescu@izvorultamaduirii.org
 6 Orchard Drive, Randolph, NJ 07869.....Tel: 973-668-2190

NEW YORK

MIDDLETOWN

ST. DUMITRU ROMANIAN MONASTERY AND CAMPwww.sfdumitru.org
 1572 Mountain Rd, Middletown, NY 10940-7122.....Tel: 845-345-3060
 V. Rev. Protos. Ieremia Berbec.....contact@sfdumitru.org
 Hieromonk Iacob Mangacontact@sfdumitru.org
 Hierodeacon Sofian.....contact@sfdumitru.org

NEW YORK

ST. NICHOLAS ROMANIAN ORTHODOX CHURCHwww.stnicholaschurch.net
 4503 48th Avenue, Woodside, NY 11377-6553.....
 sfnicolae_ny@yahoo.comTel: 718-784-4453
Priest: V. Rev. Fr. Marius Daniel Dumitrescu.....dumitrescu_mariusdaniel05@yahoo.com
 45-03 48 Ave, Woodside, NY 11377Tel: 917-592-2571
Chanter: Dănuț Grigoraș.....danutgrigoras@msn.com
 65-53 77 Pl, Middle Village NY, 11379.....Tel: 347-369-7322
Parish Council President: Constantin Alexandru.....alecon888@gmail.com
 31-23 , Str. East Elmhurst, NY, 11370Tel: 718-440-0113
Ladies' Auxiliary President: Geta Alexandrugetta.alexandru@gmail.com
Tel: 718-440-0114
Sunday School Director: Psa. Daniela Melania Dumitrescu..dumitrescu_daniela2002@yahoo.com
 45-03 48 Ave, Woodside, NY 11377.....Tel: 347-806-0446

Youth Director: James Dascalujamesdascalu05@gmail.com
2452 44th Street, Astoria, NY, 11103.....Tel: 347-617-5927

STS. PETER AND PAUL ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

Services held at: Saint George Episcopal Church, Astoria.

14-02 27th Ave, Astoria, NY 11102

Priest: V. Rev. Fr. Florin Spânuspinuf69@gmail.com
4741-59th Woodside 11377 NYTel: 516-924-9993

Chanter: Cezar Mihai UngureanuCezar.Ungureanu@live.law.cuny.edu
5522, Roosevelt Ave, Woodside, NY 11377Tel: 845-309-9629

ROCHESTER/VICTOR

HOLY TRINITY ROMANIAN ORTHODOX CHURCHwww.romanianholyltrinity.org

56 Andrews Street, Victor, NY 14564-1262Tel: 585-924-8737

Priest: V. Rev. Fr. Daniel Adrian Enefrdanielene@gmail.com
56 Andrews Street, Victor, NY 14564-1262Tel: 585-924-8737

Chanter: Constantin Claudiu Bărdăzăuconstantinbardazau@yahoo.com
34 Minnesota Street, Rochester NY 14609Tel: 585-755-9601

Parish Council President: Stelian Adrian Ghineastelianghinea@gmail.com
56 Andrews Street, Victor NY 14564-1262Tel: 585-705-9261

Ladies' Auxiliary President: Diana Elena Doagădianamea@yahoo.com
289 Garnsey Road, Pittsford NY 14534-4540Tel: 315-396-4630

Youth Director: Benjamin (Ilie) Knopfbenknopf@live.com
5972 Hamilton Hill Rd, Alfred Station NYTel: 585-732-6838

Religious Education: Presb. Alina Flavia Eneflavia328@yahoo.com
56 Andrews Street, Victor, NY 14564-1262Tel: 585-705-9265

SYRACUSE

THE THREE HOLY HIERARCHS: BASIL, GREGORY AND JOHN ROMANIAN ORTHODOX MISSION

Meeting at: Saint Sophia Greek Orthodox Churchwww.rocsyr.com

325 Waring Road, Syracuse, NY 13224Tel: 585-924-8737

Mailing address: 5590 State Route 31, Cicero NY 13039

Priest: V. Rev. Fr. Daniel Adrian Enefrdanielene@gmail.com
56 Andrews Street, Victor, NY 14564-1262Tel: 585-924-8737

Chanter: Constantin Claudiu Bărdăzăuconstantinbardazau@yahoo.com
56 Andrews Street, Victor, NY 14564-1262Tel: 585-755-9601

Parish Council President: Ioana Comancomani@upstate.edu
325 Waring Rd, Syracuse NY 13224Tel: 315-450-6102

Ladies' Auxiliary President: Galina Donescugalinescu@gmail.com
9539 Money Rd, Brewerton NY 13029-9635Tel: 315-313-5151

Youth Director: Elena Comanemcoman28@gmail.com
325 Waring Rd, Syracuse NY 13224Tel: 315-450-6102

OHIO

CLEVELAND/ROCKY RIVER

BUNA VESTIRE ROMANIAN ORTHODOX CATHEDRAL.....www.catedrala-bunavestire.com

7140 Fitch Rd, Olmsted Township, OH 44138.Tel/fax: 440-793-5032

Priest: Rev. Fr. Petru Neaga.....neagap@yahoo.com

1976w 130th St, Brunswick, OH 44212Tel: 330-461-4407

V. Rev. Fr. Ion Gherman - retired.....gherman@adelphia.net

24920 Deerfield Drive, North Olmsted, OH 44070-1234.....Tel: 440-734-3054

Chanter: Ioan Sircaioan.sirca@yahoo.com

1951 w 130th st, Hinckley Ohio 44233Tel: 330-371-8693

Parish Council President: Radu Lupuradu_l@hotmail.com

1179 Bonnie Ln, Mayfield Heights, OH 44124Tel: 216-802-8968

Ladies' Auxiliary President: Marcela Moțocmarcelamotoc44@gmail.com

8295 Selwick Dr. Parma OH 44129.....Tel: 440-263-5637

Religious Education: Maria Lovejoycrisaria@msn.com

3173 Holly Dr, Brunswick OH 44212Tel: 330-212-6604

Youth Director: Serafima Sircaioansirca@yahoo.com

1951 W130th st, Hinckley Oh.....Tel: 330-321-8484

PENNSYLVANIA

PHILADELPHIA

HOLY TRINITY ROMANIAN ORTHODOX CHURCHwww.holytrinityphiladelphia.org

723 N. Bodine St, Philadelphia, PA 19123-2913.....Tel/Fax: 215-922-7060

Priest: Rev. Fr. Timotei Avram.....fr.timavram@gmail.com

525 Lincoln Rd, Reading, PA 19606Tel: 267-549-2163

Deacon: Petru-Bogdan Maneamanea_petru_bogdan@yahoo.com

298 W. Valley Forge Rd, King of Prussia, PA 19046.....Tel: 267-760-5662

Parish Council President: Ioan Vaida.....vaida_ioan@yahoo.com

127 Waverly Ave, Mt. Laurel, NJ 08054Tel: 856-503-7905

Religious Education: Psa. Simona Avram.....simonaavram2002@yahoo.com

525 Lincoln Rd, Reading, PA 19606.....Tel: 267-549-7510

Youth Director: Alexandru Avramalexavram1026@gmail.com

525 Lincoln Rd., Reading PA 19606.....Tel: 484-706-3404

READING

SF. ANDREI ROMANIAN ORTHODOX CHURCHwww.sf-andrei.com

5640 Boyertown Pike, Stonersville (Birdsboro), PA 19508-8624.....Tel: 610-921-5433

Mailing Address: 2330 Fremont Ave, Reading, PA 19605

Priest: V. Rev. Fr. Ovidiu Sabău.....pr.ovidiu@yahoo.com

2330 Fremont Ave, Reading, PA 19605Tel: 610-921-5433

Chanter: Daniela Sabaupr.ovidiu@yahoo.com

2330 Fremont Ave, Reading, PA 19605Tel: 610-921-5433

Parish Council President: Daniela Trifoi.....daniela.trifoi@yahoo.com
 1709 Delaware Avenue, Reading, PA 19610Tel: 610-796-1696

Ladies' Auxiliary President: Theodora Miler
 2806 Cabin Creek Dr. Burtonsville, MD 20866Tel: 410-487-5338

Religious Education: Andreia Pascasorinpasca@yahoo.com
 3620 Kingstone Rd.York, PA.Tel: 717-817-5792

Youth Director: Alexandru Popa.....Alexpopamd@gmail.com
 29 Golfview Lane, Reading PA, 19606Tel: 484-755-2672

SOUTH CAROLINA

EASLEY

ST. GREGORY THE THEOLOGIAN ROMANIAN ORTHODOX MISSION.....<https://stgregoryro.org>
 104 W. 6th Ave. Easley, SC 29640stgregoryro@gmail.com

Priest: V. Rev Fr. Bogdan Cojoleanca.....bogdancojoleanca@yahoo.com
 1031 Staghorn Avenue, Lyman South Carolina 29365Tel: 864-417-1455

Chanter: Mioara Guseilacristiana01@global.net
 103 Reagan Way Drive, Fountain Inn South Carolina 29644Tel: 440-503-6743

Parish Council President: Cristian Stefan Ivancsiromo@gmail.com
 105 Luther Dr Greenville South Carolina 29607.....Tel: 864-320-9146

Ladies' Auxiliary President: Cristiana Păun.....stgregorychurchladies@gmail.com
 251 Abner Roade Greer South Carolina 29650Tel: 864-398-0491

COLUMBIA

ST. LUKE THE EVANGELIST ROMANIAN ORTHODOX MISSION

1900 Main Street, Columbia, SC, 29201

Administrator Priest: V. Rev. Fr. Nicolae Clempuş.....clempus@yahoo.com
 3686 Windy Ct, Tucker, GA 30084.....Tel: 404-518-1042

Chanter and Religious Education: Mrs. Mihaela Livingstonscouty_piu@yahoo.com
 49 Bradstone Circle, Irmo, SC, 29063.....Tel: 803-801-0872

Parish Council President: Mrs. Anca Simionancasimion@yahoo.com
 15 Dovecreek, Columbia, SC, 29229Tel: 803-724-0885

Ladies' Auxiliary President: Mrs. Laura Moldovanlalimoldovan@yahoo.com
 1290 Cutleaf Drive, Sumter, SC, 29150Tel: 803-464-1789

Youth Director: Ms. Miruna Savu.....mirunasavu@icloud.com
 329 Longmont Drive, Lexington, SC, 29072Tel: 803-312-5770

TEXAS

AUSTIN

ST. MARY ROMANIAN ORTHODOX MISSIONwww.saintmaryaustin.org
 200 Monaco Dr, Cedar Park, TX 78613Tel: 737-400-4458

Priest: Rev. Fr. Gabriel-Teofil Ilieşgabrielilies@yahoo.com
 200 Monaco Dr. Cedar Park, TX 78613Tel: 737-230-7799

Chanter: Andrew Hallack
 200 Monaco Dr, Cedar Park, TX 78613Tel: 737-400-4458

Parish Council President: Mirela Ivan Glassmirelaglass74@gmail.com
200 Monaco Dr, Cedar Park, TX 78613Tel: 737-400-4458

Ladies' Auxiliary President: Claudia Ivan
200 Monaco Dr, Cedar Park, TX 78613Tel: 737-400-4458

Religious Education: Rachel Barcan
200 Monaco Dr, Cedar Park, TX 78613Tel: 737-400-4458

Youth Director: Luca Ivan
200 Monaco Dr, Cedar Park, TX 78613Tel: 737-400-4458

HOUSTON

HOLY PROTECTION OF THE MOTHER OF GOD ORTHODOX CHRISTIAN CHURCH

www.theholyprotection.org.....holyprotection@gmail.com
13850 Beechnut St, Houston, TX 77083Tel: 281-741-0591

Priest: Rev. Fr. Ilie Iulian Aniteifr_iulian@yahoo.com
2795 FM 306, New Braunfels, TX 78132-4243Tel: 830-743-2993
Rev. Dn. Dan Standanstanemeritus@gmail.com
6310 Breezy Hollow Lane, Katy, TX 77450Tel: 347-776-6853

Chanter: Timothy Krill.....tim.krill@comcast.net
14706 New Kent Ct, Sugar Land, TX 77498Tel: 281-923-7437

Parish Council President: Gregory Brockmanrobert@firehead.org
3702 Inwood Dr Houston, TX 77019Tel: 713-882-1908

Ladies' Auxiliary President: Daniela Abayan.....dana212@hotmail.com
1427 Layla Sage Loop, Richmond, TX 77406Tel: 832-661-9807

Religious Education: Cornelia Opreacornelia.oprea@gmail.com
11103 Cedarhurst Dr, Houston, TX 77096Tel: 713-992-8745

Youth Director: Christina Khoshaba.....Christina.khoshaba@gmail.com
10403 Viscount Landing, Richmond, TX 77407Tel: 832-815-9977

SAN ANTONIO

SAINT JOHN CASSIAN ROMANIAN ORTHODOX MISSIONwww.stjohncassian.org

1801 W Thorain Blvd, San Antonio, TX 78201.....Tel: 512-919-2776

Priest: Rev. Fr. Valentin Dumitru Iliesvalentindumitruilies@gmail.com
12411 La Bodega Street, San Antonio, TX 78233, USATel: 512-919-2776

Chanter: Veniamin Chira.....venichira@gmail.com
117 Valencia, Boerne, TX, 78006Tel: 949-416-6227

Parish Council President: Adina Melania Pasnicu.....apasnicu@gmail.com
11 Atwell Park, San Antonio, TX, 78254Tel: 210-284-8550

Ladies' Auxiliary President: Maria Cristina Zanfirmaria_cristinaz@yahoo.com
6406 Lowrie, San Antonio, TX, 78239.....Tel: 757-632-8159

Religious Education: Preoteasa Geanina Cristina Ilieșapasnicu@gmail.com
12411 La Bodega St, San Antonio, TX, 78233Tel: 512-919-2687

Youth Director: Izabel Carmen Zamfirescuchristinailies@yahoo.com
8932 Eagle Bend, Helotes, TXTel: 210-889-9602

VIRGINIA

FREDERICKSBURG

ST. CALLINICUS OF CERNICA ROMANIAN ORTHODOX MISSION www.sfantulcalinic.org

Services held at: Nativity of the Theotokos Greek Orthodox Church: 12326 Spotswood Furnace Road, Fredericksburg, VA 22407

Mailing Address: 266 Poplar Rd., Fredericksburg, VA, 22406. bisericasfcalinic@gmail.com

Priest: Rev. Fr. Ionel Satnoianu satnoianuion@ameritech.net
11800 Timbermill Ln, Fredericksburg, VA 22407 Tel: 540-426-9232

Chanter: Ionut Lupu-Pitulice ionutlupu@yahoo.com
22 Ashburn Ln, Fredericksburg, Virginia, 22405 Tel: 540-408-4121

Parish Council President: Vasile Epure cristina76bv@yahoo.com
3606 N Rock Creek Dr., Fredericksburg, VA 22407 Tel: 540-360-3028

Ladies' Auxiliary President: Alida Jurj alida2006m@yahoo.com
152 Choptank Rd, Stafford, VA 22556 Tel: 571-277-1887

Religious Education: P-sa Elisa Roxana Satnoianu roxana_ilinca@yahoo.com
11800 Timbermill Ln., Fredericksburg, VA 22407 Tel: 216-312-9027

NORFOLK

NATIVITY OF THE MOTHER OF GOD ROMANIAN ORTHODOX MISSION

www.stmaryrocvirginia.org

Services held and Mailing Address at: Lafayette Presbyterian Church

1821 Lafayette Blvd, Norfolk, VA 23509 Tel: 757-692-6962

Priest: Rev. Fr. Orlando Stelian Geonea orlandogeonea76@gmail.com
3126 Racine Avenue, Norfolk, VA 23509 Tel: 757-652-5568

Chanter: Elena Svetiev elenasvetiev@gmail.com
9307 Chelsea Ave, Norfolk, VA 23503 Tel: 757 620 1900

Parish Council President: Marius Gliz licurici5@hotmail.com
1760 Jack Frost Rd., Virginia Beach VA 23455 Tel: 313-283-5377

Ladies' Auxiliary President and Religious Education: Oana Istinaoana_istina@yahoo.com
1513 Crystal Lake Drive, Portsmouth, VA Tel: 757-981-4436

WASHINGTON

SEATTLE

STS. JOACHIM AND ANNA ROMANIAN ORTHODOX CHURCH www.saintana.org

4202 34th Avenue West, Seattle, WA 98199-1309 Tel: 206-793-7660

Priest: Rev. Fr. Ștefan Drăgoi pr.stefandragoi@gmail.com
4202 34th Avenue West, Seattle, WA 98199-1309 Tel: 206-793-7660

Chanter and Religious Education: Presbyteria Adriana Drăgoi
adriana.dragoi.biologie@gmail.com

4202 34th Ave W, Seattle, WA 98199 Tel: 206-556-9172

Parish Council President: Catalin Dumitrescu dcatalin2@gmail.com
14420 SE Allen Rd., Bellevue, WA 98006 Tel: 425-749-0908

Ladies' Auxiliary President: Natalia Burlac Tel: 425-518-1697

Parishes of the Romanian Orthodox Diocese of CANADA

ALBERTA

AIRDRIE

ST. MARY ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

Priest: Rev. Fr. Cristian Bujorcmbfloring13@gmail.com

3021 New Brighton Grove, SE, Calgary, Alberta, T2Z 1G3Tel: 587-830-0413

Parish Council President: Alina Bordeianu

235 Coopers Cove SW, Airdrie, Alberta, T4B 4C3Tel: 403-861-7771

Chanter: Marian Bordeianu

BOIAN (WILLINGDON)

ST. MARY ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....www.boianchurch.mareleboian.com

Township Road 562 & Range Road 143, Willingdon, AB, T0B 1S0 .Tel: 780-456-7737

Priest: Rev. Fr. Gheorghe Ioan Petrovan.....g_petrovan@yahoo.co.uk

5505 152B Ave. NW, T5A 4X8, Edmonton, ABTel: 587-337-6228

Parish Council President: David BezovieTel: 780-367-2011

Ladies' Auxiliary President: David Bezovie

Religious Education: Psb. Domnita Petrovan.....g_petrovan@yahoo.co.uk

5505 152B Ave. NW, T5A 4X8, Edmonton, ABTel: 587-337-6228

Churches Affiliated with the Boian (Willingdon) Parish:

HAIRY HILL: St. Mary Romanian Orthodox Church

MALIN: Holy Cross Romanian Orthodox Church

CALGARY

SF. ANDREI ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....www.sfandrei.org

10401 Braeside Drive SW, Calgary, AB, T2W 1B5Tel: 587-578-2727

Priest: Rev. Fr. Vasile Moisibhvasile@gmail.com

62 Autumn Grove SE, Calgary AB, T3M 0H1Tel: 403-560-8660

Chanter: Sherban Comănescu.....shercolc@yahoo.ca

179 Millrise Dr. SW, Calgary, AB, T2Y 2G4Tel: 403-254-1730

Parish Council President: Gheorghe Crișangigi.crisan@gmail.com

11037, Oakfield Dr. SW, Calgary, AB, T2W 3H3Tel: 403-371-4292

Ladies' Auxiliary President and Religious Education:

Mihaela Corchinschi.....Tel: 587-888-3645

.....andrei@highstandardinstallation.com

Youth Director: Elena Lavinia Lechovolea

HOLY TRINITY ROMANIAN ORTHODOX MISSION

11024 Oakfield Drive SW, Calgary, AB.....sfantatreimecalgary@gmail.com
.....Tel: 587-893-6201

Priest: Rev. Fr. Ovidiu Moldovanmoldovanovidu73@yahoo.com
243 Coventry Close NE, Calgary, AB, T3K 4A5Tel: 587-893-6201

Parish Council President: Constantina Vornicu.....g.fodor1@yahoo.ca
34 Shawbrooke close SW, Calgary AB.....Tel: 587-830-2007

Ladies' Auxiliary President: Psa. Elena Moldovanelenamoldovan31@yahoo.com
243 Coventry Close NE, Calgary, AB, AB, T3K 4A5.....Tel: 587-893-6204

EDMONTON

STS. CONSTANTINE AND ELENA ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

9005 132 Ave. NW, Edmonton, AB, T5E 0Y1Tel/Fax: 780-475-1422

Parish Priest: V. Rev. Fr. George Bazgangeobazgan@gmail.com
12903 90 St. NW, Edmonton, AB, T5E 3L7Tel: 780-473-0029

Chanter: Antoniu-Viorel Ciocan.....blk23041973@yahoo.com
6021-213 St., Edmonton, AB.....Tel: 780-484-7420

Parish Council President: Ion Mieila.....mieila@telusplanet.net
660 Henderson Street, Edmonton, AB T6R 2R8.....Tel: 780-439-9310

Ladies' Auxiliary President: Psa. Maria Bazgangeobazgan@gmail.com
12903 90 St. NW, Edmonton, AB, T5E 3L7Tel: 780-473-0029

Youth Director: Elisabeta Sasusasucorina@yahoo.com
9007-205 Str, Edmonton, AB, T5T 0X1Tel: 780-489-5381

Religious Education: Veronica Ciocan.....ciocan.veronica.2013@gmail.com

ELEVATION OF THE HOLY CROSS CHURCH

9629 176 St NW, Edmonton, AB T5T 6B3

Priest and Parish Council President: Rev. Fr. Florin Porumb.....porumbflo@gmail.com
11279 170 St NW, Edmonton, AB T5M 0J1Tel: 780-700-6736

BRITISH COLUMBIA

VANCOUVER

ST. NICHOLAS ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....www.snicolae.org
8683 Harvie Road, Port Kells, BC, V4N 3G5Tel: 604-513-8923; Fax: 604-513-8923

.....info@snicolae.org
Priest: V. Rev. Fr. Corneliu-Iulian Dragomirparintelecornel@gmail.com
502 10th Ave, New Westminster, BC, V3L 2B4.....Tel: 604-540-1822

Parish Council President: Florin Cioată.....cioata@telus.net
.....Tel: 604-501-4961

Youth Director: Valerica Mihăilă.....val_mihaila@yahoo.ca
27 20653 Thorne Ave, Maple Ridge, BC, V2X 8G2

Religious Education: Cristina Negrea, Ada Tancou

.....sfnsfi.ioncreanga@gmail.com

NEW WESTMINSTER

ST GEORGE ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

1932 Eighth Ave, New Westminster, BC, V3M 2T4.....Tel: 604-522-4360

Priest: Rev. Fr. Nicu Liuțalliuta@yahoo.com

#508-1288 W Georgia Street, Vancouver, BC, V6E 4R3Tel: 778-379-5315

Rev. Deacon Radu Teodor Gârboanradugirboan@gmail.com;

205 2825 Glen Drive, Coquitlam BC.....Tel: 604-353-6897

Parish Council President: Popa Horatiu

4558 Rumble St, Burnaby, BC V5J 2A5Tel: 778-858-5923

Ladies' Auxiliary President: Diana Stocco Șerban

1214 Edingurgh St, New Westminster, BC, V3M 2V8Tel: 604-525-2590

Religious Education: Livia Liuța

#508-1288 W Georgia Street, Vancouver, BC, V6E 4R3Tel: 778-379-5315

KELOWNA

ST NEKTARIOS OF EGHINA MISSION

Priest: Rev. Fr. Ciprian Pavel Romanancirogrupconstruct@ymail.com

189 Somerset Dr. SW, Calgary, AB, T2Y 3K2Tel: 587-830-1096

Parish Council President: Laurențiu Stîrbu.....nlstirbu27@gmail.com

41 Kingswood Drive, St. Albert, AB, T8N 5S2.....Tel: 780-722-2379

Chanter: Florentina-Otilia Cojocariu.....Tel: 438-828-8410

MANITOBA

WINNIPEG

ST DEMETRIOS ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

103 Furby St, Winnipeg, MB, R3C 2A4.....Tel: 204-775-6472

Priest: V. Rev. Fr. Victor Malanca.....malancav@mts.net

310-85 Furby St, Winnipeg, MB, R3C 2A2Tel: 204-256-8288

Parish Council President: Claudian-Constantin Gheorghe

163 Harris Blvd, Winnipeg, MB, R3J 3P3.....Tel: 204-837-1173

Chanter: Dan Tuduriu

1044 Warsaw Ave, Winnipeg, MB, R3M 1E5.....Tel: 204-417-9515

Terry Holunga

874 Banning St. Winnipeg, MB, R3E 2H9Tel: 204-783-9080

Ladies' Auxiliary President: Liliana Ioniță

22 Harding Cres, Winnipeg, MB, R2N 4N8Tel: 204-452-2182

Religious Education: Bonita Maria Holunga

651 Sherburn St, Winnipeg, MB, R3G 2K8.....Tel: 204-774-8644

Daniela Violeta Stroescu

12 Scammel Rd, Winnipeg, MB, R2N 4P7Tel: 204-452-2182

Youth Director/ROYA Contact Person: Alexandra Ionita

22 Harding Cres, Winnipeg, MB, R2N 4N8Tel: 204-452-2182

ONTARIO

HAMILTON

HOLY RESURRECTION ROMANIAN ORTHODOX CHURCHwww.biserica.ca

248 MacNab St. North, Hamilton, ON, L8LK4Tel: 514-527-3314

Priest: Rev. Fr. Călin Toderițăcalin.tody@gmail.com

19 Murray St. West, Hamilton, On, L8L 1B1Tel: 365-324-6449

V. Rev. Fr. Lucian Pușcariu (retired)lucian_puscariu@yahoo.ca

#805-260 King St. East, Hamilton, ON, L8N 1B7.....Tel: 289-237-3940

Parish Council President: Neculai Bununick@gogranite.ca

55 Greti Dr, Hamilton, ON, L9B 0E3Tel: 905-869-6300

Ladies' Auxiliary President: Simona Cristofansimona_cristofan@yahoo.com

534 Grey Street, Brantford, ON.....Tel: 365-323-1838

Religious Education: Pîrvu Traiantraian_a_pirvu@yahoo.com

1854 Main St. W. Hamilton, ON, L8S 1H8Tel: 289-489-9494

Youth Director: Andrei Pătrăuandreipatrau2019@gmail.com

92 Buckingham Dr, Hamilton, ON, L9C 2G5.....Tel: 289-812-0838

KITCHENER

STS. PETER AND PAUL ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....www.bisericapetrusipavel.ca

184 Madison Avenue South, Kitchener-Waterloo, ON, N2G 3M8

Priest: Rev. Fr. Dragoș Giuleadagiulea@yahoo.com

1-23 Fairview Ave, Kitchener, ON N2H 3E7Tel: 519-551-8107

Chanter: Marius Octavian Galanmarius_galan@yahoo.com

79 Cotton Grass St, Kitchener, ON N2E3T7Tel: 519-579-5301

Parish Council President: Costin Bratu-Ogradădacos15@hotmail.com

377 New Forest Court, Waterloo, ON, N2K 3W9Tel: 226-698-8972

Ladies' Auxiliary President: Maria Bolcambolca@golden.net

439 Westforest Trail, Kitchener, ON N2N 3L8Tel: 519-591-6314

Religious Education: Cristina Ticucristinaticu@icloud.com

187 Templewood dr. Kitchener, ON N2R 0H5Tel: 519-635-0620

Youth Director: Ioannis Tzoganakisitzogana@uwaterloo.ca

804 Creekside dr. Waterloo, ON N2V 2S6.....Tel: 519-404-1386

MISSISSAUGA

ST. APOSTLE ANDREW ROMANIAN ORTHODOX CHURCHwww.sfapostolandrei.com

4030 Dixie Rd, Mississauga, ON, L4W 1M4Tel: 416-277-4355

Priest and Parish Council President: Rev. Fr. Lucian Azoiteifatherlucian@hotmail.com

23 Child Dr, Aurora, ON, L4G 1Y4647-893-3190

Chanter: Ștefan Bogdanjimbla1@yahoo.com

2075 Sherobee Rd #211, Mississauga, ON, L5A 4C1

Ladies' Auxiliary President: Psb. Ana-Maria Azoiteiluciansiana2005@hotmail.com

23 Child Dr, Aurora, ON, L4G 1Y4

Religious Education: Mircea Bailamircea.baila@sympatico.ca

3242 Treelanee circle, Mississauga, ON, L5N 5G6.....Tel: 905-824-8806

Youth Director: Matei Baila

3242 Treelanee circle, Mississauga, ON, L5N 5G6Tel: 905-824-8806

NEWMARKET

ST. PARASCHEVA AND ST. ELIJAH ROMANIAN ORTHODOX MISSION

Services at: 227 Church Street, Newmarket, ON, L3Y 4C5

Priest and Parish Council President: Rev. Fr. Mihail Cristea ...mihailcristea@hotmail.com
250 Davis Dr. #710, Newmarket, ON, L3Y 7T7Tel: 416-897-3111

Chanter: Mircea Bogdan.....mircea.mirela.bogdan@rogers.com
101 Rutledge Ave, Newmarket, ON, L3Y 5T5Tel: 905-301-0101

Ladies' Auxiliary President: Mihaela Bogdanmircea.mirela.bogdan@rogers.com
101 Rutledge Ave, Newmarket, ON, L3Y 5T5Tel: 905-301-0101

Religious Education: Irina George.....isgeorge20@gmail.com
816 Elgin St, Newmarket, ON, L3Y 5B8.....Tel: 289-221-0869

Youth Director: Madalina Gherzanmadalinagherzan@hotmail.com
217 Banbrooke Cres, Newmarket, ON, L3X 2W7Tel: 647-915-5563

OSHAWA

ST. STEPHEN THE GREAT AND ST. NEKTARIOS ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

www.sfstefancelmare.com.....biserica@sfstefancelmare.com

261 Bloor St Est, Oshawa, ON, L1H 3M3Tel: 905-924-2324

Priest: V. Rev. Fr. Petre Busuioc.....fr.peterbusuioc@gmail.com
895 Lancaster Rd, Newcastle, ON, L1B 0G6.....Tel: 905-924-2324

Parish Council President: George Redakrgym3@yahoo.com
.....Tel: 647-889-3505

Chanter: Rev. Fr. Marian Iacobuțmarianiac2000@yahoo.com
34 Shore Ave, Whitby, ON, L1R 2L7Tel: 647-970-8853

Ladies' Auxiliary President: Psb. Ioana Alina Busuiocfbusuioc@gmail.com
895 Lancaster Rd, Newcastle, ON, L1B 0G6.....Tel: 905-922-8006

Religious Education: Daniela Alexandra Costachepop_dac@yahoo.com
44 Woolf Cres, Ajax, ON, L1S 7N5.....Tel: 647-786-8804

Youth Director: Andrew Romanov.....Andrewromanof@gmail.com
1902 Shadybrook Dr, Pickering, ON, L1V 3T6.....Tel: 647-569-2491

OTTAWA

ST. MATTHEW AND ST. HRISTINA ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....www.sfmatei.ca

19 Cordova St, Ottawa, ON, K2G 1M9.....Tel: 613-878-1263

Priest: V. Rev. Fr. Grigorie Țăpucgtapuc@gmail.com
25 Rue du Cygne, Gatineau, QC, J9A 2Z9Tel: 613-878-1263

Chanter: Iosif Viorel Onuț.....Tel. 613-413-4949
23 McLure, Ottawa, ON, K2L 2H1omut.viorel@gmail.com

Parish Council President: Monica Sandu.....sandumonique@yahoo.com
2091 Helene Campbell Road, Ottawa, ON., K2J 0R1Tel. 613-800-6372

Ladies' Auxiliary President: Maria-Georgeta Taras.....arolasfmatei@gmail.com
371 Levis Ave., Ottawa, ON, G6GTel: 613-875-0207

Religious Education: Florentina Tița.....arolasfmatei@gmail.com
.....Tel: 343-999-4526

Youth Director: Alexandru Țița.....alextila14@yahoo.com
.....Tel: 613-619-9641

TIMMINS

ST. MARY ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....contact@episcopia.ca
94 Eighth Ave, Timmins, ON, P4N 5R4.....Tel: 450-486-7733
Priest: Vacant

TORONTO

ALL SAINTS ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....www.totisfintii.com
545 Danforth Rd, Toronto, ON, M1K 1C9.....Tel: 647-400-5910
Priest: Emanuel Ionuț Tencaliuc
4752 Cherry St. Witchurch-Stouffville, Ontario, L4A 3K8.....Tel: 416-629-2374
Chanter: Tudor Dragomir.....tudor@torontomail.com
16 Arran Drive, St. Catharines, ON, L2N 1M1.....Tel: 416-917-6982
Parish Council President: Florin Adrian Pitica.....afpitica@gmail.com
58 Robertsfield Crescent, Scarborough, ON M1R 2X3.....Tel: 416-301-4409
Ladies' Auxiliary President: Geta Slavei
66 Wicker Parkway, Whitby, ON L1R 0C7.....Tel: 416-553-2599

Religious Education:

Natalia Bivol.....Tel: 647-818-3281
775 Steeles Ave West, apt. 711, Toronto, Ontario, M2R 2S8
Minodora Grigorescu.....minodoragrigorescu@gmail.com
18 Welsford Gardens TH 209, Toronto, ON M3A 2P5.....Tel: 416-429-7702

SF. DUMITRU / SF. TREI IERARHI ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

526 Carrville Road, Richmond Hill, ON, L4C 6E6.....teioana@msn.com
Priest and Parish Council President: V. Rev. Fr. Viorel Țencaliuc.....fr.vten@gmail.com
4335 Vivian Rd, Whitchurch-Stouffville, ON, L4A 1Z2.....Tel: 416-909-4429
Chanter: Nicolae Talpos.....ntalpos@yahoo.com
50 Revelstoke Cres, Richmond Hill, ON L4B 4T3.....Tel: 416-854-1066
Ladies' Auxiliary President: Adriana Purdea.....adriana_purdea@yahoo.ca
23 Karta Crt., Woodbine, ON L4L 9N3.....Tel: 647-502-4225
Religious Education: Paula Ivan.....paulaisabella77@yahoo.ca
301-5 Brahms Ave., North York, ON M2H 1H2.....Tel: 647- 514 - 6417
Youth Director: Ioana Petrariu.....joanna.petrariu@gmail.com
60 Robertsfield Cres., Toronto, ON, M1R 2X3.....Tel: 416-441-3006

HOLY CROSS AND ST. EPHRAIM THE NEW ORTHODOX MONASTERY...www.monasterymono.org

308328 Hockley Rd, Mono, ON, L9W 6N4.....Tel: 519-942-3489
holycrossorthodoxmonastery@gmail.com
HG Bishop Ioan Casian
Hieromonk Policarp.....Tel: 226-200-1074

OAKVILLE

ST. PAISIUS OF NEAMTZ AND STS. CONSTANTINE AND HELEN MISSIONTEL: 587-830-1096

318 Queen Mary Dr. Oakville, ON L6K 3L6

Priest: Fr. Marian Iacobuț.....fr.iacobut@gmail.com

34 Shore Ave, Whitby, ON, L1R 2L7.....Tel: 416-832-4474

WINDSOR

ST. GEORGE ROMANIAN ORTHODOX CATHEDRAL.....www.stgeorgewindsor.ca

1960 Tecumseh Rd. E., Windsor, ON, N8W 1E1Tel/Fax: 519-253-9333

Priest: Protos. Corneliu Andrașco.....protos.corneliu@gmail.com

1879 Durham Place, Windsor, ON, N8W 3A2.....Tel: 514-431-1509

Parish Council President and Religious Education: Carmen Ogneancarmenog@yahoo.com

137 Seymour Crescent, Lakeshore, ON, N8N 4X9Tel: 519-551-0067

Chanter: Cristina Seysfrdsys@yahoo.com

1010 Cervi Blvd, LaSalle, ON, N9J 3L5Tel: 519-980-5166

Ladies' Auxiliary President: Olimpia TeleaTel: 226-758-6605

951 Banwell Rd, Windsor, ON, N8P 1J1

Youth Director: Mihai Ghițăug_ghitau@yahoo.com

4746 Doranda Ct, Windsor, ON, N8T 3M7Tel: 519-974-7026

DESCENT OF THE HOLY GHOST ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

2895 Seminole St, Windsor, ON, N8Y 1Y1Tel: 519-948-0818

Priest: Rev. Fr. Nicolae Codreanicolae.codrea@gmail.com

2895 Seminole St, Windsor, ON, N8Y 1Y1Tel: 226-961-2101

Chanters: Ioan Bogdănel.....ibogdanel@yahoo.com

1818 Shepard Rd. East, Windsor, ON, N8Y 1T5Tel: 519-988-0394

Tiberiu Andrei.....tiband09@gmail.com

2363 Waterford Ave., Windsor, ON, N8P 1R9Tel: 519-996-7763

Parish Council President: Radu Demianhomes@radudemian.com

524 Veneto St., Lakeshore, N8L 0J7.....Tel: 519-999-8822

Ladies' Auxiliary President: Sherry Staudtsherrystaudt@yahoo.com

836 St. Mary's Ave., Windsor, ON, N8S 2T9Tel: 519-944-3690

Religious Education: Psa. Marina Codrea.....marina.mateiu84@gmail.com

2895 Seminole Street, Windsor, ON, N8Y 1Y1Tel: 519-948-0818

WOODBRIIDGE

ST NICHOLAS ROMANIAN ORTHODOX MISSION

Priest: Rev. Fr. Lucian Azoitei.....fatherlucian@hotmail.com

23 Child Drive, Aurora, ON, L4G 1Y4Tel: 647-893-3190

QUEBEC

GATINEAU

ST. MARY ROMANIAN ORTHODOX CHURCH.....office@sfantamaria.ca

45 St. Jean Bosco, Gatineau (Hull) QC, J8Y 3E9Tel: 819-525-1771

Priest: Rev. Fr. Ciprian Augustin Purcăreafrciprianaugustin@yahoo.com

62 Impass Roger Parizeau, Gatineau, QC, J9H 0B9	Tel: 514-462-3290
Chanter: Tran Mihaela	mihaelat1998@yahoo.ca
327 Freedom Private, Ottawa, ON, K1G 6W3	Tel: 819-918-5163
Parish Council President: Vidican Gabriel	gabriel.vidican@sfantamaria.ca
163 Rue Doucet, Gatineau, QC.....	Tel: 343-961-4793
Ladies' Auxiliary President: Psb. Cecilia Mihaela Purcărea	ceciandrei@yahoo.com
62 Impass Roger Parizeau, Gatineau, QC, J9H 0B9	Tel: 514-434-1386
Religious Education: Mihaela Ilade	mihaelailade@yahoo.com
150 rue Munich, Gatineau, QC, J9J 0X3	Tel: 819-210-1713
Youth Director: Rafael Purcărea	rafaelpurcare@yahoo.com
62 Impass Roger Parizeau, Gatineau, QC, J9H0B9.....	Tel: 514-621-2608

MONTREAL

ST JOHN THE BAPTIST AND ST. CALLINICUS OF CERNICA ROMANIAN ORTHODOX CATHEDRAL

.....	www.bor-montreal.ca
1841 Masson St, Montréal, QC, H2H 1A1.....	Tel: 514-527-3314
Priest: V. Rev. Fr. George Chișcă	fr.g.chisca@videotron.ca
6340 Boul. Saint-Michel, Montréal, QC, H1Y 2E7.....	Tel: 514-727-3527
Chanter: Marius Grosuleac	
301 rue Scott, Chateaugay, QC, J6J 4H7	Tel: 514-550-7478
Parish Council President: Alexandru Fincă	
249 Cypihot, Ste Anne de Bellvue, QC, H9X 4A7	Tel: 514-887-8956
Ladies' Auxiliary President: Liliana Fincă	
249 Cypihot, Ste Anne de Bellevue, QC, H9X 4A7.....	Tel: 514-887-8956
Religious Education: Luminita Hartner	
3076 Cote de Liesse, Mt. Royal, QC, H4N 2P3	Tel: 514-481-3773
Grosuliac Oana, Pinteas Vasilica	
Youth Director: Ionuț Grosuliac	
301 rue Scott, Chateaugay, QC, J6J 4H7.....	Tel: 514-550-7478

HOLY ARCHANGELS MICHAEL AND GABRIEL ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

www.sfintii-arhangheli.ca	archangels.counsel@gmail.com
2430 Ave. Charland, Montreal QC, H1Z 1C1	Tel: 514-814-4627
Priest and Religious Education: Rev. Fr. Constantin Ciubotariu	
archangels.counsel@gmail.com	
2430 Ave. Charland, Montreal QC, H1Z 1C1	Tel: 514-814-4627
Chanter: Gabriela Anton	
Parish Council President: Emil Morăraș	

ST. DEMETRIOS THE NEW ROMANIAN ORTHODOX MISSION

www.sfdimitriecelnou.com	Tel: 514-527-3314
Meeting at: L'Eglise St. Jude, 10120 Avenue d'Auteuil, Montreal QC, H3L 2K1	
Priest: Rev. Fr. Ion Ceaușu.....	parinteleioan@yahoo.com
11 Place d'Argenteuil, Laval, Quebec, H7N 1P4.....	Tel: 514-358-5121
Parish Council President: Franky Lalou	franky.lalou@videotron.ca
2130 place Saint-Louis Montréal, QC, H4M 1R1	Tel: 438-499-2307

Chanter: Daniela Bochisdbochis@videotron.ca
98 Avenue Jolliet, Candiac, QC, J5R 5P1Tel: 438-404-7403
Ladies' Auxiliary President: Psb. Mihaela Ceașuparinteleioan@yahoo.com
11 Place d'Argenteuil, Laval, Quebec, H7N 1P4Tel: 514-358-5121
Religious Education: Cristina Băjenarucristina.bajenaru@gmail.com
.....Tel: 514-690-6630

ST. MINA ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

3550 Montee Gagnon, Blainville, Quebec, J7C0V9
Priest and Parish Council President: Rev. Fr. Olimpiu Mărginean..Pr.olimpiu_marginean@yahoo.fr
3550 Montee Gagnon, Blainville, Quebec, J7C0V9
Chanter: Luca Lazărlazar_luca@hotmail.com
61 Rue des Pistoles, Blainville, QCTel: 519-496-2071
Ladies' Auxiliary President: Ioana Dinicaioanadinica@yahoo.ca
306 Montee Sanche, App 2, Rosemere, QC, J7A 3R6Tel: 514-531-2046
Religious Education: Olga Popaaomi@yahoo.com
259 Hector, Rosemere, QC, J7A 3A2Tel: 438-381-5769
Youth Director: David Gheorghe

SAINT HUBERT

ST. GEORGE ROMANIAN ORTHODOX CATHEDRALwww.sfgheorghe.ca
2000 Boulevard Marie, Saint-Hubert, QC, J4T 2B1Tel: 514-804-3285
HG Bishop Ioan Casian
Protos. Maxim Morariusfgheorghe.com@gmail.com
2010 Boul. Marie, Saint-Hubert, QC, J4T 2B1Tel: 514-804-3285
Chanter: Deacon Valentin Botuvali_vr1974@yahoo.com
5390 rue de Kensington, St-Hubert QCTel: 438-888-7400
Parish Council President: HG Bishop Ioan Casian.....sfgheorghe.com@gmail.com
2010 Boul. Marie, Saint-Hubert, QC, J4T 2B1Tel: 514-804-3285
Ladies' Auxiliary President: Elena Mihăiescuemihaescu75@hotmail.com
134 2 E Rue de Cherbourg chambly J3L 4S4.....Tel: 514-862-7912
Religious Education: Anca Cozacatedrala@sfgheorghe.ca
2010 Boul Marie, Saint-Hubert, QC, J4T2B1Tel: 514-804-3285
Youth Director: Valentin Cioanăvcioana@gmail.com
8380 rue Ouimet, Brossard, QC J4Y 3B4.....Tel: 514-755-3917

STS. PETER AND PAUL ROMANIAN ORTHODOX MISSION

4805 boul. Westley, Saint-Hubert - La Prairie, QC. J3Y 2T5.....Tel: 514-804-3285
Priest: V. Rev. Fr. Daniel Sandudanielsandu2003@yahoo.com
5313 rue David, Saint Hubert, QC, J3Z 1H7Tel: 450-676-5596
Chanter: Prof. Adrian Tufescuaditufescu@yahoo.com
2465 rue d'Avignon, Brossard, Qc. J4Z 2V8Tel: 514-815-5539
Parish Council President: Daniel Mogadan_moga@yahoo.ca
80 Hyppolite Denault, La Prairie, QC. J5R 6P1Tel: 514-867-0111
Ladies' Auxiliary President: Miruna Tufescumirunatufescu@yahoo.com
5390, rue de Kenningston, St-Hubert, QC.....Tel: 514-815-5539
Religious Education: Nicoleta Sandudanielsandu2003@yahoo.com

5313 rue David, Saint-Hubert, Québec, Canada J3Z1H7Tel: 514-885-1002

Youth Director: Nicolae Tufescumirunatufescu@yahoo.com

5390, rue de Kenningston, St-Hubert, QCTel: 514-815-5539

SHERBROOKE

STS. CONSTANTINE AND HELEN ROMANIAN ORTHODOX MISSION.....

Priest: Vacant

SASKATCHEWAN

KAYVILLE

ST. MARY ROMANIAN ORTHODOX CHURCH AND

STS. PETER AND PAUL ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

PO Box 74, Kayville, SK S0H 2C0Tel: 306-475-2345

Priest: Vacant

Parish Council President: John Bistriztan, Ormiston, SK, S0H 3H0Tel: 306-475-2593

Chanter: John Bistriztan, Ormiston, SK S0H 3H0Tel: 306-475-2593

Affiliated with the Kayville Parish

MARCELIN: St. John the Baptist Romanian Orthodox Church

SASKATOON

HOLY TRINITY ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

131 Avenue F North, Saskatoon SKTel: 306-291-1219

Priest: Rev. Fr. Dorin-Călin Marinceacmarincas@sasktel.net, sim.marincas@gmail.com

10 South Point Lane, Saskatoon, SK, S7T 1C1Tel: 306-291-1219

Chanter: Ana Chechodi143 Tobin, Saskatoon, SK, S7K 4M9

Parish Council President: Ioan Paul

#354 Wakaw Crescent, Saskatoon, SK, S7J 4E2Tel: 306-241-3310

Ladies' Auxiliary President: Psa. Simona MarinceaTel: 306-341-3183

ARGENTINA

BUENOS AIRES

ST. ANDREW ROMANIAN ORTHODOX MISSION

Priest: Vacant

Parish Council President: Sergiu Ionescu

Ladies' Auxiliary President: Luiza Briscan

Youth Director: Dany Pop

VENEZUELA

EL HATILLO/ EDO MIRANDA

IGLESIA ORTODOXA RUMANA SAN CONSTANTINO Y SANTA ELENA

El Hatillo sector la Union calle A diagonal al porton de los olivos.Tel: +58 2126909326 /
+58 4127215935 Email: constantinoyelenaccs@gmail.com

Priest: Rev. Fr. Gerardo Antonio Garciahno.gerardo@gmail.com

El valle sector longaray Araguañey III Caracas 1090+58-4124128088

Cantor: Jesus Gabriel Brea..... jesusbream@gmail.com
 El Hatillo Urb. La lagunita Res. lomas la lagunita 1082..... Tel: +584122712467
Parish Council President: Denu Niculescu..... denuniculescu2@gmail.com
 El Hatillo Urb. El Sol del Hatillo Res. Marahuaka 1082 Tel: +584242615875
Ladies' Auxiliary President: Pres. Fanny Aldana..... faldanaf@gmail.com
 El valle sector longaray Araguaney III Caracas 1090.....Tel: +58-4128093789
Youth President: Fedora Isabella Marin Lopezfedoraisabella2004@gmail.com
 El Marquez Urb, Horizonte Qta. Juan Griego 1071.....Tel: +58-4122114422
Religious Education: Rafael Enrique Hinojosa Barreto..... profesorhinojosa@gmail.com
 El valle sector longaray Res. 19 de Abril Caracas 1090Tel: +58-4241647750

COLOMBIA

BARRANQUILLA

IGLESIA ORTODOXA RUMANA SAN JUAN DE VALAQUIA<https://iglesiaortodoxarumana.org/colombia/>

Carrera 42H Nro 84B-74. Barrio Los Alpes. Barranquilla, Atlántico.

Tel/Cel: 573102087384 Email: sanjuandevalaquia@gmail.com

Priest: Rev. Fr. Esteban (Gilberto Alfonso) Díaz Niño

dinigial@gmail.com

Calle 99 nro. 47 -38. Apto. 3-B. Barrio Villasantos. Barranquilla, Atlántico.

Tel/Cel: 573102087384

Parish Council President: Wilman Pérez.....wilmanperez@gmail.com

Trans.44 #102-80. Barranquilla.....+573014484335

Cantor: Edwin Vargas..... edwinvargas530@gmail.com

Cll.130 #9-87. Barranquilla..... Tel/Cel: +573016315870

Ladies' Auxiliary President: Liliana P. Posada F. liand.lily52@gmail.com

Cra 37 # 42 – 18. Soledad.....+573145738149

Youth President: Alejandro Maldonado.....josemaldonadomola@gmail.com

Cra.26b #35-15. Barranquilla.....Tel/Cel: +573107253324

Religious Education: Edwin Armenta.....edarmenta@gmail.com

Cll 55 11b-15. Soledad+573116571655

CHILE

CONCEPCIÓN

IGLESIA ORTODOXA RUMANA SAN SILUAN DEL MONTE ATHOS

Alhambra 300-B Chiguayante, Concepción. Chile

Priest: Padre Alex Aedo Vilugrón.....parintelealexaedo@gmail.com

Manquimavida 317, Villa Las Palmeras, Pasaje 3 Casa 265, Chiguayante Concepción

Tel: 56.9.9426.35.32

Deacon: Nicolás Medel Velásquez.....emedel.iglesia.ortodoxa@gmail.com

Humorista Carlos Helo 919 Dpto. 1304 Recoleta. Santiago Chile...+56 9 763394.29

Cantor: Brenda Barnert Calderón.....bbarnert@gmail.com

Manquimavida 317, Villa Las Palmeras, Pasaje 3 Casa 265, Chiguayante Concepción
Tel: 56.9.8864.83.26

Parish Council President: Rodrigo Farias Olivá.....dabkiye@gmail.com
Duglas Monks 3216 San Pedro de la Paz. Concepción. Chile.....56.9.8769.13.20

Ladies' Auxiliary President: Pamela Alejandra Itaim Ananias.....pitaim@gmail.com
Douglas Monks 3216, San Pedro de la Paz, Chile.....987690826

Youth President: Daniel Silva Venegas.....daniel.silva.venegas@gmail.com
El Tamarindo 4573 Huachicoop, Talcahuano, Chile.....Tel/Cel: 932501195

Religious Education: Hugo Barria Cerpa.....aaronbarriacerpa@gmail.com
Alhambra 300-B Chiguayante, Concepción. Chile.....Tel: +56 9 5937 7244

MEXICO

CANCUN / PLAYA DEL CARMEN

IGLESIA ORTODOXA RUMANA SAN JOSE EL CONFESOR DE MARAMURES

<https://iglesiaortodoxarumana.org/mexico/>

Direcction Iglesia: Santuario Maria Desatadora de Nudos, Av.145 S/N M1- LOTE
01-05, SM 320 Poligono Sur CP 77.536, Benito Juarez (Cancun), Quintana Roo,
Mexico

Administrator Priest: V. Rev. Fr. Daniel Adrian Ene..... frdanielene@gmail.com
56 Andrews Street, Victor NY 14564-1262.....585-924-8737

Parish Council President: Eugen DegeratuGen_dumitru@hotmail.com
Tel: +592 988 102 2034

Ladies' Auxiliary President: Doinita Diana Constantina Ciocea.. diana_ciocea@yahoo.com
Tel:+592 998 150 7741

ECUADOR

QUITO

IGLUSIA ORTODOXA RUMANA SANTO JERARCA JOSE EL NUEVO DE PARTOS

www.iglesiaortodoxarumana.org/ecuador

Direcction Iglesia: Capilla Católica de la Resurrección, ubicada en Av. Francisco de
Orellana y esquina Juan León Mera, edificio Juan León Mera, planta baja, frente al
Hotel JW Marriott. Quito, Ecuador

Administrator Priest: V. Rev. Fr. Daniel Adrian Ene..... frdanielene@gmail.com
56 Andrews Street, Victor NY 14564-1262.....585-924-8737

Cantor: Juana (Jenny Patricia) Navarrete Bower..... juanadearco_1965@hotmail.es
Tel:+593 98 394 9424

Parish Council President: Juan Xavier Quevedo Chamba..xavier_quevedo99@hotmail.com
Tel: +593 98 256 0755

Ladies' Auxiliary President: Andrada Poliana Bar.....Andradabar04@gmail.com
Tel: +593 98 561 0772

Youth President: Joshua Hamm..... joshua.sam.hamm@gmail.com
Tel: +593 95 962 8511

Religious Education: Irina.....irinaisabel93@gmail.com
Tel: +593 98 300 1592

2024 PASTORAL ITINERARY

of His Eminence Metropolitan Nicolae

January

Jan 1	<i>Circumcision of the Lord. St. Basil the Great</i> - Divine Liturgy at the <i>Protection of the Mother of God Monastery</i> , Allegan, MI
Jan 6	<i>Epiphany</i> – Divine Liturgy at St. Nicholas parish, Shrewsbury, MA
Jan 7	<i>St. John the Baptist</i> - Divine Liturgy at St. Nicholas parish, Shrewsbury, MA
Jan 14	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Jan 21	Divine Liturgy at St. Mary parish, Dacula, GA
Jan 28	Divine Liturgy at St. Gregory the Theologian parish, Easley, SC
Jan 29	Great Vespers at the Three Hierarchs Orthodox High School, Niles, IL
Jan 30	<i>Three Hierarchs</i> - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL

February

Feb 2	<i>Meeting of the Lord</i> - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Feb 3	<i>Ss. Simeon and Anna</i> – Divine Liturgy at St. Simeon parish, Westland, MI
Feb 4	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Feb 10	Divine Liturgy at Three Hierarchs Mission, Syracuse, NY
Feb 11	Divine Liturgy at Holy Trinity and St. Empress Theodora, Victor, NY
Feb 18	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Feb 25	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Feb 28	National Ecclesiastical Assembly meeting, Bucharest
Feb 29	Holy Synod of the Romanian Orthodox Church meeting, Bucharest

March

March 3	Divine Liturgy at St. Minas parish, Constanta
March 10	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
March 17	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
March 18-21	<i>Great Canon of St. Andrew</i> at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
March 22	Divine Liturgy of the Presanctified gifts at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
March 24	<i>Sunday of Orthodoxy</i> - Divine Liturgy at the Annunciation parish, Olmsted Township, OH; Pan-Orthodox Vespers at St. Theodosios Cathedral (OCA)
March 25	<i>Annunciation</i> - Divine Liturgy at the Annunciation parish, Olmsted Township, OH
March 31	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago

April

- April 7 Divine Liturgy at St. Nicholas parish, New York
 April 12 Divine Liturgy of the Presanctified gifts at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 April 14 Divine Liturgy at St. Callinic of Cernica Mission, Fredericksburg, VA
 April 17 *Great Canon of St. Andrew* at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 April 19 *Akathist Hymn* at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 April 21 Divine Liturgy at Ss. George and Dimitrios the New parish, Las Vegas, NV
 April 23 *St. Great Martyr George* - Divine Liturgy of the Presanctified gifts at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 April 24 Divine Liturgy of the Presanctified gifts at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 April 26 Divine Liturgy of the Presanctified gifts at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 April 28 *Palm Sunday* - Divine Liturgy at the Holy Resurrection parish, Sacramento, CA
 April 29-May 1 Matins for Holy Week at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL

May

- May 2 Vespers and Divine Liturgy of St. Basil at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 May 3 Royal Hours, Vespers and Lamentations Service at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 May 4 Vespers and Divine Liturgy of St. Basil at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 May 5 *Holy Pascha* - Resurrection Service; Divine Liturgy; Vespers at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 May 6 *Holy Pascha* - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 May 7 *Holy Pascha* - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 May 10 *Life Giving Fountain* - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 May 12 *St. Thomas Sunday* - Divine Liturgy at the Life-Giving Fountain parish, Long Valley, NJ
 May 19 Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 May 20 IOCC Board meeting - online
 May 21 *Ss. Constantine and Helen* - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 May 25-26 AROLA Congress at the *Protection of the Mother of God* Monastery, Allegan, MI
 May 26 Divine Liturgy at the *Protection of the Mother of God* Monastery, Allegan, MI

June

- June 2 Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen parish, Edmonton, AB, Canada
 June 4 Executive Committee of the Assembly of Bishops of the USA meeting - online
 June 9 Consecration Service and Divine Liturgy at St. Nicholas parish, Surrey, BC, Canada
 June 13 *Ascension of the Lord* - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 June 15 - Divine Liturgy at St. Dimitrios the New Monastery, Middletown, NY
 June 16 Divine Liturgy at St. Nicholas parish, New York
 June 23 *Pentecost* - Divine Liturgy at St. Nicholas parish, Shrewsbury, MA
 June 24 *Holy Trinity* - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 June 29 *Ss. Peter and Paul* - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
 June 30 Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL

July

July 5-7	Archdiocesan Congress at the Annunciation parish, Olmsted Township, OH
July 7	Divine Liturgy at the Annunciation parish, Olmsted Township, OH
July 14	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
July 20	<i>St. Prophet Elijah</i> - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
July 21	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
July 25-27	St. Filoteia Summer Camp, <i>Protection of the Mother of God</i> Monastery, Allegan, MI
July 28	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL

August

Aug 4	Divine Liturgy at the <i>Protection of the Mother of God</i> Monastery, Allegan, MI
Aug 6	<i>Transfiguration of the Lord</i> – Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Aug 11	Divine Liturgy at the <i>Protection of the Mother of God</i> Cathedral (ROCOR), Des Plaines, IL
Aug 14	<i>Lamentations of the Mother of God</i> at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Aug 15	<i>Dormition of the Mother of God</i> - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Aug 18	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Aug 23-24	Clergy Conference of the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas at St. Andrew parish, Mississauga, ON, Canada
Aug 25	Divine Liturgy at St. Andrew parish, Mississauga, ON, Canada
Aug 29	<i>Beheading of St. John the Baptist</i> - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL

September

Sept 1	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Sept 8	<i>Nativity of the Mother of God</i> - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Sept 14	<i>Elevation of the Holy Cross</i> - Divine Liturgy at Holy Trinity and St. Empress Theodora, Victor, NY
Sept 15	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Sept 22	Re-Consecration of the Church and Divine Liturgy at St. Steven parish, South St. Paul, MN
Sept 28-Oct 1	Meeting of the <i>Assembly of the Canonical Orthodox Bishops of the USA</i> , Atlanta, GA
Sept 29	Divine Liturgy at the Greek Orthodox Cathedral of the Annunciation, Atlanta, GA

October

Oct 6	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Oct 11-13	ROYA Congress at the <i>Protection of the Mother of God</i> Monastery, Allegan, MI
Oct 14	<i>St. Parascheva</i> - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Oct 19	Divine Liturgy at St. Luke the Evangelist Mission, Columbia, SC
Oct 20	Divine Liturgy at St. Mary parish, Dacula, GA
Oct 26	<i>St. Dimitrios the Great Martyr</i> – Divine Liturgy at St. Dimitrios the New Monastery, Middletown, NY
Oct 27	<i>St. Dimitrios the New</i> - Divine Liturgy at the Holy Trinity parish, Philadelphia, PA
Oct 31	Divine Liturgy at the Holy Trinity Cathedral (OCA), Chicago, IL

November

Nov 3	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Nov 8	<i>Holy Archangels</i> – Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Nov 9	<i>St. Nectarios of Eghina</i> - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Nov 10	Divine Liturgy at Holy Brancoveanu Martyrs Mission, Shelton, CT
Nov 16	<i>St. Matthew</i> - Divine Liturgy at St. Matthew parish, Ottawa, Canada
Nov 17	Divine Liturgy at the Protection of the Mother of God Cathedral (ROCOR), Des Plaines, IL
Nov 21	<i>Entrance into the Temple of the Mother of God</i> – Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Nov 24	Divine Liturgy at Entrance of the Theotokos into the Temple Mission, Troy, MI
Nov 28	<i>Thanksgiving</i> - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Nov 30	<i>St. Andrew the Apostle</i> – Consecration of the Church and Divine Liturgy at St. John Cassian and St. Andrei Saguna parish, San Antonio, TX

December

Dec 1	Divine Liturgy at St. John Cassian and St. Andrei Saguna parish, San Antonio, TX; Christmas Concert offered by the TRONOS group at St. Mary's parish, Austin, TX
Dec 6	<i>St. Nicholas</i> - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Dec 8	Divine Liturgy at St. Nicholas parish, New York
Dec 15	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Dec 22	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Dec 24	Royal Hours; Vespers and Christmas Carols at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Dec 25	<i>Nativity of the Lord</i> – Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Dec 26	Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Dec 27	<i>St. Stephen the Archdeacon</i> - Divine Liturgy at Ss. Constantine and Helen Cathedral, Chicago, IL
Dec 28 – 31	ROYA Winter Camp at the <i>Protection of the Mother of God</i> Monastery, Allegan, MI

2024 PASTORAL ITINERARY

of His Grace Bishop Ioan Casian

January

Jan 1	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Jan 5	Royal Hours; Vespers joined to the Divine Liturgy; Great Sanctification of the Holy Water; Great Compline at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Jan 6	Divine Liturgy and Great Sanctification of the Holy Water at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Jan 7	Divine Liturgy at St. John the Baptist Cathedral, Montreal, QC
Jan 10	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Jan 11	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Jan 14	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Jan 21	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Jan 28	Divine Liturgy at St. Demetrius and St. Three Hierarchs, Richmond Hill, ON
Jan 30	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC

February

Feb 2	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Feb 4	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Feb 11	Pastoral Visit, Edmonton, AB
Feb 18	Divine Liturgy at the Holy Archangels Michael and Gabriel, Reditu, Neamț County, Romania
Feb 19	Divine Liturgy at Descent of the Holy Spirit Cathedral, Onești, Bacău County, Romania
Feb 27-29	Meeting of the Holy Synod, Bucharest, Romania

March

March 4	Divine Liturgy at Descent of the Holy Spirit Bacău/Șerbănești, Romania
March 9	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
March 10	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
March 17	Divine Liturgy at St. Nectarios of Aegina Mission, Kelowna, BC
March 19/20/ 21	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
March 24	Divine Liturgy at St. Nicholas & St. Prophet Elijah Parish, Vancouver/Surrey
March 25	Divine Liturgy at St. Nicholas & St. Prophet Elijah Parish, Vancouver/Surrey
March 31	Divine Liturgy at The Annunciation Chapel, Howser, BC

April

April 3	Pre-sanctified Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
April 5	Pre-sanctified Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
April 5	Holy Unction at St. Stephen the Great and St. Nectarius Parish, Oshawa, ON
April 6	Opening Service and Inauguration at St. Theologian Paisios of Neamț and St. Emperors Constantine and Helena Mission, Oakville, ON
April 7	Divine Liturgy at St. Theologian Paisios of Neamț and St. Emperors Constantine and Helena Mission, Oakville, ON
April 8-10	Pastoral Visit at the Monastery of the Exaltation of the Holy Cross and St. Ephrem the New, Mono, ON
April 13	Vespers at the Descent of the Holy Ghost Parish, Windsor, ON
April 14	Divine Liturgy at St. George's and St. Hier. Andrei Șaguna Cathedral, Windsor, Ontario
April 16	Pre-sanctified Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
April 17	Matins of the Great Canon at the Cathedral at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
April 18	Pre-sanctified Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
April 19	Matins of the Akathist of the Annunciation at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
April 20	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
April 21	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
April 23	Pre-sanctified Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
April 28	Divine Liturgy at St. Demetrius the New Parish, Montreal, Quebec
April 29	Pre-sanctified Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
April 30	Pre-sanctified Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec

May

May 1	Pre-sanctified Liturgy and Matins at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
May 2-11	Royal Hours and Vespersal Liturgy of St. Basil the Great; Matins of the 12 Gospels, Vespersal Liturgy of St. Basil the Great; Canon of Holy Saturday, Matins of the Resurrection and Divine Liturgy; Vespers, Divine Liturgy; Te-Deum Anniversary of the founding of the RODC at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
May 12	Divine Liturgy at Resurrection of the Lord Parish, Hamilton, ON
May 13/15/16/18	Divine Liturgy at the Monastery of the Exaltation of the Holy Cross and St. Ephrem the New, Mono, ON
May 19	Divine Liturgy at St. Ap. Andrew Parish, Calgary, AB
May 23-25	AROLA Congress 2024 at the Monastery of the Exaltation of the Holy Cross and St. Ephrem the New, Mono, ON
May 25	Divine Liturgy at the Monastery of the Exaltation of the Holy Cross and St. Ephrem the New, Mono, ON
May 26	Divine Liturgy at St. Theologian Paisios of Neamț and St. Emperors Constantine and Helena Mission, Oakville, ON
May 28	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC

June

June 1	Vespers at St. Constantine & Helena Cathedral, Edmonton, AB
June 2	Divine Liturgy at St. Constantine & Helena Cathedral, Edmonton, AB
June 5-9	Meeting of the Congress of the Romanian Orthodox Diocese of Canada at St. Nicholas & St. Prophet Elijah Parish, Vancouver/Surrey, BC
June 8	Divine Liturgy at St. Nicholas & St. Prophet Elijah Parish, Vancouver/Surrey
June 9	Consecration of the Church service; Divine Liturgy at St. Nicholas & St. Prophet Elijah Parish, Vancouver/Surrey, BC
June 12	Vespers at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
June 13	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
June 14-15	Pastoral Visit, Calgary, AB
June 16	Divine Liturgy at St. John the Baptist Cathedral, Montreal, QC
June 22/23	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
June 24	Divine Liturgy at St. Demetrius the New, Montreal QC
June 29	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
June 30	Divine Liturgy at St. Nectarios of Aegina Mission, Kelowna, BC

July

July 1	Divine Liturgy at The Annunciation Chapel, Howser, BC
July 2	Divine Liturgy at The Annunciation Chapel, Howser, BC
July 7	Divine Liturgy at St. Stephen the Great and St. Nectarius Parish, Oshawa, ON
July 8	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
July 14	Divine Liturgy at St. Peter and Paul Parish, Kitchener, ON
July 14- 17	Summer Camp - St. Theodora of Sihla, Monastery of the Exaltation of the Holy Cross and St. Ephrem cel Nou, Mono, ON
July 20	Divine Liturgy and Consecration of the Church "St. Nicholas" and "St. Prophet Elijah", Stănița, Neamț, Romania
July 21	Divine Liturgy at the "St. Hier. Nichols" and "St. Prophet Elijah" Parish, Stănița, Neamț, Romania

August

Aug 4	Divine Liturgy at Dormition of the Mother of God Parish, Boian, AB
Aug 6	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Aug 11	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
Aug 15, 16, 18	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
August 24/25	Divine Liturgy at St. Andrew and Dormition of the Mother of God Parish, Mississauga, ON

September

Sept 14	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
Sept 15	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
Sept 22	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
Sept 29	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec

October

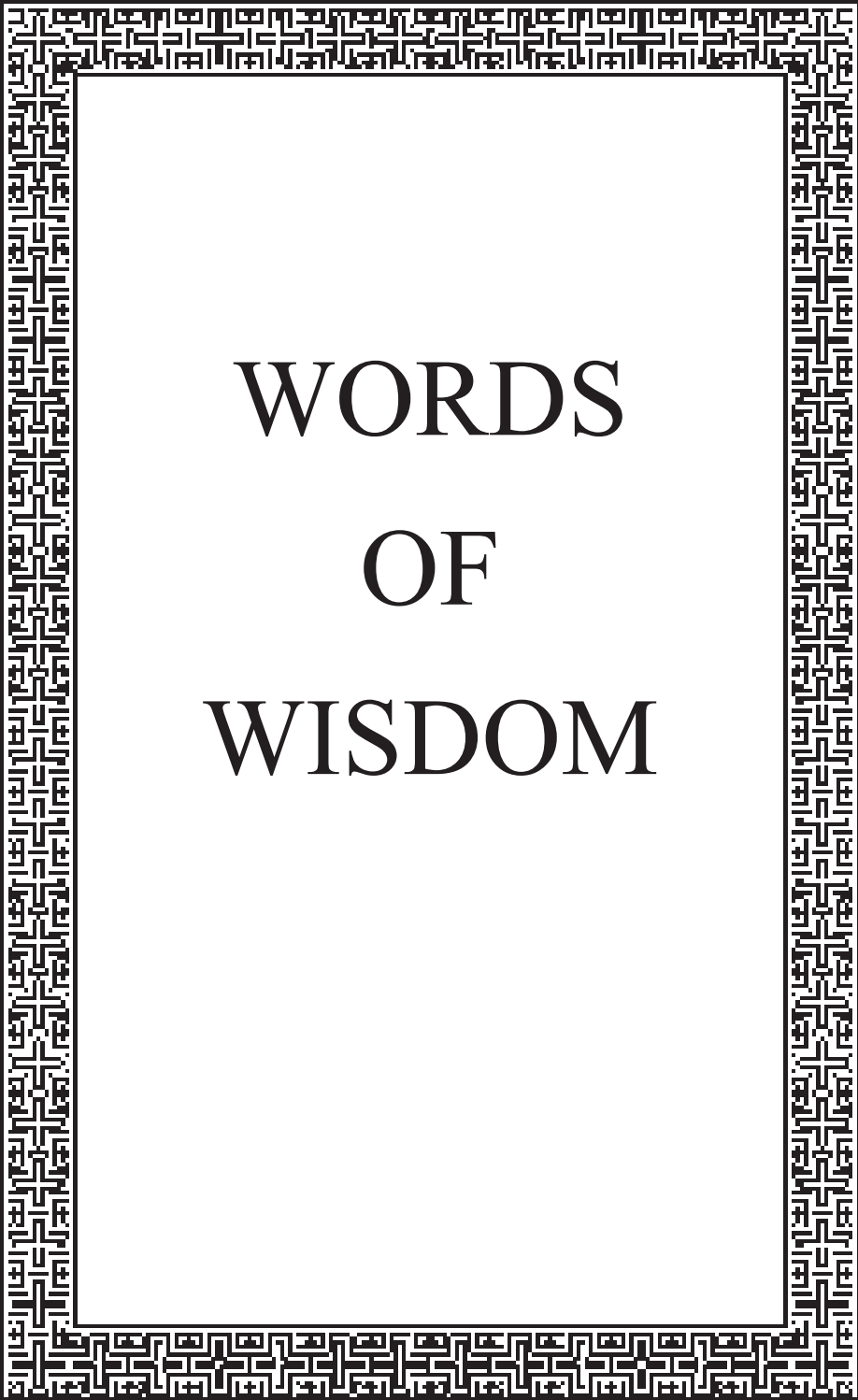
Oct 1	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
Oct 5	Divine Liturgy at The Holy Trinity Serbian Parish, Montreal, Quebec
Oct 6	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec (20th anniversary of the founding of the parish)
Oct 13	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
Oct 14	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
Oct 20	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, Quebec
Oct 26/27	Divine Liturgy at St. Demetrius and the Three Hierarchs Parish, Richmond Hill, ON

November

Nov 3	Divine Liturgy at Demetrius the Myrrh-Bearer Parish, Winnipeg, MB
Nov 8	Divine Liturgy at St. Archangels Michael and Gabriel Parish, Montreal, QC
Nov 9	Divine Liturgy at St. Stephen the Great and St. Nektarios Parish, Oshawa, ON
Nov 10	Divine Liturgy at St. John the Baptist Cathedral, Montreal, QC
Nov 11	Divine Liturgy at St. Mina Parish, Blainville, QC
Nov 16	Divine Liturgy at St. Evangelist Matthew and Christina Parish, Ottawa, ON
Nov 17	Divine Liturgy at St. Theologian Paisios of Neamț and St. Emperors Constantine and Helena Mission, Oakville, ON
Nov 20	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Nov 21	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Nov 24	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Nov 30	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC

December

Dec 1	Divine Liturgy at St. Andrew and Dormition of the Mother of God Parish, Mississauga, ON
Dec 2	Divine Liturgy at the Monastery of the Exaltation of the Holy Cross and St. Ephrem the New, Mono, ON
Dec 6	Divine Liturgy at St. Nicholas Parish, Woodside, NY, USA
Dec 8	Divine Liturgy at St. Nicholas Parish, Woodside, NY, US
Dec 12	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Dec 13	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Dec 15	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Dec 22	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Dec 24	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Dec 25	Divine Liturgy at St. George's Cathedral, Saint-Hubert, QC
Dec 26-30	Winter Camp - St. Theodora of Sihla, Mono, ON
Dec 26	Divine Liturgy at the Monastery of the Exaltation of the Holy Cross and St. Ephrem the New, Mono, ON
Dec 29	Divine Liturgy at the Monastery of the Exaltation of the Holy Cross and St. Ephrem the New, Mono, ON

WORDS OF WISDOM

Fundamentul hristologic al suferinței umane.

O abordare teologico-misionară

Summary

În creștinismul răsăritean, suferința nu s-a tratat într-un capitol aparte, nu s-a conturat o *teologie a suferinței*, deși tema nu lipsește din marile capitole de doctrină ale învățăturii de credință ortodoxă: antropologie, pronie, soteriologie, sfințire și eshatologie.

Consecința a păcatului adamic, suferința se răsfrânge în toată ființa umană: trup și suflet. Restaurarea ontologică a întregii umanități se realizează în persoana divino-umană a Mântuitorului Iisus Hristos, în calitatea Sa de Fiul al lui Dumnezeu întrupat. De acum, suferința umană capătă un sens soteriologic, din disperare individuală devine cruce mântuitoare, jertfă expiatoare de păcat, prilej și circumstanță prin care omul capătă putere harică în lupta cu păcatul și consecințele acestuia.

Suferința, ca înstrăinare de harul lui Dumnezeu, nu ocolește nici chiar natura irațională creată. Chemat să o ocrotească și să o sfințească, omul devine acesteia preot slujitor, un mijlocitor al harului îndumnezeitor capabil să o ridice din starea de stricăciune coruptibilă.

Keywords: suferință, asceză, misiune, îndumnezeire, martiriu, creație, mântuire, sfințire.

Preliminarii

Suferința umană, prin care trece fiecare om de pe pământ, indiferent de sex, rasă, credință sau orientare socială, nu a fost întâipărită în structura umanității de către Creatorul acesteia. Scopul creației a fost sub

dublu aspect: fericirea creaturilor și preamărirea Creatorului. Suferința devine parte componentă a firii noastre numai în urma păcatului strămoșesc, alături de alte consecințe majore: bolile, păcatul și moartea.

Dumnezeu nu a dorit ca suferința să-l îndepărteze pe om de Structura Supremei Iubiri, nu a acceptat ca starea ontologică tristă, pătrunsă în firea stricăcioasă, să facă parte pe veci din ființa acesteia, ci a biruit-o prin Fiul Său făcut Om, prin Sfintele Patimi și Moartea de pe Cruce, printr-o asumare totală, sub aspectul recapitulativ, și cu efect deplin asupra întregii firi create.

Întrupându-Se, Dumnezeu S-a folosit realitatea suferinței pentru a o învinge, schimbându-i rostul: dintr-o pedeapsă pentru păcat, într-o șansă și instrument al mântuirii.

1. Suferința chipului în(tru) așteptarea asemănării

Antropologia ortodoxă s-a impus în spațiul misionar al Bisericii printr-un paradox: Dumnezeu l-a creat și l-a mântuit pe om printr-o kenoză a iubirii, dar văzându-i suferința în starea căzută, S-a coborât prin ființă în firea noastră ca omul să se ridice prin har de la întristare la bucurie, din suferința morții la fericirea vieții veșnice.

Bun în ființa Sa, Dumnezeu a creat lumea bună, dar liberă. Persoana umană nu putea fi deplin satisfăcută de un bine impus, ci de unul dobândit prin viața de comuniune cu Creatorul. Cele două prerogative ale existenței umane, persoana și libertatea, nu sunt altceva decât prerogativele Dumnezeirii Întreit-Persoanale: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

Creat de Dumnezeu, omul rămâne, pe veci, chipul nemuritor al Acestuia în măsura în care, prin propria-i voință, accede la cunoștința de Dumnezeu, adică acceptă trecerea de la *chip* la *asemănare*.

În antropologia ortodoxă, suferința este tocmai ratarea acestei treceri, al acestui Paști, pentru că „oamenii ajunși fără de minte au nesocotit harul dat lor și prin aceasta au întors atât de mult spatele lui Dumnezeu și au tulburat atât de mult sufletul lor, încât nu numai că au uitat de cunoștința de Dumnezeu și și-au plăsmuit alți zei în locul lui Dumnezeu, ... dar ceea ce e cel mai rău, au mutat cinstirea, de la Dumnezeu, ... la toată materia, și la oameni.”¹

Ieșind din comuniunea cu Dumnezeu, în urma căderii în păcat, firea umană s-a golit de consistența harică, și s-a robit unui îndelung proces de suferință prin destrămarea în stricăciune și moarte. Căderea în acest abis al suferinței se datorează exclusiv înstrăinării egoiste față de Creator și față de semenii. În această stare ontologică, suferința nu se poate vindeca decât printr-o relansare spre comuniune cu alte persoane umane, și aici putem discuta despre compasiune, sau, în chip deplin, prin deschiderea liberă și totală spre viața de comuniune cu Sfânta Treime. Acolo unde nu există această deschidere, suferința se amplifică cu atât mai mult, iar firea o simte ca pe ceva contrar sieși. Propriu-zis, *chipul lui Dumnezeu* în noi constă în această potențare a firii noastre raționale de a se deschide unui dialog continuu cu Dumnezeu, persoana umană rămânând permanent în statura de partener de dialog cu Dumnezeu în Întreit-Ipostatică. Cel care inițiază și întreține această legătură dialogică a omului cu Dumnezeu este Însuși Cuvântul Său, Care Se întrupează pentru a face dialogul și mai intim prin intermediul firii umane asumate și interiorizate enipostatic dându-i posibilitatea și accesul spre dobândirea dumnezeieștii asemănări. De la Adam și până la Hristos, *chipul lui Dumnezeu* din omul căzut era cuprins de o adâncă suferință ontologică, de o tensiune maximă a unei așteptări chinuitoare ca urmare a păcatului

strămoșesc și a urmărilor acestuia.

Pentru omul contemporan, secularizat, această suferință a *chipului*² întru dobândirea *asemănării* se traduce printr-o tulburare psiho-somatică cotidiană, o neliniște stresantă și perpetuă care, de cele mai multe ori, duce la îmbolnăvirea ființei umane ce nu mai trăiește raționalul dumnezeiesc, ci iraționalul unei lumi corupte de păcat și moarte ce trăiește fără comuniune în iubire. „Pecetea rațiunii dumnezeiești e imprimată astfel în dublu sens, sau în mod complet în oameni, ca chipuri ale ei, făcuți să înainteze în asemănarea și în legătura cu ea în veci. A cunoaște o persoană înseamnă a o și iubi. Fiind chipul Cuvântului dumnezeiesc personal și infinit, chemat să-L cunoască și să-L iubească pe El tot mai mult, fiind adică ființa rațională și iubitoare în calitate de persoană, care înaintează în veci în cunoașterea și iubirea Rațiunii personale dumnezeiești, omul este creat ca ființă nemuritoare.”³

Începutul *asemănării* noastre cu Dumnezeu este, de fapt, înfierea noastră prin și în Iisus Hristos. Ca oameni, am fost creați după icoana firii dumnezeiești privită ca întreg, după chipul ei real, pentru că în Dumnezeu nimic nu este abstract, căci Dumnezeu ar fi atunci un simplu principiu impersonal. Sfânta Treime, ca Persoane reale aflate într-o veșnică comuniune de iubire, constituie fundamentul icoanei din natura rațional-umană. Prin Hristos, această icoană se îndreaptă spre Prototip, *chipul* se potențează în *asemănare*, iar omul devine fiul lui Dumnezeu după har, icoană a Prea Sfintei Treimi și frate cu Hristos. Numai în calitatea de fii putem să ne asemănăm cu Părintele nostru, asemănarea fiind susținută pe tot parcursul vieții prin continua ascultare a poruncilor evanghelice și prin împărtășirea de viață în Duhul Sfânt prin Biserica Fiului Întrupat, mediu unic de dobândirea și dinamizare continuă a acestei dumnezeieștii asemănări. Numai în Biserică, prin Sfintele Taine, fața lumească a credin-cioșilor dobândește asemănarea Feței lui Hristos, ca Frate al nostru Care este Chipul Tatălui transparent, prin Întrupare, întregii lumi.

Un *chip* rațional al firii omenești poate, prin îndepărtarea voită de cele dumnezeiești, să devină autonom. Umanismul ego-centrist suferă într-o continuă agonie izolaționismul de tip individualist. „Numai în Dumnezeu-Om, Hristosul, natura umană și-a găsit sensul propriu și începutul său spre veșnicie, fără de care ar fi eșuat fie într-un relativism anarhism, fie în umanismul nihilist.”⁴

Nici chiar în virtutea nihilismului autonom omul nu se poate numi *chip* în și prin sine, deși tendințele de autodeificare nu au fost străine filosofiei europene materialiste.⁵ Omul nu este *chip* în sine, ci este creat *după* Chipul lui Dumnezeu. Numai Fiul lui Dumnezeu, născut din veci din Tatăl, este Chipul Tatălui în care Acestea se vede pe Sine Însuși întru totul. Este, deci, deoființă, egal, consubstanțial cu Tatăl. „Noi, oamenii, suntem numai «după chipul», adică asemănători cu Fiul, și nu ca deoființă cu El, ci numai prin harul primit de la El, născuți. Harul este prin Duhul Fiului. Dar dacă nu S-ar fi făcut Fiul lui Dumnezeu om, n-am fi redevenit nici noi fii. Originar am fost făcuți *după chipul* Fiului, la început prin suflarea Duhului în Adam. Marea valoare s-a dat omului de la creație, când a fost făcut *după chipul Fiului*, purtător și el al Duhului Fiului. Deși chipul vine omului prin Duhul Fiului, dar condiția să-L poată primi, e dată prin creație în suflatul lui.”⁶

Căderea în păcat a deformat *chipul* lui Dumnezeu din om, ceea ce a generat o mare suferință pentru ființa umană, ca trup și suflet. În *chip* intervine slăbiciunea, stricăciunea, coruptibilitatea și inexactitatea, iar frumusețea lui s-a alterat. De acum, omul simte plener suferința căderii de la *chipul ceresc*, la *chipul pământesc*. De la Adam cel vechi, până la Adam cel Nou creatura a rămas într-o continuă suferință. La Întrupare, Ipostasul Logosului se face suport al firii omenești luate din pânțele Fecioarei, această en-ipostaziere va aduce marea bucurie ce spulberă suferința firii rătăcite prin păcat. Umanismul ateu a căutat o explicare a salvării firii căzute prin efort

propriu, prin ideologie de supra-om, specifică atât comunismului, cât și socialismului de tip fascist, sau arian⁷, model destructurat pentru multe acțiuni cu caracter terorist.

Prin Hristos, trăsătura de *chip slăbit al lui Dumnezeu* din om a fost restaurată, iar suferința prefăcută în bucurie. Acum omul este restaurat în întregime și poate înțelege deplin măreția dumnezeiască a Tatălui, prin Fiul întrupat, în Duhul Sfânt, Duhul înfierii sale. Prin Duhul, *chipul* nu este o parte, o capacitate a naturii omenești, ci devine realitate obiectivă și transcendentă prin har spre *asemănarea* cu Modelul Său: Hristos, Dumnezeu-Omul.

Omul secularizat, despărțit de divin, rămâne într-o stare de *sete de Dumnezeu*⁸ în care *chipul* aleargă, este într-o permanență căutare a Prototipului său. Chiar în setea de *Chip* este o anumită prezență virtuală a chipului. Omul e făcut pentru a fi unit cu Dumnezeu. El suferă când se desparte voit de Dumnezeu. De aceea, se poate deschide lui Dumnezeu și aceasta îi produce o bucurie, o împlinire. Omul aspiră după comuniunea cu infinitul personal al lui Dumnezeu.⁹ Comuniunea restaurată dintre Dumnezeu și om, prin Iisus Hristos, este viață de sfințenie neegoistă, o aspirație spre infinit, și atâta timp cât se menține în om generozitatea iubitoare a chipului, fața lui are o frumusețe. E o frumusețe de caracter moral, o frumusețe a sfințeniei.¹⁰

2. Hristos Mântuitorul - modelul divino-uman al asumării suferinței nedrepte

Suferința întregii naturi create, ca stare exterioară comuniunii dumnezeiești, putea fi înlăturată doar de o Persoană perfect mijlocitoare între Sfânta Treime și firea căzută. „De cine era nevoie pentru readucerea acestui har, dacă nu de Cuvântul lui Dumnezeu, Care a făcut la început toate... văzând neamul rațional (cuvântător) pierdut și moartea împărășind asupra Lui prin stricăciune, văzând amenințarea cu stricăciunea de pe urma neascultării stăpânind asupra noastră.., văzând că nu avea nici un înțeles să se piardă cele ce El însuși crease, mai văzând și răutatea covârșitoare a oame-

nilor, care crescuse pe încetul împotriva lor înșiși... S-a milostivit de neamul nostru și S-a îndurat de neputința noastră.”¹¹

Scopul asumării acestei suferințe nedrepte¹² era recapitulativ și ontologic, în același timp, căci rămas la nivel personal, pentru Hristos Cel fără de păcat, era un *non sens*, o absurditate. Dacă, din iubire, S-a împovărat cu toată suferința umană a firii stricăcioase, a păcatului și a morții (Is. 53, 4-5), era firesc ca roadele biruinței Sale să le împărtășească tuturor oamenilor, de la Adam și până la sfârșitul veacurilor. În sensul concret al cuvântului, Hristos este, prin aceste fapte minunate, sau pătimiri nepătimitoare, Umanistul prin excelență. Nici un om, indiferent cât bine face pe pământ, nu-L poate depăși, „iar aceasta înseamnă că Hristos, ca unire a Fiului lui Dumnezeu cu umanitatea, într-un anumit moment al istoriei, e înscris ca virtualitate chiar în firea noastră. Faptul că numai prin umanitatea asumată în ipostasul Său, ni se face Fiul lui Dumnezeu apropiat și comunicabil la maximum, înseamnă că umanitatea este cel mai corespunzător mediu, prin care ni se comunică Dumnezeu, sau că Dumnezeu a făcut umanitatea ca pe chipul și organul cel mai comunicabil al Său cu oamenii, aceștia având pe Hristos virtual în ei. Aceasta înseamnă că umanul întreg se cere după Hristos, sau în el este înscris în mod prefigurat Hristos.”¹³

Pentru omul modern, o suferință nedreaptă este o adevărată monstrozitate, jertfa curată o absurditate, iar dăruirea vieții pentru o cauză sfântă o aberație¹⁴. Dar, modelul vieții creștine autentice rămâne Hristos, cu pătimirile Sale curate și îndreptate spre fiecare om. Taina lui Hristos, suferința nedreaptă, are o ontologie paradoxală: El Se jertfește pentru noi păcătoșii, nefiind corupt de păcat. Prin compasiunea dumnezeiască Își asumă filantropia milostivirii. „Căci ne-a vindecat numai prin minuni bolile noastre și însușindu-Și prin pătimire slăbiciunile și plătind prin moarte Cel fără de moarte ca un datornic datoria noastră, ne-a eliberat pe noi de multele și înfricoșătoarele vini, ci și

învățându-ne în multe feluri, ne-a sfătuit să ne facem cu voia asemenea Lui prin deprinderea de oameni iubitoare și prin desăvârșita iubire a unora față de alții.”¹⁵

Urmând kenoza Fiului Întropat, dar mai ales suferința prin compasiune filantropică, creștinul contemporan poate împlini misiunea și puterea unei convertiri printr-o iubire plină de smerenie, într-o lume a suferinței. Se poate coborî la nivelul fratelui care suferă în păcat, iar de acolo să-l ridice după demnitatea ipostatică a Fiului lui Dumnezeu. Este o experiență a mântuirii în deplină libertate, e comuniunea sfinților prelungită prin substituția ipostatică care caracterizează misiune filantropică a Bisericii, plecând de la Capul acesteia. Prin mișcarea de coborâre a Capului la suferința mădularelor umile, continuată de coborârea misionar-filantropică a noastră la cei suferinzi, Hristos-Capul Se coboară prelungindu-Se la cele mai sărace mădulare, și în toți cei care se apleacă la suferința general-umană. Natura umană fiind una în ființa ei, orice suferință nevindecată a individului riscă să o altereze pe aceasta întreagă. Kenoza filantropică a suferinței revelează lucrarea dumnezeiască a milostivirii. Propriu-zis nu există mântuire fără milostivire, sau îndumnezeire fără adopție filială caracterizată de milostenie. Ar trebui oare să opunem sistematic răscumpărarea și îndumnezeirea, sau să subordonăm prima celei de a doua? Taina filantropică nu este și ea una? Oare îndumnezeirea nu constă doar din libertatea măreață a fiilor lui Dumnezeu care au fost răscumpărați, prin mântuire, prin ascultare și suferință până la moartea Fiului lui Dumnezeu făcut om? Părinții în general, și în special Sfântul Maxim Mărturisitorul, nu s-au opus acestui punct de vedere, „fiindcă trebuind să ne facem toți proprii greutatea celorlalți pentru egala cinstire a firii, nu trebuie să nesocotim nici bunătatea lui Dumnezeu, dacă nu vrem să ne arătăm imitând altceva ca pildă a unității noastre de ființă.”¹⁶

În viziunea Sfântului Maxim Mărturisitorul, virtutea milosteniei, prin credința ca fundament și izvor al îndumnezeirii, kenoza

filantropică a creștinului trece de la iubirea vrăjmașilor la martiraj, expresie finală și definitivă a asumării suferinței nedrepte dusă la extrem. Natura umană nu se poate desăvârși decât în planul tri-ipostatic al filantropiei trinitare. Dacă Fiul lui Dumnezeu, Unul din Treime Care a pățimit cu trupul - cum afirmau călugării sciți, se face Om, pătimește suferind și mântuiește întregul neam omenesc, creștinul asumându-și mai ales suferința nedreaptă pentru aproapele său, se vor mântui amândoi, pentru că natura umană comună tuturor oamenilor se pliază, se pune în practică prin voința puternică de a se apăra contra tuturor amenințărilor care-i lezează supraviețuirea, mai ales în suferința comună a tuturor creștinilor pentru întregul neam omenesc. În Hristos, această suferință se traduce prin adopția filială, la oameni prin fraternitatea filantropică. „Suferința unuia pentru altul - spunea părintele Stăniloae - ne-o arată adeseori raporturile dintre oameni, precum tot ele ne indică posibilitatea unei asumări a păcatului aproapelui împreună cu suferința pentru el. O mamă suferă de faptele mârșave ale fiului ei, de parcă ea le-ar fi săvârșit și e în stare să primească orice pedeapsă în locul lui. Cu cât e mai mare apropierea iubitoare între doi oameni, cu atât e mai deplină capacitatea de asumare a păcatului unuia de către celălalt.”¹⁷ Întotdeauna, solidaritatea interumană este împovăraătoare, mai ales când suprimă suferința sau vrea să facă binele.

Conform *Vieții în Hristos* a Sfântului Nicolae Cabasila¹⁸, ca omul să se poată mântui este necesar să învingă trei obstacole: firea stricăcioasă, păcatul și moartea. Din punct de vedere obiectiv, coborât, din compasiune, la suferința naturii umane cu cele trei neajunsuri, Fiului lui Dumnezeu Se întrupează, asumându-și stricăciunea firii prin pătimirile ireproșabile, moare pe Cruce ca să poată birui moartea, apoi învie din morți, *cu moartea pe moarte călcând* pentru a-i reda firii create nestricăciunea învierii. Aceasta numim noi ortodocșii **răscumpărare**. Toate barierele suferinței umane au fost sfărâ-

mate, porțile iadului biruite și înfrântă suferinței prefăcută în bucuria învierii. La nivel, subiectiv, sau personal, suferința umană nu poate fi biruită, decât numai în măsura în care credinciosul creștin parcurge acest traseu al *vieții în Hristos*, prin Biserică. Aceasta numim noi ortodocșii **îndreptare**. Propriu-zis, mântuirea este ieșirea de sub robia păcatului și a morții, și dobândirea vieții veșnice, într-o răbdare care suferă nașterea cea nouă a Împărăției. În acest sens suferința soteriologică (Gal. 4, 19) se îndreaptă spre Dumnezeu, spre natura umană și spre lumea creată, permanent exprimată printr-un act liber consimțit al liberului arbitru (Lc. 9, 23).

Intermediar între Dumnezeu și lume, firea omului se apropie fie de Unul, fie de cealaltă. Dacă omul se vede în sine însuși singurul final, se separă cele două extreme, considerându-le într-un fel egale, ceea ce nu-i permite să avanseze nici spre Dumnezeu, dar nici să cadă spre lume. Dar, când omul își pune în lucrare, conform dispoziției intime a liberului său arbitru, atunci alege voit una dintre cele două extreme, convertindu-se, se schimbă în *omul firesc*, când alege lumea, sau în *om duhovnicesc*, când Îl alege pe Dumnezeu (I Cor. 2, 14-15). Ambele situații necesită o asumare a unei suferințe: o suferință dreaptă pentru omul firesc care devine robul forțelor iraționale și impersonale ale datului creat, sau o suferință nedreaptă, după modelul hristic, care aduce împărțășirea de energii personale și suprarăționale ale Duhului Sfânt, singurele garante ale vieții veșnice. Lucrarea și amprenta omului firesc este de a nu voi să facă decât răul, de aici și suferința că nu poate face rău cât ar voi. Lucrarea și pecetea omului duhovnicesc este de a voi să facă numai binele, de a accepta să sufere voluntar pentru virtute până la moarte, dacă o cere situația, și deci suferința perpetuă că nu poate face atâta bine cât ar dori să facă.

Așadar, convertirea misionară are un imperativ simplu: dacă vrei să fi condus de Duhul lui Dumnezeu, dezbracă-te de lume și de natura coruptibilă și înscrie-te în

comuniunea celor care acceptă, întotdeauna, asumarea unei suferințe nedrepte, numai așa putem suporta răutățile lumii, insolentele și jignirile, doar așa putem face bine celor care ne fac rău și putem ierta tot ceea ce ne-au greșit (I Cor. 4, 11-13).

3. Martirii - întruchiparea umană a suferinței neîndreptățite

Într-o societate comodă și secularizată, tema suferinței este marginalizată, sau ridiculizată, deși, paradoxal, societatea este plină de tot felul de suferințe: criza materială, criza spirituală, boli incurabile, accidente, suicide etc.

Modelul desăvârșit de asumarea suferinței până la moarte, de dragul Adevărului Întrupat, sunt sfinții martiri. Asumarea aceasta începe la Botez, când murim și înviem cu Hristos, și durează tot parcursul vieții, până în clipa morții. De la Botez, suferința și moartea nu mai sunt văzute drept plăți ale păcatului, ci mijloace de luptă și biruință a acestuia. „Pentru că cel ce a fost botezat și primește Botezul, întărindu-l prin porunci, nu mai plătește moartea ca o datorie pentru păcat, ci primește întrebuițarea morții ca osândă a păcatului, care să-l treacă în chip tainic la viața dumnezeiască și fără de sfârșit. Căci Sfinții, care au străbătut calea vieții de aici trecând prin multe pătimiri, pe care le-au purtat cu bărbăție pentru adevăr și dreptate, au eliberat firea din ei de moartea ca osândă pentru păcat, și arma morții, care slujea spre nimicirea firii, au folosit-o spre nimicirea păcatului, după pilda căpeteniei mântuirii lor Iisus.”¹⁹

Modelul mărturiei autentice, a martirajului creștin, rămâne Hristos, Fiul lui Dumnezeu Întrupat. În raport cu această atitudine hristică, **omul contemporan vede o imposibilitate rațională de a iubi pe cel care-i pricinuieste vreo suferință oarecare, tocmai datorită faptului că nu a primit harul cunoașterii**, uită de etapele convertirii și a mărturiei misionare care sunt logice și imuabile, trecându-se: de la **izolare la comuniune în iubire**²⁰, de la **îndoială la credință** prin cunoaștere în har, de la

credință la mărturie, respectiv martiraj. Ca unul ce cunoaște și trăiește plenar Adevărul, martirul iubește pe toți oamenii, chiar și pe vrăjmași, și suferă când aceștia greșesc. Pentru el, iubirea vrăjmașilor este capătul filantropiei trinitare, scopul și principiul unic al îndumnezeirii noastre, care, paradoxal, nu este doar o tendință teologică a firii umane, ci asimilare ipostatică în Duhul Sfânt a Celui care S-a dat *pentru viața lumii*. Iată ce spune Sfântul Maxim Mărturisitorul în acest sens: „târătoarele și fiarelor, purtate încolo și încoace de fire, le este într-adevăr cu neputință să nu se ferească de cel ce le aduce durere. Dar celor făcuți după chipul lui Dumnezeu și cârmuiți de rațiune și învredniciți de cunoașterea lui Dumnezeu, care au primit legea de la El, le este cu putință să nu ocolească pe cei ce-i supără și să iubească pe cei ce-i urăsc... și Însuși Domnul ne arată aceasta prin fapte, ca și ucenicii Lui, care toți s-au străduit pentru iubirea aproapelui până la moarte și s-au rugat cu căldură pentru cei ce i-au ucis pe ei. Noi nu putem să iubim pe cei ce ne urăsc, fiindcă suntem iubitori de materie și de plăcere și le punem acestea mai presus de poruncă. Ba de multe ori ocolim din pricina acestora pe cei ce ne iubesc, fiind mai răi ca fiarele și târătoarele. De aceea, neputând pași pe urmele lui Dumnezeu, nu putem cunoaște nici scopul Lui, ca să primim puterea”²¹ martirajului.

Hristos ne-a convins, prin propria-I Sa viață pământească, să suportăm pentru El și unii pentru alții, El fiind primul care a dat un exemplu în capacitatea de a suferi pentru noi. În suferință, toți sfinții au răbdat până la capătul păcatului, fără să facă caz de viața prezentă, ei au trecut prin formele multiple ale morții (Evr. 11, 35-40) fiind asemănători cu plecarea din lume a Învățătorului lor, recapitulând în ei înșiși miridele deșirate ale naturii umane supuse deșertăciunii. Mântuitorul „ne-a convins...”, pentru aceasta (pentru iubire) toți sfinții s-au împotrivit totdeauna păcatului, nedând nici un preț pentru viața aceasta, și au răbdat multe feluri ale morții ca să se adune în ei

înșiși și în Dumnezeu din lume, și să înlăture sfâșierile firi în ei înșiși.”²²

Chiar dacă societatea seculară actuală percepe martiriul în chip deformat - din cauza neasumării suferinței nedrepte - acesta este perceput de spiritualitatea noastră ortodoxă ca un factor duhovnicesc, generator de spiritualitate autentică ce a însoțit istoria Bisericii²³ influențând constructiv dezvoltarea identității creștine. Prezența martirilor în sânul comunităților de creștini, încă din primele veacuri, a dinamizat și încurajat latura duhovnicească a credincioșilor, sfântul mucenic reprezentând luptătorul desăvârșit, dar și biruitorul în lupta cu păcatul lumii. Martirul nu este omul compromisului, al toleranței față de neadevăr, nedreptate socială, politică sau culturală, ci întrupează adevărul punându-l în lucrarea unei vieți de comuniune interpersonală și, mai ales, teandrică, aceasta în ciuda unui individualism mereu șovăielnic în fața suferinței și a încercărilor vieții. „Nu este vorba aici de fanatism ideologic, nici de credința în ideile care vizează îmbunătățirea vieții comune. Ci e vorba de realizarea concretă a unui mod de existență aflat la antipozi față de supraviețuirea individuală, și care își are Modelul istoric în Crucea lui Hristos.”²⁴

Motivația asumării suferinței nedrepte, pentru un mărturisitor, este întotdeauna hristologică, nu ține seama de factorii sociali, de pildă, pentru că martirul nu este un lider politic, sau aspect juridic prin care jertfa sa ar fi schimbul unei satisfacții umane ori divine, ci are numai caracter asceticomistic și comunitar-liturgic.

În societatea de azi, nu mai este nevoie de un martiraj sângeros, comunitatea credincioșilor nici nu ar mai fi în stare să-l împlinească, ci de unul fără de sânge: chemarea universală a tuturor credincioșilor de a mărturisi lumii cu gura și cu faptele lor Adevărul plenar aflat în Biserică. Această mucenicie este regula de viață a Bisericii lui Hristos în Duhul Său Cel Sfânt, este granița roșie dintre harul Bisericii și păcatele lumii, la urma urmei, modul firesc de viață al credincioșilor din Biserică prezentat lumii

ca dar purgativ. „Toți credincioșii au în față eventualitatea comună și continuă a *martiriului*, care acordă viața la ultima și cea mai dură confirmare a adevărului mântuirii. Martirajul este prin excelență regula vieții Bisericii, mărturia efectivă și manifestarea *modului de existență* care deosebește de *viața lumii, noua creație* a creștinilor.”²⁵

În planul misionar, credinciosul este chemat zilnic, pur și simplu, să confirme cu propria-i viață, oglindită în faptele bune, adevărul soteriologic. Este chemare, confirmare și efort continuu de a converti, perpetuu și radical, o atitudine pur omenească de dragul lui *imitatio Christi*, de dragul sacrificării vieții păcătoase printr-o viață ascetică autentică trăită în comuniune cu Dumnezeu Sfânta Treime și care descoperă întreaga valoare a Adevărului, angajând prin aceasta întreaga ființă într-un risc²⁶, sau omagiu, absolut acordat valorii adevărului veșnic.

4. Suferința cosmosului prin păcatul adamic și bucuria odihnirii lui în Hristos

Reconstrucția Cosmosului se realiza-ză prin întruparea Fiului lui Dumnezeu. Suferința păcatului adamic, pătruns până în structura cea mai delicată a materiei, se vede neputincioasă în fața hristomorfizării de către Dumnezeu-Om. Omul și-a dorit să fie Dumnezeu în rai și a descompus toate ale Sale, însă prin Hristos lumea se oferă ca dar, ca *ale Sale dintru ale Sale* spre o unitate haptică în nestrăciune.

Înainte de Hristos, credința oamenilor răzbătea din privirea și contemplarea lucrurilor din creația plină de păcat și suferință. Omul era însetat de cunoștința de Dumnezeu, și uneori această credință striga prin lucrurile zidite de Creator. Înainte de păcat nu exista suferința lumii iraționale, revelația naturală era nefalsificată, iar omul putea dialoga deplin cu Dumnezeu numai prin intermediul naturii sofianizate nefiind nevoie de o revelație supranaturală a scripturilor sfinte. „Ar fi trebuit să n-avem nevoie de ajutorul Sfințelor Scripturi, ci să avem o viață atât de curată încât harul Duhului să fi ținut locul Scripturilor în suflurile noastre.”²⁷

Prin Întrupare, Dumnezeu-Omul învinge suferința și unește tainic necreatul cu creația, aduce lumină, ordine și pace lăuntrică tuturor creaturilor scandalizate de păcat. El este Lumina acestei lumi create, și dacă lumina este frumoasă, cu mult mai mult Soarele dreptății, pricinuitoarea acesteia. Prin lumina Sa, creaturile încep să se odihnească de neliniștea suferinței și a urmărilor stricăciunii, se ridică deasupra propriilor entități căutând mai departe scopul pentru care au fost aduse la existență. Idolii antichității, materia acestora, se vedeau desăvârșiți prin imanența suferindă și proprie crezând că plăcerea materială este scopul în sine a lumii zidite, în realitate era o viziune ciclică ce încheia plăcerea cu suferința, iar suferința cu plăcerea. Venit în ale sale (In. 1, 11), Hristos învinge ciclicitatea durerii și a plăcerii, dezrobește natura materială de suferință și o împodobește cu har strălucitor.

Substituirea suferinței cu bucuria creației, a tulburării pătimașe cu odihnirea tuturor în Hristos, e marcată de simbolismul Crucii, ca punct de reper central pentru întregul Univers. Prin ea, Mântuitorul a umplut toată lumea de odihnă și pace. Prin ea s-a generat lumii izvorul unor noi legi ale harului ridicând creația deasupra forțelor iraționale ale unei naturii robite de păcat, deasupra unor legi implacabile și pur imanente. Suferința în creație apare atunci când sunt puse, în mod contradictoriu, forțe robite și alimentate de furia păcatelor care-și au scopul în autodeificarea materiei create. Și cu toate acestea *Răul nu a fost de la început*²⁸, deși a supus lumea rațională și irațională, deși „toate cele create au fost făcute astfel ca să le cunoască și să le înțeleagă omul. Toate au o raționalitate, sau sunt sensuri încorporate, pentru ca să le cunoască și înțeleagă omul, cel făcut după chipul Logosului dumnezeiesc, care și El le cunoaște și le înțelege și le-a dat o raționalitate pe măsura înțelegerii omenești. Atât raționalitatea lor, cât și subiectul rațional uman, pentru care sunt făcute, sau în legătură cu care sunt făcute au o bază în raționalitatea transcendentă a Logosului

dumnezeiesc. Într-un fel omul e făcut să cunoască să cunoască prin ele pe Cuyântul creator și să poarte un dialog cu El.”²⁹ Un dialog al suferinței este imposibil. Prin Hristos și iraționalul își găsește alinarea ca odihnire sabatică a zilei a opta.

Raționalitatea lumii, întipărită creației de Rațiunea Tatălui, este dovada palpabilă a atitudinii binevoitoare a lui Dumnezeu față de suferința creației, o șansă de vindecare. Omul este ființă rațională și are, prin rațiune, o putere de a se opune, refuza și chiar anihila orice formă de suferință umană care se revarsă și asupra firii iraționale din dorința de a subjugă și exploata în chip distructiv, ceea ce duce la marile crize ecologice ale mileniului nostru. Dumnezeu, prin Biserică, a lăsat în mâna subiectului rațional uman toată convingerea că raționalitatea lumii revelează raționalitatea lui Dumnezeu ca antidot al iraționalității generatoare de suferință. Prin rațiunile lucrurilor create Dumnezeu devine străveziu și lumii, în general, și tuturor oamenilor din lume. Puterea minții raționale poate străbate cerurile, poate aplană conflicte și stinge focul suferințelor de tot felul, poate atinge și cele spirituale – sufletele oamenilor și duhurile cerești – așa cum simțurile pot atinge, ordona, sfinți și cele din lumea fizică, materială, odihnindu-L pe Dumnezeu în sinea lor. Iar, în mintea celor răi s-au despărțit cele sensibile de cele inteligibile și au început să se privească doar separat, pentru ei înșiși, ca expresie a egoismului lor, și „privindu-se pe ei înșiși și cunoscându-și trupul și celelalte lucruri sensibile și lăsându-se amăgiți de ele, au căzut în poftele lor, alegând cele ale lor în locul contemplării lui Dumnezeu. Și petrecând în acestea și nevrând să se despartă de cele mai apropiate, s-au închis în plăcerile trupului sufletul lor **tulburat și tăvălit** în toate poftele. Așa, au uitat cu desăvârșire de puterea lor dată de la început de Dumnezeu.”³⁰

Căderea omului în păcatul originar a determinat privirea să-și schimbe traiectoria: de la contemplarea lui Dumnezeu, la contemplarea propriei ființe create, ceea ce

a dus la autonomizarea antropologică, la un umanism lipsit de Dumnezeu, la ateism, în ultimul rând, la substituirea Creatorului cu creatura dispusă să facă totul ce-i stă în putință pentru a fi total independentă și propriul său dumnezeu. „Dar s-au cunoscut pe ei goi nu atât de haine, ci că s-au făcut goi de vederea celor dumnezeiești și și-au mutat cugetarea spre cele contrare, născându-se în ei.”³¹ Căderea edenică a intensificat la maxim preocuparea omului spre cele materiale, spre componentele văzute ale creației. Această poftă, ca ispită adusă omului în rai, a dus la goliciunea rușinoasă, suferind cele ale trupului în raport cu facultățile spirituale pe care harul lui Dumnezeu, înainte de cădere, le ținea într-o armonie mereu perfectibilă. Iar, cele ale lumii exterioare erau de acum privite cu alți ochi și cugetarea la cele materiale se intensifică generând durere, suferință și chin.

Suferința în lumea materială se datorează despărțirii omului de contemplarea celor inteligibile și raționale, dar și inversarea analizei axiologice. Păcatul devine un *bine adevărat*, iar omul în lume devine veșnicul suferind. Gândul omului la cele ce nu sunt, sau pe care încă nu le-a dobândit dorindu-le cu orice preț, prefăce forțele sale naturale și spirituale într-o **neliniște furioasă în suferință** folosindu-se rău de aceste daruri primite prin creație, cât și de libertatea robită de poftele născocite. „E ca și când cineva slăbit la minte ar cere o sulită și ar folosi-o împotriva celor pe care-i întâlnește, șocotind că aceasta este o faptă înțeleaptă.”³²

Suferința creației scoate în evidență tendința de autodeificare a naturii iraționale. Ridicarea omului asupra omului, cu scopul de a robi natura irațională, este cea mai mare minciună ontologică, pentru că omul oricât de mult s-ar impune în fața naturii și a semenilor săi, o face, de cele mai multe, ori prin forță și uită că este muritor, deci creat. *Luați jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre* (Mt. 11, 29), spune Mântuitorul Hristos. Orice refuz de a intra,

prin virtutea blândeții, în comuniune cu Dumnezeu, cu semenii și cu natura creată aduce numai un sentiment de independență naturală și existențială în sens idolatru. „Specificitatea personală se epuizează între limitele naturii, din moment ce ea nu mai este decât o independență individuală care se confruntă cu celelalte independențe individuale ce fragmentează această natură. Natura este fragmentată în voințe individuale parțiale care exprimă necesitatea și efortul pe care îl face existența individuală ca să supraviețuiască în chip de independență naturală. Existența devine totuna cu necesitatea instinctivă, naturală, a supraviețuirii autonome. Nevoile naturale ale existenței individuale (hrana, perpetuarea, instinctul de conservare) devin operă proprie, domină și sfârșesc prin a se preschimba în *pasuni*, în cauze de suferință, de dureri extreme, și până la urmă de moarte.”³³

Suferința creației este o cădere perpetuă a firii iraționale, o fragmentare succesivă și aproape nelimitată a acesteia. Răul pătrunde ontologic cosmosul, îl străbate în toate adâncurile lui. Omul este chemat, prin Biserică, să devină preotul, cel care-l sfințește și-l odihnește, prin har, în lucrarea Prea Sfintei Treimi. În raport cu lumea, societatea seculară își canalizează ochiul mai mult spre ambițiile sale exclusiv materiale, spre pofte; sufletul părăsește /refuză privirea celor bune și mișcându-se spre cele rele³⁴ își mișcă libertatea spre rău și nu spre bine. În sine, nu această mișcare este păcat.

Concluzii

Prin Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Întrupat, întreaga fire creată, rațională și nerațională, învinge suferința prin asumarea ei și se naște spre o viață nouă în har.

Sub aspectul mărturiei misionare, singura dintre spiritualitățile creștine, spiritualitatea ortodoxă este cea care îndeamnă omul contemporan spre asumarea tuturor suferințelor nedrepte cauzate de păcat și de urmările acestuia, cu scopul de a le învinge, conștientă că nimic nu poate fi

biruit fără a fi, mai întâi, asumat.

rămâne fundamentul ordinii și vindecării ei.

De neocolit, suferințele societății contemporane nu-l pot determina pe credinciosul creștin să renunțe la lupta duhovnicească cu acestea, numai așa le devine biruitor prin și în Iisus Hristos, iar societatea, bulversată de atâtea nenorociri, trebuie să-și îndrepte fața spre Cel care

Pr. prof. univ. dr. Mihai Himcinschi
Universitatea
„1 Decembrie 1918” Alba Iulia
Facultatea de Teologie Ortodoxă

Bibliografie

Sfântul Atanasie cel Mare, *Tratat despre Întruparea Cuvântului*, traducere Dumitru Stăniloae, Colecția „Părinți și Scriitori Bisericești”, vol. 15, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1987;

Idem, Cuvânt împotriva elinilor, traducere Dumitru Stăniloae, București, EIBMBOR, 1987;

Sfântul Nicolae Cabasila, *Viața în Hristos*, traducere Teodor Bodogae, București, EIBMBOR, 2001;

Claude Cornillon, *La place actuelle du sacrement des malades dans les hôpitaux francophones québécois*, Université du Québec à Montréal, 2009;

Geoffrey de Ste. Croix, Michael Whitby and Joseph Streeter, *Christian Persecution, Martyrdom, And Orthodoxy*, Oxford University Press, 2006;

Michel Fromaget, *Naître et mourir, anthropologie spirituelle et accompagnement des mourants*, Paris, Éditions François-Xavier de Guibert, 2007;

Henri de Lubac, *Drama umanismului ateu*, traducere Cornelia Dumitru, București, Editura Humanitas, 2007;

Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omiliile la Matei*, traducere Dumitru Fecioru, București, EIBMBOR, 1994;

Père Justin Popovitch, *Philosophie Orthodoxe de la Vérité. Dogmatique de l'Église Orthodoxe*, traduit du serbe par Jean-Louis Palierne, Tome Deuxième, Paris, Édition La Lumière du Thabor. L'Âge d'Homme, 1992;

Paul-Ludwig Landsberg, *Eseu despre experiența morții. Problema morală a sinuciderii*, București, Editura Humanitas, 2006;

Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Epistole (II)*, traducere Dumitru Stăniloae, P. S. B., vol. 82, București, EIBMBOR, 1990;

Idem, Răspuns către Talasie, „Filocalia românească”, traducere Dumitru Stăniloae, București, Editura Harisma, 1994;

Idem, Cuvânt ascetic, Fil. rom., traducere Dumitru Stăniloae, București, Editura Harisma, 1993;

Costion Nicolescu, *Riscul de a fi ortodox*, București, Editura Sofia, 2002;

Pinckaers, Servais-Théodore Père, *La Spiritualité du martyre... jusqu'au bout de l'amour*, Versailles, Editions Saint-Paul, 2000;

Dumitru Stăniloae, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, 1987;

Idem, Iisus Hristos - sau restaurarea omului, Craiova, Editura Omniscop, 1993;

Idem, nota 340, la Sfântul Chiril al Alexandriei, *Despre Sfânta Treime*, traducere Dumitru Stăniloae, P. S. B., vol. 40, București, EIBMBOR, 1994;

Idem, nota 285, la Sfântul Chiril al Alexandriei, *Despre Sfânta Treime*, traducere Dumitru Stăniloae, P. S. B., vol. 40, București, EIBMBOR, 1994;

Idem, notele 402-404, 409, la Sfântul Chiril al Alexandriei, *Despre Sfânta Treime*, traducere Dumitru Stăniloae, P. S. B., vol. 40, București, EIBMBOR, 1994;

Idem, nota 8, la Sfântul Atanasie cel Mare, *Cuvânt împotriva elinilor*;

Idem, nota 20, la Sfântul Atanasie cel Mare, *Cuvânt împotriva elinilor*;

Christos Yannaras, *Foamea și setea*, traducere Zemaida Luca, București, Editura Anastasia, 2000;

Idem, Libertatea moralei, traducere Mihai Cantuniari, București, Editura Anastasia, 2002.

Note bibliografice

¹ Sfântul Atanasie cel Mare, *Tratat despre Întruparea Cuvântului*, traducere Dumitru Stăniloae, Colecția „Părinți și Scriitori Bisericești” (în continuare, P. S. B.), vol. 15, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române (în continuare, EIBMBOR), 1987, p. 104.

² „În suferința generală este inclusă, în primul rând, suferința care vine din trup, și este cu siguranță cea pe care o cunosc cel mai bine cei ce se ocupă în îngrijirea paliativă. Apoi, există este suferința psihologică, care se învârtă în jurul propriei imagini și a autosuficienței. Această suferință psihologică, sau morală, este alimentată de multe temeri: teama de moarte, frica de a pierde controlul asupra vieții, frica de ceea ce se va întâmpla cu propria familie (după moarte), frica de izolare și singurătate, teama de necunoscut și cel mai important, teama de regret, teama de a descoperi că viața nu a avut nici un sens”, Claude Cornillon, *La place actuelle du sacrement des malades dans les hôpitaux francophones québécois*, Université du Québec à Montréal, 2009, p. 50.

³ Dumitru Stăniloae, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, 1987, p. 22.

⁴ Pére Justin Popovitch, *Philosophie Orthodoxe de la Vérité. Dogmatique de l'Église Orthodoxe*, traduit du serbe par Jean-Louis Paliérne, Tome Deuxième, Paris, Édition La Lumière du Thabor. L'Âge d'Homme, 1992, p. 13.

⁵ Pe larg, Henri de Lubac, *Drama umanismului ateu*, București, traducere Cornelia Dumitru, Editura Humanitas, 2007, 312 pagini.

⁶ Dumitru Stăniloae, *nota 285*, la Sfântul Chiril al Alexandriei, *Despre Sfânta Treime*, traducere Dumitru Stăniloae, P. S. B., vol. 40, București, EIBMBOR, 1994, p. 198.

⁷ Este și cazul recent al genocidului infantil din Norvegia, insula Utoeya, autor naționalistul extremist/fascist **Anders Behring Breivik**, care a curmat cu sânge rece 77 de vieți omenești.

⁸ Christos Yannaras, *Foamea și setea*, traducere de Zemaida Luca, București, Editura Anastasia, 2000, 117 pagini.

⁹ Dumitru Stăniloae, *nota 340*, la Sfântul Chiril al Alexandriei, *Despre Sfânta Treime*, traducere Dumitru Stăniloae, P. S. B., vol. 40, București, EIBMBOR, 1994, p. 234.

¹⁰ „Când omul pierde această generozitate, fața lui se întunecă, sau se urâtește. Chipul este identificat și aici cu sfințenia, care îi vine omului de la Dumnezeu prin Duhul Sfânt. În calitatea omului: «după chipul lui Dumnezeu» este numită toată Treimea. Omul primește în sine amprenta Fiului lui Dumnezeu Cel întrupat, care este pecetea Tatălui, iar această calitate și-o însușește omul primind pe Duhul Sfânt. Simțindu-ne împreună cu Fiul (ca frați ai Lui) fii ai Tatălui, imităm chipul Tatălui pe care-l are Fiul. Sau ne simțim copii ai Tatălui și frați ai Fiului. Dar această simțire ne devine proprie primind pe Duhul de la Fiul. Trăim prin Duhul pe Fiul, dar împreună cu Fiul ne simțim și noi fii ai Tatălui. În «după chipul nostru» trăim Treimea întreagă: simțim legătura cu toate cele trei Persoane simțim iubirea între Ele, ca o iubire comună a Lor față de noi. Dumnezeu în Treime este atent la noi, este în noi. Iubirea între cele trei Persoane ne unește pe noi cu toate Trei, ca să trăim și noi iubirea între noi, oamenii. Căci în fiecare este Treimea cu iubirea ce iradiază din fiecare. Expresia «omul este după chipul lui Dumnezeu» nu înseamnă că Fiul este «chipul» Tatălui și apoi omul după chipul Chipului. Ci unit cu Fiul întrupat se face și omul «chip» ca și Fiul, dar nu prin ființă, ci prin har. Căci se face, și omul «fiu» al Tatălui ca și Fiul, Cel care e făcut frate. Dar nu prin ființă, ci prin har, deci fără să înceteze a fi și creat de Dumnezeu, când e născut prin Duhul, sau primește Duhul Fiului cum Îl are și Fiul lui Dumnezeu cel întrupat. Pentru că Duhul desăvârșește calitatea de fiu a Fiului față de Tatăl, produce și în noi această calitate. De aceea, Tatăl nu e numit în calitatea de purcezător al Duhului decât tot Tată”, Dumitru Stăniloae, *notele 402-404, 409*, la Sfântul Chiril al Alexandriei, *Despre Sfânta Treime*, traducere Dumitru Stăniloae, P. S. B., vol. 40, București, EIBMBOR, 1994, p. 234.

¹¹ Sfântul Atanasie cel Mare, *Tratat despre Întruparea Cuvântului*, trad. Dumitru Stăniloae, P. S. B., vol. 15, București, EIBMBOR, 1987, p. 98-99.

¹² Michel Fromaget, *Naître et mourir, anthropologie spirituelle et accompagnement des mourants*, Paris, Éditions François-Xavier de

Guibert, 2007, p. 43.

¹³ Dumitru Stăniloae, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, 1987, p. 26.

¹⁴ Pe larg, Paul-Ludwig Landsberg, *Eseu despre experiența morții. Problema morală a sinuciderii*, București, Editura Humanitas, 2006.

¹⁵ Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Epistole (11)*, traducere Dumitru Stăniloae, P. S. B., vol. 82, București, EIBMBOR, 1990, p. 61.

¹⁶ *Ibidem*, p. 63.

¹⁷ Dumitru Stăniloae, *Iisus Hristos - sau restaurarea omului*, Craiova, Editura Omniscop, 1993, p. 276.

¹⁸ Sfântul Nicolae Cabasila, *Viața în Hristos*, traducere Teodor Bodogae, București, EIBMBOR, 2001, 246 pagini.

¹⁹ Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Răspuns către Talasie*, „Filocalia românească” (în continuare, Fil. rom.), traducere Dumitru Stăniloae, București, Editura Harisma, 1994, p. 344.

²⁰ Pinckaers, Servais-Théodore Père, *La Spiritualité du martyre... jusqu'au bout de l'amour*, Versailles, Editions Saint-Paul, 2000.

²¹ *Idem*, *Cuvânt ascetic*, Fil. rom., traducere Dumitru Stăniloae, București, Editura Harisma, 1993, p. 30.

²² *Idem*, *Epistole (2)*, p. 36.

²³ Geoffrey de Ste. Croix, Michael Whitby and Joseph Streeter, *Christian Persecution, Martyrdom, And Orthodoxy*, Oxford University Press, 2006, 394 pages.

²⁴ Christos Yannaras, *Libertatea moralei*, traducere Mihai Cantuniari, București, Editura Anastasia, 2002, pp. 186-187.

²⁵ *Ibidem*.

²⁶ Pe larg, Costion Nicolescu, *Riscul de a fi ortodox*, București, Editura Sofia, 2002, 331 pagini.

²⁷ Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilii la Matei*, traducere Dumitru Fecioru, EIBMBOR, București 1994, p. 15.

²⁸ Sfântul Atanasie cel Mare, *Cuvânt împotriva elinilor*, traducere Dumitru Stăniloae, București, EIBMBOR, 1987, p. 31.

²⁹ Dumitru Stăniloae, *nota 8*, la Sfântul Atanasie cel Mare, *Cuvânt împotriva elinilor*, p. 31.

³⁰ Sfântul Atanasie cel Mare, *op. cit.*, p. 32.

³¹ *Ibidem*, p. 33.

³² *Ibidem*, p. 34.

³³ Christos Yannaras, *op. cit.*, p. 25.

³⁴ „Propriu-zis chipurile rele însele nu pot fi fără un suport în cele ce sunt, deci în cele bune. Ele strâmbă realitățile existente și deci bune. Chipul rău este inconsistent, pentru că orice realitate tinde spre sine să revină la forma ei firească, creată și susținută de rațiunea ei din Dumnezeu și să se dezvolte în această direcție. Chipul rău nu se menține decât prin stăruirea libertății în a orienta ființa spre o gândire opusă lui Dumnezeu și binelui. Răul are baza nu în ființă, ci într-o imaginație produsă de o libertate rău folosită. Iar libertatea rău folosită are pe de o parte baza în ființă, dar pe de alta, această rea folosire nu are baza în ființă. Aici e tendința ei spre nimicul din care a fost creat omul. Libertatea nu se reazemă numai pe nimic cum zice Berdiaev, dar poate tinde spre nimic, însă având existență și având un suport în ființă și lucrând cu cele ce sunt, își poate da iluzia că susține ființa”, Dumitru Stăniloae, *nota 20*, la Sfântul Atanasie cel Mare, *Cuvânt împotriva elinilor*.

Grija pentru cei în nevoi - ÎN PRACTICĂ

Nu ne-am îndepărtat prea mult de anul 2023 când, printre alte multe lucruri împlinite cu ajutorul lui Dumnezeu, la propunerea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române s-a dezbătut un subiect sensibil: *"Anul omagial al pastorației persoanelor în vârstă..."*. Mă gândesc că Sf. Sinod a ales această temă constatând, în contemporaneitate, condiția oamenilor în vârstă atât la nivel național, dar și în Diaspora unde trăiesc un număr considerabil de români. Personal am fost mișcat sufletește de această umanitară acțiune a Bisericii Mame deoarece, acum 42 de ani când am venit în America, situația multor bătrâni a fost unul din șocurile mele din lumea occidentală.

Nu mai puțin importantă a fost și tema anului 2024, lansată de Sf. Sinod: *Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor și Anul comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți*, subiect care poate fi socotit o continuare a temei anului 2023 - pastorația persoanelor vârstnice, având în vedere că înaintarea în vârstă, de cele mai multe ori, este însoțită de probleme de sănătate trupească și tristețe sufletească.

Șocul de care vorbeam mai sus l-a determinat întâlnirea, la tot pasul, prin locurile din America a caselor de bătrâni (Nursing Homes). În Programul de Studii de la Colegiul unde aveam bursa și apoi în programul de Masterat era inclusă și vizitarea binecunoscutelor Nursing Homes și a bolnavilor în spitale, unde, vrând nevrând, m-am izbit de starea singurătății și a depresiei întipărită pe fețele multor rezidenți. Puși acolo de familiarii lor, o bună parte erau vizitați "oficial" și, din când în când, de cei apropiați.

Nu pot lăsa deoparte însă și "șocul" de

atunci prin descoperirea condițiilor superioare de tratament și îngrijire, inclusiv poziția Capelanului în spitalele din America, comparându-le cu cele din Țara noastră, la aceea dată, anul 1982.

Revin însă la idea care m-a îndemnat, "post festum", să încerc aprofundarea acestui lucru: îngrijirea persoanelor în vârstă, din **perspectiva trecerii de la teorie la practică**. Calea cea mai bună, după cele discutate la nivel de conferințe, în revistele de specialitate ori prin Internet, și care ar putea fi urmată practic chiar sub ochii noștri, este să așternem câteva din exemplele deja făcute cunoscut sau experiențele personale care se pot aplica astăzi pentru o altă stare de viață a celor cu plete albite și care se sprijină pe un toiaș pentru a se muta de pe un scaun pe altul.

Mă gândesc la câteva!

Veneam în 1982 din România unde am crescut în tradiția familiei sănătoase, fără griji mari în privința protecției în copilărie și a respectului față de bătrânii casei. Sentimentul iubirii bunicilor mei, în poala cărora am crescut și, mai târziu, îngrijirea atentă din partea părinților mei pentru moșu și buna, ajunși la starea neputințelor vârstei înaintate, dădea o stare de pace și liniște și dintr-o parte și din alta. Părea că nici nu se putea trăi unul fără altul, era un lucru firesc! Dar, din nefericire, se pare că și Acasă la noi, în vremurile de astăzi, această atmosferă de viață sănătoasă, sfântă și în același timp practică, a luat o întorsătură dureroasă, am zice după modelul occidental. Și acolo a intrat dezmațul și separarea generațiilor așa cum a fost șocul meu când am venit în America.

Mai poate fi de folos subiectului acestuia și ce am mai descoperit când înălțai

Păstori sufletești ce alcătuiesc Sinodul Bisericii noastre, care, pe lângă multitudinea realizărilor în scop umanitar, educațional, asistență socială, etc., au băgat de seamă că ar fi necesar să-și orienteze atenția și către "bătrânii țării" căci, așa cum afirma Preafericitul Daniel: *"din nefericire, astăzi, sunt foarte mulți bătrâni care trăiesc în însingurare, în izolare de comunitate, simțindu-se cumva inutili și traumatizați de propria îmbătrânire"* (Almanah Credința 2023, p. 6). Reoferindu-se la această stare de lucruri și Înaltpreasfințitul Mitropolit Nicolae afirma: *"se cuvine să încercăm să înțelegem locul credincioșilor vârstnici în comunitățile noastre și cum putem să ne împlinim misiunea față de ei"* (Almanah Credința 2023, p. 9).

Din experiența de fiecare zi știm că înfățișarea la un doctor nu rămâne doar cu consultația, ci doctorul îți pune în mână și o prescripție și care trebuie folosită pentru reușita tratamentului. Tot așa cred că trebuie privită și practica îngrijirii vârstnicilor, destui de mulți în jurul nostru, adică un program clar pentru administrarea unei asistențe duhovnicești cuvenite.

Am găsit în acest sens o afirmație deosebit de potrivită subiectului nostru: *"nu uita, numai câtorva oameni le pasă cu adevărat. Restul sunt doar curioși. Fă ce poți cu ceea ce ai, acolo unde ești! Fi fericit! Niciodată nu știi cât timp ți-a mai rămas"* (Hrisostom Filipescu, *Scrisori terapeutice către tine*, p. 9).

Așa este! Nu știm cât timp oferă Dumnezeu omului ieșirea la *"lucrarea sa până seara"*, cum ne învață și prorocul David. Așa că mă gândesc la multe exemple pe care eu le-am admirat în desfășurarea lor, dea lungul vieții, dar mai cu seamă în creșterea mea cu anii și cu experiența de viață. Pe lângă cele povestite mai înainte îmi amintesc, de exemplu, cum imediat, după anul 1989, anul descătușării vieții românilor din chingile ateismului comunist, am văzut concret ieșirea în lumea suferinzilor a păstorilor sufletești din Biserica noastră de acasă. L-am văzut în multe reportaje pe Patriarhul de pie memorie,

Teoctist, adeseori mergând la Casele de bătrâni și având Prânzul cu aceștia. Arăta Mass-media românească și prezența sa în spitale, mângâind pe cei în suferință. Nu mai puțin vedem preocuparea Preafericitului Daniel de soarta vârstnicilor prin împânzirea în toate Eparhiile Ortodoxe românești a căminelor de îngrijire, a centrelor medicale și de asistență socială, și în diferite ocazii vizitându-i, el și alți Ierarhi, pe cei internați acolo. Toate aceste instituții de sub ocrotirea Bisericii sunt înzestrate cu personal dedicat asistenței medicale, îngrijind din sentiment de dragoste și atenție sensibilă pe cei instituționalizați în acele locașuri de îngrijire. Mai nou Voluntarii de la Paraclisul Catedralei Naționale/Mântuirii Neamului, oferă hrană și asistență medicală, doctori și asistenți medicali voluntari, parohiilor sărace din diverse localități.

Aș însera aici și grija Patriarhiei Române pentru asistența religioasă în spitale, extinsă apoi și în penitenciare și armată. S-a întâmplat imediat după 1989, sub Patriarhul Teoctist, când președintele de atunci al Americii, George Bush-senior, a chemat în ajutor pentru România două prestigioase instituții: Baylor University/Medical Center din Texas și bine-cunoscuta companie "Humana", să asiste medical România. În câteva Centre medicale de la noi din țară au fost trimise grupe de medici, asistente medicale, serviciu social și în același timp tehnologie medicală de ultimă oră pentru a ajuta modernizarea spațiului medical românesc. Au avut loc și schimburi de experiență de cadre medicale care au venit în America. Tot atunci s-a deschis și posibilitatea organizării schimbului de preoți din țară și capelani din America pentru înființarea în spitalele din România a poziției de Capelan/preoți de caritate. Spre marea mea bucurie de a fi cu ceva de folos Țării mele, am fost recrutat să fac parte din grupul de capelani americani în acea acțiune. M-au descoperit, Dumnezeu știe cum, ca fiind capelan cu certificat în Clinical Pastoral Education (CPE) și desfășurând misiunea de preot de caritate/

capelan în spitalele din Cleveland. Așa că în septembrie 2000, am participat la primul Simpozion al capelanilor din România ținut în Palatul Patriarhie sub președinția episcopului vicar patriarhal de atunci, PS Ciprian, astăzi Arhiepiscopul Buzăului. O informație de ultimă oră este că Patriarhia română a îmbogățit lucrarea preoților de caritate alcătuind și publicând *"Molitifelnicul preoților de caritate"*, o carte de cult ajustată pentru îngrijirea pastorală în spitale, o practică aparte în spitale decât în parohiile de mir.

Întorcându-mă cu gândul la începutul pastorației mele în America îmi amintesc de vizitele în parohie a vlădicului Victorin, fie-i memoria binecuvântată, care la fiecare vizită ținea să întâlnească pe vârstnicii și bolnavii parohiei. La rândul meu îmi vine în minte grupul de părinți mai în vârstă decât noi cei mai tineri, din cadrul Arhiepiscopiei, recrutați de Arhiepiscopul Victorin. Amintirile mele vreau să scoată în evidență respectul, dar mult mai mult folosul personal în dialogul meu cu acei părinți venerabili. Ne era de mare folos consultul în diferite domenii pastoral-religioase și în același timp bucuria ce se citea pe fețele și în glasul lor pentru înclinarea noastră spre înțelepciunea lor și încrederea de a aștepta *"cuvânt"* din experiența lor de viață.

La Parohia Bunavestire din metropola Cleveland, pe care am slujit-o 35 de ani, câțiva ani după venirea mea a supraviețuit Emil Ramba, ultimul din cei 7 fondatori ai parohiei (1936). Avea în jur de 90 de ani! Doamne cât se bucura când îl vizitam eu, sau alți membrii ai parohiei pe care i-am îndrumat să-l cerceteze. Unii îl aduceau duminica la biserică. Cineva i-a luat și un interviu! Arhiepiscopul Victorin îl puneă întotdeauna la loc de cinste în anturajul său.

Nu cred că am mărturisit până acum dar personal m-a mângâiat vizita Înalt-preasfințitului Nicolae când am fost internat în spital. Numai trăind astfel de sentimente poți să le împărtășești și altora spre *"luare aminte."*

Din toate aceste lucruri trăite cu mare bucurie socot că se vor putea clădi variate

practici duhovnicești pentru a nu rămâne înmormântate doar în pagini de articol ci a se muta de la înalta ținută academică unde au fost dezbătute, în practici concrete ale pastorației vârstnicilor și neputincioșilor.

Pot fi adăugate aici și experiențele din pastorația noastră a celor de acum vârstnici, pe care le-am aplicat după ce am chibzuit asupra lucrării celei mai folositoare în via în care am fost puși să ostenim. Este bine să știm că singurătatea are multe și variate moduri de exprimare. Îmi amintesc de un bătrânel care, deși avea doi feciori înstăriți, a fost plasat într-un azil de bătrâni/Nursing Home și când l-am vizitat una din spusele destul de dureroase ale sale a fost: *"Părinte eu n-o să mai calc pe iarbă niciodată."*

Și atunci, dacă totuși cugetul ne îndeamnă să ne aplecăm atenția către îngrijirea vârstnicilor și a suferinzilor din spitale, sau unde or fi ei, nu se cade oare să folosim cele mai practice căi cu care ne luminează Tatăl nostru cel din ceruri? Nu de alta, ci pentru că nu numai suferinzii vor dobândii mângâiere, ci și binefăcătorii vor avea parte de răsplată pentru facerea de bine. S-a spus: *"Nu uita că în lume sunt multe locuri frumoase, dar cel mai frumos loc este acolo unde ești așteptat."* Sub această zicere aș pune rezultatele frumoase ale grupului de credincioși, organizat de mine în timpul pastorației la Catedrala Bunavestire, care aduceau mare bucurie celor pe care îi îndrumam să-i viziteze, și nu mai puțin mulțumirea lor că au făcut un lucru bun. La fel lucrau și profesoarele de la Școala duminicală vizitându-i cu copiii, colindându-i, și oferindu-le o floare și diferite ofrande din bugetul lor.

Deci, dezbaterile au fost fructuoase și variate, dar demn de analizat ar fi, cât este de mare distanța de la acel nivel înalt de discuție până la punerea în practică. Avem o zicere hazlie în cultura noastră populară: *"teoria ca teoria, dar practica te omoară."*

Să încercăm să aducem ceva bun și frumos în viața fiecărui om. Să facem tot ce putem și Dumnezeu va face restul!

Părintele Ion Gherman

The Pastoral Care of Sick Children

“Until the time comes, the long-suffering will suffer, and then joy will break forth” (Ecclesiasticus 1:22).

The Holy Synod of the Romanian Orthodox Church, in its working session beginning on February 9, 2023, decided that the year 2024 would be the “Homage Year of the Pastoral Care of the Sick” and the “Commemorative Year of All Holy Unmercenary Healers.”

The activity of the Orthodox Church in alleviating suffering and helping the sick is expressed both through the administration of the Holy Sacraments related to the healing of the soul and body of Christians and through the organization of medical projects and institutions.

Man: The Image of God and the Mark of Ancient Sin – The Cause of Sickness and Suffering

“The image of God” in man has two parts: the active part—the human soul, endowed with moral conscience, reason, feeling, and will, reflected in the moral freedom of choice in life; and the passive part—the human body, seen by the Holy Fathers as “the instrument of manifestation of the human soul.”

The Divine Search Through Suffering Is a Divine Gift

Even though both illness and healing originate in the soul and then affect the body, the Church’s therapeutic action is oriented toward the whole person and underscores the subordination of the body to the soul, because “the soul is to the body what God is to the soul.”¹

Suffering and Its Meaning in Our Lives

“Suffering gives you the opportunity to know yourself so that you can overcome yourself, which is a great victory.” It is not a punishment from God but is often the result of the sinful way we live. As far as God is concerned, it is a proof of His infinite love for us and His concern for our salvation. “It would make people’s spiritual lives much easier,” observed Fr. Arsenie, “if they knew how much God loves them.” “Nothing has helped me more in life than suffering.” (Fr. Arsenie Papacioc)

The lack of communication with Christ is reflected in the lack of communication with our neighbors, children, and parents. Nowadays, acute suffering manifests itself especially among adolescents and young people who do not know how to express their pain. Even though they lead a seemingly settled life, they feel unfulfilled, do not enjoy what they have, and cannot find themselves...” (Mother Siluana Vlad).

The priest must see the sick person not as an object of Christian mercy but as a brother in whom Christ Himself suffers. That is why the sick person’s condition must be evaluated from a spiritual perspective, for a doctor who treats the patient without caring for his soul is no different from a veterinarian.

The Pediatric Hospital: The Frontline of the Struggle With Christ to Comfort Suffering Children

The priest in hospitals with pediatric patients does not use the technical approach of doctors and psychologists, who follow

the stages of illness and the reactions of young patients to the imminence of death. Instead, he focuses on the entire situation, which includes comforting both the sick children and their families, who are often on the verge of overwhelming despair. The priest must take on the role of a “big brother” or a “friend” who will not betray them, standing by their side to offer reassurance and bring them out of the darkness that has suddenly fallen upon them.

Children, even more than adults, possess the sensitivity and intuition to recognize whether the “Shepherd” who presents himself to them is dedicated and genuine. Because they suffer and die through no fault of their own, we may rightfully say that they are the guardian angels of the family, their prayerful saints, or modern-day martyrs. Many children demonstrate astonishing patience in their struggle with illness, steadfast faith, unconditional love, selflessness, and undisguised joy. The history of the Church includes infants, children, young people, and teenagers who have given their lives as martyrs, excelling in Christian virtues. Among them are Saints Pistis (12 years old), Elpis (10 years old), and Agapis (9 years old), commemorated alongside their mother, Sophia, on September 17; St. Filofteia of Curtea de Argeș Monastery (12 years old) on December 7; St. Chiriachi (16 years old) on July 7; St. Chiric (3 years old) on July 15; St. Marina (15 years old) on July 17; St. Mamant (15 years old) on July 29; St. Matei Brâncoveanu (11 years old) on August 16; and St. Fanurie (19 years old) on August 27.

Participation in the suffering of a sick child’s parents and close relatives is inseparable. The chaplain priest must also be present for them, offering the love and sensitivity demonstrated by the incarnate Word to the widow of Nain (Lk 7:11-17), to Jairus (Lk 8:40-56), and to the father at the foot of Mount Tabor (Lk 9:38-45). Ordinarily, the chaplain will not have the thaumaturgic power to perform miracles (!), but he does have the role of “Comforter,” as

upheld by St. Paul, who teaches that the only true source of comfort is God through Christ and His Spirit: *“Blessed be God, the Father of our Lord Jesus Christ, the Father of mercies and the God of all comfort, who comforts us in all our troubles, so that we may comfort those who are in trouble with the comfort with which we ourselves are comforted by God.”* (2 Cor 1:3-5)

Pastoral ministry is a delicate task in a children’s hospital, just as it is in any hospital or any place where suffering exists. After all, we are all children before God! As you walk through the hospital wards, during hours of treatments, interventions, and visits, you often hear the cries of a child or baby. In that moment, you offer a silent prayer: *“Lord Jesus Christ, Son of God, have mercy on me, a sinner!”* because you do not know what happened during the night watch, whom you will speak with, with whom you will share a moment, or where you will read a prayer.

For infants and children up to the age of seven, pastoral care consists of prayers for health, Holy Communion, and, if they have not yet received it before hospitalization, the Sacrament of Holy Baptism. Equally important is the pastoral care provided to their families. Parents are encouraged to pray for their children as soon as they leave the hospital, to attend the church they belong to, to contact their parish priest for the blessing of their home, and to ensure their children regularly receive the Holy Sacraments. They are also guided in reading the Holy Scriptures and the Lives of the Saints.

With children over seven years of age, there is an opportunity for dialogue and meaningful communication. It is no coincidence that the Savior Christ blesses children and sets them as an example, declaring that we must be like them to enter the Kingdom of God. Children are sincere! Often, parents try to hide faults, mistakes, or sins to present their children’s upbringing in a good light. However, the priest-child dialogue is honest, full of love, and directed toward both physical and, most importantly,

spiritual healing. It is rooted in the words of Holy Scripture and the teachings of the Holy Fathers, where we find divine pedagogy. This dialogue concludes with the Sacrament of Confession and Holy Communion, prayers for health, anointing with oil from the Sacrament of Holy Unction, and, lastly, a small but meaningful gift—a prayer book or icon—which should always be present on the bedside table of a young patient in the hospital.

Christ's exhortation remains valid at every moment of our lives, especially after recovering from illness: "*Behold, you have been made whole; now do no more wrongs.*"

Moral Qualities Specific to Pastoral Charity in Relation to Sick Children

Love – Love for one's neighbor is foundational in pastoral ministry, regardless of the mission field. The priest is called to demonstrate the fulfillment of the Savior's words: "This I command you, that you love one another" (John 15:17).

Empathy – This is the ability to put oneself in the place of the suffering person, to feel what they feel, and to experience what they experience.

Professional Confidence – Priestly ministry portrays a dignified beauty of its own. A priest's reputable theological training will always attract the respect of the medical staff and the patients he guides.

Patience – Priestly ministry requires "angelic virtue," especially when working with children (Matthew 18:10). We can say that just as the angel stands before God in patience and humility of mind, so the priest should listen to the offering of the sick, the suffering or the fearful. St. John Chrysostom praises the priest who guides well because he shows patience.

Gentleness – Effective hospital ministry requires great tolerance and gentleness. Sick children and their parents are not in a state to receive sermons or reproaches about what they did or did not do morally right before the onset of the crisis.

Children with Special Needs

Knowing how to speak to someone in their suffering makes a significant difference. Stand by the parents of children whose personalities are affected by disability, and I'll tell you why—because God loves them the most!

In his book *Including People with Disabilities in Faith Communities*, Erik Carter highlights that "many Christian groups have become aware of their failure to respond to people with disabilities in ways that reflect their call to care, love, and be responsive communities." While it is difficult to determine the exact level of involvement of people with disabilities in churches, various statistics reveal a pressing need for churches to become more active in ministering to families affected by disability.

Below are some statistics from the United States:

According to a study surveying parents of children and teens with disabilities, less than half of those with autism, vision or hearing loss, intellectual disabilities, or multiple disabilities participated in religious activities in the past year.

When 200 parents of teens with autism were asked about their children's attendance at religious services, less than one-third reported attending weekly, and only 11% participated in social and religious activities.

One-third of children and adults with intellectual disabilities who are in foster care or orphanages rarely attend religious services, while only one-quarter say they attend "sometimes."

In a survey of 91 Christian, Jewish, and Muslim congregations:

71% said they were generally aware of barriers to community inclusion for people with disabilities.

69% said they had not yet begun or were just beginning to make their church family a place of inclusion.

53% said they were in the process of doing so.

Only 28% had explored partnerships with community agencies or organizations that serve people with disabilities.

The Privilege of Serving the Vulnerable

Disability is one way God shows His Church how to become a complete body. Bearing one another's burdens is actually a privilege, a way of developing Christ-likeness in our personal lives and the life of the Church. St. Paul says that if one member suffers, all suffer (1 Corinthians 12:26).

Love your child no matter what. Children are children. Some children we call "normal" are never truly normal. Whether a child has a disability, is gifted, or has behavioral challenges, they must be loved unconditionally. While you may not always like their actions, you must always love them as they are. God will give you the strength to do this.

Through his sacred mission, the Christian Orthodox priest is called, above all, to be a man of his time—meaning, "To right the wrongs of his time through service and sacrifice, not to conform to them or accept them willingly! To promote righteousness, the priest must uphold only that which is moral, good, beautiful, and beneficial to all people, pleasing to God—the author of a Moral Code that allows no misinterpretation."²

Within his parish, the Christian Orthodox confessor must maintain a close bond with God through unceasing prayer, instilling in his parishioners an awareness of their dependence on God, His Love, and His Justice³.

FINAL CONCLUSIONS

On the basis of the Christian faith, love, and mercy towards the suffering person, there must be an approach in a Christian spirit, treating the ill individual by taking into account his integral nature, body and soul, as a creature created by God, in whom Christ Himself is present. The principle requires us to take account of the absolute uniqueness of man, to consider him as a

unique person who cannot be replaced. The way of approaching our neighbor is, on the one hand, to relate to him with tact, compassion, and respect, and on the other hand, because the gestures and words that the Christian faith inspires in us must be an occasion for closeness.

Another principle developed by the Holy Fathers was that the disabled person must be seen as a whole person. Personality is what each person develops in his or her own lifetime, in a unique and sacrosanct way. To consider the sick person as a person means to recognize and respect their illness first, their own psychology, and their particular way of life influenced by their personal history and existence.

We must have a loving relationship with the sick. Love is the first commandment mentioned in the Holy Scripture, and it is the one virtue to which all Christian physicians have been bound from the beginning in caring for the sick, thus following the commandments of Christ and His apostles. Christianity has always considered that the endeavor to alleviate human suffering and heal illnesses is part of our Christian duty to go to 'war' against it, against every form of evil.

The sick need real compassion. It has been said that many sick people suffer because no one listens to them. It is essential for a priest to be at the side of the sick person, to listen to him, to keep his company. The Holy Fathers say that listening to others is a Christian virtue. Both suffering children and their families want to be listened to, to express their problems. They need our words so that they can feel loved, comforted, and strengthened in hope. Listening gives the other person their full reality, recognizes their value, and is a sign of respect.

Through prayer, the suffering person has the power to rise above the suffering, to cleanse himself from his passions, to awaken from the fear of pain, and to acquire the virtuous way of life in relationship with Christ. This requires patience, prayer, faith, and hope—virtues through which a person can strengthen with God's grace. By sharing

in Christ's grace, the person is enlightened, strengthened, and transformed by following Christ "who endured long suffering," as one of the Fathers of the Church says.

In one of the prayers mentioned in the mystery of the Holy Unction, it is said: "If anyone is sick among you, let him call for the priests of the church and let them pray for him, anointing him with oil in the name of the Lord" (James 5:14-15). This Holy Sacrament is addressed both to those who are afflicted by diseases of the soul as well as those of the body, and is intended to heal through the love and mercy of God, asking Him to heal the sick person, to alleviate his suffering, to heal and strengthen him in body, and not least of all, for the forgiveness of sins, the strengthening of the soul, sanctification, and the anointing of the whole being and life in Christ.

I have mentioned these aspects because Christian therapy is based on the grace of communion with the life of the Most Blessed Trinity, a grace that the person can acquire in the Church through the intercession of the Holy Mysteries. This therapy, which is realized through a permanent process of transformation, has the aim of returning the natural goal of the human being from the passions of his being to the alienation from God and the appropriation of His powers of being.

In conclusion, we can say that spiritual therapy is a divine-human health in which the will of the person is an element of the synergy through which this healing is accomplished. The value of faith-healing has another norm, namely that in the Person of the Incarnate Word, Jesus Christ; and this

can only be received if the person truly desires to return to God.

A central figure of the social and public life in Romania, the presence of the Orthodox Christian Priest - Confessor in the most diverse socio-cultural environments: parish, school, army, hospital, monastery, online environment, implies the awareness of the affirmation of his personality and the full Mission: Sacramental, teaching, and pastoral services that he carries out, as a continuation of the activity of the Savior Jesus Christ, the Holy Apostles, and the Holy Fathers.

Following the Christic model, the priest has a very important work to do in alleviating suffering and preventing the despair of the suffering. It is not enough for the priest to offer pertinent answers to the question of suffering raised by his faithful, but he must implicate himself directly, personally, actively, and dynamically in combating and alleviating suffering and in raising the morale of the suffering, as well as in transforming despair into hope. Alleviating the suffering of the sick, the poor, and the lonely is the Apotheosis of Love of God and Love of neighbor in need, sickness, and suffering.

Following the Merciful Good Samaritan, who is our Savior Jesus Christ, the Priest - Confessor, as an Orthodox Christian, through the Church, carries out his activity through Social, Charitable, Medical, and Pastoral Psychology.

Fr. Bogdan Cojoleancă

Notes

¹ <https://ortodox.md/taina-sfantului-maslu-transfigurare-taumaturgica-a-suferintei/>

² - citat reproduș apud Antonie Plămădeală - Preotul în Biserică, în lume, acasă. Editura Mitropoliei Ardealului, Ediția I, Sibiu, 1996, pag.66 - 67.

³ - idee reprodușă apud Ibidem pag. 99

Christ as Heavenly High Priest and Lord of Hosts in the Early Paschal Liturgical Documents

It is an obvious matter that the Pascha is first and foremost a liturgical moment. The liturgy in itself as a service performed in the Church, which is the new Temple, becomes a ritual performed within the sacred abode of divinity and in front of God. Early Paschal theology envisioned Christ as the High Priest of heaven, like the Epistle to the Hebrews, and the Easter Liturgy as a moment in which Christians were initiated in the true mysteries of God and began to imitate His priestly qualities.

The article illustrates as well that the meaning of the human presence within the sanctuary was not that of a simple prayer (even a festive one) but to generate a moment in which liturgical gestures evolve into a genuine mechanism of salvation. Such a mechanism was supposed to lead to salvation not through its own tools, but rather by attempting to prompt God's gracious condescension and salvific agency. The community considered salvation coming through liturgical acts and desired to be, or conceived itself to be, serving together with the angels. Likewise, another version of this idea was that the community intended to gain priestly functions and become worthy to serve in front of the divine throne. These ideas will be explored below by examining the texts of Melito of Sardis, Pseudo-Hippolytus, and Origen of Alexandria.

1. Pascha – The Heavens Are Open and the Divine Glory Illumines the World

I would begin this investigation with the argument that the earliest Christian paschal documents of Asia Minor testify to the expectation of the divine glory at the time of the Paschal feast. The main

rationale for this expectation consists in the salvific function of the divine glory (*doxa* in Greek and *kabod* in Hebrew), while the feast of Easter becomes the privileged time when the heaven is open and its glory descends and becomes manifest.

These materials imply, therefore, a mystical angle, in which they reflect an experience of the divine that engages an entire community, not simply an individual. Pascha was therefore a community-centered, and not individual, form of mysticism. This form is one in which the liturgical celebration consisted in several prescribed steps preparing a real mystical experience.

Appropriating the New Testament identification of Jesus Christ with the divine *doxa*, Christian Paschal theology will develop it as one of its innermost tenets. Melito and Pseudo-Hippolytus associate the festival of Pascha with the descent of the heavenly Christ as glory. Melito, for instance, writes:

[T]he temple below was precious, but it is worthless now because of the Christ above. The Jerusalem below was precious, but it is worthless now because of the Jerusalem above For it is not in one place (*topos*) nor in a little plot that the glory (*doxa*) of God is established, but on all the ends of the inhabited earth his bounty overflows, and there the almighty God has made his dwelling through Christ Jesus.¹

This passage recalls the text of Revelation 21, which records a vision of the heavenly Jerusalem descending to earth. Melito's distinct approach consists in the fact that Christ's divine descent as glory is not temporally situated at the end of time, but in a well-specified present moment, "now" (*nun* – emphatically repeated in the

previous verses), which may refer either to the paschal time when the homilist performs his oration, or to the era following Christ's Incarnation. The divine *doxa*, usually represented as sitting on the heavenly throne, appears in the homily as indwelling the entire earth and overflowing beyond earth's boundaries. Melito articulates his discourse on Pascha in terms and images related to Christ's manifestation in history: first within the events of the Old Testament (the types), and then in terms and images related to Christ's Incarnation and historical acts (the antitypes):

It is he who, coming from heaven to the earth because of the suffering one, and clothing himself in that same one through a virgin's womb, and coming forth a man, accepted the passions of the suffering one through the body which was able to suffer, and dissolved the passions of the flesh; and by the Spirit which could not die he killed death the killer of men.²

In a different passage, Melito projects the ideas of light and salvation on the Paschal event:

It is he that delivered us from slavery to liberty, from darkness to light, from death to life, from tyranny to eternal royalty, and made us a new priesthood and an eternal people personal to him. He is the Pascha of our salvation.³

The second document, *In sanctum Pascha*, begins with the following words:

Now is it the time when the blessed light of Christ sheds its rays; the pure rays (fwsth=rej) of the pure Spirit rise and the heavenly treasures of divine glory (*doxa*) are opened up. Night's darkness and obscurity have been swallowed up, and the dense blackness dispersed in this light of day; crabbed death has been totally eclipsed. Life has been extended to every creature and all things are diffused in brightness (*phos*). The dawn of dawn ascends over the earth and he who was before the morning star and before the other stars, the mighty Christ, immortal and mighty, sheds light brighter than the sun on

the universe.⁴

The passage undeniably confides mysterious information regarding the descent of the divine light at the time of the Paschal celebration. Most likely equating Pascha and Incarnation, the author envisions them as the event of Christ's coming (*epidemia*), which dissolves the border between heaven and earth, and the divine glory, stored in heaven probably from the first day of creation, floods the whole universe:⁵ "the heavenly treasures of the divine glory are opened up."⁶ The light of Jesus' divine glory, which illumines the heavenly Jerusalem in Revelation 21, is now spread over the entire cosmos: "the blessed light of Christ sheds its rays [T]he mighty Christ, immortal and mighty, sheds light brighter than the sun on the universe."⁷

Expressed through glory terminology, the Pascha is an event not much distinct from Christ's Incarnation (better expressed, in Melito's terms, his "coming"). Nevertheless, we have to connect this inaugurated eschatology with the early Christian tradition according to which the Parousia, Jesus' second coming in glory and the presumed end of the world, will take place during a Paschal night. Early Christian communities linked the Easter expectation of the divine *doxa*, or even identified it, with the expectation of the Parousia. For instance, Tertullian affirms that the Parousia will likely occur during the celebration of Pentecost, fifty days after Pascha.⁸ While *Epistula apostolorum* 17 places the same eschatological event between the Festival of Azymes and the Pentecost, the Vatican codex of the *Gospel of the Hebrews* unveils that the final judgment will take place during the eight Paschal days.⁹ In the same line of thought, two of the most significant testimonies regarding the Easter expectation are preserved in Lactantius and Jerome. In his *Divinae institutiones*, written after 313 C.E., Lactantius states that Christians celebrate the Paschal night by a vigil because of the coming (*adventum*) of the king and God.¹⁰ In a similar, although

more obvious way, Jerome affirms in his *Commentary on Matthew* 4.25.6 that, according to a Jewish tradition, Christ will come during the night of Pascha as he also came in ancient Egypt, again, during the night and, following the Angel of Death. According to Jerome, this particular expectation constituted the theological reason for the “apostolic tradition” of not dismissing the community before midnight of the paschal celebration.

2. Paschal Liturgy in Melito of Sardis

The earliest paschal text, Melito’s *Peri Pascha*, presents the author as a mystagogue initiating his audience in the profound mystery of the Logos Christ. In the homiletic discourse of the Paschal night, the bishop of Sardis attempts to lead his congregation to discover the mysterious manifestation of the Logos from the ancient history of Israel to his new economy of passion and resurrection. Melito portrays the Logos Christ as a sacrificial victim. This follows the already manifested notion of the Logos manifested in history in all those who have suffered; namely, Abel, Isaac, Joseph, Moses, David, and the prophets.¹¹

The mystery of the Logos’ sacrificial manifestation within history is accomplished through his coming to earth. At this moment, the Logos dresses in the garments of “the suffering one,” an expression denoting humanity, in order to become the appropriate sacrifice able to save in this way the initiated ones, and raise them to the heights of heaven.¹² Reflecting on this act, Melito calls upon all the peoples of the world to the mysterious encounter with Christ the Pascha, the sacrificed king from heaven, in order to receive from him and in him remission of sins, salvation, life, resurrection, and light:

Therefore, come, all families of men, you who have been befouled with sins, and receive forgiveness for your sins. I am your forgiveness, I am the Passover of your salvation, I am the lamb which was sacrificed for you, I am your ransom, I am your light, I am your saviour, I am your resurrection, I

am your king, I am leading you up to the heights of heaven, I will show you the eternal Father, I will raise you up by my right hand.¹³

It is also supposed that humanity will recover, at the eschaton, the spoiled image of God (*PP* 56). In addition to this, Melito conceives salvation in liturgical terms. For example, in *PP* 67-68, the author depicts Christ as the sacrificial Lamb able to save humanity from the servitude to the world, the devil, and death. Thus, He procures salvation by consecrating the initiates with His sacrificial elements: His spirit and His blood.¹⁴ This consecration is confirmed in subsequent verses, with an understanding that Christians become “a new priesthood (*hierateuma kainon*) and a special people forever.”¹⁵

And yet, attending Paschal liturgy involves more than simply prayer and commemoration. It also engages the participant in a process of discovering the Logos Christ in His manifestation and eventually in his real nature as sitting at the right hand of the Father (*PP* 104 and 105), where the transformed humanity is supposed to have a priestly existence. The last six stanzas (100-105) compose a triumphal hymn of Christ as the Savior from death and the One who leads His people to the heights of heaven, something the text mentions four times. The whole hymn ends up in a very mystical key, namely with the promise of being saved not only in heaven, but in front of God and contemplating the Son at the right hand of the Father; affirmed three times in the last three stanzas alone.

3. Paschal Liturgy in Pseudo-Hippolytus

In sanctum Pascha begins with the description of the manifestation of the Logos as a heavenly light present in the whole universe. It then depicts the Jewish Passover as a messenger of the Pascha, where the bread and wine of the Eucharist actually envelop the glorious constitution of the Lord of Glory. It concludes with a cosmic liturgy where the angelic and human realms worship the victorious King of the Powers.

IP 3.1-15 depicts the whole creation glorifying the King of Glory:

Exault, ye heavens of heavens, which as the Spirit exclaims, *proclaim the glory of God* (Ps 18:1) in that they are first to receive the paternal light of the Divine Spirit. Exault, angels and archangels of the heavens, and all you people, and the whole heavenly host as you look upon your heavenly King come down in bodily form to earth. Exault, you choir of stars pointing out him who rises *before the morning star*. Exault, air, which extends over the abysses and interminable spaces. Exault, bring water of the sea, honored by the sacred traces of his footsteps. Exault, earth washed by the divine blood. Exault, every soul of man, reanimated by the resurrection to a new birth.¹⁶

The repetitive expression “exault, celebrate” (*heortazetosan*) reflects the cadence of a hymn very similar to those present in Psalms 29, 103, and 148. In short, they are odes in which the community joins the cosmic praise of God and, more so, the community commands the universe to eulogize the Creator.¹⁷

It is in this cosmic liturgy that the author intends to insert the earthly Paschal liturgy as a mystical path to the King of Glory. While commenting on Exodus 12:8,¹⁸ for example, Pseudo-Hippolytus makes the following cryptic affirmation, “This is the night on which the flesh is eaten, for the light of the world has set on the great body of Christ: *Take and eat; this is my body*.”¹⁹ Since the liturgical or Eucharistic context is obvious, the interpretation must follow a liturgical perspective. I submit that Pseudo-Hippolytus refers to the Christian Eucharist, which is taken or received without the vision of Christ’s glory; it is, in other words, taken “in the night.” This night does not refer to the incapacity of seeing the visible light, but to the incapacity of perceiving the invisible, mystical, or pneumatic glory.

However, there are passages in which Pseudo-Hippolytus clearly defines Jesus Christ as an archpriest. For example, in his

or her reflection of Heb 8:1, “we have such a high priest (*archiereus*), who has taken His seat at the right hand of the throne of the Majesty in the heavens,” the author portrays Christ as a divine high priest. He actually employs such apocalyptic liturgical titles as the “eternal High Priest” (*archiereus aionios*; IP 46.33; 36) or “the true High Priest of the heavens” (IP 55.16-17,) as well as several celestial titles which the Bible ascribes to Yahweh Sabaoth. These titles include, the “King of the Powers” (IP 46.36), the “King of Glory” (IP 46.29-31; 61:9-14), the “eternal King” (IP 46.3; 19), the “great King” (IP 9.28), and the “Lord of the Powers” (IP 46.26; 30; 36).

In what regards the visionary and his or her access to the glory of God, one of the noticeable elements of *In sanctum Pascha* consists in the “democratization” of the accessibility to the hidden realm of heaven. Every human person can be initiated and become a visionary of the highest mystery of the universe; namely, the luminous theophany of the Lord of Powers. Angels, human beings, stars, waters, and the entire world are all present, contemplating the King of Glory in his various manifestations. This may be effectively seen in one of the central scenes of IP (55.5-25) where they are terrified spectators at the divine passion of the king of the universe:

Then the world was in amazement at his long endurance. The heavens were shocked, the powers were moved, the heavenly thrones and laws were moved at seeing the General of the great powers hanging on the cross; for a short time the stars of heaven were falling when they viewed stretched on the cross him who was before the morning star. For a time the sun’s fire was extinguished, the great Light of the world suffered eclipse. Then the earth’s rocks were rent ... the veil of the temple was rent in sympathy, bearing witness to the High priest of the heavens, and the world would have been dissolved in confusion and fear at the passion if the great Jesus had not expired saying: Father, into your hands I commit my spirit (Luke 23:46). The whole

universe trembled and quaked with fear, and everything was in a state of agitation, but when the Divine Spirit rose again the universe returned to life and regained its vitality.

Subsequently, the last three chapters of the booklet set the scene for a cosmic choir, a mystic choral chanting (*choregia he mystike*), a spiritual feast, and an antiphonal choir where angels and humans chant and respond to each other. These elements are highlighted in the following passage:

O mystical choir! O feast of the Spirit! O Pasch of God, who hast come down from heaven to earth, and from earth ascended again to the heavens. O feast common to all, O universal joy, and honor of the universe, its nurture and its luxury, by whom the darkness of death has been dissolved and life extended to all, by whom the gates of heaven have been opened as God has become man and man has become God. ... An antiphonal choir has been formed on earth to respond to the choir above. O Pasch of God, no longer confined to the heavens and now united to us in spirit; through him the great marriage chamber has been filled. ... O Pasch, illumination of the new bright day – the brightness of the torches of the virgins, through which the lamps of the soul are no longer extinguished, but the divine fire of charity burns divinely and spiritually in all.²⁰

There are also images associated with liturgical and transformational experience. One of these experiences is expressed though the metaphors of the soul entering the marriage chamber and receiving the wedding garments. In this regard, Pseudo-Hippolytus informs us, several times in fact, that Adam will be raised to heaven dressed with the reconstructed icon of Christ. The resurrected soul is then compared with a lamp, while “the divine fire of grace (*charis*) ... burns divinely and spiritually in all, in soul and body, nurtured by the oil of Christ.”²¹

4. *Paschal Liturgy in Origen of Alexandria*

Turning our attention to Origen, and specifically to his *Peri Pascha*, one notes his elaboration of yet another fascinating logic of the liturgical view of salvation. It is significant to stress, as well, that participation in the Paschal liturgy involves more than pious prayer. The soteriological perspective of the text gravitates around the concepts of priesthood and consecration. Christians have to become priests in order to eat the most sacred parts of God, which are symbolized not as God’s hands, feet, or head, but God’s entrails, the more hidden dimension of the divine. These are, therefore, the reasons for the manifestation of the Logos, His Incarnation, Passion, Resurrection, and many others:

We have to sacrifice the true lamb in order to be consecrated priests (*hierothomen*) or to come closer to the priestly status and have to *cook/roasted* and *eat* his flesh. [...] He Himself says that this Pascha is not sensible but intelligible: *If you do not eat my flesh and drink my blood, you will not have life in yourself* (Jn 6:53). Should we eat His flesh and drink His blood in a sensible way? But if He speaks in an intelligible way, then Pascha is not sensible, but intelligible.²²

The reference to Christ’s Eucharistic body and blood is an obvious feature. Origen identifies said portions with those of the sacrificial lamb, and claims that the initiated ones who take part in this liturgy have to reach a priestly condition. Participants in the Paschal mystery, however, will become the priests of a sacrifice that is not part of this world, but of the invisible one:

Just as the mysteries of the passover which are celebrated in the Old Testament are superseded by the truth of the New Testament, so too will the mysteries of the New Testament, which we must now celebrate in the same way, not be necessary in the resurrection, a time which is signified by the morning in which nothing will be left, and what does remain of it will be burned with fire.²³

As such, Jesus' sacrifice is the exclusive modality which procures humanity's salvation: "salvation has been brought about by the blood of Christ himself like a lamb without blemish."²⁴ In the same line of thought, Origen adds: "This is what the true Sheep says, who is truly the Lamb who takes away the sin of the world, who alone dies so that the whole human race might be saved."²⁵

Furthermore, and in addition to consecration, Origen employs the concept of adoption in order to express the idea that taking part in the Paschal mystery brings the initiate into a sacred community which shares the consumption of Christ, the Lamb. Receiving Christ will therefore involve, Origen argues, adoption among the children of God (John 1:12) and the possibility to sacrifice the lamb and be saved. He writes, "For adoption in Christ has given us the power of so tremendous salvation, we who are born of the blood and the will of man and women, and whom He [Christ] recognizes as His brothers when he says: *I will proclaim thy name to my brethren*."²⁶ As such, these two processes of adoption and consecration will help every human being join the family which Jesus translates from this world up to the kingdom of his Father.

Following this argument, it is interesting to notice that Pseudo-Hippolytus and Origen witness a very peculiar early tradition about Christ's ascension, a tradition which describes his glorious entrance into the kingdom of heaven.²⁷ In both cases, they interpret Ps 24[23, LXX]:7-10 in a Christological manner. And yet, the Septuagint and the Masoretic Text differ at this point. The usual Jewish interpretation regards the scene as the entrance of a messianic king in Jerusalem, when a herald from the entourage shouts: "Lift up your heads, you gates, lift yourselves up, you everlasting doors, that the king of glory may come in."²⁸ For the Christian side, the passage expresses a dialogue between the angels who surround Christ and the heavenly powers who guard the gates of heaven, "Lift up your gates, O princes, and

be lifted up, o everlasting doors, that the King of glory may come in." When the guardian powers ask, "Who is the King of Glory?" they receive the following answer: "The Lord strong and mighty in battle, the Lord of Hosts, this is the King of Glory." Christ is, therefore, the mighty Divine Warrior coming back to His kingdom from the great battle with Death.

In their commentaries, both Pseudo-Hippolytus and Origen state that the victorious Christ returns surrounded by the congregation of his initiated followers. While Pseudo-Hippolytus sees this return as a reshape of the Divine Image in the human being and then as the human participating in a universal glorification of the King of Glory, Origen describes it as reconciliation and adoption. Given this description, Origen offers the following interpretation, reflecting on Heb 2:13-15,

Here am I and the children God has given me. Since, therefore, the children share in flesh and blood, he himself likewise partook of the same nature, that through death he might destroy him who has the power of death, that is the devil, and deliver all those who through fear of death were subject to lifelong bondage.

Participating in the paschal liturgy has a larger significance than mere pious worship. The initiate becomes a priest sacrificing and consuming the sacred divine body, and this consumption causes a transformation of the initiate into a very similar nature with that of Jesus. He or she becomes a "priest" and also a "brother" of Jesus (two titles denoting the deep intimacy with God which the initiate enjoys). Furthermore, they are allowed to ascend to heaven and join the select congregation led by Jesus; in other words, to become similar to him, his heavenly priests and brothers.

5. Conclusion

The earliest Christian paschal writings envision paschal liturgy as an involvement in the mystery of Christ's manifestation in history; then, in the mystery of his passion,

death, and resurrection; and, finally, in the priestly mystery of consuming his body and blood. The Christian community's partaking in the mystery of Pascha and the drinking from the cup of salvation will be translated from the earthly realm to the dominion of the heavenly Father, where they will enjoy an angelic existence. Participating in the earthly mysteries, Christians become priests of the celestial mystery, brethren of Christ, children of the Father, and residents of his

heavenly kingdom. Thus, as stated in the works of Pseudo-Hippolytus, Jesus' descent made the universe a space in which humans share with the angels the contemplation of the descended divine glory and co-celebrate with the angels in front of the Lord of the heavenly hosts.

Fr. Dragoș Andrei Giulea

Notes

¹ Melito, *Peri Pascha* (PP) 44.288-45.299, in *Melito of Sardis: On Pascha and Fragments*, ed. and trans. Stuart G. Hall (Oxford: Clarendon Press, 1979).

² Melito, PP 66.451-458; cf. PP 46-47.303-310.

³ Melito, PP 68.473-480.

⁴ Pseudo-Hippolytus, *In Sanctum Pascha* (IP) 1.1, in Adalbert Hamman, ed., *The Paschal Mystery: Ancient Liturgies and Patristic Texts*, trans. Thomas Halton (State Island, NY: Alba House, 1969).

⁵ The text presents the Incarnation as both a coming (*epidemia*, IP 43-4) of Christ—who is the eternal priest, the King of glory and the Lord of the powers (IP 46)—and a compression of the magnitude of his divinity in a human form (IP 45).

⁶ Pseudo-Hippolytus, PP 1.1.

⁷ Ibid.

⁸ Tertullian, *De baptismo* 19.2.

⁹ Cod. Vat. Reg. Lat. 49, from R. Cantalamessa, *La Pâque dans l'Eglise ancienne* (Berne: Peter Lang, 1980), 30.

¹⁰ Lactantius, *Inst.* 7.19.3: *Haec est nox quae a nobis propter adventum regis ac dei nostri pervigilio celebratur*; see S. Brandt's edition, CSEL 19 (Prague 1890), 645.

¹¹ Melito, PP 59.

¹² Melito, PP 47; 100; 102; 103; 104.

¹³ Melito, PP 103.

¹⁴ Melito, PP 67: "sealed our souls by his own spirit and the members of our bodies by his own blood."

¹⁵ Melito, PP 68.

¹⁶ Pseudo-Hippolytus, IP 3. Cf. IP 62.

¹⁷ Giuseppe Visonà, *Pseudo Ippolito, In sanctum Pascha: Studio, edizione, commento* (Milan: Vita e pensiero, 1988), 149-57.

¹⁸ Exodus 12:8 reads, "They shall eat the flesh that same night, roasted with fire."

¹⁹ Pseudo-Hippolytus, IP 26.1: *En nykti de ta krea esthietai*.

²⁰ Pseudo-Hippolytus, IP 62. A similar depiction of the paschal night as universal liturgy of heaven and earth can be encountered in St. John Chrysostom, *De resurrectione Christi et contra ebriosos* 3 (PG 50:433) and Chromatius of Aquileia, in his first sermon on the Great Night, *Ser.* 16.2-3 (SC 154:262-264): *Unde hanc vigiliam Domini et angeli in caelo et homines in terra et animae fidelium in inferno celebrant*.

²¹ Pseudo-Hippolytus, IP 62.30-32.

²² Origen, *Peri Pascha* (Pasch.) 13, in *Origen: Treatise on the Passover and Dialogue of Origen with Heraclides and His Fellow Bishops on the Father, the Son, and the Soul*, ed. and trans. Robert J. Daly, ACW 54 (New York: Paulist Press, 1992). In *Pasch.* 26, Origen explains how the flesh, i.e. the Scripture, does not have to be eaten green, which means literally interpreted, but burned on the fire of the Holy Spirit, and in this way spiritually read.

²³ Origen, *Pasch.* 32.

²⁴ Origen, *Pasch.* 41.

²⁵ Origen, *Pasch.* 44.

²⁶ Origen, *Pasch.* 41. Reference to Heb 2:13; Ps. 22/21:23.

²⁷ The same tradition is preserved in Irenaeus, *Epid.* 84.

²⁸ Ps 24:7 in the Oxford Study Bible edition.

Misiune și apostolat în Biserica Ortodoxă

Introducere

Misiunea Bisericii este o împlinire a poruncii Domnului Iisus Hristos „Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile” (Matei 28: 19). Găsim o înțelegere autentică a Bisericii în semnificația cuvântului grecesc pentru ecclesia (de la gr: **kone**), a aduna poporul lui Dumnezeu ca semn și manifestare - „**Eation**” a Împărăției lui Dumnezeu.

Prin intermediul membrilor individuali ai trupului lui Hristos, Biserica este angajată fără echivoc să transmită vestea cea bună (**Evanghelia**) și să se străduiască spre creș-terea, sfințirea și bunăstarea acestui trup unic. De la evenimentul Cincizecimii, când primii ucenici au fost umpluți cu Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, această transmitere [comunicare] nu a mai fost o opțiune, ci mai degrabă a devenit obligație, o necesitate: “Căci dacă vestesc Evanghelia, nu-mi este laudă, pentru că stă asupra mea datoria. Căci, vai mie dacă nu voi binevesti!” (1 Corinteni 9: 16). Astfel, prin definiție, Biserica nu poate rămâne niciodată statică și nici mulțumită cu un *status quo*. Ea trebuie să fie în permanență în misiune, proclamând, anunțând, și învățând vestea bună către [**oikoumene**], către întreaga lume, „Ci veți lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, și Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului” (Fapte 1: 8).

Evanghelia, pentru a fi VESTEA CEA BUNĂ, trebuie să fie transmisă (comunicată) mai departe. Tot poporul lui Dumnezeu, împreună și individual, este responsabil nu doar de mărturisirea veștii bune (Evangheliei), dar și de menținerea (păstrarea) catolicității¹, și transmiterea revelației lui Dumnezeu față de poporul Său în fiecare biserică locală. Împărăția lui Dumnezeu, care a venit și vine, este

prezentată lumii de către comunitatea păcătoșilor pocăiți și iertați, care este trupul Bisericii. În ciuda păcatelor membrilor săi, Biserica proclamă lumii, Împărăția lui Dumnezeu pentru că a primit puterea Duhului Sfânt ca garanție. Împărăția lui Dumnezeu este în mijlocul nostru, iar [**eschaton**] este deja accesibil lumii. Împărăția lui Dumnezeu este proniatoare și lucrătoare în lume, fapt ce face pe creștini să aștepte cu bucurie a doua venire a lui Hristos (**Marantha** – Vino Doamne!). De aceea, Biserica este o comunitate escatologică, [popor de pelerini] care trăiește cu ardoare și nădejde în așteptarea revenirii Domnului Său (Parusie) și dă mărturie pentru aceasta în fața lumii.

Misiune înseamnă proclamarea veștii bune **hic et nunc** (aici și acum), adică a venirii Domnului, a Împărăției: „S-a împlinit vremea și s-a apropiat împărăția lui Dumnezeu. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelia” (Marcu 1: 15). Dar Iisus nu face decât să descopere această veste bună oilor pierdute din casa lui Israel, „Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel” (Matei 15: 24). Acestora Hristos după Învierea Sa le-a poruncit să aștepte în Ierusalim până când El va trimite asupra lor darul promis de Tatăl ca să fie îmbrăcați cu putere de sus: „Și iată, Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi însă ședeți în cetate, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus” (Luca 24:29). Sfinții Apostoli pornesc la misiunea propovăduirii Evangheliei doar după primirea Harului, care îi transfigurează tainic, îi face netemători și gata să fie martorii Învierii lui Hristos până la marginile pământului” (Fapte 1:8).

În acest mod Biserica descoperă nu doar strălucirea Împărăției lui Dumnezeu prin Hristos Cel răstignit și înviat (revelată ucenicilor din toate timpurile de către

puterea Duhului Sfânt), dar și puterea de a proclama adevărul Evangheliei până la marginile pământului. În același mod tainic și credincioșii primind Duhul Sfânt devin misionari (transmițători) și proclamă lumii Împărăția lui “Iisus Hristos cel răstignit” (1 Corinteni 2: 2) și, domnia “Celui care era și care va veni.

Fundamentele Scripturistice ale Misiunii

Proclamarea [vestirea] Împărăției lui Dumnezeu în lume este vocația absolută a Bisericii. Misiunea face parte din natura însăși a Bisericii, indiferent de condițiile vieții sale, căci fără misiune nu există Biserică, deoarece Biserica continuă lucrarea de mântuire a omenirii revelată și realizată de Iisus Hristos, Mântuitorul nostru.²

Porunca Domnului Iisus Hristos chiar după Învierea Sa din morți, de a ”învăța toate neamurile” este piatra de temelie pentru răspândirea Evangheliei și implicit pentru întreaga activitate misionară a Bisericii: “Mi s-a dat toată puterea în cer și pe pământ. Mergeți, deci, și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-i să păzească toate câte v-am poruncit; și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Matei 28:18-20).

Iar Sfântul Apostol și Evanghelist Marcu statornicește și mai mult această misiune a Bisericii atunci când subliniază: “[Iisus] le-a zis: “Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura. Cine va crede și se va boteza va fi mântuit; dar cine nu va crede va fi osândit” (Marcu 16:15- 16).

Ucenicul consacrat pentru misiune

Fiecare creștin prin ”nașterea sa din apă și din Duh” are întipărită în ființa sa dimensiunea pastoral misionară. Porunca misiunii nu este doar pentru clerul Bisericii ci pentru toți cei care au fost pecetluiți (Mirungerea) cu ”Pecetea darului Sfântului Duh”. Convinși fiind de faptul că a fi misionar este *naturalul* vieții creștine, pe care împlinindu-l cu jertfelnicia dragostei, totuși nimic extraordinar nu am făcut,

deoarece smerita cugetare ne arată că suntem slugi netrebnice, pentru că am făcut ceea ce eram datori să facem: (cf. Luca 17: 10) „Așa și voi, când veți face toate cele poruncite vouă, să ziceți: Suntem slugi netrebnice, pentru că am făcut ceea ce eram datori să facem.”

Faptul că aceste cuvinte sunt primele cuvinte care ies din gura Domnului Iisus după Sfânta Înviere, este esențial pentru a înțelege că sarcina creștinului, în afara lucrării proprii mântuirii cu frică și cutremur (cf. Filipeni 2:12), este aceea de a propovădui Evanghelia- așa cum îi spune Sfântul Pavel ucenicului său mai tânăr, Timotei, “ceea ce ai auzit de la mine în fața multor martori, încredințează-le unor oameni credincioși, care să poată învăța și pe alții” (2 Timotei 2:2). Pentru a preda este nevoie de elevi; *elev* și *ucenic* sunt sinonime. Procesul de ucenicie începe cu solicitantul, adică catehetul, care este condus de părintele duhovnicesc (manudactor) de mână pe calea mântuirii, a urcușului duhovnicesc, al pocăinței, luptei cu ispitele, al rugăciunii și al smeritei cugetări. Pentru că de Dumnezeu se pot apropia doar cei curați și smeriți cu inima.

Dacă este să analizăm din punct de vedere literar, observăm că se folosește un singur verb la vocativ pentru însărcinarea misionară a Bisericii și a creștinilor: faceți ucenici! Celelalte verbe din textul biblic sunt doar participii de sprijin. Ideea este următoarea: a face ucenici este chemarea centrală la acțiune, iar ”plămădirea duhovnicească” a acestor ucenici se face în/prin botezul și catehizarea lor în sânul Bisericii, unde descoperă Blândul păstor care este Însuși Iisus Hristos Mântuitorul Lumii, care a venit în lume să mântuiască pe cel pierdut: „Căci Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut” (Luca 19: 10).

Analizând textul Noului Testament, împreună cu Tradiția vie a Bisericii Ortodoxe, găsim următoarea definiție în patru părți a cuvântului *ucenic* [misionar]:

Un student. Ucenic înseamnă student. Un student urmează un maestru (Domnul!). Un student învață *mathiteia*-învățăturile, de

la instructorul său, și face acest lucru pentru a urma aceste învățături.

Un servitor. Iisus a venit “nu pentru a fi slujit, ci pentru a sluji”. El a spălat picioare. Urmașii Săi au avut grijă de cei flămânzi și de văduve. Un slujitor oferă *douleia* - serviciul unui sclav față de un stăpân. El oferă *diakonia*-serviciul actelor de milostenie față de cei în nevoie. El oferă *latreia*-serviciul de închinare, doar lui Dumnezeu.

Un intendent. Numeroase parabole ale lui Iisus au arătat că un ucenic este ca un membru ce face parte din „Consiliul de administrație” al învățăturilor lui Iisus. Niciun ucenic nu este proprietarul Bisericii sau chiar al propriei vieți. Dar acestea sunt daruri încredințate de Iisus în grija unui ucenic, pentru care se va da socoteală. Un ucenic practică o bună administrare-oikonomia-gestionare a Casei Domnului și a bunurilor sale (lumea și tot ce conține ea).

Un acționar/mărturisitor. Oricine a primit ceea ce o ființă umană a primit de la Iisus, atunci când în cele din urmă își dă seama cât de uimitor de nedemn este de toate acestea (și totuși Dumnezeu continuă să dea), trebuie să le împartă! Pe de o parte, aceasta este o poruncă a lui Dumnezeu: Du-te și spune! Pe de altă parte, nicio poruncă nu este necesară pentru cel cu adevărat recunoscător. Un ucenic este un împărtășitor. El împărtășește prin martiriul-mărturisire, cu cuvintele și modul său de viață și de moarte. El împărtășește prin exemplu - oferind un cuvânt în timp și în afara timpului pentru credința sa mărturisitoare. El împărtășește prin oferirea unei întâmpinări a celui singur, celui nevoiaș, celui doborât, străinului: *philoxenia*. „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri” (Luca 5:16).

Acesta este un *ucenic (discipol)*: un student, un slujitor, un administrator și un împărțitor. Dar mai există un alt cuvânt-derivat astăzi, din Sfânta Scriptură: *prozelit*. Și trebuie să-l definim și pe acesta. În zilele noastre, există o preocupare permanentă în ceea ce privește prozelitismul, care a ajuns

să însemne “furtul de oi”. Ar fi util, se pare, să facem aici o definiție clară a ceea ce este un prozelit, conform Sfintelor Scripturi atât în Vechiul, cât și Noul Testament.

În Noul Testament, există cel puțin două momente când apare termenul de prozelit. Unul este în **Faptele Apostolilor 2:10**: acel frumos pasaj care descrie întreaga lume adunată și cunoscută în ziua Cincizecimii, unde fiecare auzea Evanghelia în limba sa: „Parți și mezi și elamiți și locuitori din Mesopotamia, din Iudeea și Capadocia, din Pont și Asia, din Frigia și Pamfilia, din Egipt și din părțile Libiei cea de lângă Cirene, și romani în treacă, iudei și prozeliți, cretani și arabi, îi auzim pe ei vorbind în limbile noastre lucrările minunate ale lui Dumnezeu.”

Un altul se găsește în **Faptele Apostolilor 6:5**, care relatează despre chemarea primilor șapte diaconi: „Și a plăcut cuvântul înaintea întregii mulțimi, și au ales pe Ștefan, bărbat plin de credință și de Duh Sfânt, și pe Filip, și pe Prohor, și pe Nicanor, și pe Timon, și pe Parmena, și pe Nicolae, prozelit din Antiohia” (Fapte 6:5).

Aceste două versete indică doar că printre primii creștini se aflau și cei care erau neamuri (păgâni) convertite la iudaism, ceea ce, de fapt, este chiar sensul biblic al termenului de prozelit.

Poate cea mai relevantă utilizare a termenului (prozelit) se află pe buzele lui Iisus, în Evanghelia după Matei, “Marele vaiet”: „Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că înconjurați marea și uscatul ca să faceți un ucenic (prozelit), și dacă l-ați făcut, îl faceți fiu al gheenei și îndoit decât voi” (Matei 23:15).

Acest pasaj este cel care dă naștere acestui proiect deoarece pune problema transmiterii credinței și a formării ucenicilor într-o dinamică a misiunii pastorale, care astăzi devine și mai relevantă în contextul secolului 21. Iisus indică faptul că fariseii sunt într-un fel, evanghelizatori. Ei sunt dispuși să parcurgă distanțe mari pentru a-i determina pe alții să creadă în Dumnezeu și să-L urmeze, așa cum îl înțeleg ei, dar, făcând acest lucru, îi blestemă pe cei

convertiți împreună cu ei înșiși. Ce este un prozelit și ce anume îl face pe un prozelit în acest fel să fie “de două ori mai copil al iadului” decât fariseii?

Prozelitismul iudaic – model de apostolat

În Scripturile evreiești, un *prozelit* este pur și simplu un *păgân convertit la iudaism*. Înseamnă ceva de genul “nou-venit”, de la grecescul *προς*, “*spre sau către*”, și verbul *έρχομαι*, “*a veni sau a pleca*”. Existau cel puțin două tipuri de prozeleți, în plus față de cei numiți *paroikoi*, călători. Prozeleții îi includeau pe cei care se converteau de la păgânism la iudaism, respectând legea, împreună cu circumcizia (adevărații prozeleți) și pe cei care au făcut acest lucru fără circumcizie (care erau numiți temători de Dumnezeu -*phoboumenoi*, ca și Corneliu sutașul, în Fapte 10:22).

Potrivit lui Gerhard Kittel, Filon din Alexandria³ definește *prosēlytos* ca fiind cel care a părăsit țara, rudele și prietenii pentru a intra în rânduiala iudaică. Acest lucru presupune circumcizia, deși Filon subliniază necesitatea circumciziei poftelor și patimilor.⁴

Această perspectivă este utilă, deoarece ne ajută să facem trecerea de la conceptul evreiesc de *convertit* la cel de *ucenic* al lui Hristos. Să ne amintim de cuvintele Domnului Iisus, care a spus apofatic: „Cel ce iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine. Și cel ce nu-și ia crucea și nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine.” (Matei 10, 37-38).

Și a afirmat-o în mod pozitiv, în Luca 18:29-30: „Și El le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: Nu este nici unul care a lăsat casă, sau femeie, sau frați, sau părinți, sau copii, pentru împărăția lui Dumnezeu. Și să nu ia cu mult mai mult în vremea aceasta, iar în veacul ce va să vină, viață veșnică.”

Pentru a deveni un adevărat ucenic al lui Iisus este nevoie, de fapt, de o convertire extrem de puternică, o schimbare radicală în care toate bunurile și relațiile vieții

pentru lumea aceasta trecătoare sunt lăsate în urmă, în sensul că sunt subordonate în totalitate lui Iisus Hristos.

Prozelitismul - problemă sau responsabilitate?

Astăzi ne confruntăm cu provocarea faptului că prozelitismul a ajuns să fie definit ca fiind convertirea sau încercarea de a converti prin orice mijloc pe cineva la propria religie, ceea ce denotă o profundă conotație negativă. Prozelitismul îmbracă din păcate astăzi o anumită formă de constrângere coroborat cu un anume beneficiu - în schimbul convertirii, cum ar fi “te vom hrăni, dacă te alături nouă”.

Prozelitismul văzut însă în Vechiul și Noul Testament a fost voluntar.⁵ Dacă, în Biblie, înseamnă pur și simplu “*nou-venit*” sau “*convertit*”, atunci fiecare creștin, care ia *ad literam* porunca din Evanghelia de la Matei (Cap. 28: 18-20) este vinovat, și pe bună dreptate. Părintele Chad Hatfield⁶, în definirea centralității chemării Bisericii la atitudine misionară [„Poruncii de a face misiune”] în eseu său “Sâmbăta Mare: Botezul și Trimiterea la Propovăduire”, merge atât de departe încât spune: “Un creștin care nu este angajat în misiune pur și simplu nu este un creștin autentic”.⁷

Marele Rău nu este Marele Rău pentru că prozelitismul este rău în sine. Cum ar putea fi rea invitația de a “vedea adevărata lumină”, de a “primi duhul ceresc”, de a “găsi adevărata credință”, mai ales dacă însuși Dumnezeu-Omul, Iisus Hristos, le-a poruncit creștinilor să facă astfel de invitații și proclamații? Mai degrabă, prozelitismul este rău atunci când face doar convertiți, nu și ucenici; când se concentrează doar pe exterior, și nu pe interior; când învață doar regula, și nu duhul; când formează doar un nou fariseu, care nu este echilibrat cu mărturisirea fariseului.⁸

Modul în care Iisus îi ceartă pe farisei - copii ai iadului, și de două ori - se referă la faptul că acesta îl instruiește cu privire la legi pe care refuză să le respecte, la punerea unor poveri pe care nu le va purta, la curățarea doar a exteriorului paharului, și

nu a interiorului, practic opusul definiției prozelitilor dată de Filon însuși, după cum am menționat mai sus.

Teologia Misiunii În Sfânta Scriptură

În Noul Testament se acordă foarte puțină atenție la *“cum să”* se facă ucenici. Îi vedem pe urmașii lui Iisus, numiți ucenici (*studenți*), și îi observăm cum înțeleg și nu înțeleg, cum îi urmează și se îndepărtează, cum îl mărturisesc pe Hristos sau îl neagă. Cu toate acestea, nu există niciun capitol din nicio Evanghelie care să explice: *“iată cum să instruiști un viitor creștin”*. Ceea ce observăm este că ucenicii mergeau peste tot cu Iisus, Îl observau în public și vorbeau cu El în particular. Ei i-au pus întrebări Maestrului lor. L-au înțeles greșit în foarte multe ocazii, mai ales în ceea ce privește misiunea și propovăduirea Sa.

Poate că cea mai importantă parte a Evangheliilor cu caracter misionar este **Predica de pe Munte** (Matei cap. 5), care mai târziu formează o parte semnificativă din cel mai vechi catehism înregistrat pe care îl avem, anume *Didahia*.

Fragmente mari din Cele două căi (din Învățătura Sfinților Apostoli) reflectă Predica de pe Munte. Deși nu este prezentată ca atare în Evanghelia propriu-zisă, primii creștini au considerat Predica de pe Munte ca fiind baza pentru modul de a trăi ca și creștin misionar. Cineva a descris odată Fericirile ca fiind, *“Atributele unui bun creștin”*.

Cartea Faptele Apostolilor ar putea fi numită Cartea botezurilor. Există 19 sau mai multe referiri la botez, mai multe decât în orice altă carte a Noului Testament.

Sfântul Apostol Petru a ținut o predică care a străpuns inimile, despre Hristos din Scripturi, iar la întrebarea *“Ce trebuie să facem?”*, el a răspuns: *“Pocăiți-vă și să se boteze fiecare!”* – iar la această chemare au răspuns 3.000 de oameni și au fost adăugați la numărul lor. Sfântul Pavel (pe atunci Saul) a avut o întâlnire personală cu Iisus pe drumul Damascului. După ce i-au căzut „solzii” de pe ochi, s-a pocăit și a trecut de la

a fi un prigonitor al creștinilor (consimțind și asistând la moartea Sfântului Arhidiacon Ștefan în Faptele Apostolilor 7) la cel mai dinamic ucenic (evangelist) al lui Iisus Hristos.

Și mai mulți au fost botezați la auzul convertirii lui Saul - acum Pavel. Lidia, o negus-toriță bogată, a fost botezată împreună cu întreaga ei familie (Faptele Apostolilor 16).

Cartea Faptele Apostolilor demonstrează prin relatări miraculoase și minunate despre mulți - de la unul singur, la o familie și până la mii de oameni. Mulți s-au întors să urmeze Calea, care au fost botezați și au devenit ei înșiși formatori de ucenici. Deși în Cartea Faptele Apostolilor lipsește, la fel ca în Evanghelii, o carte sau un *”îndreptar cu ceea ce trebuie să faci”* pentru a face un nou creștin, avem totuși fragmente.

Sfântul Apostol Filip a propovăduit Vestea cea Bună a lui Iisus Hristos și a botezat atât bărbați, cât și femei, inclusiv pe Simon Magul și pe Eunucul etiopian explicând profetia lui Isaia (Faptele Apostolilor 8). Ei au învățat administrarea (Faptele Apostolilor 5); ei au hirotonit slujitori (Faptele Apostolilor 6); ei au instruit pe alții în împărtășire. Au stabilit cum să primească păgânii în ceata credincioșilor - fără a le cere să devină evrei pentru a deveni creștini (Faptele Apostolilor 15). Așa se face că, la Sinodul din Ierusalim, a fost dată o schemă pentru intrarea neamurilor (păgânilor) în Biserică: *“să se abțină de la spurcăciunile idolilor și de la desfrânare (grecescul **pornea**, care avea sensul de incest), de la ceea ce este sugrumat și de la sânge”* (Fapte 15:20). Ar putea fi considerată aceasta, o schiță protocatehetică. Să ne pocăim de **idolatrie** (să ne întoarcem la Dumnezeu Unic și Adevărat), să trăim moral (să ne întoarcem de la desfrânare [grecescul **pornea**] și să cinstim viața?

Toate cele de mai sus au fost făcute în contextul propovăduirii lui Hristos răstignit și înviat din morți. Nu a existat nicio ocazie în Faptele Apostolilor în care cei ce erau aduși la credință să nu fi făcut acest lucru în contextul propovăduirii Crucii și a Învierii. Așa a fost cazul predicii Sfântului Ștefan -

care, după ce a rostit-o, a dus la martiriul său (Faptele Apostolilor 7). Crucea și Învierea au fost propovăduite și de Sfântul Pavel în Areopag, în Fapte 17: 30-31 „Dar Dumnezeu, trecând cu vederea veacurile neștiinței, vestește acum oamenilor ca toți de pretutindeni să se pocăiască, pentru că a hotărât o zi în care va să judece lumea întru dreptate, prin Bărbatul pe care L-a rânduit, dăruind tuturor încredințare, prin Învierea Lui din morți.”

Epistolele nu sunt chiar lucrări despre pastorație și misiune în sens tehnic, dar sunt, în mod evident, pline de instrucțiuni pentru comunitățile creștine în formare. Sfântul Pavel instruieste asupra chestiunilor dogmatice în nenumărate locuri, dintre care poate cea mai cunoscută este scrisoarea către Romani. O serie de îndemnuri ale Sfântului Pavel - Galateni 5, Efeseni 5 și Coloseni 3, pentru a numi doar câteva - devin, de asemenea, pietrele de temelie ale celor Două căi din Didahii. Multe dintre învățăturile morale sunt identice, dar nu se citează direct, așa cum a fost cazul Predicii de pe Munte. În 1 Corinteni și Evrei, găsim învățături despre cult. Niciuna dintre acestea, desigur, nu este sistematică; cu toate acestea, putem pune cap la cap diverse învățături timpurii ale Bisericii prin firele de aur care unesc epistolele.

Lucrarea Duhului Sfânt în misiunea pastorală.

Duhul Sfânt este considerat „motorul” acestei misiuni, fiind Cel care oferă inspirația, discernământul și puterea necesare pentru a proclama mesajul Evangheliei. De-a lungul istoriei, apostolii, ucenicii și toți mărturisitorii au avut nevoie de curajul oferit de Duhul Sfânt pentru a înfrunta persecuții, dificultăți și chiar moartea, pentru a răspândi Evanghelia. Curajul lor este un exemplu viu al lucrării Duhului Sfânt în Biserică.

Fiecare credincios, prin viața sa, este chemat să fie o mărturie a lucrării Duhului Sfânt, arătând prin faptele sale roadele Duhului: dragoste, bucurie, pace, răbdare, bunătate. În Epistola către Galateni (5:22-

23), Sfântul Apostol Pavel enumeră roadele Duhului Sfânt: dragoste, bucurie, pace, răbdare, bunătate, credincioșie, blândețe, înfrânare. Aceste virtuți sunt semnele exterioare ale unei vieți trăite în comuniune cu Duhul Sfânt. Credincioșii sunt chemați să cultive aceste roade și să le manifeste în relațiile lor cu ceilalți, astfel devenind misionari: (Matei 5; 16) „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri”.

Numai prin revărsarea și puterea Duhului Sfânt este posibilă misiunea Bisericii de a propovădui Învierea Mântuitorului Iisus Hristos și răscumpărarea întregului neam omenesc, de la Adam și până la sfârșitul veacurilor. Bucurându-se așadar, în conlucrare cu Sfântul Duh și minunându-se de Înviere, credincioșii din Biserică proclamă lumii Împărăția lui “Iisus Hristos cel răstignit” (1 Corinteni 2: 2) și, domnia “Celui care era și care va veni”, adică devin misionari (transmițători).

Trimiterea Duhului Sfânt în lume, nu este o eveniment izolat istoric din trecut, ci este o realitate mistică (harică) și un dar permanent care naște, călăuzește și sfințește viața Bisericii și a tuturor credincioșilor care doresc mântuirea. În acest mod viața Bisericii este o realitate dinamică, mistică și vie, nu o pagină din istorie despre care facem doar ”aducere aminte”.

În inima creștinilor ar trebui să ardă dorința de a naște noi creștini, urmând astfel ultima poruncă a lui Iisus - pe care a dat-o la Înălțare. În Faptele Apostolilor este o amplă relatare a nașterii primului ucenic, chiar de către cei pe care Iisus îi chemase la Sine și care au mers alături de Iisus în timpul șederii Sale pământești. Nenumărate botezuri și convertiri sunt consemnate în cele 28 de capitole ale acestui minunat jurnal de călătorie. Acei apostoli, încurajați de puterea Duhului Sfânt și ascultători de Domnul Iisus Hristos, călătoreau și predicau neobosit, botezând și învățând. Au predat Calea Răstignirii și a Învierii, pe care ei (cu excepția Sfântului Pavel) o văzuseră cu ochii lor, și au învățat ceea ce fuseseră

învățați.

Epistolele Noului Testament, în general, sunt instrucțiuni pentru aceste comunități în formare și pentru tinerii creștini cu privire la modul de viață - ajustări de curs în catehism -, unele pe probleme dogmatice, altele pe probleme morale, altele pe probleme liturgice. Și totuși, în Noul Testament nu se oferă niciun manual “cum să” facem pentru a face ucenici.

Există diverse referiri la “*instruire*” în Noul Testament, folosind verbul înrudit **κατηχέω**, “a învăța într-un mod sistematic sau detaliat”.⁹ O referință se găsește în Luca 1:3: “Am găsit și eu cu cale, preaputernice Teofile, după ce am urmărit toate cu de-amănuntul de la început, să ți le scriu pe rând, [**κατηχήθης**]”.

Un alt exemplu se găsește în Faptele Apostolilor 18: 24-25, referitor la Apollo: „Iar un iudeu, cu numele Apollo, alexandrin de neam, bărbat iscusit la cuvânt, puternic fiind în Scripturi, a sosit la Efes. Acesta era învățat în calea Domnului și, arzând cu duhul, grăia și învăța drept cele despre Iisus, cunoscând numai botezul lui Ioan”. [**οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου**]”. Kittel exprimă faptul că **κατηχέω** poate indica faptul de a fi, fie cel care anunță ceva, fie cel care primește acea veste, așa cum reiese din Galateni 6:6 „Cel care primește cuvântul învățăturii să facă parte învățătorului său din toate bunurile” [**Κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι**].¹⁰

La începuturile creștinismului, existau *cei care învățau* și *cei care erau învățați*, după modelul relației dintre Domnul Iisus [maestru] și ucenicii [studenți] săi. Kittel susține că **κατηχέω** (pe care îl numește un “*cuvânt rar și târziu*”) ar fi putut fi ales de Sfântul Pavel în locul cuvântului de rutină pentru “*a învăța*”, **didáskein**, pentru a arăta “natura distinctivă a instruirii creștine”.¹¹

Concluzie

Misiunea Bisericii reprezintă însăși esența vieții creștine, fiind fundamentată pe porunca Mântuitorului Iisus Hristos de a

„învăța toate neamurile” (Matei 28:19-20) și de a răspândi vestea cea bună a Împărăției lui Dumnezeu. Această lucrare misionară, care transcende granițele culturale, sociale și temporale, este un răspuns continuu la chemarea divină, iar împlinirea sa este posibilă doar prin lucrarea harică a Duhului Sfânt, care oferă inspirația, curajul și discernământul necesare pentru a propovădui Evanghelia.

Lucrarea de față subliniază caracterul dinamic și viu al Bisericii, care, prin fiecare generație, continuă să fie un instrument al mântuirii, răspândind lumina Evangheliei către toate marginile pământului. De la Cincizecime, când primii ucenici au fost îmbrăcați cu „putere de sus”, până în prezent, misiunea Bisericii s-a desfășurat într-o tensiune creativă între proclamarea Evangheliei și formarea de noi ucenici. Această dublă chemare este esențială, fiindcă Biserica nu doar transmite mesajul mântuirii, ci cultivă și o comunitate de credință care trăiește Evanghelia în mod concret.

Un aspect central al lucrării îl reprezintă evidențierea rolului fiecărui credincios în misiunea Bisericii. Prin botez și primirea pecetii Duhului Sfânt, fiecare creștin devine chemat să fie un martor activ al Învierii lui Hristos, atât prin viața personală, cât și prin implicarea în comunitate. Roadele Duhului Sfânt, precum dragostea, pacea, bucuria și răbdarea, sunt expresii concrete ale acestei chemări, transformând viața credincioșilor într-o mărturie vie a lucrării lui Dumnezeu în lume.

Totodată, referatul subliniază importanța catehizării și a instruirii sistematice în credință, care nu doar că oferă rădăcini adânci ucenicilor în Tradiția Bisericii, dar și le oferă instrumentele necesare pentru a deveni, la rândul lor, formatori de ucenici. Exemplul apostolilor și al primelor comunități creștine, relatat în Faptele Apostolilor, ilustrează această continuitate a misiunii, în care propovăduirea lui Hristos răstignit și înviat rămâne nucleul central al evanghelizării.

În concluzie, misiunea pastoral-misio-

nară a Bisericii este mai mult decât o obligație; este o expresie a vieții și identității sale profunde. Prin lucrarea neîntreruptă a Duhului Sfânt, Biserica continuă să răspândească lumina lui Hristos, transformând suflete și luminând întunericul lumii. Această chemare misionară este actuală și necesară, fiind o responsabilitate colectivă a întregii comunități creștine, dar și o provocare personală pentru fiecare credincios, care este chemat să devină un martor al lui Hristos în contextul propriei vieți. Misiunea

nu este doar o lucrare a trecutului sau o proiecție a viitorului, ci o realitate dinamică și vie, care modelează și transformă atât Biserica, cât și lumea.

Preot Ilieș Valentin Dumitru
Parohia Sfântul Cuvios Ioan Casian
și Sfântul Ierarh Andrei Șaguna
Mitropolitul Transilvaniei,
San Antonio, Texas

BIBLIOGRAFIE

Izvoare:

1. *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R., București, 1988.

Dicționare:

Kittel, Gerhard, Gerhard Friedrich și Geoffrey William Bromiley, *Theological Dictionary of the New Testament*, Grand Rapids, MI: W.B. Eerdmans, 1985.

Dicționar român – online, <https://dexonline.ro/>

Dicționar englez-român - online,
<https://www.dictionar-englez-roman.ro/>

Cărți:

Călugăr, Dumitru, Sebastian Șebu, *Catehetica: manual pentru Facultățile de Teologie*, Ediția a 4-a îngrijită și postfațată., Renașterea, Cluj-Napoca, 2005.

Eusebiu, *Istoria Bisericii*, trad. G.A. Williams, Londra: Penguin, 1989.

Ică jr. Diac. Ioan, *Canonul Ortodoxiei*, Sinodul VII Ecumenic, Vol 1. Definind dogmatic icoanele (691-810), Sibiu, Deisis, 2020.

Louw, Johannes P., și Eugene Albert Nida,

vol. 1, *Lexicon grec-englez al Noului Testament: Based on Semantic Domains*, ediția electronică a celei de-a doua ediții, New York: United Bible Societies, 1996.

Mitropolitul Kallistos (Ware) și Maica Maria, trad., *The Lenten Triodion Supplement*,

South Canaan, PA: St Tikhon's Seminary Press, 2007.

Studii și articole:

Meyendorff, THANKSGIVING John / *St. Vladimir's Theological Quarterly*, Vol. 28, No. 1, 1984.

Hatfield, Chad, *Sâmbăta Sfântă: Botezul și Marea Trinitate*, Crestwood, NY: Seminarul St Vladimir.

Mitropolitul Kallistos Ware, "Cum să citim *Biblia*", Broșură, Ancient Faith Ministries
<http://orthodoxeurope.org/page/11/1/4.aspx>

<http://www.earlychristianwritings.com/didache.html>

<http://www.newadvent.org/fathers/0103108.htm>

Note bibliografice

¹ Diac. Ioan I. Ică jr - *Canonul Ortodoxiei*: Sinodul VII Ecumenic, Vol 1: Definind dogmatic icoanele: (691-810), – Sibiu, Deisi, 2020, pag 14. Biserica se numește catholică pentru că; (1) este ca toata lumea locuită de la o margine până la alta a pământului; (2) că învață total/integral și neștirbite dogmele (3) că supune dreptei cinstiri a lui Dumnezeu toți oamenii; (4) că vindecă și tratează integral orice formă a păcatelor sufletești și trupești și are în ea toate harismele duhovnicești.

² Dumitru Călugăr, Sebastian Șebu, *Catehetica: manual pentru Facultățile de Teologie*, Ediția a 4-a îngrijită și postfațată., Renașterea, Cluj-Napoca, 2005. Pag 6.

³ Filon (c. 20-10 î.e.n. – c. 50 e.n.) a fost un scriitor și un filozof evreu care a trăit în Alexandria, Egipt și vorbea limba greacă. Studiile sale biblice au avut la bază Septuaginta, traducerea în greacă a Scripturilor ebraice. Modul în care a folosit el anumiți termeni grecești care apar și în Scripturile grecești creștine poate aduce clarificări asupra sensului acestora, fiind prin urmare de interes pentru cei care studiază Biblia.

⁴ Gerhard Kittel, Gerhard Friedrich și Geoffrey William Bromiley, *Theological Dictionary of the New Testament*, (Grand Rapids, MI: W.B. Eerdmans, 1985), pag 944.

⁵ Am o prietenie de lungă durată cu un rabin ortodox Chabad local, care mi-a spus că există în mod regulat încercări de a descuraja oamenii să se convertească la iudaismul ortodox.

⁶ Părintele Chad Hatfield este profesor de Misiologie și Evanghelizare la Institutul Teologic Ortodox „Sfântul Vladimir” din New York. În data de 30 noiembrie 2016, el a fost numit primul Președinte al acestui institut teologic ortodox

⁷ Chad Hatfield, *Sămbăta Sfântă: Botezul și Marea Trinitate*, (Crestwood, NY: Seminarul St Vladimir), pag 2.

⁸ Mitropolitul Kallistos (Ware) și Maica Maria, trad, *The Lenten Triodion Supplement* (South Canaan, PA: St Tikhon's Seminary Press, 2007), pag 192, “Întrecând pe vameșul cu greșelile, nu râvnesc pocăinței lui; și îndreptările fariseului necăștigându-le, urmez trufiei lui. Ci Tu, Hristoase Dumnezeule, Cela ce cu prisosința smereniei Tale prin Cruce ai surpat drăceasca înălțare, schimbămă de răutatea cea dintâi a vameșului și din înălțarea cea de pe urmă a fariseului”

⁹ Johannes P. Louw și Eugene Albert Nida, vol. 1, *Lexicon grec-englez al Noului Testament: Based on Semantic Domains*, ediția electronică a celei de-a doua ediții (New York: United Bible Societies, 1996), pag 413.

¹⁰ Gerhard Kittel, Gerhard Friedrich și Geoffrey William Bromiley, *Theological Dictionary of the New Testament (TDNT)* (Grand Rapids, MI: W.B. Eerdmans, 1985) pag 422.

¹¹ *Ibidem*, pag 422.

Din culisele unei frumoase prietenii – Sfântul Liviu Galaction Munteanu și părintele Florea Mureșanu

Abstract. Important personalities of the Romanian Orthodox Theology in Transylvania during the interwar period, Saint Liviu Galaction Munteanu, recently canonized and Fr. Florea Mureșanu, were also two victims of the Communist regime. Both of them died in Aiud prison after facing different tortures. We have tried there to bring into attention an important aspect of their life and activity, namely their friendship, whose most important moment is related with the refuse of each one of them to testify again the other. Based on notes offered by Fr. Ioan Bunea who was also imprisoned by Communists, but also on other sources we tried to offer to the reader a glimpse of the image of their friendship and to invite them to meditate on aspects like virtue and respect for principles.

Keywords: prison, Communism, persecution, testimony, faith.

Introducere

Institutul Teologic Ortodox de la Cluj, devenit pentru o vreme, în perioada interbelică, academie teologică, și-a dat prinosul de sânge în perioada comunistă. Trei dintre profesorii săi, respectiv părintele Liviu Galaction Munteanu (1898-1959), părintele Florea Mureșanu (1907-1961) și părintele Alexandru Filipașcu (1902-1951),¹ au decedat în închisoare, în vreme ce părintele Ioan Bunea (1906-1990)² a fost și el încarcerat. Calitatea academică a dascălilor acestei instituții, dublată de caracterul neînficat al celor mai mulți dintre ei a fost

deja reliefată în paginile unor cercetări anterioare.³ Ba mai mult, părintele Liviu Galaction Munteanu a fost canonizat recent, context în care au fost publicate, ori aduse în atenție mărturii prețioase cu privire la dânsul,⁴ în vreme ce, în ceea ce-l privește pe părintele Florea Mureșanu, regretatul părinte profesor Dorel Man de la Cluj a avut o contribuție aparte în restituirea imaginii și a moștenirii sale.⁵ Există, totuși, anumite aspecte care nu au fost, până în acest moment, suficient valorificate în cadrul cercetării de față. Asupra unuia dintre ele ne vom opri în paginile următoare, respectiv prietenia dintre Sfântul Liviu Galaction Munteanu și părintele Florea Mureșanu.

Liviu Galaction Munteanu și Florea Mureșanu – aspecte ale unei prietenii aparte

După cum am menționat deja, atât părintele recent canonizat, cât și părintele Florea au fost dascăli ai școlii teologice clujene interbelice. Cel dintâi a fost profesor de la începutul și până la desființarea ei abuzivă de către comuniști, în vreme ce, cel din urmă, a predat aici înspre finele perioadei de funcționare a ei.

Născut la Ciubanca, în județul interbelic Someș, unde va fi al doilea dintre cei patru frați, viitorul părinte profesor Florea Mureșanu va absolvi liceul la Dej, apoi, în anul 1930, Institutul teologic clujean. În paralel va studia și la Facultatea de litere a universității din urbe și se va remarca și prin activitatea în cadrul asociației studențești a

acesteia.⁶ Între anii 1935 și 1938 va studia teologia la Cernăuți, apoi, ca bursier al fundației „Humboldt”, între 1938 și 1939, la Berlin.⁷ Doctoratul îl va susține abia în anul 1948 la Facultatea de Teologie din București, cu o teză dedicată *Cazaniei lui Varlaam*, publicată anterior, împreună cu alte studii dedicate subiectului.⁸ Se va căsători la data de 4 iulie a anului 1932 cu Eugenia Adam, învățătoare și publicist,⁹ împreună cu care vor desfășura o activitate culturală prodigioasă. Un punct de referință al acesteia îl va constitui cenaclul literar. După reîntoarcerea Ardealului la Patria mamă, aici se va muta și locul cenaclului lui Victor Papilian. Cu privire la acesta, Mitropolitul Bartolomeu Anania își amintește următoarele:

„În 1946, după revenirea Ardealului la Patria-Mamă, locuința soților Mureșanu adăpostea cenaclul literar al lui Victor Papilian. În casa lor i-am cunoscut pe Ion Luca și Lucian Blaga.”¹⁰

Deși nu avem informații în acest sens, e de presupus că și fostul său profesor, părintele Liviu Galaction Munteanu a participat la o parte dintre ședințele acestui cenaclu, care reunea crema intelectualității clujene a vremii. Alături de activitatea sa de la catedră, cea de paroh și de mărturia frumoasă dată în închisoare, și acest aspect contribuie la definirea părintelui Florea drept o personalitate importantă a culturii și spiritualității românești¹¹.

Precum profesorul și apoi colegul său de catedră, părintele Liviu Galaction, părintele Florea se va dovedi un autor harnic și muncitor. Va publica deopotrivă volume, studii și articole, în *Calendarul Românesc* al Episcopiei Clujului, *Revista Renașterea* a acesteia,¹² ori *Viața Ilustrată*, la a cărei înființare va contribui. Aici, atât el cât și Sfântul recent canonizat vor avea contribuții consistente, fapt ce vădește deopotrivă prietenia și buna lor colaborare.¹³

Ulterior, când vremuri mai puțin fericite se vor abate asupra amândurora și părintele Florea, după o primă încarcerare,

va fi trimis la Suciul de Sus în Maramureș, iar părintele Liviu Galaction la Bistrița, vor ține legătura. Conform mărturiei fiicei, întors la Cluj, părintele Liviu i-ar fi promis fostului său student și coleg că, odată ce se va îngădui, îl va readuce în cetate.¹⁴

Conștienți de relația dintre cei doi, Securiștii vor încerca să îi transforme pe fiecare în acuzatorul celuilalt. Prietenia lor, bazată pe respect reciproc și fortificată în credință, va rezista totuși. Invitați ca martori, fiecare în dosarul celuilalt, vor refuza să depună mărturie spre a se incrimina între ei. Părintele Ioan Bunea, care va lua și el calea închisorii își amintește cu privire la acest episod următoarele:

„La proces, ne-am văzut pentru ultima oară, cu Florea Mureșan, fostul meu coleg de facultate și prieten apropiat. Fusesse adus ca martor împotriva lui Liviu Munteanu. A fost demn, n-a recunoscut ceea ce apărea în declarație, afirmând categoric că este introdusă în text de către anchetator. A venit și peste el cumplita urgie, s-a prăpădit în penitenciarul de la Aiud. La căpătâi, are un stâlp cu un număr de identitate. Și atât!”¹⁵

Concluzii

Oameni de caracter și cu principii solide, Sfântul Liviu Galaction Munteanu și părintele Florea Mureșanu au fost legați și printr-o frumoasă prietenie. Refuzul de a deveni martori unul împotriva celuilalt vine să pecetluiască o relație de o viață și să vorbească generațiilor următoare de principii și valori. E susținut în același timp de colaborarea pe care cei doi au avut-o și de modul în care au știut să se susțină și să se ajute reciproc. La ceasul canonizării celui dintâi, când cel de-al doilea își așteaptă încă redescoperirea plenară, se cuvine meditat la aspecte precum acesta.

Protos. Dr. Maxim Morariu

Note bibliografice

¹ Pentru detalii cu privire la martiriul lor, a se vedea și: Maxim (Iuliu-Marius), Morariu, „Profesori ai Institutului Teologic Ortodox din Cluj, mărturisitori ai lui Hristos în temnițele comuniste”, în Casian Rușet (coord.), *Simpozionul internațional „Jertfă și mărturisire”*: Oravița, 24-25 aprilie 2017, Editura Episcopiei Caransebeșului, Editura Presa Universitară Clujeană, Caransebeș, Cluj-Napoca, 2017, p. 593-621. Pentru informații cu privire la părintele Filipașcu, a se vedea și: George Enache, „O moarte pentru o glumă”, în *Ziarul Lumina*, 23. 06. 2011, disponibil la adresa: <http://ziarulumina.ro/o-moarte-pentru-o-gluma-8874.html>, accesat 11. 01. 2017; Vasile Manea, *Preoți ortodocși în închisorile comuniste*, Ediția a III-a, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2004, p. 111; Mircea Păcurariu, *Dicționarul Teologilor Români*, Ediția a II-a, Editura Enciclopedică, București, 2002, p. 180; Alexandru Moraru, „Momente din istoria învățământului teologic universitar ortodox din Cluj-Napoca (1924-1952; 1990-2010)”, în *Studia Universitatis Babeș Bolyai – Theologia Orthodoxa*, anul LV (2010), nr. 2, p. 61-63; Idem, *Învățământul teologic universitar ortodox din Cluj-Napoca*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009, pp. 19-20; Ștefan Ștefănescu (coord.), *Enciclopedia istoriografiei românești*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978, pp. 142-143; Dumitru Borda, *Petrova. Studii, articole și documente de istorie locală*, Editura „Țara Maramureșului”, Petrova, 2015, pp. 26-40; <http://www.biblioteca-represiunii.ro/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici/F/F%202002.%20Fiacescu%20-%20Floteanu/Filipascu%20Alexandru/P1380776.JPG>, accesat în 12. 01. 2017; Ioan Vasile Leb, „Catedra de „Istorie Bisericească” 1824-1952, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai – Theologia Orthodoxa*, anul LIII (2008), nr. 1, p. 30. 7 <http://www.biblioteca-represiunii.ro/Fise%20matricole%20penale%20-%20detinuti%20politici/F/F%202002.%20Fiacescu%20-%20Floteanu/Filipascu%20Alexandru/P1380776.JPG>, accesat în 12. 01. 2017.

² Vezi: Ioan Bunea, *Memorial*, col. „Restauratio”, Editura Limes, Cluj, 2015; Idem, „Istoricul societății,” în *Almanahul societății academice „Credința Ortodoxă” a studenților de la Academia Teologică Ortodoxă Română din Cluj 1924/25 – 1929/30*, Institutul de Arte Grafice „Ardealul”, Cluj, 1930, p. 10-24; Idem, „Șovinism sau degradaționism”, în *Almanahul societății academice „Credința Ortodoxă” a studenților de la Academia Teologică Ortodoxă Română din Cluj 1924/25 – 1929/30*, Institutul de Arte Grafice „Ardealul”, Cluj, 1930, p. 61-65; Mircea ăcurariu, *Dicționarul Teologilor Români*, Editura Enciclopedică, București, 1996, p. 73; Iosif E. Naghiu, „Renașterea Ortodoxiei în Țara Năsăudului. Sfințirea Bisericii din Sângeorz”, în *Renașterea*, anul XV (1937), nr. 31-32, p. 1-2, pentru mai multe informații cu privire la viața și activitatea lui.

³ Vezi, de exemplu: Sebastian Stanca, *Episcopia Ortodoxă Română a Vadului, Feleacului și Clujului 1919–1929*, Tiparul Tipografiei Eparhiei Ortodoxe Române, Cluj, 1930; ***, *Actele Sino-dului Ordinar al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului, ținut la Cluj în anul 1924*, Institutul de Arte Grafice „Ardealul”, Cluj, 1925; Liviu Galaction Muntean, „Istoricul înființării Institutului teologic, mai târziu Academia teologică ortodoxă română din Cluj”, în *Academia Teologică Ortodoxă Română, Cluj – Anuarul (1924–1930)*, Tiparul Tipografiei Eparhiei Ortodoxe Române, Cluj, 1930, p. 9-25; Alexandru Moraru, *Învățământul teologic universitar ortodox din Cluj (1924–1952)*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1996; Daniel Mocanu, „Vasile Petrașcu. The Transylvanian religious music between stability and continuity”, în *Studia UBB Musica*, LXV (2020), nr. 1, p. 147-167; Daniel Mocanu, *Vasile Petrașcu, scrieri, documente, comentarii*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2022; Iuliu-Marius Morariu, „Învățământul teologic universitar în Eparhia Clujului în perioada interbelică”, în *Acta Mysei Porolissensis*, XXXIV (2012), p. 259-265; Alexandru Moraru, „Primii „licențiați” ai academiei teologice ortodoxe române din Cluj, dintre anii 1924-1936”, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai – Theologia Orthodoxa*, LII (2007), nr. 2, p. 45-51; Daniel Mocanu, „Vasile Petrașcu – reperele unui traiect intelectual”, în Vasile Stanciu, Cristian Sonea (eds.), *Icoană, mărturie creștină, totalitarism*,

Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2017, p. 597-621.

⁴ Vezi, de exemplu: Arhiva de Istorie Orală a Centrului Internațional de Studii asupra Comunismului din cadrul Memorialului Victimelor Comunismului și al Rezistenței, interviul nr. 3588, realizat de către Iuliu-Marius Morariu, realizat în anul 2018; Vasile Stanciu, *Slujbele Sfântului preot mucenic Liviu-Galaction Munteanu (Vecernia, Utrenia și Acatistul) Compuse pe o singură voce după melodii tradiționalele bisericești din Transilvania*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2025; Răzvan Perșa, „Pr. Prof. Dr. Liviu Galaction Munteanu. Nașterea, copilăria, pregătirea școlară și universitară”, în *Tabor*; XVIII (2024), nr. 10, p. 26-44; Laurențiu Lucaci, „Pr. Liviu Galaction Munteanu – dedicat mărturisitor al lui Hristos”, disponibil la: <https://radiorenasterea.ro/pr-liviu-galaction-munteanu-dedicat-marturisitor-al-lui-hristos/>, accesat 27. 02. 2025.

⁵ A se vedea: Florea Mureșanu, *Grai și suflet românesc*, ed. Dorel Man, col. „Mărturisitori de după gratii”, vol. 1, Editura Arhiecezana, Cluj-Napoca, 1997; Florea Mureșanu, *Chemare la sfințenie: mărturisiri & manuscrise editate și inedite*, ed. Dorel Man, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014.

⁶ Florea Mureșanu, „Cuvânt înainte,” în *Almanahul societății academice „Credința Ortodoxă” a studenților de la Academia Teologică Ortodoxă Română din Cluj 1924/25 – 1929/30*, Institutul de Arte Grafice „Ardealul”, Cluj, 1930, pp. 7-9; Idem, „Gestiunea bănească,” în *Almanahul societății academice „Credința Ortodoxă” a studenților de la Academia Teologică Ortodoxă Română din Cluj 1924/25 – 1929/30*, Institutul de Arte Grafice „Ardealul”, Cluj, 1930, pp. 38-41.

⁷ Alexandru Moraru, „Primii „licențiați” ai academiei teologice ortodoxe române din Cluj, dintre anii 1924-1936,” în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai – Theologia Orthodoxa*, anul LII (2007), nr. 2, p. 46.

⁸ Florea Mureșanu, *Cazania lui Varlaam (1643-1943) – prezentare în imagini*, E. R. A. N – editor Emil Hațieganu, Kolozsvár-Cluj, 1944; Idem, „Cazania lui Varlaam,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 6, p. 1-5; Idem, „Cazania lui Varlaam,” în *Calendarul creștinului de lege răsăriteană pe anul visect 1944*, nr. XXII, Editura Episcopiei Ortodoxe Române, Kolozsvár-Cluj, 1944, pp. 83-90.

⁹ Dorel Man, „Studiu introductiv,” în Florea Mureșanu, *Grai și suflet românesc*, ed. Dorel Man, col. „Mărturisitori de după gratii”, vol. 1, Editura Arhiecezana, Cluj-Napoca, 1997, p. 12; Idem, „Teologul și cărturarul martir, protopop Florea Mureșanu,” în *Anuarul Institutului Teologic universitar Ortodox din Cluj-Napoca (din 1992 – Facultatea de Teologie Ortodoxă)*, anul I (1990-1992), Editura Arhiecezana, Cluj, 1998, p. 307.

¹⁰ Bartolomeu Anania, „Cuvânt înainte,” în Florea Mureșanu, *Grai și suflet românesc*, ed. Dorel Man, col. „Mărturisitori de după gratii”, vol. 1, Editura Arhiecezana, Cluj-Napoca, 1997, p. 3. Cf. Idem, *Rotonda plopilor aprinși*, Editura Florile Dalbe, București, 1995, p. 133 et passim.

¹¹ Dânsul fiind, precum frumos îl descrie Înaltpreasfințitul Părinte Justinian al Maramureșului: „Cărturar de seamă, patriot desăvârșit, intelectual de primă mână, scriitor original și mai presus de toate, preot adevărat. Am avut binecuvântarea de la Dumnezeu să fiu confidentul lui. Să-i cunosc aspirațiile, după cum am cunoscut aspirațiile multor români din timpurile acelea, în care cei scăpați din infernul securității staliniste nu îndrăzneau să-și arate rănila nici la tata, nici la mama, nici la soție, nici la copii, ci veneau la starețul de la Rohia și în fața lui își descopereau rănila. Starețul îngrozit, le mângâia rănila, încerca să le aline și să le vindece cu balsamul rugăciunii, al spovedanei și al Sfintei Împărtășanii... Părintele Florea era un autentic patriot. El adeseori spunea creștinilor care se adunau în jurul său în serile liniștite în parohia Suciul de Sus: „Noi nu am venit aici ca un scai, agățați de coada unui cal”. Nu era șovin, nu era un fanatic creștin pravoslavnic, ci era un autentic român drept credincios. Aceste virtuți, aceste calități creștinești, ne dau dreptul să-l numărăm și pe părintele Florea Mureșanu între martirii Bisericii Ortodoxe și eroii poporului român”. Justinian Chira, „O pagină de istorie”, în Florea Mureșanu, *Grai și suflet românesc*, ed. Dorel Man, col. „Mărturisitori de după gratii”, vol. 1, Editura Arhiecezana, Cluj-Napoca, 1997, p. 8-9.

¹² Precum: Florea Mureșanu, „Catedrala din Cluj,” în *Clujul românesc – Calendarul Eparhiei Ortodoxe Române a Clujului pe anul comun 1934*, anul XII, Tiparul Tipografiei Eparhiale Ortodoxe Române, Cluj, 1933, p. 60-72; Idem, „Senzul moral al vieții – după Soloviev,” în *Clujul românesc – Calendarul Eparhiei Ortodoxe Române a Clujului*

pe anul comun 1934, anul XII, Tiparul Tipografiei Eparhiale Ortodoxe Române, Cluj, 1933, p. 74-82; Idem, „Începuturile creștinismului în Dacia,” în *Calendarul creștinului de lege răsăriteană pe anul visect 1944*, nr. XXII, Editura Episcopiei Ortodoxe Române, Kolozsvár-Cluj, 1944, p. 57-62;

¹³ Vezi: Florea Mureșanu, „Dr. Mircea Suci-Sibianu. GÂNDURI CREȘTINEȘTI. Vol. I. Sibiu 1937. Seria Didactică, Tip. Arhidiecezană. 111 pag. 40 Lei,” în *Viața Ilustrată*, anul IV (1937), nr. 1, p. 19; Idem, „Diacon Ioan Lăncrăjan. ÎNCERCĂRI DE REABILITARE A GÂNDIRII CREȘTINE MEDIEVALE. București. Tip. Cărților Bis. 1937, pag. 154. Lei 70,” în *Viața Ilustrată*, anul IV (1937), nr. 2, p. 21; Idem, „Preotul Ioan Broșu – Paroh-Prot. onor. în Brașov – Dârste. AMINTIRI din viața preoțească adunate și scoase la iveală după o păstorire de peste 50 de ani. Tip. „Astra” Brașov, 1936, pagini 118,” în *Viața Ilustrată*, anul IV (1937), nr. 4, p. 20; Idem, „N. Gr. Popescu Prahova. RAPORTURILE DINTRE STAT ȘI BISERICĂ. Chișinău, Tip. „Uniunii cler. ort. din Basarabia”. 1936, pag. 312, Lei 200, în *Viața Ilustrată*, anul IV (1937), nr. 8-9, p. 22; Idem, „† Thomas G. Massaryk,” în *Viața Ilustrată*, anul IV (1937), nr. 10, p. 9-10; Idem, „Coriolan Bărbat. JUSTIȚIA ARE CUVÂNTUL. Roman. Tip. Săteanului, Sibiu, 1937, p. 80, Lei 15,” în *Viața Ilustrată*, anul IV (1937), nr. 11, p. 22; Idem, „Cartaginea de odinioară,” în *Viața Ilustrată*, anul V (1938), nr. 3, p. 9-10; Idem, „De la Dimitrie Cantemir la Sextil Pușcariu,” în *Viața Ilustrată*, anul VII (1940), nr. 8, p. 13-15; Idem, „Cronica literară,” în *Viața Ilustrată*, anul VII (1940), nr. 8, p. 19-21; Idem, „Steaua mântuirii,” în *Viața Ilustrată*, anul VII (1940), nr. 10, p. 14-15; Idem, „Din viața și din cuvintele Sfântului Efreem Sirul,” în *Viața Ilustrată*, anul VII (1940), nr. 10, p. 18-19; Idem, „Diacon Dr. Haralambie Coșocaru: „ESTE PRIMATUL LUI PETRU UN PRIVILEGIU DE DREPT DIVIN DUPĂ NOUL TESTAMENT?”. Tip. Arhidiecezană, Seria Teologică, Sibiu, 1940, LXXXII+434 pag. Lei 200,” în *Viața Ilustrată*, anul VII (1940), nr. 10, p. 22; Idem, „Sfântul Antonie cel Mare,” în *Viața Ilustrată*, anul VIII (1941), nr. 3, p. 18-21; Idem, „Preot Emil Nicolescu: DIN VIEȚILE SFINȚILOR VASILE CEL AMRE, GRIGORIE DE NAZIANZ ȘI IOAN GURĂ DE AUR. Biblioteca „Veniți de luați lumină”, nr. 3, Editura Episcopiei ort. rom. Kolozsvár-Cluj. Pag. 31. Preț 30 fileri,” în *Viața*

Ilustrată, anul IX (1942), nr. 4, p. 28; Idem, „Relațiile bisericii ortodoxe române din Kolozsvár Cluj cu brașovenii,” în *Viața Ilustrată*, anul IX (1942), nr. 5, p. 20-22; Idem, „Un dar al Fuhrerului,” în *Viața Ilustrată*, anul IX (1942), nr. 8, p. 28; Idem, „Din pragul noului an școlar,” în *Viața Ilustrată*, anul IX (1942), nr. 8, p. 27; Idem, „CAZANIA DELA GOVORA (1642-1942),” în *Viața Ilustrată*, anul IX (1942), nr. 8, p. 26-27; Idem, „Părintele Ion Schakhowsky - Așchii dintr-o cruce,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 1, p. 7-11; Idem, „Prot. Ion Goron – Scriitorul,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 2, p. 12-14; Idem, „Sfântul Macarie egipteanul,” în *Viața Ilustrată*, anul VIII (1941), nr. 2, p. 7-10; Idem, „Un eveniment religios și literar,” în *Viața Ilustrată*, anul IX (1942), nr. 3, p. 9-12; Idem, „Cronică plastică,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 5, p. 29; Idem, „Cazania lui Varlaam,” p. 1-5; Idem, „Academia Teologică „Andreiană”, în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 7, p. 4-8; Idem, „Cazania lui Varlaam în două ediții,” p. 32; Idem, „Copii după Cazania lui Varlaam,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 10, p. 11-15; Idem, „Catedrala,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 11, p. 3-13; Idem, „Isidor Todoran: BAZELE AXIOLOGICE ALE BINELUI. Sibiu, 1942. Pag. 134,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 5, p. 23-24; Idem, „Cronică plastică,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 5, p. 29; Idem, „Trei autografe ale Mitropolitului Teofil,” în *Viața Ilustrată*, anul XI (1944), nr. 7, p. 22-24; Liviu Galaction Munteanu, „Întâmpinarea Domnului,” în *Viața Ilustrată*, anul IV (1937), nr. 2, p. 6-7; Idem, „Mucenicul Gheorghe,” în *Viața Ilustrată*, anul IV (1937), nr. 4, p. 7-8; Idem, „Înălțarea Domnului,” în *Viața Ilustrată*, anul IV (1937), nr. 4, p. 12-13; Idem, „Arhanghelii Mihail și Gavril,” în *Viața Ilustrată*, anul IV (1937), nr. 11, p. 9-10; Idem, „Problema jidovească în România,” în *Viața Ilustrată*, anul V (1938), nr. 2, p. 5-8; Idem, „Regina Maria,” în *Viața Ilustrată*, anul V (1938), nr. 7-8, p. 3-4; Idem, „Criza tineretului nostru universitar,” în *Viața Ilustrată*, anul VII (1940), nr. 2, p. 8-11; Idem, „Ce se scrie de Paști,” în *Viața Ilustrată*, anul VII (1940), nr. 5, p. 4-6; Idem, „Nichifor Crainic,” în *Viața Ilustrată*, anul VII (1940), nr. 5, p. 12-14; Idem, „Dr. Nicolae Neaga: „N-AM VENIT SĂ STRIC LEGEA”. Sibiu 1940 (Seria Teologică). Pag. 274. Lei 120,” în *Viața Ilustrată*, anul VII (1940), nr. 5, p. 23; Idem, „Crăciunul,” în *Viața Ilustrată*, anul VII

(1940), nr. 10, p. 6-8; Idem, „Bunavestire,” în *Viața Ilustrată*, anul IV (1937), nr. 3, p. 5-6; Idem, „Gânduri evanghelice,” în *Viața Ilustrată*, anul IX (1942), nr. 8, p. 5-7; Idem, „Betleemul,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 1, p. 3-5; Idem, „Protoiereul Ion Goron – la Academia Teologică,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 2, p. 5-6; Idem, „Noul Testament,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 2, p. 32; Idem, „Pr. Dumitru Călugăr: COPII DIN BIBLIE. Sibiu, 1940,” în *Viața Ilustrată*, anul VIII (1941), nr. 2, p. 21; Idem, „Postul Mare,” în *Viața Ilustrată*, anul IX (1942), nr. 1, p. 4-6; Idem, „Gânduri de Crăciun,” în *Viața Ilustrată*, anul IX (1942), nr. 10, p. 4-5; Idem, „În așteptarea Paștilor,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 4, p. 5-9; Idem, „Un exemplu și un îndemn,” în *Viața Ilustrată*, anul

X (1943), nr. 7, p. 1-3; Idem, „Slujbași și misionari,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 8, p. 1-2; Idem, „Badea Niță,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 8, p. 19-22; Idem, „Lume nouă,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 10, p. 9-10; Idem, „IZVOARELE VIEȚII CREȘTINE. Editura Asociației Preoților „Sf. Nichita”. Kolozsvár-Cluj 1943,” în *Viața Ilustrată*, anul X (1943), nr. 10, p. 30.

¹⁴ Arhiva de Istorie Orală a Centrului Internațional de Studii asupra Comunismului din cadrul Memorialului Victimelor Comunismului și al Rezistenței, interviul nr. 3588, realizat de către Iuliu-Marius Morariu, realizat în anul 2018.

¹⁵ Ioan Bunea, *Memorial*, p. 131.

Părintele Vasile Vasilache

Părintele vicar Vasile Vasilache a fost o personalitate temeinică atât din punct de vedere al ideii de temelie, de statornicie, trăinicie și putere, cât și din cel al ideii de bază solidă pe care se poate construi ceva, cum ar fi o casă, o biserică, o parohie, o administrație, un ideal, o relație duhovnicească. Acest lucru implică și faptul de a fi om de bază, principial, fidel, consecvent, statornic, pe care poți să contezi; cu un astfel de om poți să pornești la drum, fie spre un țel superior în viața temporară, fie spre unul care țintește veșnicia, cum ar fi călăuzirea credincioșilor pe drumul spre Împărăția lui Dumnezeu.

Părintele Vasile Vasilache s-a născut la 28 ianuarie 1909, în satul Idrici, com. Roșești, jud. Fălciu pe atunci, Vaslui azi, ca fiu al Protoiereului Gheorghe și al preoteasei Aglaia, fiind unul dintre cei șapte copii ai acestora. A urmat școala primară în satul Vutcani, unde tatăl său a fost transferat ca paroh, apoi, între 1921- 1929, a studiat la Seminarul Teologic din Huși, fiind un elev eminent și ales a fi chiar președintele Societății culturale „Veniamin Costache” de acolo. La vârsta de 15 ani a rostit prima sa

predică în biserica din satul copilăriei.

Între anii 1930-1934 a urmat cursurile Facultății de Teologie, dar și ale Facultății de Litere și Filosofie ale Universității din București. Între profesori i-a avut pe celebrii Nicolae Iorga, Nae Ionescu, Constantin Rădulescu-Motru, Dimitrie Gusti ș.a. Aici s-a bucurat de atenția unor mari personalități culturale: Octavian Goga, Lucian Blaga, Nichifor Crainic, Liviu Rebreanu, Vasile Voiculescu, după cum scrie ziaristul Gheorghe Pietraru (*Romanian Journal*, 11 martie 1999, New York). În 1938 a terminat doctoratul la Facultatea de Teologie din Chișinău, tema tezei fiind „Predica în Evul Mediu”. Între timp, în 1935, a fost hirotonit diacon la catedrala mitropolitană din Iași, zidită de Veniamin Costache, mitropolitul de vrednică pomenire. În 1936 este tuns în monahism la Mănăstirea Neamț și în același an e hirotonit preot tot la Iași de către Mitropolitul Nicodim Munteanu care i-a fost și profesor apropiat la Seminarul Teologic din Huși.

La Iași, unde este ridicat la rangul de protosinghel mai întâi și apoi de arhimandrit, primește mai multe ascultări, în afară de faptul că era slujitor la catedrala mi-

tropolitană și la Biserica „Sf. Trei Ierarhi”. Mai precis, este numit redactor șef al revistei *Mitropolia Moldovei* și director al cancelariei mitropoliei.

Ajuns la București, chemat de Patriarhul Nicodim Munteanu, fostul mitropolit al Moldovei, Părintele Vasile devine vicar și secretar patriarhal, predicator la catedrala patriarhală unde, între 1941-1944 a ținut peste 400 de predici, și totodată stareț al Mănăstirii Antim unde a restaurat fizic celebrul așezământ monahal, a inițiat multe activități de ordin cultural-religios și a participat activ la mișcarea „Rugul Aprins” inițiată și condusă de scriitorul, ziaristul și teologul Sandu Tudor devenit monahal Daniil, mișcare ce urmărea reînvierea spiritului ortodoxiei isihaste românești și care a atras personalități de valoare ale elitei bucureștene: Vasile Voiculescu, Alexandru Făgețeanu, Dumitru Stăniloae, Arsenie Papacioc, Antonie Plămădeală, Alexandru Mironescu, Roman Braga, Benedict Ghiuș, Paul Sterian, Anton Dumitriu și alții, cei mai mulți dintre ei ajunși mai târziu în temutele închisori ale regimului comunist, unii sfârșindu-și viața acolo.

Părintele Vasile Vasilache a fost chemat la treapta episcopală atât de către Mitropolitul Irineu Mihălcescu de la Iași, cât și de Patriarhul Nicodim, cinste însă, pe care secretarul patriarhal a refuzat-o odată cu presiunile de a colabora cu regimul comunist. În anul 1948 a fost obligat să demisioneze din toate funcțiile sale, cea de secretar patriarhal, de predicator al catedralei, de director al revistei teologice *Biserica Ortodoxă Română*, de stareț. A fost prigonit, suferind lipsuri, necazuri și lovituri și surghiunit, mai întâi întorcându-se la Mănăstirea Neamț ca simplu monah, după care, în 1949, fiind pentru scurt timp stareț la Mănăstirea Moisei din Ardeal și apoi trecând pe la mănăstirile Horațiu și Secu, a ajuns ca egumen la schitul Pocrov (Neamț).

În 1959 este obligat să iasă din monahism. I se interzice a mai sluji și se retrage la casa părintească din satul Vutcani, împreună cu fratele său Haralambie, unde continuă să trăiască o viață monahală, în

privat, și unde se dedică rugăciunii și studiului. În același an, însă, el și fratele său sunt arestați și duși mai întâi la închisoarea din Bacău. Arhimandritul Haralambie a fost condamnat la șapte ani de detenție (a murit la închisoarea din Gherla în 1962) iar Părintele Vasile la opt ani, acuzat de „uneltire împotriva ordinii sociale”, că asculta Vocea Americii, că a ținut predici împotriva regimului, că deținea cărți de conținut anticomunist. Până la eliberare în 1964 a trecut prin câteva închisori, între care Jilava și Gherla, aceasta din urmă fiind numită și „împărăția morții”.

Între 1964-1969 a slujit ca paroh în satul Bobâlna, în Ardeal, iar în 1969, la chemarea P.S. Victorin Ursache, episcopul Episcopiei misionare ortodoxe române din America și Canada, Părintele Vasile Vasilache este trimis de Patriarhie ca misionar pe acest continent unde a slujit la diverse parohii românești în Massachusetts, Michigan, Ontario, iar din 1984 slujind la Biserica ortodoxă română „Sfântul Nicolae” din New York devenind totodată și vicar al Episcopiei, ridicată între timp la rang de Arhiepiscopie, calitate în care a fost activ pe plan teologic și cultural, între altele, înființând și conducând în cadrul editurii Arhiepiscopiei colecția „Cuvântul vieții”, unde a publicat și unele din cărțile sale.

În anul 1996 Patriarhul Teoctist al Bisericii Ortodoxe Române l-a onorat pe Părintele Vasilache cu rangul de arhimandrit mitrofor cu mantie și cărjă.

Părintele Vasile Vasilache a avut atât în țară cât și în America o prodigioasă activitate teologică și culturală. În afară de cunoscuta sa vocație de predicator a ținut zeci de conferințe, una dintre ele chiar la Ateneul Român din București, despre Mitropolitul Veniamin Costache, pentru care conferința a primit calde aprecieri de la distinșii profesori de teologie Gheorghe Moisescu și Iuliu Scriban. A avut numeroase colaborări la radio și la presa locală. A ținut cursuri de religie pentru adulți și copii (la parohia din Windsor, Ontario), a lucrat ca un adevărat misionar conștient de misiunea sa apostolică.

La schitul Pocrov s-a angajat în traducerea unei noi versiuni a Bibliei la care a lucrat mulți ani și care traducere se află azi la Biblioteca Academiei Române. A fost un om de vastă cultură și de recunoscut talent literar.

Opera sa tipărită este vastă, unele volume fiind traduse și în engleză. Iată aici doar câteva titluri de carte: *Altă lume: Amintiri din închisorile comuniste; Întreita iubire de Dumnezeu, Biserică și Neam; De la Antim la Pocrov: Mărturie și mărturisiri; Sub acoperemântul veșniciei; Bobâlna și bobâlnenii: Jurnal parohial; Reînvieri spirituale; Cerurile grăiesc; Anul 2000 și Noul Mileniu* (ultima carte). În afară de volume de scrieri, a publicat și alte lucrări mai mici cum sunt, între altele: „Dumnezeu este lumină”; „Mitropolitul Veniamin Costache”; „Biblia în ortodoxie”; „Mitropolitul Iosif Naniescu”; „Doctorie sufletească pentru toate durerile”; „Prietenii lui Dumnezeu” și altele.

Viața și activitatea Părintelui Vasile Vasilache au fost întemeiate pe filosofia creștină și morală evanghelică. Prin calitățile sale speciale el a fost și un împlinitor al fericirilor enunțate de Domnul Hristos pe Muntele Măslinilor: a fost sărac cu duhul - și nu în sensul greșit, peiorativ, cum din ignoranță mulți interpretează acest text - ci sărac în duh, cerșetor de Duh cum o spune sensul autentic al cuvântului, în grecește *ptochos* – cerșetor, deci cerșetor de Duh Sfânt; a plâns suferind persecuții; a fost blând și milostiv; a fost însetat de dreptate și a fost prigonit pentru asta; a fost curat și smerit cu inima și făcător de pace.

Învățând blândețea și smerenia inimii de la Mântuitorul Hristos, potrivit chiar îndemnului Acestuia: „Învățați de la Mine, căci Eu sunt blând și smerit cu inima” (Matei 11, 29), dar și de la Sfântul Apostol Pavel care scrie că „roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea, curăția” (Galateni 5, 22-23). Părintele Vasilache s-a făcut purtător al harului Duhului Sfânt, cultivând în viața sa aceste virtuți și mai ales

revărsându-le asupra celor din jurul său care astfel au beneficiat din plin îmbogățindu-și sufletele prin cel care le-a fost adevărat model de trăire duhovnicească.

A fost blând, înțelept, sfătos, inteligent, educat, îngăduitor. Cei care l-am cunoscut mai îndeaproape am remarcat neutralitatea lui față de orice fel de apartenență ori simpatie politică. El ocolea cu grijă subiectul când uneori era provocat sau doar, simplu, consultat ori când cineva deschidea o astfel de discuție. Biografia lui spun că această atitudine a fost moștenită din familie de la tatăl său, Protoiereul Gheorghe I. Vasilache, om de mare înțelepciune care, de asemenea, deși solicitat deseori, nu s-a implicat în nicio mișcare politică a vremii. De exemplu, înțelepciunea și blândețea lui le-am constatat singur în cei cinci ani cât am slujit împreună (1988-1993). De multe ori, în urma diferitor atacuri și calomnii - căci a avut parte și de acestea - îl auzeam zicând: „lasă!”. Lăsa de la el. Gândul pedepsei, răsplătirii cu rău, al ranchiunei, al apărării arogante nu a avut loc în sufletul său. Ce a avut loc însă a fost mereu gândul și duhul iertării. Asta, totuși, nu însemna lipsă de fermitate. Știa să stea neclintit în principiile sale și în vreme de furtună. Dar niciodată pentru sine, de dragul propriei persoane, ci pentru ceilalți, pentru credință, Biserică și Neam.

Umorel lui caracteristic nu va putea fi uitat de cei care l-am cunoscut. Fin, bine plasat, inteligent, acest umor l-a ajutat de multe ori să depășească problemele pe care le avea de confruntat.

Slujitor devotat al Sf. Altar, cu inimă fierbinte, mereu ca un rug aprins și nemistuit și cu o conștiinciozitate maximă pentru ce avea de făcut, dovedită cu prisosință până la adânci bătrânețe, Părintele Vasilache a arătat și o constantă și generoasă deschidere spre oameni, spre miile și miile de credincioși cărora le-a fost duhovnic în țară și în străinătate.

De o rară modestie și ca un adevărat călugăr ce era, întotdeauna s-a mulțumit cu puțin. Ar fi putut să-și cumpere un apartament în Queens, dar a preferat ca din banii lui să ajute pe alții, el fiind bucuros să

trăiască într-o chilie mică în spatele Sf. Altar, în biserica unde slujea, în Sunnyside, ca un fel de anticipare a locuirii în Împărăția lui Dumnezeu, după cum și spune o rugăciune: „În Biserica slavei Tale când stau, în cer a sta mi se pare”.

Ajutoarele trimise din modestele sale venituri l-au făcut donator și ctitor la multe biserici pe unde Dumnezeu i-a purtat pașii sau pe care le-a îndrăgit: la catedrala din Huși, la biserica din Vutcani, satul copilăriei (parohia tatălui său), la biserica „Sfântul Spiridon Vechi” din București, la mănăstirea „Sfântul Dumitru” din Middletown, New York, și în alte locuri numai de el știute. A zidit însă, mai ales, biserici în sufletele oamenilor.

Fiind iubitor de slujbele divine, exact așa cum spune cuvântul psalmistului: „Râvna casei Tale mă mistuie” (Ps. 68, 11; Ioan 2, 17), până și în închisoare fiind, făcea slujbe în surdina, mai ales de Sf. Paști și de Crăciun, asumându-și bineștiutele riscuri. Și, desigur, oferind cuvinte de învățătură. Potrivit unor mărturii ale colegilor de închisoare Părintele Vasilache era admirat pentru vasta lui cultură laică și teologică. Dar și pentru firea lui milostivă. Bolnav fiind de tifos exantematic, făcea și milostenie dând rația lui de pâine altor deținuți supuși la pedepse grele între care erau carcera și înfometarea.

Neavând avere el nu a avut ce apăra. A apărat credința cu timp și fără timp, vorba Sf. Ap. Pavel. A fost un mărturisitor al credinței în temnițele comuniste, dar și în tot restul vieții, atât în relațiile personale cu ceilalți, cât și prin cărțile sale de teologie, multe, și de asemenea prin predicile sale pentru care avea o vocație specială. El vorbea și mărturisea credința din preaplinul sufletului său și al trăirii din care se vedea că harul lui Dumnezeu era peste el.

Cât privește cărțile, dacă ar fi să luăm doar una: *Pentru ce suntem ortodocși*, putem vedea râvna lui pentru mărturisire, pentru transmiterea învățăturii de credință pe înțelesul tuturor, volum ce poate fi considerat pe drept un catehism al creștinului ortodox, un îndreptar atât de necesar

mai ales nouă celor ce trăim în America în contextul specific inter-creștin și inter-religios unde nu o dată suntem puși în situația de a explica altora, ne-ortodocși, temeiurile credinței noastre.

A scris, a scris, a scris. În afară de mărturisirile de credință a scris despre persecuțiile din timpul regimului comunist și mai ales, ca un adevărat român, despre valorile culturii și spiritualității neamului românesc.

Părintele Vasilache a plecat la Domnul în ziua de 6 ianuarie 2003, de marele praznic al Bobotezei, în exercițiul funcțiunii sale preoțești, după o viață bogată și îndelungată de adevărat patriarh, plecând pe calea Împărăției triumfător asupra neputințelor pe care le-a biruit, asupra morții care nu l-a speriat și asupra păcatului de care era tot mai înstrăinat.

A fost un om conștiincios, alert, mereu interesat de a cunoaște; citea întruna, era informat, la curent cu noutățile din diversele domenii ale vieții. Toate darurile sale au fost puse în slujba lui Dumnezeu, a Bisericii și a neamului său.

Vincent Van Gogh a avut o vorbă frumoasă: „Să faci din rană o lumină”. Părintele vicar asta a făcut, din rana prigonirilor suferite, dar mai ales din harul chemării sale divine; a revărsat în permanență și în multe feluri lumina sufletului său: lumina credinței - ancora sa în suferință și peregrinare; lumina slujirii - devotamentul total față de Sf. Altar; lumina misiunii - apostol al ortodoxiei și românismului; lumina pastorației - blând păstor iubitor de oameni; lumina propovăduirii - vocația sa de neîntrecut predicator; lumina mărturisirii - împărtășirea suferinței și a credinței; lumina cărții - intelectual de elită; lumina vieții duhovnicești - model de viețuire morală.

Părintele Vasile Vasilache a lăsat în urmă profilul unui om integru ce rămâne pe mai departe ca o candelă luminând cerul sufletelor noastre și răspândind de acolo dragoste și blândețe, așa cum blând și demn i-a fost chipul patriarhal ca luat din icoană.

Pr. Prof. univ. Dr. Theodor Damian

Scurte însemnări despre viața spirituală a creștinilor ortodocși români din America de Nord

Contează mai puțin de câte ori vizitează cineva spațiul Nord-American. Contează mai puțin chiar și timpul pe care cineva îl petrece în federația statelor din această regiune. Dificultatea de a scrie un articol despre o astfel de experiență rămâne una considerabilă.

În limbajul comun, vorbim despre Statele Unite ale Americii ca despre o entitate. Și așa este, pentru că este vorba despre o republică. Totuși, această constituție federală reunește, într-o regiune mai mare decât dublul suprafeței tuturor statelor Uniunii Europene, un număr de 50 de state - unele dintre ele (Texas de exemplu), având o suprafață mai mare decât Franța. Statele Unite ale Americii înseamnă 50 de state cu tot atâtea particularități geografice, demografice și istorice, cu specificități juridice și administrative, cu tipare culturale economice și spirituale care concurează ușor un continent întreg de țări... Cu o astfel de întindere și diversitate, SUA cu cele peste 330 de milioane de locuitori, reprezintă pentru orice vizitator sau explorator, pentru un expert care caută să evalueze diverse aspecte sociale, sau pentru misionarul creștin, o imensă provocare. Și, desigur, de aici încolo, sarcina dificilă de a surprinde și cuprinde în cuvinte, scrise pe câteva pagini, extensia și ineditul experienței americane.

Pentru a patra oară în spațiul nord-american

La începutul lunii septembrie am sosit în Statele Unite ale Americii pentru un program de 7 săptămâni, în câteva dintre statele Americii de Nord și Canada. Este pentru a patra oară în ultimii cinci ani, când

vin în SUA, la invitația Înaltpreasfințitului Nicolae, întâistătătorul Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi. În total, în aceste locații, de această dată au fost 14 conferințe și patru ateliere (experiențe structurate de învățare cu durată medie de 10 ore, destinate unor grupuri formate în medie de 20 de participanți). Temele conferințelor au fost diverse, având în general în comun evaluarea unor aspecte care țin deopotrivă de practicile obișnuite ale vieții spirituale creștine, în familie și în comunitatea de credință puse față în față cu diverse provocări ce survin de pe urma coordonatelor recente ale vieții sociale-culturale în societatea post-modernă. Trei dintre atelierele susținute (în Austin, în San Antonio și în Atlanta) au vizat *cultivarea atașamentului în relațiile de cuplu și în familie*, iar celălalt atelier a avut ca temă *Cultivarea Atenției în familie, în activitatea profesională și în viața spirituală*. Provocarea a fost ceva mai mare și pentru faptul că unele discuții și interacțiuni, referitoare la temele discutate în cadrul atelierelor și conferințelor din Texas, desfășurate în limba engleză, au implicat nuanțe clarificatoare.

Pregătiri cu binecuvântări

Din capul locului trebuie menționat ceva important, cumva esențial și firesc deopotrivă, pentru un cleric. Pentru această deplasare, am urmat cu atenție toți pașii cuveniți: din vreme a fost clarificat itinerariul, cu organizatorii, a fost definitivată lista comunităților unde urmează să se desfășoare aceste activități, stabilindu-se în bună parte și titlurile conferințelor sau atelierelor. Toate acestea au fost prezentate Înaltprea-

sfințitului Nicolae și Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Nathaniel, pentru a primi binecuvântarea ierarhilor. Cu multă bunăvoință și dorința de a sprijini activitățile parohiilor, Înaltpreasfințitul Nicolae a trimis invitația sa Înaltpreasfințitul Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, ca mai apoi toate documentele să ajungă la Patriarhia Română, pentru binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel. În lumina obișnuită a vieții spirituale creștin ortodoxe, acest drum de pregătire a unei vizite este nimic altceva decât parcursul firesc pentru orice activitate desfășurată în comunitățile creștinilor ortodocși din străinătate. Cuvântul cheie în toate este binecuvântarea ierarhilor sub jurisdicția sub a căror jurisdicție se desfășoară aceste activități¹.

Periplul american a început în Texas, în comunitățile din Austin și San Antonio, continuând în statul California, în San Jose, în Hayward și Sacramento. Au urmat statul Oregon, cu orașul Portland, și statul Washington, la Nordul Coastei de Vest, având mai multe activități în Seattle. Călătoria și activitățile au continuat în provincia British Columbia din Canada, cu trei conferințe în Vancouver și un drum înapoi pe Coasta de Vest în statul Nevada, în Las Vegas. Șederea pe Coasta de Vest s-a încheiat cu o conferință în Los Angeles, cel mai mare oraș al statului California. Vizita și activitățile desfășurate în comunitățile românești din SUA s-au încheiat pe Coasta de Est, în Atlanta, în statul Georgia, și, ca ultimă oprire, în comunitatea parohială a Bisericii Sf. Nicolae din New York.

12.500 de kilometri pe teritoriul american. Adică foarte puțin.

Traseul acesta, care a traversat doar 7 din cele 50 de state Nord-americane și o singură provincie Canadiană, British Columbia, a însumat totuși, peste 30.000 de kilometri, din care 12.500 pe teritoriul american traversați în 7 săptămâni. Și deși nu reprezintă nici o frântură din imensul spațiu American, a fost provocator ca efort, și mai mult decât suficient pentru a întrezări diversitatea psiho-culturală, social-demo-

grafică și economică a acestui univers: America libertăților și a libertinajului, America oportunităților și a provocărilor, a bogățiilor și disputelor, America potențialităților și paradoxurilor. Fărăma de efort, depusă în aceste călătorii, în acest scurt interval de timp, a fost pentru mine un prilej pentru a întrezări munca imensă, în plan misionar, pe care o desfășoară aici biserica noastră și slujitorii ei, călătorind iar și iar, în imensitatea teritoriul Canadei și a celor două Americi, un întins greu de cuprins, care nu își găsește comparații potrivite nicăieri în Europa, un întins ce solicită eforturi considerabile.

Dincolo de distanțele foarte mari, America strânge laolaltă multe contraste: prosperitate și provocări economice, dispute sociale și politice, inflamate mult de apropiatele alegeri, cosmopolitism, imigranți și multiple fracturi intra-comunitare, tehnologii avansate, avangardism, invazia homeless-ilor, exhibiționism, libertinaj și o sete imensă pentru spiritualitate, emanciparea și hiper-emanciparea tinerilor în raport cu autoritatea părinților, dar și un adevărat cult pentru viața de familie, o atenție remarcabilă pentru cultura duhovnicească a interiorității omenești, o apetență pentru experiența comunitară a creștinismului ortodox, în comuniunea liturgică din spațiul eclezial.

Ca o constantă culturală, în mijlocul acestor realități provocatoare – în care luminile și umbrele se împletesc – am putut cunoaște modul în care își petrec viața și își desfășoară activitatea și misiunea, românii creștin-ortodocși. Pe lângă cerințele presante ale unei economii performante, alte presiuni au fost și încă mai sunt resimțite, în planul vieții cotidiene, de către cei ce locuiesc aici: instabilitatea pieței locurilor de muncă², situația gravă din piața imobiliară³. La aceste provocări se mai pot adăuga alte câteva urme lăsate de evenimentele ultimilor ani sau de cele chiar mai recente. Sunt cele care au marcat profund viața socială și culturală a nord-americanilor: pandemia CoVid-19, mișcările sociale precum *"me too"* și *"black lives matter"*,

sau atacul de la Capitoliu de acum aproape 4 ani. Și, desigur, din acest inventar, nu pot lipsi situațiile și evenimentele apărute în ultimii doi ani și ultimele săptămâni: războaiele din Ucraina și Israel – în SUA sunt mulți ruși și ucrainieni dar și mulți evrei – dar și campania pentru alegerile prezidențiale, cu cele două tentative de asasinat asupra unui dintre candidații la funcția supremă în stat.

O atmosferă densă, cu o coloratură emoțională diversă, acoperă un spectru larg, de la exuberanță la îngrijorare. Dincolo de aceste provocări și problematici interne, economia americană este provocată de puternicii curenți ai economiei globale, de numărul mare de imigranți, care ignoră toate riscurile sau consecințele, trecând granițele și încercând să se stabilească în SUA. Și tot aici întâlnim un val de provocări culturale, sesizabile mai ales dacă este vorba despre privirea atentă a unui călător venit dintr-o societate conservatoare, obișnuit să trăiască într-o lume a valorilor tradiționale. Este vorba despre expresiile și practicile care aparțin diversităților emancipate, uneori surprinzătoare alteori tulburătoare, în forme prezente în societate, în spațiile publice, așa cum sunt ele discutate în școli și licee, în universități, organizații sau corporații.

Condiția creștinului ortodox în America de Nord: trei provocări

În acest decor social și informațional complex se desfășoară și se testează zi de zi, viața și activitatea românilor din SUA. Acesta este locul unde se instalează și pulsația comunităților noastre creștin-ortodoxe, oaze de românitate, de ospitalitate și prietenie. În calitate de cetățeni cu rezidență pe teritoriul american, românii sunt în situația de a împlini cerințele acestei societăți dezvoltate, care vizează – pentru siguranța zilei de mâine – o prestație excelentă, un volum de muncă considerabil și mult profesionalism aproape peste tot în sectorul serviciilor, în companiile de stat sau private, în sectorul financiar sau în cel de producție. În SUA, cine muncește, muncește serios. Indiferent dacă este vorba

despre nativi sau imigranți. Aceasta este mai degrabă regula, decât excepția. Pe de altă parte cred, potrivit vizitelor și activităților mele din ultimii 5 ani pe teritoriul american, românii creștini ortodocși mai au cel puțin trei provocări importante, care se adaugă tuturor celorlalte.

Prima dintre ele decurge din însăși condiția de creștin-ortodox, întrucât viața spirituală implică o mărturie curată, onestă și curajoasă oferită în acest decor provocator. Este vorba despre a exprima, acolo unde este cazul, *apartenența la și credința în* Adevărul Hristos. Cultura organizațională și socială Nord-americană, viața comunităților mici și mari, formează un context organizat și concurențial deopotrivă, cu reguli clare, cu cerințe și așteptări bine formulate și adesea presante. Acestea sunt resimțite și în plan profesional dar și în ambientul social mai larg, în viața economică și financiară. În același timp, creștinismul ortodox, viața duhovnicească îl leagă pe om de Crucea și de Iubirea lui Hristos, care reprezintă, mai presus de orice altă condiționare, vocația lui primă și ultimă. Iar acestea nu se întâlnesc armonios de cele mai multe ori, iar creștinul care își dorește să păstreze amprenta vieții sale spirituale în suflet, în minte și în viață, se află într-un efort permanent de acomodare a contextului de viață socio-cultural la exigențele vieții duhovnicești. Și prin aceasta, cel ce luptă, poate câștiga o vigilență, mai multă acuratețe cu privire la detaliile care fac diferența între trăirea profund ancorată în viața Bisericii și apartenența formală.

Pe de altă parte, creștinii ortodocși români sunt provocați mereu, solicitați să facă un efort cultural considerabil pentru păstrarea limbii și identității lor, în orașele Nord-Americane care au, de cele mai multe ori un profil cosmopolit. În contextul multiculturalismului, identitatea și etosul țărâmului de origine este adesea resimțit de românii de aici ca fiind vital, de acestea legându-se strâns sensul vieții și starea de bine, confortul cultural și reperele de raportare la celelalte culturi și comunități. De aceea, familiile de vârstă mijlocie se

luptă mult, în ambientul cultural policrom, pentru a salva și a consolida amprenta identității românești în viața și în profilul copiilor lor, în generațiile care vin. Chiar dacă ar fi să gândim totul doar în raport cu prezența numeroaselor comunități de creștini ortodocși, cum sunt cele care aparțin grecilor, sârbilor, ucrainenilor sau rușilor, chipul noii generații de tineri creștin-ortodocși născuți din părinți români, pe teritoriul SUA, este considerat drept centura care păstrează legătura de limbă și istorie, de etos și genealogie cu matricea românească.

Aceasta însă cere un efort susținut: cursuri de limbă română, cursuri de istorie a României, olimpiade de religie ortodoxă în parohiile ortodoxe ale românilor, evenimente culturale, zile dedicate comunităților românești, organizate periodic, săptămânal, lunar, anual...

În fine, și în același timp, românii creștin ortodocși, prețuind strămoșii și asumând responsabilitatea față de familia lărgită, păstrează și întrețin, printr-un alt efort constant, relația cu rudele din țară, în pofida distanțelor considerabile care îi separă de cei de acasă, din țară. Astfel încât, însoțiți adesea de copiii lor, ei vin iar și iar, 10-12.000 de kilometri anual, în România, pentru a le oferi copiilor șansa întâlnirii cu persoanele dragi și locurile de suflet, petrecând săptămâni în sânul familiei lărgite și în mănăstiri. Efortul lor de pelerinaj este considerabil mai mare decât cel pe care îl facem noi, plecând de la casele noastre, pentru a vizita locurile sfinte sau mănăstirile din țară sau din Grecia.

Provocări culturale și sociale pentru viața comunităților de credință

În privința tuturor acestor provocări majore, în locurile unde am desfășurat activități, am cunoscut români creștini, preocupați de viața lor în Biserica Ortodoxă a lui Hristos, care dau o mărturie admirabilă despre credință și despre Biserica Lui. Iar aceasta nu doar pentru că ei participă constant, cu receptivitate și implicare la liturgiile și slujbele săvârșite la finele săptămânii de lucru, ci și pentru că sunt

implicați în proiectele derulate în comunitățile de care aparțin: activități de cateheză, școala de duminică, eforturile de construcție a lăcașului de cult sau amenajarea unor spații sociale anexe. Și, desigur, cu acest prilej, am cunoscut și preoți extraordinari, care asumă cu multă responsabilitate și cu o disponibilitate de efort considerabile, cu hărnicie și har, munca imensă de construcție și de edificare a comunităților din care fac parte.

În activitatea lor misionară, preoții întâmpină numeroase dificultăți. În primul rând, este vorba despre distanța considerabilă care separă reședința credincioșilor de locașul de cult. În SUA toate distanțele sunt sau dacă nu sunt, par să fie mai mari decât toate distanțele din Europa... Acest aspect îngreunează participarea constantă la viața parohiei. Pe de altă parte, este vorba de legislația și reglementările, obligațiile și formalitățile pe care trebuie să le îndeplinească cineva pentru a scrie și primi aprobările necesare care să permită realizarea unui proiect de construcție sau amenajarea unui locaș de cult sau a unui spațiu social. Toate aceste construcții, destinate să găzduiască evenimente sau lecții de cateheză, fie că sunt clădiri în toată regula sau simple anexe, necesită investiții de timp și resurse considerabile, dar și o atenție sporită pentru respectarea regulilor de ordin financiar, economic sau administrativ⁴.

Pe lângă aceste probleme, de ordin administrativ, preoții sunt chemați să acopere asistența duhovnicească, îndrumarea spirituală a credincioșilor, iar aici sunt de asemenea numeroase provocări. Există probleme de cuplu care privesc practicile vieții spirituale sau altele legate de educația copiilor, mai ales în sânul familiilor mixte (româno-americane). Pe de altă parte, sunt provocări de ordin economic sau profesional pe care le întâmpină unii credincioși din parohii, întrucât rămân pentru o perioadă de timp fără serviciu, fiind nevoiți să se mute, pentru a spori șansele redresării financiare, în alte localități sau state. Căutarea unei slujbe stabile și bine plătite reprezintă o provocare importantă în SUA.

Toate acestea pun în dificultate lucrarea preotului orientată mereu către strângerea comunității în jurul Bisericii. Pentru a contracara provocările profesionale și economice, probleme rezidențiale sau cele care privesc alegerea unei școli bune pentru copii, probleme care acționează de regulă centrifug, destructurant, preoții caută să desfășoare iar și iar activități care să sporească timpul de interacțiune a familiilor de credincioși în spațiul bisericii, pentru a strânge tot mai mult legăturile inter-familiale ale familiei lărgite. Diversele activități, desfășurate la finele săptămânii, ele însele cerând un efort consistent, pot mări gradul de participare și de aderență a credincioșilor la pulsul viu al comunității de credință. În multe locuri însă, participarea este considerabil îngreunată de faptul că, fie și pentru credincioșii care locuiesc pe raza aceleiași comunități (cum este cazul în Seattle sau New York) sosirea în timp util la activități, se face cu dificultate. Traficul rutier prelungeste, pentru cei situați mai departe, uneori cu două ore mai mult timpul alocat pentru transportul către locul evenimentului. (În felul acesta, o activitate desfășurată sâmbătă dimineața de exemplu, ocupă – incluzând și duratele necesare pentru deplasarea până la locația Bisericii și înapoi către casă, jumătate din zi, descurajând prin aceasta pe mulți în privința intenției de a participa).

Totuși preoții, ajutați de credincioșii fervenți, obișnuiți să participe la activitatea misionară și catehetică a Bisericii, nu abandonează efortul și lupta cu provocările acestei societăți, pentru a continua să pună în lumină adevărul și împlinirile vieții comunitare spirituale. Și este deopotrivă multă hărnicie și mult har în această muncă. De fapt, harul mult aduce hărnicie multă.

Multe bucurii și semnele unei munci asidue

În fiecare dintre comunitățile în care am participat am remarcat hărnicia și dărnicia preoților și strădania slujitorilor de a spori tot mai mult legătura credincioșilor cu Biserica și cu ceilalți membrii din comunitate.

În Austin, la Biserica Sf. Maria, am fost plăcut surprins de implicarea și ajutorul consistent al credincioșilor, oferit părintelui Gabriel, în pregătirea dosarului tehnic, economic și administrativ și financiar-bancar pentru ca proiectul de construcție al noului locaș de cult, să poată primi aprobare de la toate birourile de resort ale autorităților texane. În zilele în care am fost acolo, însăși primarul localității a participat la sfințirea locului unde urma să înceapă construcția noului locaș de cult. Mulți credincioși, însetați de dorința de a experia și câștiga cât mai mult de pe urma experiențelor oferite în ateliere și conferințe, au participat la toate activitățile prilejuite de Praznicul Nașterii Maicii Domnului dar și de cele legate de Sfințirea noului loc de construcție al noii biserici, fără să lipsească de la atelier și de la conferința programate în acele zile⁵.

În San Antonio, la Biserica Sf. Ioan Casian, am remarcat un interes crescut pentru tematicile referitoare la provocările vieții spirituale în contextul societății actuale și pentru sesiunile atelierului dar și atmosfera foarte prietenoasă, conturată la întâlnirea cu participanții. De asemenea, am remarcat un excelent obicei de viață comunitară, prezent și la comunitatea din Austin, și la cea din Sacramento, un obicei pentru care în San Antonio părintele Valentin Ilieș și preoteasa Cristina au trudit ani de zile: după fiecare liturghie de duminică, credincioșii rămân să îi pomenească pe cei adormiți, să îi sărbătorească pe cei care au avut ziua de naștere în cursul săptămânii, să le ofere cadouri pentru aceștia și să servească masa împreună, petrecând ore întregi împreună, buni și părinți, adulți și copii. Întâlnirea prilejuită de Sfânta Liturghie din fiecare duminică, se încheie de regulă, în jurul orei 17.00, ceea ce poate reprezenta o adevărată duminică petrecută în familia lărgită a Bisericii⁶.

În comunitatea din Sacramento, din California, la Biserica Învierea Domnului, am putut vedea, de data aceasta în forma finalizată, o spațioasă clădire destinată activităților sociale ale comunității, construită prin implicarea credincioșilor comunității

sub coordonarea Părintelui Teodor Gîrlonța. Întâlnirea care a urmat conferinței, cu cina luată împreună cu participanții și interacțiunea avută acolo, a dovedit cât de important este să existe un astfel de spațiu generos, care să ofere confort și așezare lăuntrică, pentru a împleni vieți și biografii⁷.

În Vancouver, la Parohia Sf. Nicolae din Surrey, am reîntâlnit un preot minunat, Pr. Cornel Dragomir, care cu mult dor și drag de țară, a amenajat în fața Bisericii o adevărată grădină a comemorării românești, având acolo bustul lui Mihai Eminescu și un stâlp cu indicatoare ce marceau distanța până la Iași (8921 km), Timișoara (8894 km), locații mult mai îndepărtate decât Polul Nord (2235 km)! În curtea generoasă și în spațiile destinate activităților cu caracter social, comunitatea de aici desfășoară numeroase activități destinate copiilor, adolescenților și părinților.

Un interes deosebit pentru temele dialogului dintre medicină și spiritualitate creștină am întâlnit în Parohia Sf. Gheorghe din New Westminster, BC, Canada. Conferința desfășurată acolo, după slujba Vecerniei, a avut multe ecouri deosebite iar la cina servită împreună cu participanții, Părintele Nicu Liută, având deja studii, preocupări și practică în biologia și în aria serviciilor medicale, s-a arătat foarte interesat de posibilitatea de a extinde vizibilitatea acestei prezențe iluminatoare a teologiei creștine în sfera științelor și a îngrijirii medicale și a psihoterapiei.

În 9 octombrie, în Las Vegas, la Biserica Sf. Gheorghe și Sf. Dimitrie cel Nou”, am avut bucuria să-l reîntâlnesc pe Părintele Mihail care a reușit, cu ajutorul unor doamne inimoase (dna vicepreședintă Camelia și doamna Liza) să faciliteze o conferință dedicată unor teme cheie situate la confluența dintre viața spirituală și neuroștiințe: îngrijirea de sine, voința, blândețea și flexibilitatea cognitivă. Deși timpul a fost extrem de limitat, conferința a beneficiat de reacții, întrebări și discuții vii, dovadă că temele propuse de participanții la întâlnire au fost în strânsă legătură cu preocupările lor. Comunitatea din Las Vegas, o adevărată

oază de românităte, este strânsă în jurul unui spațiu de închinare deosebit, care iradiază pace, liniște interioară și bucurie, la fel cum și creștinii pe care i-am întâlnit⁸.

O experiență deosebită s-a consumat în comunitatea Bisericii ”Sf. Treime” din Los Angeles, joi 10 octombrie, întrucât două zile mai târziu, în 12 octombrie, era ziua de prăznuire a Sfinților Prov și Andronic a căror Sfinte Moaște se află în acest locaș de cult. Din acest motiv, Pr. Constantin Alecse a rânduit slujba Acatistului, pentru seara zilei de 10 octombrie, înainte de conferința programată. Slujba a fost oficiată împreună cu Pr. Nikodim Bibaș mai mulți în prezența multor credincioși, între care și doamna Lucia Sava, Consulul General al României la Los Angeles. După Slujba Acatistului, la care au participat un număr considerabil de credincioși, ținând seama că activitatea a fost în timpul săptămânii, a urmat o cină și conferința ”Liniștea interioară și zgomotul lumii”. Întrebările și interacțiunea cu credincioșii participanți la întâlnire au evidențiat o preocupare reală a celor prezenți pentru prezervarea acasă, la serviciu și în viață, a ambientului adecvat pentru viața duhovnicească – o adevărată provocare dacă este să ne gândim la faptul că în raport cu locația întâlnirii noastre, celebrul și provocatorul cartier Hollywood, principalul centru al industriei cinematografice și de televiziune americane, este la 16 minute de mers cu autoturismul⁹.

O bucurie specială a fost revederea după mai mulți ani, a comunităților românești creștin-ortodoxe din Atlanta. Am fost impresionat de realizările deosebite ale Părintelui Nicolae Clempuș, care a finalizat amenajarea unor spații generoase pentru activitățile catehetice destinate copiilor și tinerilor, precum și de interesul, preocuparea intensă a părinților din parohie cu privire la educația copiilor. Atelierul desfășurat pentru comunitatea Pr. Nicolae și a Pr. George Acseste, dar și conferința susținută pentru românii din Atlanta au fost un excelent prilej de reflecție cu privire la provocările pe care le ridică astăzi societatea informațională și circulația liberă a capitalului simbolic, în universul

digital, mai ales ținând seama de faptul că puține lucruri sunt adecvate vârstelor mici și celor aflați în perioada de creștere și de formare. Am avut bucuria să particip alături de cei doi preoți și de familiile lor, la o întâlnire plină de folos și de bucurie, acasă la una dintre familiile minunate ale acestui loc: Șandor Doru și Mihaela. La întâlnire au participat mulți alți credincioși din cele două comunități, iar interacțiunea și dialogul purtate cu mult energie și atenție, au fost pentru mine semnul unei preocupări vii privitoare la educația copiilor și viața familiei în lumina vieții spirituale creștin ortodoxe.

O preocupare de acest fel am regăsit și în comunitatea Bisericii "Sf. Nicolae și Sf. Gheorghe" din New York, unde a fost organizată o conferință despre Rolul atașamentului în educația copiilor și adolescenților și în viața de familie. M-am bucurat să regăsesc aici gazda primitoare, Părintele Marius Dumitrescu împreună cu Florina, Petru și Danielle Radu, împreună cu alți câțiva credincioși. La ceas de seară, departe de zgomotosul Manhattan, am putut adânci diverse înțelesuri atașamentului și maniera în care noi, în calitate de părinți, în rolurile pe care le avem în familie (de soț sau soție) dar și în familia lărgită și în cercurile de prieteni, suntem chemați să le acoperim. Am descoperit împreună modul minunat cum experiența vieții spirituale în ortodoxie se dovedește a fi o împlinire a nevoilor și a căutărilor de atașament care primesc răspuns deplin în viața bisericii, în Sfintele taine, în iubirea lui Dumnezeu, în purtarea de grijă a Maicii Domnului și în fine, și deplin, și prin toate acestea, în Pronia divină.

Ospitalitate, dragoste, speranță și mulțumiri

Pe lângă aceste comunități cu binecuvântarea Părintelui Patriarh Daniel și a Înaltpreasfințitului Nicolae, și la invitația Înaltpreasfințitului Nathaniel, am desfășurat o serie de activități și în comunitățile de români ortodocși din locațiile menționate, fiind primit cu multă căldură, grijă și dragoste frățască de Pr. Constantin Lăpuș-

tea (Biserica "Înălțarea Sfintei Cruci", San Jose), Pr. Gabriel Agoston (Biserica "Adormirea Maicii Domnului", Portland) și de domnul Ionuț Gusu, din Seattle. De asemenea, s-au îngrijit cu multă generozitate, de șederea și de numeroasele activități desfășurate pe parcursul mai multor zile, pr. Gabriel Ilieș (Austin), Pr. Valentin Ilieș (San Antonio), Pr. Protopop Nicolae Lăpuște (Parohia Sf. Treime, Vancouver), Pr. George Acseste (Biserica "Sf. Constantin și Elena", Atlanta) și Pr. Ioan Cătană (Biserica Sf. "Trei Ierarhi", Seattle). Părinții au sprijinit în mod direct desfășurarea acestor activități, susținerea conferințelor și desfășurarea atelierelor.

Ospitalitatea și căldura tuturor românilor este o excelentă mărturie despre potențialul iluminator pe care îl poate oferi spiritualitatea creștin ortodoxă în acest spațiu vast al lumii. Însă lumina plină de dragoste și ospitalitate, de râvnă și virtuți ancorate în Hristos nu oferă doar o mărturie edificatoare pentru continentul Nord-american, aflat în miezul unor tensiuni și provocări decisive pentru viitorul imediat. Ortodoxia românească poate uni și destinele românilor din SUA, prin mila Domnului, sporind prin aceasta mărturia de viață în comuniune, ancorată în cerul iubirii dumnezeiești arătată în Fiul lui Dumnezeu făcut Om și al Sfintelor Taine ale Bisericii Lui. Cu ajutorul Domnului, și cu binecuvântarea ierarhilor să se înmulțească aceste lucrări!

În final, adresez mulțumiri, Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și Înaltpreasfințitului Teofan pentru binecuvântările acordate, Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Nicolae, pentru invitație, Înaltpreasfințitului Părinte Nathaniel pentru invitație, dar și organizatorilor acestui turneu, Pr. Gabriel Ilieș din Austin și Ionuț Gusu din Seattle. Organizatorii au depus un efort considerabil pentru programarea deplasărilor, asigurarea locurilor de cazare, publicitatea evenimentelor și toate celelalte detalii ale activităților și au avut în permanență grijă de mine.

Dacă judecăm cantitativ, ne-am putea

înșela: 14 conferințe și 4 ateliere, desfășurate în 7 state din SUA și într-o provincie din Canada, după 30.000 de kilometri parcurși în 7 săptămâni, ar putea să pară un program încărcat. Însă nu este decât o picătură înfimă într-un ocean imens de nevoi misionare câte există în comunitățile românilor ortodocși din America de Nord, un mic ajutor oferit celor care împlinesc aici în fiecare

zi lucrarea misionară. Încât, cu toate dificultățile acestor deplasări lungi, eforturile sunt întâmpinate cu multă bucurie de frații noștri de peste ocean, încât ele sunt binevenite în continuare.

Arhid Adrian Sorin Mihalache

LINIȘTEA INTERIOARĂ ȘI ZGOMOTUL SOCIETĂȚII DE CONSUM

**Turneu de conferințe și ateliere în SUA și Canada,
6 septembrie – 15 octombrie**

Locații, interval și observații

6-16 Septembrie, TEXAS

6-8 Septembrie, Austin

Biserica "Nașterea Maicii Domnului", Pr. Gabriel T. Ilieș
200 Monaco Drive, Cedar Park TX 78613

6-7 Septembrie, Austin

Atelier: *Cultivarea atașamentului* (durata activității: 9 ore)

7 Septembrie, Austin

Cuvânt la vecernia Sărbătorii Nașterii Maicii Domnului

8 Septembrie, Austin

Conferință: *Să cad pe gânduri sau să le strunesc*

14-16 Septembrie, San Antonio

Biserica "Sf. Ioan Cassian", Pr. Valentin D. Ilieș
1801 W Thorain Blvd, San Antonio TX 78201

14-15 Septembrie, San Antonio

Atelier: *Cultivarea atașamentului* (durata activității: 14 ore de lucru)

16 Septembrie, San Antonio

Conferință: *Dezvoltarea personală în oglinda Schimbării la față a Domnului*

20-22 Septembrie, CALIFORNIA

20 Septembrie, Hayward

Biserica "Sf. Înviere", Pr. Octavian Mahler (ROEA) - Hawaii
26050 Kay Ave, Hayward CA 94545

Conferință: *Taina Persoanei. Despre câteva modele științifice recente privitoare la conștiință și posibile semnificații spirituale*

21 Septembrie, San Jose

Biserica "Sf. Cruce", Pr. Constantin și Pr. Florin Lăpuștea (ROEA)

1401 S Shite Road, San Jose, CA 95127

Conferință: *Puterea voinței și nevoințele vieții spirituale. Descoperiri neurofiziologice recente și observații filocalice despre beneficiile și provocările autocontrolului.*

22 Septembrie, Sacramento

Biserica "Sf. Înviere", Pr. Alin T. Gîrlonța

3250 U Street, Antelope CA 95843

Conferință: *Suferința și înțelesurile ei. Scurt inventar neuroștiințific și filocalic.*

26-27 Septembrie, OREGON

26 Septembrie, Portland

Sf. Maria, Pr. Gabriel Agoston (ROEA)

13505 SE Stark ST Portland OR 97233

Conferință: *Despre uz și abuz în utilizarea dispozitivelor digitale. Efecte negative și reguli de utilizare pentru părinți și adolescenți*

27 septembrie – 1 octombrie, WASHINGTON STATE

27-1 Octombrie, Seattle

Biserica "Sf. Trei Ierarhi", Pr. Ioan Catană (ROEA)

6402 226th St SW Mountlake Terrace WA 98043, Washington, SUA

27-28 septembrie, Seattle

Atelier: *Cultivarea atenției* (durata activității: 10 ore lucru)

30 septembrie, Seattle

Conferință: *Despre calm și blândețe în educația copiilor și în viața de familie. Costuri și beneficii medicale și spirituale.*

3-6 octombrie; BRITISH COLUMBIA, Canada

4 octombrie, Vancouver

Biserica "Sf. Gheorghe", Pr. Nicu Liută

1932 8th Ave, New Westminster, Vancouver

Conferință: *Despre calm și blândețe în educația copiilor. Costuri și beneficii medicale și spirituale*

5 octombrie. Vancouver

Biserica "Sf. Nicolae", Pr. Corneliu Dragomir

8683 Harvey Road, Port Kells, Surrey, Vancouver

Conferință: *Părinți și adolescenți: Război și pace.*

6 octombrie, Vancouver

Biserica "Sf. Treime", Pr. Nicole Lăpuște (ROEA)

220 Carnavron St New Westminster, Vancouver

Conferință: *Puterea voinței și nevoințele vieții spirituale. Descoperiri neurofiziologice recente și observații filocalice despre beneficiile și provocările autocontrolului.*

9 octombrie, NEVADA

9 Octombrie, Las Vegas

Biserica "Sf. Gheorghe și Sf. Dimitrie cel Nou", Pr. Mihai Bălan

1250 South Jones Blvd, Las Vegas, NV 89146

Conferință: *Despre îngrijirea de sine și despre lepădarea de sine în era industriei de self-care.*

10 Octombrie, CALIFORNIA

10 Octombrie, Los Angeles

Biserica "Sf. Trei Ierarhi", Pr. Constantin Alecse

3315 Verdugo Rd, Los Angeles, CA 90065

Conferință: *Linia interioară și zgomotul lumii.*

11-13 octombrie, GEORGIA

11-12 Octombrie, Atlanta

Biserica "Sf. Constantin și Elena", Pr. George Acsente (ROEA)

664 Dickens Rd NW, Lilburn, GA 30047, Atlanta

Atelier: *Cultivarea atașamentului* (durata activității: 14 ore)

13 Octombrie

Biserica "Sf. Maria", Pr. Nicolae Clempuș

2875 Winder Hwy, Dacula GA 30019, Atlanta

Conferință: *Despre calm și blândete în educația copiilor și în viața de familie. Costuri și beneficii medicale și spirituale*

14-15 octombrie NEW YORK

15 octombrie

Biserica "Sf. Nicolae și Sf. Dumitru", Pr. Marius Dumitrescu

4503 48th Ave, Woodside, NY 11377, New York

Conferință: *Importanța Atașamentului în Familie, în Educație și în Viața Spirituală*

Note

¹ Pentru cineva care citește aceste rânduri și are ca repere doar tiparele culturale ale societății actuale, acest parcurs pregătitor pentru călătorie, ar putea să pară superfluu. În ambientul post-post-modernității confuzate și rănite, libertatea de a exprima *tot* ce gândești, și de a face tot ceea ce vrei, după bunul plac, a ajuns să fie considerată uneori *singura* dovadă a curajului. Este accentuată iar și iar ideea libertății și autonomiei persoanei, un fel de neatârnare a ei, pentru desprinderea cugetării și acțiunilor persoanei de toate autoritățile și afiliările posibile. Este apreciată mult pofta de a judeca *orice* și *totul* cu propria minte, și de a acționa *oricum*, doar dacă simți, sau așa cum îți dorești, pur și simplu. Autonomia e prezentată drept indicator al curajului, dovadă a puterii personale, semnul maturității sau al normalității. Să fii așa, este singura formă de a rămâne autentic. Este ascunsă aici o premisă considerată la rândul ei curajoasă, anume că în mintea omului sunt deja adunate toate realitățile, toate înțelesurile necesare, și tot el deține și toate pârghiile pentru deciziile cele mai bune și pentru acțiuni fără greșală. Spiritualitatea creștină așază totul după o altă logică, ancorată în ascultarea iubitoare a Fiului față de Tatăl, din care decurge o ierarhie cerească și pământească, duhovnicească și eclesială, în care fiecare se face ascultător față de cel mai mare și rămâne plin de recunoștință față de cei cărora le-a fost ucenic. Judecând în grabă, această structurare creștină a relațiilor interpersonale și inter-instituționale, ar putea fi considerată total neadecvată pentru prezentul nostru, dominat de libertatea exprimării și a manifestărilor. Însă nu este așa. Dimpotrivă, perspectiva centrată pe autonomia subiectului, care este îndreptățit să vorbească orice, oricând, cu siguranța că nu poate greși, cu dreptul de a avea propriul punct de vedere, este amendată astăzi chiar de unele explorări psihologice și organizaționale ale inteligenței. Se evidențiază, în acest fel, într-o minunată convergență cu observațiile filocaliei, faptul că noi, ca oameni, realizăm o cunoaștere împreună, printr-un efort comun și ca rezultat al acestei cooperări. Pe de o parte, nimeni nu este nimic prin sine, fiecare fiind tributator multora, ceea ce știm, oricât de multe am ști, prezentând în mod inerent limite de valabilitate (O excelentă lucrare aici este semnată de Steven

Sloman și Philip Fernbach, *Iluzia cunoașterii*, Editura Publica, 2017). Pe de altă parte, chiar experții, pe măsură ce se simt tot mai siguri pe ei înșiși, mai autosuficienți, sunt expuși mai mult riscului de a greși. (O altă lucrare excelentă pentru aspecte de acest fel e semnată de Tali Sharot, *Mintea influentă*, colecția Introspectiv, Editura Litera, 2020). În fine, experiența puterii personale (hrănită sau întărită de obișnuința unor expresii sau acțiuni libere) ar putea eroda în timp maniera de a trăi. Exercițiul repetat al puterii, fără supravegherea atentă a sinelui, alungă dispoziția pentru recunoștință, cel aflat în plină exercițiu de putere fiind pasibil de a deveni tot mai puțin sensibil și tot mai puțin îndatorat față de cei care l-au ajutat să crească. (În acest sens, Dacher Keltner a scris o excelentă lucrare, *Paradoxul puterii*, Editura Curtea Veche, București, 2018.)

² Vezi Anca Dumitrescu, *Creșterea numărului de posturi non-agricole din SUA a fost revizuită în scădere cu 818.000*, potrivit Departamentului Muncii, 22 august 2024, online la <https://www.news.ro/economic/cresterea-numarului-de-posturi-non-agricole-din-sua-a-fost-revizuita-in-scadere-cu-818-000-potrivit-departamentului-muncii-1922402822002024080521708937>.

³ Vezi Ștefan Stan, *Criza imobiliară din SUA devine o problemă critică în alegerile prezidențiale. Dobânzile ridicate au dus la stagnare pieței, apartamente mai puține și chirii exagerat de scumpe*, în ziarul Financiar, 17 august 2024, disponibil online în

<https://www.zf.ro/eveniment/criza-imobiliara-din-sua-devine-o-problema-critica-in-alegerile-22463747>.

⁴ Îmi amintesc o situația în care părintele Gabriel Ilieș relatează despre condițiile pe care a trebuit să le îndeplinească proiectul noii biserici. Nu este vorba doar despre pregătirea și obținerea unei aprobări de construcție a unui nou locaș de cult, pentru care au fost angajate cheltuieli în valoare de un milion de USD, ci și detalii care privesc pașii prealabili, care prefațează aceste pregătiri. După susținerea conferinței și desfășurarea atelierului, în seara ultimei zile din programul meu în Austin, am ajutat la strângerea odoarelor sfinte ale Bisericii, întrucât a doua zi vechiul locaș de cult, în care s-a slujit mulți ani, urma să fie demolat. Toate

aprobările proiectului de construcție fuseseră obținute, doar că în ziua imediat următoare, echipaje ale poliției au sosit la fața locului pentru a verifica dacă acordurile primăriei prevedeau toate operațiunile care erau în curs – tăierea copacilor și celelalte operațiuni de demolare.

⁵ Mai multe detalii despre activitatea desfășurată în comunitatea Bisericii "Sf. Maria" din Austin, aici:

<https://www.mitropolia.us/index.php/ro/1739-zilele-hramul-misiunii-nasterea-maicii-domnului-din-austin-texas>.

⁶ Mai multe detalii despre activitatea desfășurată în comunitatea Bisericii "Sf. Ioan Cassian" din San Antonio, aici

<https://www.mitropolia.us/index.php/ro/1745-tabara-duhovniceasca-la-san-antonio-texas>.

⁷ Mai multe detalii despre activitatea desfășurată în comunitatea Bisericii "Învierea

Domnului" din Sacramento, aici:

<https://www.mitropolia.us/index.php/ro/1746-conferinta-despre-valentele-suferintei-la-sacramento-ca>.

⁸ Mai multe detalii despre activitatea desfășurată în comunitatea Bisericii "Sf. Gheorghe și Sf. Dimitrie cel Nou" din Las Vegas, aici: <https://www.mitropolia.us/index.php/ro/1755-intalnire-de-suflet-cu-parintele-arhidiacon-adrian-sorin-mihalache-in-las-vegas>.

⁹ Mai multe detalii despre activitatea desfășurată în comunitatea Bisericii "Sf. Treime" din Los Angeles, aici:

<https://www.mitropolia.us/index.php/ro/1759-slujba-acatistului-sfintilor-tarah-prov-si-andronic-si-conferinta-p-arhid-prof-dr-adrian-sorin-mihalache-la-los-angeles>.

PATRONII
ȘI
SPRIJINITORII
NOȘTRII

OUR
PATRONS
AND
SPONSORS

Business Phone: 204-775-6973

TEE FOUR AUTO & BODY LTD.

999 ERIN ST. (Between Sargent & Ellice)
Winnipeg, Manitoba R3G 2X1

TERRY

Residence
204-783-9080

TED

TIM

Residence
204-774-1224

TOM

Best wishes in the New Year 2025!

To His Eminence Archbishop Nicolae and His Grace Ioan Casian, to
Rev. Fr. Victor Malanca and all the clergy and all their families in the Metropolia,
and also to all our friends and relatives.

**Tom, Gregory & Tammy, Alexander,
Isaac and Christian Holunga**

Many years, with health, prosperity, peace and our good Lord's blessings.

Our prayers unto the Holy Trinity. With the saints give rest, O Christ, our
God to the souls of Thy departed servants Archbishop Victorin and
Archmandrite Vasile (Vasilachi) and make their memory eternal!
Veşnica lor pomenire! From Rev. Fr. Victor Malanca and the Congregation
of St. Demetrios Romanian Orthodox Church, Winnipeg, Manitoba.

Best wishes in the New Year 2025!

To His Eminence Archbishop Nicolae and His Grace Bishop Ioan Casian, our
good friend and spiritual teachers, Rev. Fr. Victor Malanca and Glenn and
Petronella Vanderweyde, and all the clergy and their respective families in the
Metropolia and also to all our friends and relatives.

Terry & Brenda

Billy, Gaylene Christina, Christopher-Allen-Alvin, Demetrios and Brendy, Brittany-
Christina Lynn, Camryn Justinian,
Theodore, Amanda and Garce Lyn Brenda, Magdalena, Ian and
Angelika Hazel Christina, Ashley-Marie and Emma Rose Marie.
Holunga Family, Winnipeg, Manitoba.

Happy New Year 2025!

Botez Sophia Elena Florescu, 6 ianuarie 2024, Nași: Ciprian și Mirela Filip
la parohia Înălțarea Sf. Cruci, Upland, CA.

Premierea participanților premiați la Olimpiada de Religie, 2024.

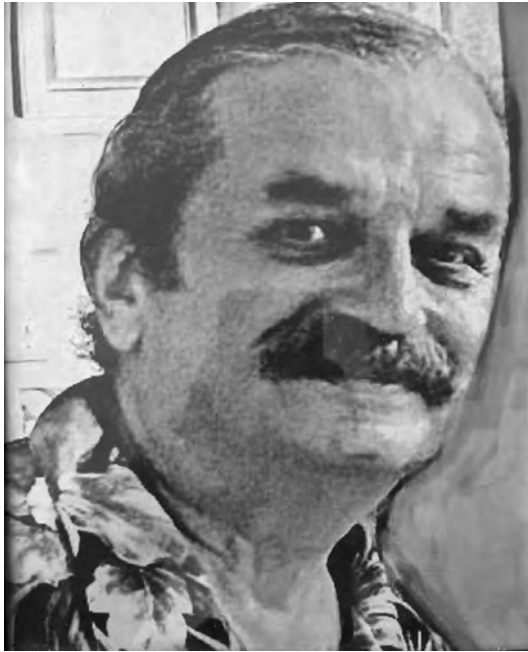

Serbarea copiilor la Praznicul Nașterii Domnului, 2024.

Botez Ayla May Robles, 11 ianuarie 2025, Nași: Ștefan și Cristina Carutasu

In memoriam Eugen Teodorescu,
Data nașterii: 3 septembrie 1949,
Trecut în veșnicie pe data de 2 iulie, 2024.

Misiunea Înălțarea Domnului, Bay Area, CA.
Imagini din noua locație a bisericii

Misiunea Înălțarea Domnului, Bay Area, CA.
Imagini din noua locație a bisericii.

Preoții Mitropoliei din Sudul Californiei slujind Taina Sfântului Maslu în Postul Mare, în Biserica Sfânta Treime din Los Angeles, CA, 2024.

Credincioșii parohiei Sfânta Treime au Sărbătorit Praznicul Nașterii Domnului 2024, în Sala Parohială la sfârșitul Sfintei Liturghii.

Copiii comunității Bisericii Sfânta Treime împreună cu profesorii Școlii Duminicale, la finele Programului de Crăciun 2024.

Anul acesta se împlinesc 3 ani de la revenirea acasă, în Mitropolia noastră, a părintelui Constantin Alecse. În fotografie: Înalții Arhieri ai Mitropoliei și preoții C. Alecse și B. Nichițan, veniți în Mitropolie de la Episcopia ROEA în 2022.

Parte dintre participanții la Conferința Părintelui Diacon Prof. dr. Sorin Mihalache, la Biserica Sfânta Treime, la 10 Octombrie 2024.

Biserica Sfânta Treime – Participanți la Slujba Tainei Sfântului Botez al nepotului familiei Antoaneta și Eddie Rastian, președintele consiliului parohial.

Biserica Sfânta Treime - Participanții la întâlnirea cu Ambasadorul României în America, domnul Andrei Muraru, la Centrul Cultural Româno-American al parohiei Sfânta Treime, Los Angeles, 2024.

Copiii de la Catedrala Sf. Împărați îl colindă pe IPS Mitropolit Nicolae.
Decembrie 2024.

Program de Crăciun oferit de Copiii de la Catedrala Sf. Împărați,
Decembrie 2024.

Slujba de sfințire a picturii Catedralei Sf. Împărați din Chicago, IL
9 Martie 2025.

Pr. Nicolae Clempuș și familia împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae la sărbătorirea celor 25 de ani de preoție.

Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae în mijlocul preoților și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române Sf. Maria din Dacula, GA.

Congresul Arhiepiscopiei găzduit de Catedrala Buna Vestire din Cleveland, OH, iulie 2024.

Sărbătoare Națională a României la Catedrala Buna Vestire.
1 decembrie 2024

Punerea pietrei de temelie la noua biserica a Catedralei Buna Vestire din
Cleveland OH. 25 martie 2025.

Punerea pietrei de temelie la noua biserica a Catedralei Buna Vestire din Cleveland OH. 25 martie 2025.

Conferința dedicată Părintelui Vasile Vasilache; corul Sf. Inochentie de la Probota - 7 Decembrie 2024.

Consiliul Parohial al bisericii Sf. Nicolae, New York

IPS Mitropolit Nicolae în mijlocul enoriașilor bisericii Sf. Nicolae, 8 Decembrie 2024.

Serbarea hramului Sf. Nicolae și a Anului Jubiliar, 8 Decembrie 2024.

Descend of the Holy Ghost Parish, Windsor, ON
Memorial Service, April 6, 2024.

Christmas Carols Concert, December 15, 2024

Descend of the Holy Ghost Parish, Windsor, ON
Children Summer Camp, July 19, 2024.

Biserica Sfântul Dumitru, Richmond Hill, ON.
Agapa în cinstea Sfinților Împărați Constantin și mama sa Elena (2024)

Hramul Sfinților Trei Ierarhi (2024)

Parohia Sf. Matei și Sf. Mare Mc. Hristina, Ottawa ON, noiembrie 2024.

Parohia Sf. Matei și Sf. Mare Mc. Hristina, Ottawa ON.

Misiunea Sf. Dimitrie, Montreal QC
Liturghie arhierască, 24 iunie 2024.

Parohia Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, Montreal QC.

Parohia Sf. Mina, vizită arhierescă.

10 noiembrie 2024 - Cinstirea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, al doilea hram al Bisericii Învierea Domnului, Hamilton, ON.

12 mai 2024 - Hramul Bisericii Învierea Domnului, Hamilton, ON.

12 mai 2024 - Hramul Bisericii Învierea Domnului, Hamilton, ON.

12 mai 2024 - vizita și slujirea arhierescă a PS Părinte Ioan Casian la Hramul Bisericii Învierea Domnului, Hamilton, ON.

PF Porfirie și PS Ioan Casian - cu ocazia vizitei Patriarhului Serbiei.
5 Octombrie 2024.

Congresul Episcopiei Canadei 8 iunie 2024.
Parohia Sf. Proroc Ilie Tesviteanul și Sf. Nicolae, Surrey, BC.

Aniversarea a 7 ani a Episcopiei Canadei - 11 mai 2024.

Sfintirea Paraclisul Bunei Vestiri, Howser, BC.
2 iulie 2024.

Aniversarea a 50 de ani a Parohiei Sf. Dimitrie Izvorătorul de Mir, Winnipeg, MB.
3 noiembrie 2024.

Montreal - Aniversarea a 20 de ani a Catedralei Episcopale.
10 octombrie 2024.

Ieromonahul Policarp în mijlocul pelerinilor. Mănăstirea Sf. Cruce, Mono, ON.

Slujire arhierescă cu ocazia hramului mănăstirii Sf. Cruce, Mono, ON.
Mai 2024.

Hramului mănăstirii Sf. Cruce, Mono, ON.
Septembrie 2024.

Vizita Părinților din Sf. Munte, Schitul Lacu, la Mănăstirea Sf. Cruce, Mono, ON.

Consejo Parroquia 2025-2027.

Fiesta Parroquial, con la visita del Embajador de Rumania Excmo. Sr. Juan Manuel Plesa

Misión Bucaramanga

Parroquia San Juan De Valaquia.

Parabola judecății viitoare din Evanghelia de la Sf. Matei capitolul 25 este un permanent îndemn la a ne cerceta faptele și a nu-l uita pe semenul aflat în neputință. Este surprinzător faptul că în parabolă și cei de-a dreapta, cei care au împlinit faptele milei creștine, și cei de-a stânga, cei care nu au împlinit aceste fapte se întreabă când l-au văzut pe Hristos flămând sau însetat sau gol sau bolnav sau în temniță. Fiecare dintre noi avem marea ispită de a nu-l recunoaște pe cel aflat în nevoi și, mai ales, de a nu-l recunoaște pe Hristos pe chipul acestui semen. De aceea, orice strădanie de a-l identifica pe cel flămând sau gol sau bolnav și a-i îndemna pe ceilalți să-l ajute, trebuie considerat un mare ajutor pentru mântuire.

Asociația Sf. Cuv. Parascheva și-a propus să îplinească, după puteri, acest îndemn. Sunt multe nevoile celor din jurul nostru. Dar nu trebuie să le ignorăm, nici să ne descurajăm că mijloacele noastre sunt puține. Cel aflat în nevoi așteaptă poate doar o vorbă bună, un îndemn la credință și speranță.

+ Mitropolit Nicolae

Organizația Caritabilă Sf. Paraskeva a luat ființă la data de 16 iunie 2010 având ca scop întrajutorarea copiilor orfani sau cu o situație socială precară din România. Cu ajutorul lui Dumnezeu și binecuvântarea IPS Arhiepiscop Nicolae se desfășoară o activitate intensă concretizată prin mai multe acțiuni de strângere de fonduri pentru cazurile care au intrat în atenția organizației. Statutul de 501©3 a fost obținut la data de 18 martie 2011.

Ajutați-ne să putem ajuta !

În momentul de față în România sunt peste 350 000 de copii fără adăpost, hrană și asistență medicală. Cu toții avem o responsabilitate față de acești copii, nu putem fi indiferenți.

Haideți să îi ajutăm să aibă o viață mai bună !

Saint Paraskeva Orthodox Charity

5410 N. Newland Ave., Chicago, IL 60656

Tel: 773-774-1677

Web: www.spcharity.org

Email: contact@spcharity.org

www.facebook.com/spcharity

